

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

212

Godina XXI • Ožujak 2015.

HNB

BILTEN 212

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 1334-0042 (online)

HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 212

Zagreb, ožujak 2015.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Površina (km ²)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (mil.)	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,280	4,268	4,256	4,256
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	270.191	294.437	322.310	347.685	330.966	328.041	332.587	330.456	330.135	328.927
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	36.512	40.208	43.935	48.135	45.093	45.022	44.737	43.959	43.591	43.110
BDP po stanovniku (EUR)	8.220	9.056	9.904	10.856	10.181	10.191	10.453	10.300	10.242	10.129
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	4,2	4,8	5,2	2,1	-7,4	-1,7	-0,3	-2,2	-0,9	-0,4
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2
Tekući račun platne bilance (mil. EUR) ^b	-1.892	-2.615	-3.138	-4.246	-2.304	-487,3	-349,1	-57,5	358,9	286,4
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-5,2*	-6,5*	-7,1*	-8,8*	-5,1*	-1,1*	-0,8*	-0,1*	0,8*	0,7
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	39,4*	39,7*	39,0*	38,5*	34,5*	37,8*	40,5*	41,7*	43,0*	46,2
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	45,5*	46,4*	46,3*	46,5*	38,2*	38,1*	40,9*	41,2*	42,5*	44,2
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^b	25.990	29.725	33.721	40.590	45.600	46.908	46.397*	45.297*	45.958*	46.710
Inozemni dug (% BDP-a)	71,2	73,9	76,8	84,3	101,1	104,2	103,7*	103,0*	105,4*	108,4
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	180,6*	186,1*	196,6*	218,9*	292,7*	275,8*	256,2*	247,3*	245,0*	234,3
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^c	27,7*	41,2*	39,4*	33,6*	52,0*	48,5*	39,5*	42,7*	40,0*	43,2
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195	11.236	12.908	12.688
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,4*	5,6*	5,5*	4,9*	7,2*	7,5*	7,3*	7,5*	8,4*	8,0
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304	7,5456	7,6376	7,6615
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199	5,7268	5,5490	6,3021
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342	7,5173	7,5735	7,6300
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435	5,8509	5,7059	5,7493
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (mil. HRK) ^d	-10.075,6	-9.863,3	-8.086,5	-9.396,5	-19.640,2	-19.794,6	-25.494,3	-18.653,8	-17.188,5	-
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (% BDP-a)	-3,7	-3,3	-2,5	-2,7	-5,9	-6,0	-7,7	-5,6	-5,2	-
Dug opće države (% BDP-a) ^d	38,6	36,1	34,4	36,0	44,5	52,8	59,9	64,5	75,9	-
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	12,7	11,2	9,9	8,5	9,2	11,6	13,7	15,9	17,3	-
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	43,3	43,6	47,6	48,6	48,2	46,5	44,8	43,2	42,1	-

^a Podaci su iskazani prema metodologiji ESA 2010, a za 2013. privremeni su i dobiveni na temelju preliminarne godišnjeg obračuna.

^b Podaci platne bilance i inozemnog duga temelje se na metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te na novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Podaci platne bilance i inozemnog duga zasnivaju se na posljednjim dostupnim podacima o platnoj bilanci zaključno s četvrtim tromjesečjem 2014. i o stanju bruto inozemnog duga na kraju prosinca 2014.

^c Otplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice na osnovi obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasničkim povezanim poduzećima) te ukupnu otplatu kamata, bez otplata kamata s osnovne izravnih ulaganja.

^d Proračunski podaci iskazani su prema metodologiji ESA 2010.

^e Podaci za razdoblje od 2007. do 2013. revidirani su, stoga nisu usporedivi s podacima za razdoblje od 2000. do 2006.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

2. Kretanja u globalnom okruženju

Kretanja bruto domaćeg proizvoda izabranih gospodarstava

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Tečajevi i cjenovna kretanja

3. Agregatna potražnja i ponuda

Agregatna potražnja

Agregatna ponuda

4. Tržište rada

5. Inflacija

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

8. Monetarna politika

9. Javne financije

10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija

Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

D. Druge monetarne financijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora

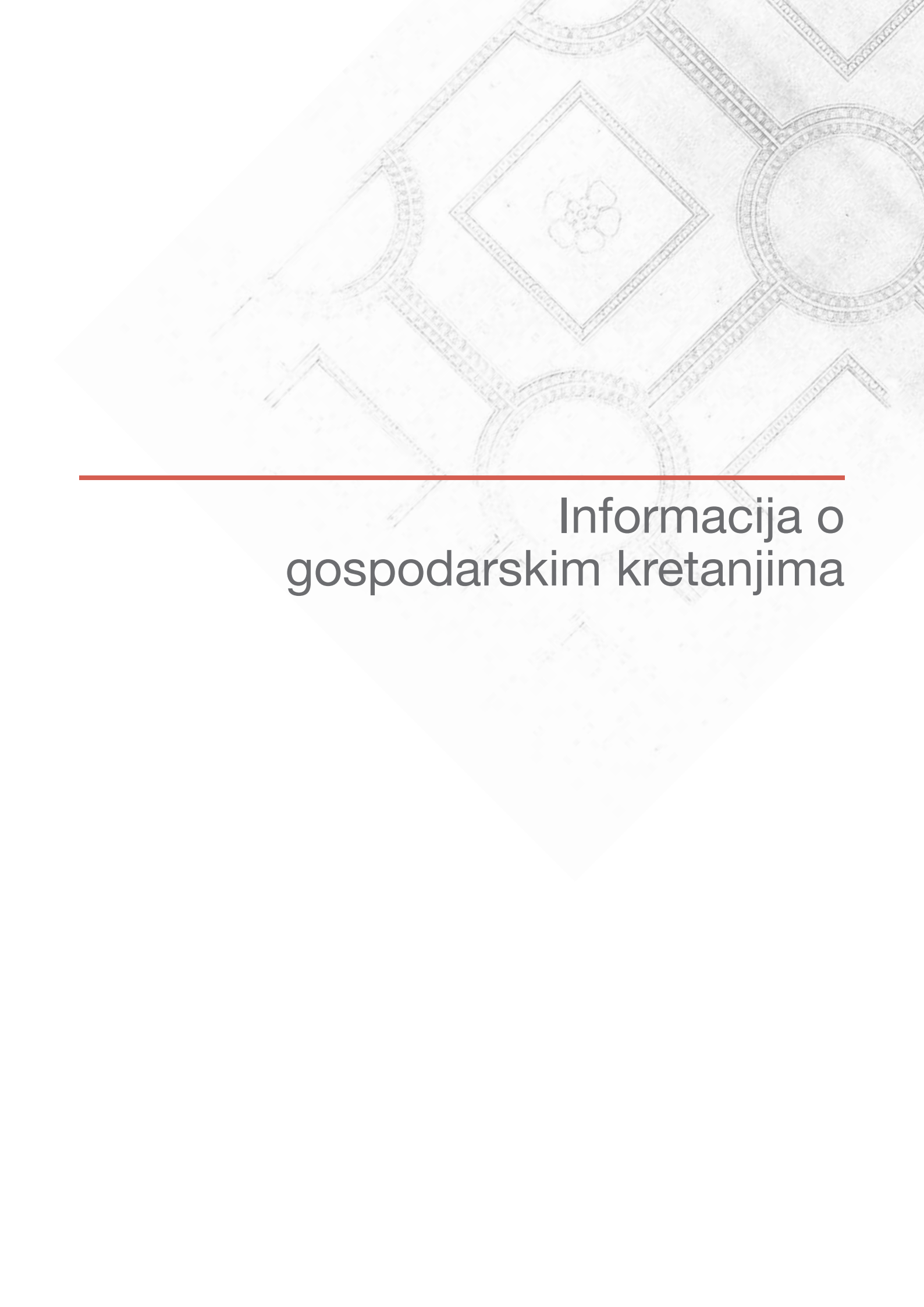
Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima

1	Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću	42
3		
4	Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi	43
4		
5	Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije	44
5	nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi	44
5	Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija	44
6		
6	Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	45
8		
9	Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	46
10		
11	Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava	47
11		
13	Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima	48
14	Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	49
14		
15	Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija	50
17		
17	Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija	51
18		
18	Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	51
25		
	E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	52
27		
27	Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova	52
	Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda	54
29		
29		
	F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	55
30		
30	Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	55
	Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	56
30	Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	57
	Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	58
31	G. Financijska tržišta	59
32	Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)	59
32		
32	Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	60
34		
34	Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)	61
34		
34	Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	62
36		
36	Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	63
37		
37	Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)	64
37		
37	Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	65
38		
38	Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	66
38		
38	Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)	67
39		
39	Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)	68
41	Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja)	69

Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)	70	Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	97
Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)	72	Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	99
Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)	74	Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	100
Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	75	Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	102
Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)	77	Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	104
Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu	79	Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	106
Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)	80	Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	108
Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske	81	Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	110
Tablica G8b: Prinosi do dospeljeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospeljeća	82	Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	110
Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	83	Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	111
Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	84	I. Državne financije – izabrani podaci	112
Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	85	Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	112
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	86	Tablica I2: Operacije državnog proračuna	113
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	87	Tablica I3: Dug opće države	114
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	88	J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci	116
Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak	89	Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	116
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	91	Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	117
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	93	Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina	118
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	96	Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće	118
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka		Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	119
		Popis banaka i štedionica	121
		Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	122
		Kratice i znakovi	123

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

U četvrtom tromjesečju 2014. godine realni je BDP stagnirao u odnosu na prethodno tromjesečje. Nastavio se trend rasta izvoza robe i usluga, a domaća potražnja bila je potisnuta izostankom investicija i oporavka na tržištu rada. Unatoč zamjetnom rastu neto izvoza robe i usluga višak na tekućem računu platne bilance u 2014. blago se smanjio u usporedbi s prethodnom godinom. Smanjenje inflacije ponajviše je bilo rezultat pada cijena nafte. Na početku 2015. godine primjetljiva su povoljnija očekivanja potrošača, a izmjene poreznog sustava rezultirale su izraženim rastom realnih neto plaća. Monetarna politika zadržala je ekspanzivni karakter i istodobno održavala stabilnost tečaja kune prema euru deviznim intervencijama, dok u području javnih financija raspoloživi podaci pokazuju porast proračunskog manjka i javnog duga.

Rast svjetskoga gospodarstva odvija se u uvjetima pada cijene nafte.

Ostvaren je blagi godišnji rast realnog BDP-a u četvrtom tromjesečju 2014.

Broj zaposlenih stagnira, a realne neto plaće u siječnju 2015. snažno su se povećale zbog izmjena poreza na dohodak.

Smanjenje inflacije pod utjecajem je vanjskog šoka pada cijena sirove nafte.

Unatoč povoljnim ostvarenjima u četvrtom tromjesečju višak na tekućem računu platne bilance u 2014. blago se smanjio. Uvjeti financiranja pomalo se poboljšavaju, no stanovništvo i javna poduzeća nastavljaju smanjivati svoj dug.

Na tokove kapitala s inozemstvom u 2014. najviše je utjecalo poboljšanje neto inozemne pozicije kreditnih institucija.

HNB nastavlja voditi ekspanzivnu monetarnu politiku i održavati stabilnost tečaja kune prema euru.

Nastavak oporavka svjetskoga gospodarstva pod utjecajem je gospodarskog rasta u SAD-u i zemljama s tržištima u nastajanju. Cijene nafte u četvrtom su se tromjesečju smanjile za četvrtinu u odnosu na prethodno tromjesečje, a pad se nastavio i početkom 2015. Blagi oporavak europodručja tijesno je povezan s rastom njemačkoga gospodarstva, a dodatan poticaj rastu trebale bi dati najavljene ESB-ove mjere kvantitativnog popuštanja. Međutim, brži oporavak europodručja ograničavaju strukturne manjkavosti pojedinih rubnih zemalja članica, geopolitičke nestabilnosti i deflacijski pritisci.

Kao i tijekom većeg dijela 2014., gospodarska aktivnost u Hrvatskoj u četvrtom je tromjesečju stagnirala, no zbog snažnog pada BDP-a krajem 2013. zabilježen je blagi rast na godišnjoj razini. Stagnacija gospodarske aktivnosti bila je određena izostankom rasta domaće potražnje, a nastavak rasta izvoza robe i usluga nije bio dovoljno snažan da rezultira oporavkom BDP-a. Za prvo tromjesečje 2015. ne postoji puno statističkih podataka, ali su raspoloživi podaci uglavnom nepovoljni. Industrijska proizvodnja snažno je smanjena, no s druge strane dostupni mjesečni pokazatelji za početak 2015. godine upućuju na zamjetno povoljnija očekivanja potrošača i, u manjoj mjeri, poduzeća glede budućih gospodarskih kretanja.

Tijekom cijele 2014. broj zaposlenih osoba zadržao se na razini dosegnutoj krajem 2013., a ni u siječnju nije došlo do značajnije promjene. Broj nezaposlenih osoba snažno se smanjio tijekom 2014., što je ponajprije rezultat brisanja iz evidencije HZZ-a osoba koje se nisu pridržavale zakonskih odredbi. Anketna stopa nezaposlenosti u trećem tromjesečju 2014. iznosila je 15,7%. Kada je riječ o cijenama rada, nominalne i realne bruto i neto plaće neznatno su porasle tijekom 2014. U siječnju je pak zabilježen rast realnih neto plaća nakon donošenja izmjena u porezu na dohodak i pada potrošačkih cijena.

Pad godišnje inflacije s 0,4% u listopadu 2014. na -0,9% u siječnju 2015. ponajviše je bio posljedica znatnog smanjenja cijena naftnih derivata. Temeljna inflacija (koja ne uključuje energiju) povećala se tijekom spomenutog razdoblja s -0,5% na 0%, što je bilo potaknuto povećanjem doprinosa prerađenih prehrambenih proizvoda, mesa, odjeće i rekreativnih usluga. Ipak, temeljna je inflacija i nadalje vrlo niska zbog slabe domaće gospodarske aktivnosti te niske temeljne inflacije u europodručju.

Manjak na tekućem računu platne bilance u četvrtom se tromjesečju 2014. smanjio u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zbog nastavka pozitivnih kretanja u međunarodnoj razmjeni robe i usluga. To, međutim, nije bilo dovoljno da se na razini cijele 2014. nadoknade nepovoljni učinci kretanja na računima primarnog i sekundarnog dohotka.

Uvjeti financiranja za domaće sektore u četvrtom tromjesečju 2014. i početkom 2015. nastavili su se poboljšavati. Visoka likvidnost na međunarodnim financijskim tržištima i objava početka ESB-ova programa kvantitativnog popuštanja pogodovali su povoljnijim uvjetima financiranja u inozemstvu. Kamatne stope na domaćem tržištu također su nastavile blago padati. Ipak, stanovništvo i javna poduzeća i dalje se razdužuju, dok privatna poduzeća zamjenjuju domaći dug inozemnim.

Unatoč neto priljevu kapitala iz inozemstva u posljednjem tromjesečju 2014. u cijeloj je godini zabilježen neto odljev kapitala, čemu je najviše pridonijelo povećanje inozemne imovine banaka. Ostvareni rast bruto inozemnog duga u 2014. posljedica je međuvalutnih promjena, posebno kod sektora države. Isključujući učinak promjene tečaja, bruto inozemni dug blago se smanjio zbog razduživanja kreditnih institucija. Također je smanjen neto inozemni dug.

Na početku 2015. godine HNB je dvaput intervenirao na deviznom tržištu radi ublažavanja deprecijacijskih pritisa, najvećim dijelom potaknutih prilagodbama portfelja banaka nakon što je Vlada u siječnju donijela odluku o fiksiranju tečaja švicarskog franka za otplate kredita u idućih godinu dana. Unatoč intervencijama višak likvidnosti u bankovnom sustavu ostao je visok, a prekonocna međubankovna kamatna stopa zadržala se na vrlo niskim razinama.

Tijekom prvih devet mjeseci 2014. manjak opće države povećao se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Proračunski je manjak u prvih devet mjeseci 2014. bio za 2,2 mlrd. kuna veći nego u istom razdoblju prethodne godine, te je iznosio 15,1 mlrd. kuna (prema metodologiji ESA 2010). Na povećanje proračunskog manjka utjecao je rast rashoda za kamate i ostale tekuće transfere, u prvom redu uplate u proračun EU-a, kao i pad prihoda od poreza na dobit i prihoda od PDV-a. Javni je dug nastavio rasti, te je krajem studenoga 2014. iznosio gotovo 80% BDP-a.

2. Kretanja u globalnom okružju

Rast svjetskoga gospodarstva u četvrtom tromjesečju 2014. odvijao se u uvjetima globalnog pada cijena sirove nafte te aprecijacije američkog dolara prema euru i jenu. Pritom su zemlje europodručja ponovo ostvarile zamjetno manje stope rasta nego SAD, dok je kinesko gospodarstvo zadržalo visoke stope rasta. Naftni šok posebno se negativno odrazio na gospodarstvo Rusije te je rezultirao naglom i izraženom deprecijacijom ruskog rublja. Kada je riječ o ostatku svijeta, pad cijena sirove nafte podupirao je gospodarski rast u većini zemalja neto uvoznica nafte. Globalni rizici ogledaju se u pozitivnom učinku nižih cijena energenata na gospodarsku aktivnost, ako se cijena nafte zadrži na trenutnoj razini, dok su negativni rizici obilježeni deflacijskim pritiscima, tržišnim kolebanjima, povećanom neizvjesnošću i geopolitičkim nestabilnostima.

Kretanja bruto domaćeg proizvoda izabranih gospodarstava

Američko je gospodarstvo poraslo za 2,2% u četvrtom tromjesečju 2014. nakon dva uzastopna tromjesečja još izraženijeg rasta na godišnjoj razini. Najveći pozitivan doprinos rastu u posljednjem tromjesečju dala je potrošnja kućanstava, a nešto niži rast od očekivanog posljedica je rasta uvoza te smanjenja državne potrošnje i investicija. Stopa nezaposlenosti u prosincu 2014. spustila se na 5,6% vrativši se tako na pretkriznu razinu iz lipnja 2008., a inflacija mjerena deflatorom izdataka za osobnu potrošnju usporila se na 0,8%. Američki je dolar nastavio jačati prema euru. Povoljna konjunktura gospodarstva i povoljni uvjeti financiranja poduprti ekspanzivnom politikom Fed-a trebali bi se nastaviti, iako Fed priprema teren za moguće podizanje ključne kamatne stope u drugom polugodištu.

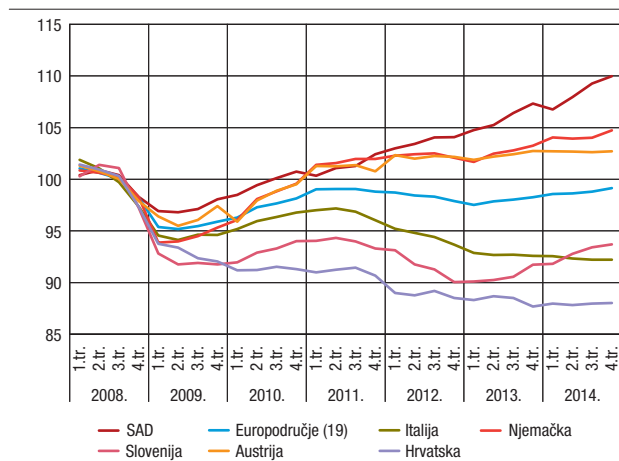
Gospodarstva zemalja europodručja ostvarila su rast od 0,3% u četvrtom tromjesečju 2014. ponajprije zahvaljujući dinamiziranju domaće potražnje njemačkoga gospodarstva. Promatrali se prema zemljama, najveći rast ostvarila je Estonija (1,1%), a slijedile su je Njemačka i Španjolska (0,7%), zatim Slovačka (0,6%) te Portugal i Nizozemska (0,5%). Francusko i talijansko gospodarstvo stagniralo je, dok su gospodarstva Cipra, Grčke i Finske zabilježila izraženiji pad gospodarske aktivnosti. Razvoj političke situacije u Grčkoj povećava neizvjesnost glede refinanciranja grčkoga javnog duga i budućnosti opstanka Grčke u europodručju. Pad cijena energenata, u prvom redu cijena sirove nafte, dodatno je ojačao deflacijske pritiske koji su rezultirali padom stope inflacije u siječnju 2015. na -0,6% na godišnjoj razini. Europske institucije velika očekivanja polažu u nekonvencionalne mjere kvantitativnog popuštanja ESB-a koje bi trebale stimulirati rast i ubrzati oporavak realnoga gospodarstva.

Gospodarstva s tržištima u nastajanju predvođena Kinom i Indijom nositelji su rasta svjetskog BDP-a, iako njihov rast konvergira nižim razvojni stabilnijim stopama. Kinesko je gospodarstvo u četvrtom tromjesečju poraslo za 7,3% na godišnjoj razini, čime je ostvaren rast od 7,4% na razini cijele 2014. (najniži u posljednje 24 godine). Međunarodna trgovina s inozemstvom, unatoč usporavanju izvoza, glavni je pokretač rasta kineskoga gospodarstva uz primjetan trend povećanja udjela osobne potrošnje u ukupnom BDP-u. Ubrzao se pad tržišta nekretnina, što je negativno djelovalo na investicije. Neočekivano visok rast od 7,5% na godišnjoj razini u posljednjem tromjesečju 2014. ostvarilo je indijsko gospodarstvo, a to se djelomično može pripisati promjeni metodologije izračuna BDP-a. Visoka inflacija ostaje jedan od ključnih problema indijskoga gospodarstva.

Rast ruskoga gospodarstva u 2014. mogao bi iznositi tek 0,6% ili polovinu iznosa ostvarenog godinu prije. S obzirom na to da se ruski izvoz temelji na izvozu nafte i plina, snažan pad cijena sirove nafte na svjetskom tržištu doveo je do bijega kapitala i gubitka povjerenja u rusku nacionalnu valutu i posljedično do njezine deprecijacije u odnosu na sve važnije svjetske valute, čemu nisu pomogle ni značajne devizne intervencije ni znatno povećanje ključne kamatne stope Ruske središnje banke u prosincu. Takva kretanja dodatno su povećala stopu inflacije koja je u siječnju iznosila 15% na godišnjoj razini.

Japansko je gospodarstvo u četvrtom tromjesečju 2014. zabilježilo rast od 0,6% nakon dva tromjesečja kontrakcije i pada domaće potražnje uzrokovane travanjским povećanjem poreza na dodanu vrijednost. Rastu u posljednjem tromjesečju ponajviše je pridonio oporavak potrošnje kućanstava uz neznatan rast državne potrošnje i državnih investicija. Planirano povećanje stope poreza na dodanu vrijednost u 2015. vrlo će vjerojatno zahtijevati dodatnu monetarnu i fiskalnu prilagodbu kako bi se izbjegao povratak u recesiju, a impulsu rastu trebale bi dati najavljene poticajne mjere države u poljoprivredi.

Slika 1. Bruto domaći proizvod izabranih gospodarstava
desezonirani podaci, stalne cijene, 2008. = 100

Izvori: Eurostat; HNB

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Od glavnih vanjskotrgovinskih partnera Hrvatske s pozitivnim stopama rasta u posljednjem tromjesečju 2014. izdvaja se Njemačka (0,7%). Gospodarska je aktivnost stagnirala u Austriji, a dugoročna stagnacija nastavila se u Italiji. Od zemalja izvan europodručja Srbija se blago oporavila, dok je Bosna i Hercegovina vrlo vjerojatno zabilježila pad gospodarske aktivnosti.

U Njemačkoj se realna gospodarska aktivnost značajno dinamizirala nakon dva uzastopna tromjesečja stagnacije. Rast od 0,7% u četvrtom tromjesečju 2014. bio je uglavnom posljedica jačanja domaće potražnje temeljene na investicijama i osobnoj potrošnji, iako je neto izvoz robe i usluga također pozitivno pridonio rastu. Rastu BDP-a pridonijelo je i slabljenje eura te niske cijene nafte. U strukturi bruto investicija najveći rast činile su investicije u građevinarstvu te u nešto manjoj mjeri investicije u strojeve i opremu. Novija kretanja upućuju na poboljšanje stanja na tržištu rada uz blagi pad nezaposlenosti i jačanje pouzdanja potrošača.

Austrijsko je gospodarstvo u četvrtom tromjesečju 2014. stagniralo nakon realnog pada u prethodnom tromjesečju. Bruto investicije smanjile su se u odnosu na prethodno razdoblje, a njihov pad nije mogao nadoknaditi slab rast osobne i državne potrošnje. Izvoz robe i usluga nastavio je slabjeti, dok se uvoz robe i usluga tek blago smanjio. Na razini cijele 2014. austrijsko je gospodarstvo zabilježilo ekspanziju od 0,3%, što je tek neznatno poboljšanje u odnosu na ostvarenje iz 2013. godine.

Stagnacija gospodarskog rasta u Italiji nastavila se i u posljednjem tromjesečju 2014. godine označavajući tako 14 uzastopnih tromjesečja bez vidljivog rasta. Na razini cijele 2014. pad BDP-a usporio se na 0,4%, s 1,9% u 2013. godini. Preliminarni podaci upućuju na pozitivan doprinos izvoza rastu, dok su zalihe negativno pridonosile rastu. Pad realne gospodarske aktivnosti bio je posebno izražen u industriji i poljoprivredi.

Realni BDP u Sloveniji zabilježio je rast od 0,3% u zadnjem tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje, dok je na razini cijele 2014. realna gospodarska aktivnost porasla za 2,6%. Inozemna potražnja najviše je pridonosila rastu potpomognuta pozitivnim vanjskim učincima poput niskih cijena nafte i slabljenja eura. Pozitivan trend rasta gospodarske aktivnosti ponešto se usporio zbog slabljenja domaće potražnje, ponajviše zbog neočekivanog pada investicija i potrošnje kućanstava.

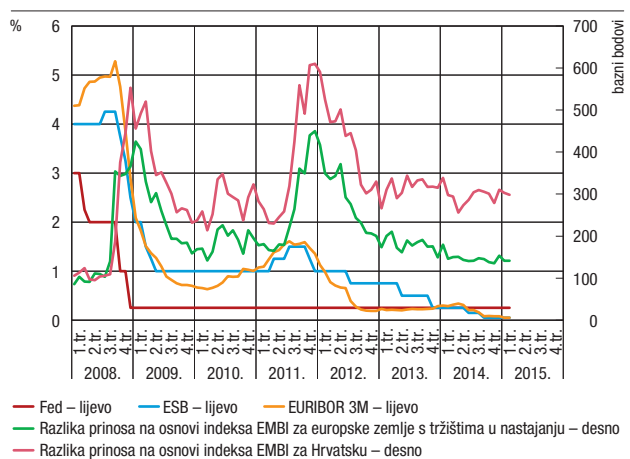
Srbija je, prema prvoj procjeni, zabilježila rast realne gospodarske aktivnosti u posljednjem tromjesečju 2014. od 0,4% u odnosu na prethodno tromjesečje. Rasli su izdaci za finalnu potrošnju države i izvoz robe i usluga, a potrošnja kućanstava smanjila se. Domaća potražnja dodatno je potisnuta provedbom mjera fiskalne konsolidacije nakon sklopljenoga trogodišnjeg aranžmana s MMF-om.

Realna gospodarska aktivnost u Bosni i Hercegovini u četvrtom tromjesečju bila je obilježena padom industrijske proizvodnje i građevinske aktivnosti u odnosu na prethodno tromjesečje. Izražena deflacijska kretanja iz prethodna dva tromjesečja nakratko su zaustavljena uz primjetno smanjenje pada cijena prehrambenih proizvoda u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Visoka nezaposlenost, nepovoljan saldo robne razmjene i proračunski manjak i dalje bitno ograničavaju brži oporavak bosanskohercegovačkoga gospodarstva.

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Ključne kamatne stope ESB-a i Feda zadržale su se na postojećim vrlo niskim razinama podupirući kreditnu aktivnost s ciljem dinamiziranja realne gospodarske aktivnosti. Krajem siječnja 2015. godine ESB je objavio program kvantitativnog popuštanja koji bi trebao obuhvaćati kupnju obveznica i već postojeće programe otkupa vrijednosnih papira. Otkup državnih

Slika 2. Referentne kamatne stope i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju kraj razdoblja

Napomena: Podaci za prvo tromjesečje 2015. podaci su do 20. veljače 2015.
Izvor: Bloomberg, 20. veljače 2015.

obveznica trebao bi započeti u ožujku 2015. i trajati do rujna 2016., a duljina trajanja programa ovisit će o dinamici promjene stope inflacije dok se ne približi ciljanoj razini od malo ispod 2%. Cilj takvoga nekonvencionalnog pristupa monetarnoj politici jest potaknuti kreditnu aktivnost i usmjeriti je prema realnom sektoru, stabilizirati deflacijske pritiske i omogućiti lakše refinanciranje javnog duga zemalja s izraženim vanjskim neravnotežama. Ako Fed podigne ključne kamatne stope, to će biti određeno očekivanjima povezanima sa stopom inflacije koja bi se trebala zadržati ispod ciljanih 2% te stopom nezaposlenosti koja se postupno smanjuje i približava pretkriznim vrijednostima.

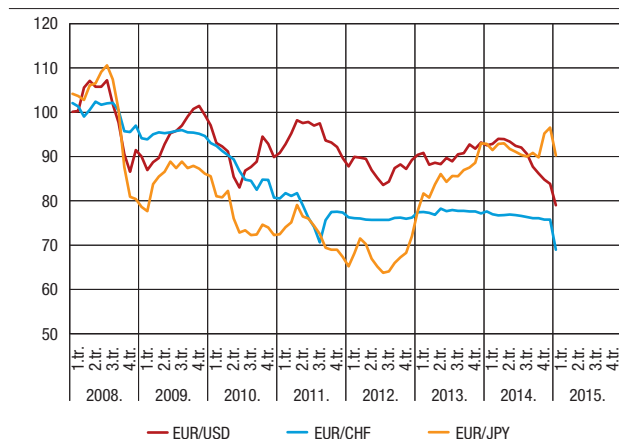
Izrazito ekspanzivna monetarna politika ESB-a dodatno je smanjila kamatne stope. Tromjesečni se EURIBOR krajem siječnja 2015. približio nultoj razini. Prinosi na državne obveznice također su se smanjili. Slična dinamika preslikavala se i na razliku prinosa za hrvatsko gospodarstvo, iako zbog nepovoljne kreditne ocjene i kašnjenja s provođenjem mjera ekonomske konsolidacije Hrvatska i dalje znatno negativno odstupa u skupini zemalja Srednje i Istočne Europe.

Tečajevi i cjenovna kretanja

U posljednjem tromjesečju 2014. godine ostvareno je daljnje jačanje američkog dolara prema euru, čemu su pogodovale izražene strukturne slabosti europskoga gospodarstva, nastavak snažnog rasta američkoga gospodarstva, nepovoljan razvoj gospodarsko-političke situacije u Grčkoj i očekivanja sve većeg razmimoilaženja monetarne politike Feda i ESB-a u budućnosti. Prosječna vrijednost tečaja EUR/USD tijekom cijele 2014. iznosila je 1,33 EUR/USD, što je na razini prosječnog tečaja zabilježenog u prethodnoj godini. Sredinom siječnja 2015. euro je značajno oslabio prema američkom dolaru spustivši se ispod vrijednosti od 1,20 EUR/USD. Tečaj švicarskog franka u razdoblju do sredine siječnja 2015. bio je stabilan te se kretao u vrlo uskom rasponu oko 1,20 EUR/CHF. Međutim, neočekivana odluka Švicarske središnje banke od 15. siječnja 2015. o okončanju vezanja tečaja franka za euro potresla je financijska tržišta, što je kao posljedicu imalo naglo slabljenje eura prema švicarskom franku od gotovo 14% u jednom danu. Jačanje švicarskog franka moglo bi imati negativan utjecaj na zemlje Srednje i Istočne Europe zbog odobrenih namjenskih kredita nominiranih u švicarskom franku i s njima povezanog valutno inducirana kreditnog rizika.

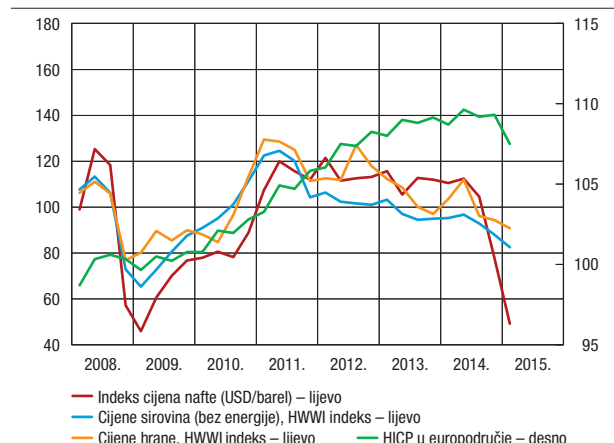
Cijena sirove nafte tipa Brent zabilježila je snažan pad od

Slika 3. Kretanje tečaja pojedinih valuta
2008. = 100

Napomena: Rast indeksa označuje deprecijaciju valute prema euru. Podaci za prvo tromjesečje 2015. podaci do su 20. veljače 2015.
Izvor: Eurostat

Slika 4. Cijene
2008. = 100

Napomena: Podaci za prvo tromjesečje 2015. odnose se na siječanj.
Izvori: Eurostat; Bloomberg; HWWI

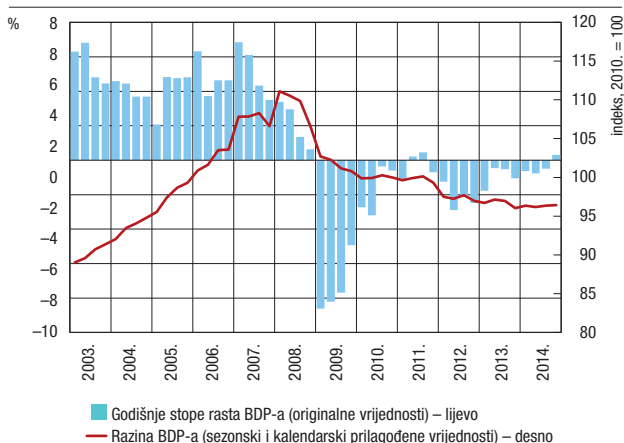
gotovo 26% tijekom četvrtog tromjesečja 2014. u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja. Daljnji pad cijena nafte nastao se u siječnju, a krajem mjeseca cijena sirove nafte spustila se na 45 USD za barel, najnižu razinu u posljednjih šest godina. Takva kretanja posljedica su povećane proizvodnje nafte te primjene novih tehnologija u njezinu vađenju, poglavito u SAD-u, uz nepromijenjenu proizvodnju zemalja članica OPEC-a. Dodatan pritisak na pad cijena sirove nafte prouzročen je uspoređivanjem gospodarskog rasta u Europi i Kini, što je rezultiralo smanjenjem potražnje za tim energentom, povećanjem zaliha i zamjetnim viškom ponude nad potražnjom. U veljači je cijena nafte porasla stabilizirajući se na razini od oko 60 USD za barel. Eskalacija sukoba u Ukrajini i daljnje zaoštavanje političke situacije na Bliskom istoku do sada nisu značajnije utjecali na

promjenu cijene tog strateški važnog energenta.

Cijene sirovina mjerene HWWI indeksom (bez energenata, u američkim dolarima) u prosjeku su se smanjile i u posljednjem tromjesečju 2014. godine (u odnosu na prethodno tromjesečje). U navedenom razdoblju snižene su cijene svih glavnih komponenta HWWI indeksa, pri čemu su najveći pad zabilježile cijene željezne rude i ugljena. Pad cijena hrane nakratko se zaustavio u listopadu i studenome, da bi se početkom 2015. cijene hrane spustile na najnižu razinu zabilježenu još od 2010. godine. Na razini cijele 2014. ukupan pad cijena sirovina bez energenata iznosio je 4,3% uz nastavak deflacijskih obilježja iz prethodne godine. Pritom su se najviše smanjile cijene željezne rude i ugljena, a nešto manje izraženo i cijene industrijskih sirovina.

3. Agregatna potražnja i ponuda

Slika 5. Bruto domaći proizvod
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

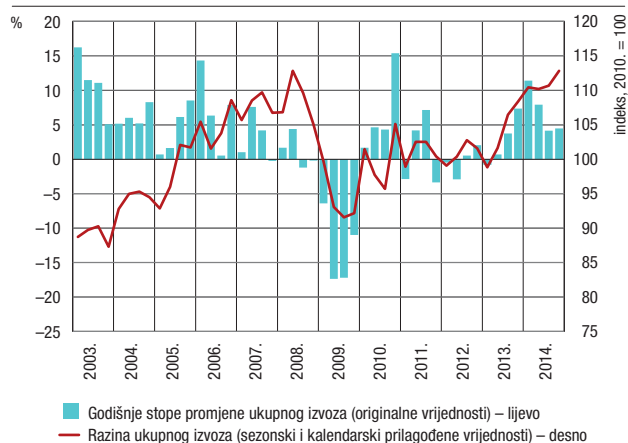
U četvrtom tromjesečju realni BDP stagnirao je u odnosu na prethodno tromjesečje, no zbog snažnog pada BDP-a krajem 2013. zabilježen je blagi rast na godišnjoj razini.¹ Nastavio se trend rasta izvoza robe i usluga, a domaća potražnja bila je potisnuta izostankom investicija i oporavka na tržištu rada. U cijeloj 2014. realni BDP smanjio se za 0,4%, što je šesta godina uzastopnog smanjenja gospodarske aktivnosti.

Agregatna potražnja

Realni izvoz robe i usluga povećao se u četvrtom tromjesečju 2014. u odnosu na prethodno tromjesečje. Izvoz robe podržao je jačanje inozemne potražnje i industrijske proizvodnje, a detaljniji podaci prema glavnim industrijskim grupacijama za listopad i studeni pokazuju da se povećao izvoz kapitalnih proizvoda

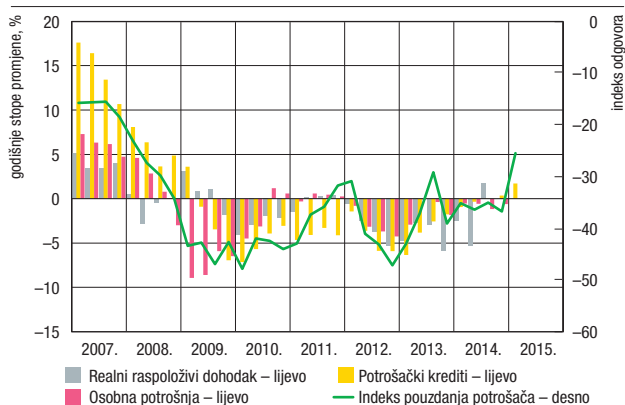
¹ Prema procjeni tromjesečnog obračuna bruto domaćeg proizvoda, koju je DZS objavio 6. ožujka. U skladu sa spomenutim podatkom procijenjene su tromjesečne stope rasta sezonski prilagođenog BDP-a (vidi objašnjenje Sezonska prilagodba vremenskih serija korištenjem metodologije X12-ARIMA u Dodatku – Sezonski prilagođene vremenske serije) te u 2014. iznose 0,3% za prvo tromjesečje, -0,2% za drugo, 0,2% za treće i 0,0% za četvrto tromjesečje.

Slika 6. Izvoz robe i usluga
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

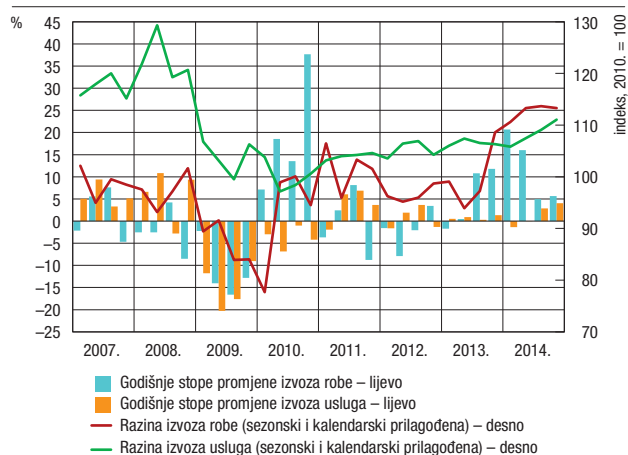
Slika 9. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Prikazane vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača izračunate su kao prosjeci mjesečnih podataka. Indeks stanja potrošačkih kredita za prvo tromjesečje 2015. odnosi se na siječanj. Indeks pouzdanja potrošača za prvo tromjesečje 2015. izračunat je kao prosjek vrijednosti indeksa iz siječnja i veljače.

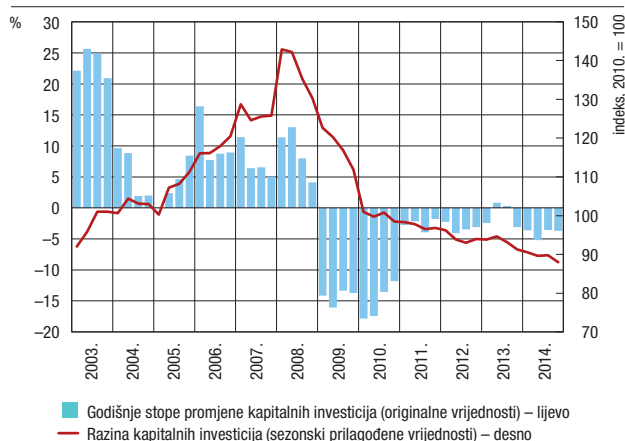
Izvori: DZS; Ipsos Puls; HNB

Slika 7. Realni izvoz robe i usluga

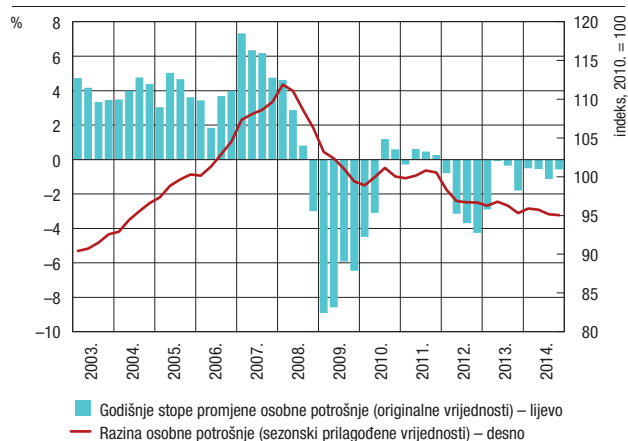
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 10. Bruto investicije u fiksni kapital
realne vrijednosti

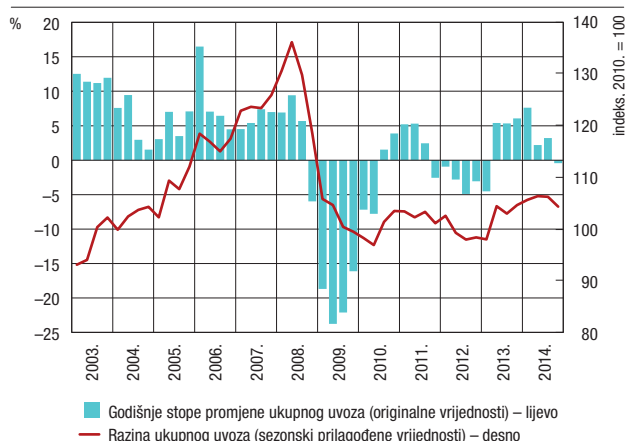
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Osobna potrošnja
realne vrijednosti

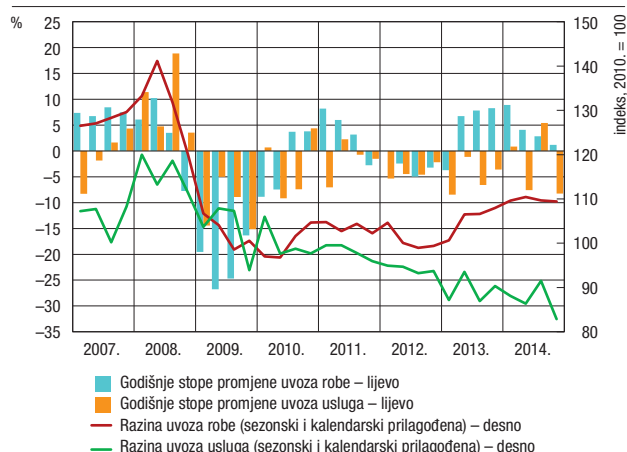
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Uvoz robe i usluga
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Realni uvoz robe i usluga

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

i proizvoda za široku potrošnju u tekućim cijenama. Realni izvoz usluga također se povećao tijekom četvrtog tromjesečja, što je bilo potaknuto povoljnim rezultatima u turizmu, koji se zrcale i u snažnom rastu fizičkih pokazatelja noćenja i dolazaka stranih turista na godišnjoj razini. Ipak, zbog izražene sezonalnosti turizma u Hrvatskoj, značenje navedenih pokazatelja za gospodarsku aktivnost u posljednjim mjesecima godine višestruko je manje nego u ljetnim mjesecima.

Nakon zamjetnog pada u prethodnom tromjesečju, potrošnja kućanstava stagnirala je tijekom četvrtog tromjesečja. U prvom redu oporavak osobne potrošnje ograničen je stagnacijom ključnih pokazatelja tržišta rada, s obzirom na to da je ponovno zabilježena stagnacija broja zaposlenih i realnih neto plaća, dok se razduživanje stanovništva nastavilo.

Bruto investicije u fiksni kapital, koje su u prethodnom tromjesečju nakratko porasle, u četvrtom su se tromjesečju snažno smanjile. Pad investicija može se povezati sa smanjenjem ulaganja u opremu, na što upućuje pad fizičkog obujma proizvodnje kapitalnih proizvoda i pad uvoza kapitalnih proizvoda tijekom listopada i studenoga. Padu investicija pridonio je i daljnji pad investicija u građevinarstvu, vidljiv iz podataka o kretanju realnog BDV-a u toj djelatnosti.

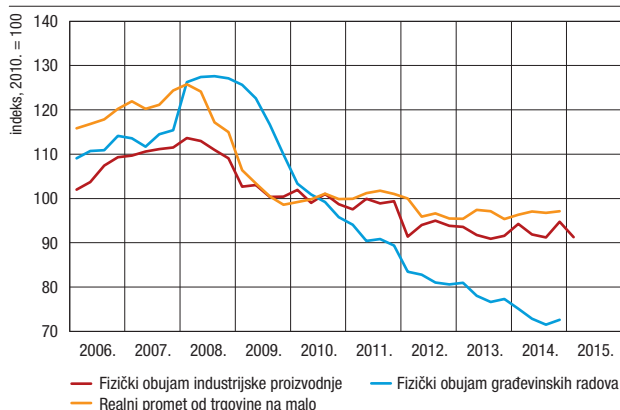
Realna državna potrošnja povećala se u posljednjem tromjesečju 2014. u odnosu na prethodno tromjesečje. Navedeno održava rast državne individualne potrošnje, koja u najvećoj mjeri uključuje rashode za zdravstvo i obrazovanje. Promatra li se u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, državna se potrošnja blago smanjila.

Realni uvoz robe i usluga smanjio se u četvrtom tromjesečju 2014., poglavito zbog pada uvoza usluga. Što se tiče uvoza robe iskazanog u tekućim cijenama, neznatno se povećao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, dok se, s druge strane, smanjio uvoz usluga u tekućim cijenama, posebice zbog zamjetno manjeg uvoza usluga putovanja te u nešto manjoj mjeri zbog smanjenja uvoza ostalih usluga.

Agregatna ponuda

Bruto dodana vrijednost povećala se za 0,4% u posljednjem tromjesečju 2014. Prateći oporavak fizičkog obujma industrijske proizvodnje, povećala se i ostvarena bruto dodana vrijednost u djelatnostima industrije i rudarstva. Rast bruto dodane

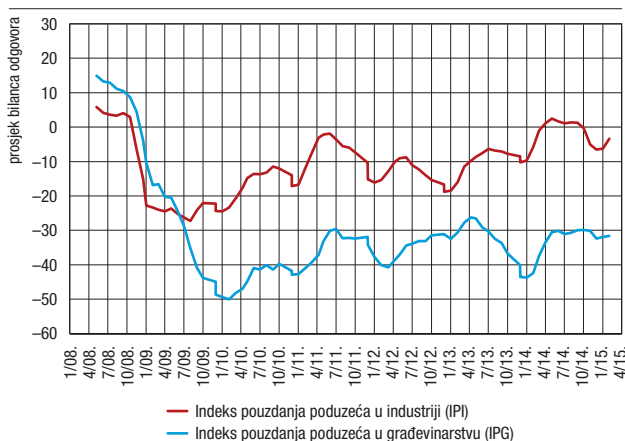
Slika 13. Kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti sezonski i kalendarski prilagođeno

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao prosjek mjesečnih podataka. Podaci o građevinskim radovima za četvrto tromjesečje 2014. odnose se na listopad i studeni, a za industrijsku proizvodnju uključuju samo siječanj.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Pokazatelji poslovnog optimizma

Napomena: Prikazane su vrijednosti tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka. Istraživanja poslovnog optimizma provode se od svibnja 2008.

Izvor: Ipsos Puls

vrijednosti bio je zabilježen i u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. S druge strane, blago se smanjila bruto dodana vrijednost u građevinarstvu i području djelatnosti trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane u odnosu na prethodno tromjesečje.

Kada je riječ o pokazateljima gospodarske aktivnosti za početak 2015. godine, u siječnju je zabilježen značajan pad industrijske proizvodnje, što je poglavito posljedica kontrakcije preradiivačke industrije, a promatra li se prema glavnim industrijskim grupacijama, smanjene su sve kategorije osim intermedijarnih proizvoda. Nasuprot tome, zabilježeno je određeno povećanje poslovnog optimizma u industriji, trgovini i uslugama tijekom siječnja i veljače. Istodobno je snažno poraslo pouzdanje potrošača jer se nakon donošenja izmjena u porezu na dohodak popravila ocjena trenutne financijske situacije u kućanstvu, a zamjetno su se poboljšala i očekivanja kućanstava glede budućih gospodarskih rezultata. Unatoč pozitivnim pomacima nepovoljna očekivanja u vezi s budućim kretanjima i dalje su karakteristična za većinu poduzeća.

4. Tržište rada

Tijekom cijele 2014. broj zaposlenih osoba zadržao se na razini dosegnoj krajem 2013., a ni podaci za siječanj ne pokazuju da je došlo do značajnijih promjena. Tako je broj zaposlenih osoba u siječnju za 0,1% veći u odnosu na prosjek iz prethodnog tromjesečja. Ako se analizira kretanje zaposlenosti po pojedinim djelatnostima NKD-a, ponovno je u većini djelatnosti broj zaposlenih ostao nepromijenjen, s iznimkom djelatnosti poslovanja nekretninama i djelatnosti javnih i državnih služba, u kojima je zabilježen malen rast. Prema podacima iz Ankete o poslovnem optimizmu tijekom iduća tri mjeseca moglo bi doći do blagog povećanja zaposlenosti u djelatnostima usluga i industrije, dok bi u građevinarstvu i u trgovini rast broja zaposlenih i dalje mogao izostati.

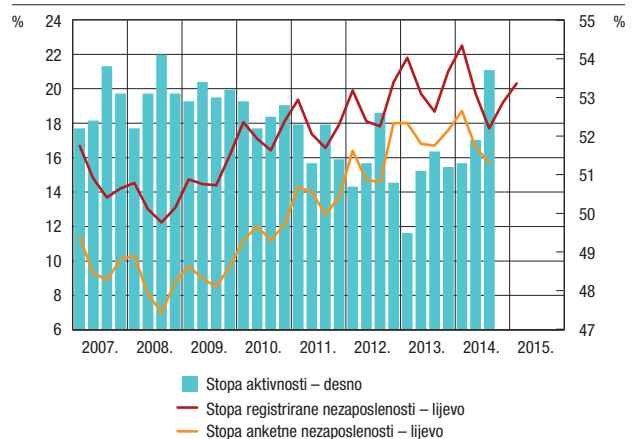
Broj nezaposlenih osoba smanjio se u četvrtom tromjesečju (–2,2%) u odnosu na prethodno tromjesečje, stoga se nastavio trend zamjetnog smanjivanja broja nezaposlenih osoba, koji je prisutan još od drugog tromjesečja 2014. Tako je na kraju 2014. broj nezaposlenih osoba bio za 46 tisuća manji nego u prosincu prethodne godine. Pritom je ukupan broj odljeva iz evidencije HZZ-a na temelju zasnivanja radnog odnosa i drugih poslovnih aktivnosti tijekom 2014. bio veći od ukupnog broja priljeva u evidenciju direktno iz radnog odnosa i drugih poslovnih aktivnosti (za oko 14 tisuća osoba). Taj, povoljan učinak posljedica je povećanih neto odljeva iz evidencije na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa), dok su neto odljevi na temelju zasnivanja radnog odnosa stagnirali na razini iz 2013. Ipak, smanjenje broja nezaposlenih ponajprije je rezultat povećanja broja brisanih osoba iz evidencije HZZ-a (18,4%) zbog ostalih razloga, i to prije svega zbog nepridržavanja zakonskih odredbi, što se odrazilo i na smanjenje prijava u evidenciju HZZ-a iz neaktivnosti (–12,3%), s obzirom na to da se osobe koje su brisane s evidencije HZZ-a zbog navedenog razloga ne mogu ponovno prijaviti u evidenciju tijekom sljedećih šest mjeseci. Smanjivanje broja nezaposlenih osoba nastavilo se i tijekom siječnja (–1,8%) u usporedbi s posljednjim tromjesečjem 2014.

Administrativna stopa nezaposlenosti snizila se tijekom 2014., na 19,7%, u odnosu na stopu od 20,3% iz 2013., unatoč snažnom smanjenju broja nezaposlenih osoba. Blago smanjenje

stope nezaposlenosti u skladu je sa stagnacijom broja zaposlenih osoba u istom razdoblju. Ipak, izrazito snažan pad broja nezaposlenih osoba zabilježen krajem godine odrazio se i na stopu nezaposlenosti u istom razdoblju, stoga se prosječna stopa nezaposlenosti zamjetno smanjila krajem godine, te je u posljednjem tromjesečju 2014. iznosila 18,8%, a u siječnju 2015. godine 18,6%. Međunarodno usporediva anketna stopa nezaposlenosti dostupna je samo za prvih devet mjeseci 2014. te je iznosila 17,0%. Podaci iz ankete o radnoj snazi upućuju na snažno povećanje zaposlenosti (3,1%) i aktivnosti (2,8%) tijekom prva tri tromjesečja 2014., no ti rezultati trebaju se interpretirati s oprezom jer nisu u skladu s drugim administrativnim pokazateljima tržišta rada, kao ni s kretanjem gospodarske aktivnosti u istom razdoblju.

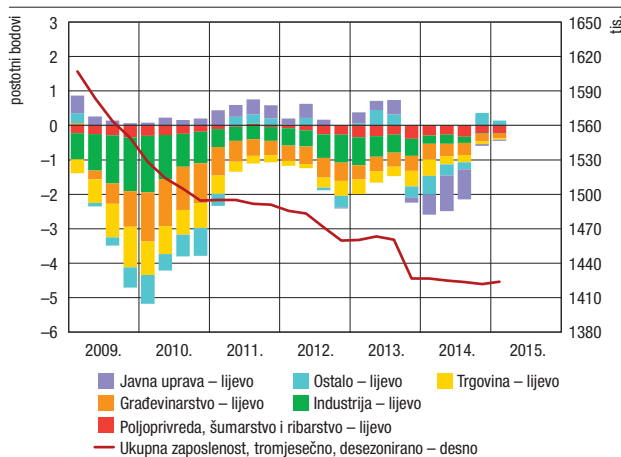
Kada je riječ o cijeni rada, nominalne i realne bruto i neto plaće stagnirale su tijekom četvrtog tromjesečja 2014. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem. Na razini cijele 2014. nominalne su

Slika 16. Stope nezaposlenosti i aktivnosti

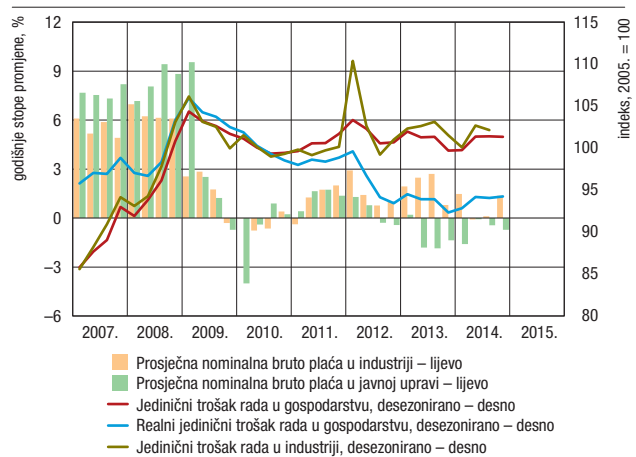
Napomena: Podatak za prvo tromjesečje 2015. odnosi se na siječanj.
Izvori: DZS; HZZ

Slika 15. Ukupna zaposlenost i doprinosi rastu zaposlenosti po sektorima

Napomena: Podaci za prvo tromjesečje 2015. odnose se na siječanj.
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 17. Bruto plaća i jedinični trošak rada

Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

plaće također ostale gotovo nepromijenjene (0,2%), što je prva godina izostanka rasta nominalnih plaća nakon 2010., kada su se plaće smanjile za -0,5% zbog snažnoga gospodarskog šoka iz prethodne godine. Analizira li se prema djelatnostima NKD-a, nominalne bruto plaće tijekom 2014. godine smanjene su u djelatnostima javnih i državnih služba (-0,5), dok su nominalne bruto plaće u privatnom sektoru lagano porasle (0,4%). Realne plaće malo su se povećale tijekom 2014. u odnosu na prethodnu godinu (0,4%) zbog blagog smanjenja potrošačkih cijena. Tako je nakon četiri godine prekinut trend smanjivanja kupovne moći prosječne plaće.

Povećanje realnih neto plaća u siječnju iznosilo je 4,3%, što je naj snažnije mjesečno povećanje kupovne moći stanovništva zabilježeno od početka krize. U siječnju je ostvaren nešto jači rast

nominalnih bruto plaća (0,8%) u odnosu na prethodno tromjesečje. Istodobno je zabilježen primjetno snažniji rast nominalnih neto plaća (3%), s obzirom na donesene izmjene u porezu na dohodak koje su na snazi od 1. siječnja 2015., a učinak smanjenja potrošačkih cijena iznosio je 1,3 postotna boda.

Nakon snažnog rasta jediničnih troškova rada tijekom drugog tromjesečja, koje je odražavalo povećanje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje s 13% na 15%, nominalni i realni jedinični trošak rada stagnirali su tijekom trećeg tromjesečja. Nominalni jedinični trošak rada za industriju malo se smanjio u istom razdoblju, u prvom redu zbog blagog smanjenja broja zaposlenih osoba u tom sektoru (-0,5% u odnosu na drugo tromjesečje). Tijekom četvrtog tromjesečja nominalni i realni jedinični trošak rada u ukupnom gospodarstvu stagnirali su.

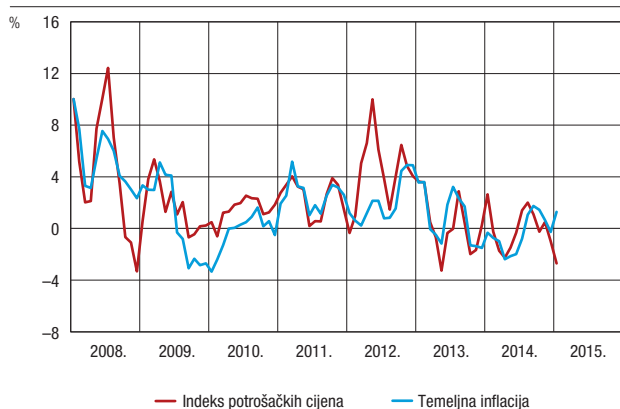
5. Inflacija

Indeks potrošačkih cijena smanjio se u siječnju 2015. za 0,5% u usporedbi s prethodnim mjesecom, a najveći doprinos tome (-0,7 postotnih bodova) dalo je pojeftinjenje naftnih derivata, a potom i sezonski pad cijena odjeće i obuće. Mjesečni pad cijena u siječnju ublažen je rastom cijena prehrambenih proizvoda (osobito povrća), koji je bio izraženiji nego u istom razdoblju prethodne godine. Trend pada cijena sirove nafte bio je prisutan na svjetskom tržištu od studenoga prošle godine, te je prosječna cijena barela nafte tipa Brent od 48 USD u siječnju bila za 45% niža u usporedbi s listopadom 2014. U drugoj polovini siječnja cijene sirove nafte stabilizirale su se, a tijekom veljače počele su rasti i dosegnule potkraj mjeseca razinu od oko 60 USD. Temeljni indeks potrošačkih cijena iz kojeg su, između ostalog, isključene cijene energenata i poljoprivrednih proizvoda, u siječnju je pokazao niži mjesečni pad (-0,3%) od ukupnog indeksa. Pokazatelji tekućeg kretanja inflacije u siječnju su imali divergentna kretanja, tako se pokazatelj temeljne inflacije povećao i ušao u pozitivno područje, dok se pokazatelj tekućega kretanja ukupne inflacije nastavio smanjivati.

Kretanje ukupne godišnje stope promjene potrošačkih cijena

u posljednja je tri mjeseca bilo pod značajnim utjecajem šoka smanjenja cijena sirove nafte. Temeljna inflacija, koja između ostalog ne uključuje kretanje cijena energije, povećala se s -0,5% u listopadu na 0,0%, no i dalje je niska, na što utječu slaba inozemna i domaća gospodarska aktivnost te niska temeljna inflacija u europodručju. Tako je pad godišnje inflacije s 0,4% u listopadu 2014. na -0,9% u siječnju 2015. ponajviše bio posljedica znatnog smanjenja godišnje stope promjene cijena energije² (s 2,9% u listopadu na -6,0% u siječnju), a djelomično i usporavanja godišnjeg rasta cijena usluga. Kretanje ostalih glavnih komponenata inflacije djelovalo je u suprotnom smjeru, tj. pridonosilo je povećanju inflacije. Tako se negativan doprinos neprerađenih i prerađenih prehrambenih proizvoda godišnjoj inflaciji smanjivao, zbog nepovoljnih vremenskih prilika tijekom ljeta te nakon što su počeli iščezavati učinci prijašnjeg pojeftinjenja prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu i ukidanja preostalih zaštitnih carina nakon pristupanja Europskoj uniji, stoga je u siječnju 2015. doprinos spomenutih dviju komponenata inflaciji bio neutralan. Nadalje, u posljednja se tri mjeseca usporio i godišnji pad cijena industrijskih proizvoda, prije svega odjeće i obuće.

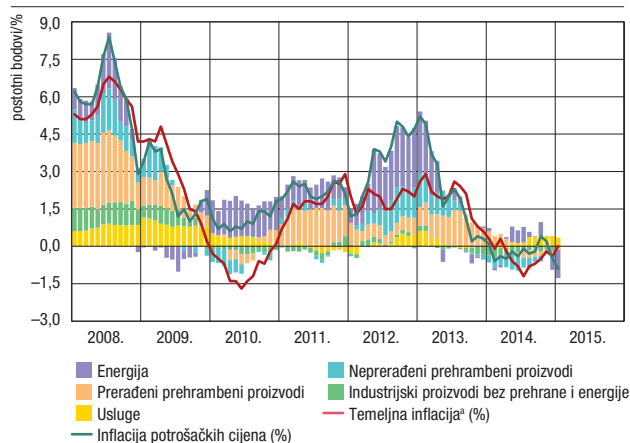
Slika 18. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini

Napomena: Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

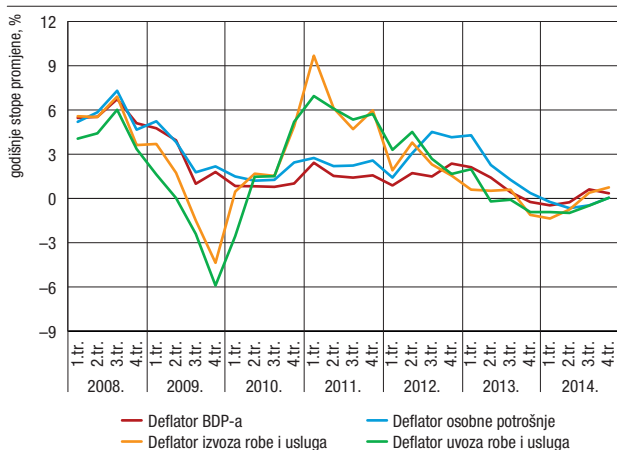
Slika 19. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata
inflaciji potrošačkih cijena

* Temeljni inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda ni cijene proizvoda koje su administrativno regulirane.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

Slika 20. Deflator BDP-a i pojedinih njegovih komponenata

Izvor: DZS

Godišnja stopa smanjenja deflatora uvoza usporila se tijekom trećeg i četvrtog tromjesečja 2014., što upućuje na blago slabljenje intenziteta deflacijskih pritisaka koji proizlaze iz pojeftinjenja sirovina i finalnih proizvoda u vanjskom okružju. S druge strane, deflator izvoza robe i usluga tijekom trećeg i četvrtog tromjesečja 2014. porastao je na godišnjoj razini, a to pokazuje da se poboljšavaju uvjeti razmjene.

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

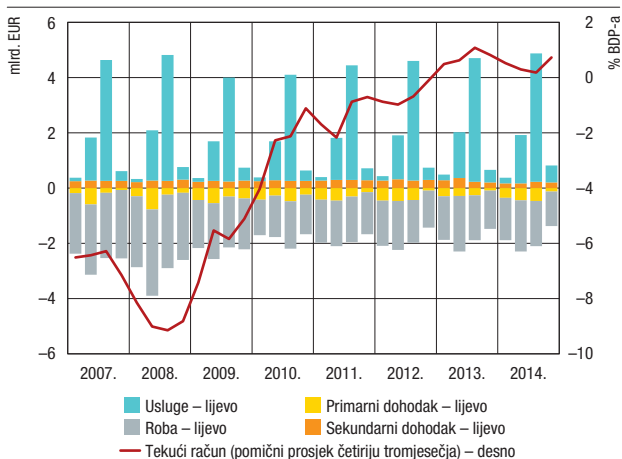
Manjak na tekućem računu platne bilance u posljednjem se tromjesečju 2014. smanjio u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, zahvaljujući pozitivnim kretanjima u međunarodnoj razmjeni robe i usluga. Pritom je dodatno povećan neto izvoz usluga, dok je manjak u robnoj razmjeni s inozemstvom smanjen jer se i nadalje bilježe dobri izvozni rezultati te neznatan rast uvoza. Istodobno se pozitivan saldo na računu sekundarnog dohotka zadržao na razini iz prethodne godine. Za razliku od toga, manjak na računu primarnog dohotka pogoršao se jer je veća bila dobit poduzeća i banaka u stranom vlasništvu.

Promatra li se cijela 2014., višak na tekućem računu smanjio se s 0,8% BDP-a u 2013. na 0,7% BDP-a u 2014., stoga se zaustavio trend poboljšavanja salda tekućeg računa, koji se kontinuirano bilježio od 2009. godine. Zamjetan rast neto izvoza robe i usluga nije bio dostatan da se nadoknade pogoršanja salda na

računima primarnog i, u nešto manjoj mjeri, sekundarnog dohotka. Veća dobit banaka i poduzeća u inozemnom vlasništvu glavni je činitelj povećanja manjka na računu primarnog dohotka. Budući da je korištenje sredstava iz fondova EU-a bilo slabije od uplata države u proračun EU-a, pozitivan se saldo na računu sekundarnog dohotka smanjio.

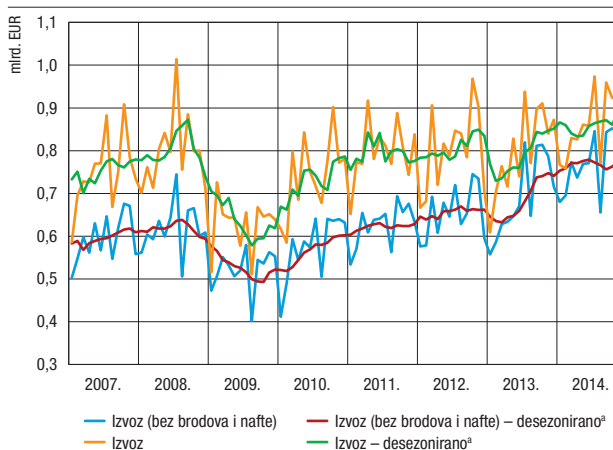
Manjak na računu primarnog dohotka u posljednjem se tromjesečju 2014. povećao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, poglavito pod utjecajem dohotka od izravnih vlasničkih ulaganja. Poduzeća u stranom vlasništvu općenito su postigla bolje poslovne rezultate nego prethodne godine. Međutim, u djelatnosti proizvodnje naftnih derivata ostvareni su negativni poslovni rezultati kao i 2013. zbog podjednakog učinka smanjivanja vrijednosti imovine kod inozemnih poduzeća u vlasništvu rezidenata i domaćih poduzeća u inozemnom vlasništvu. Ukupni

Slika 21. Saldo na tekućem računu i njegova struktura

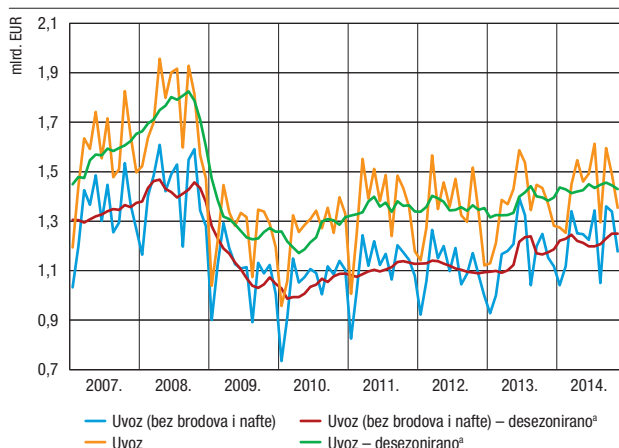
Izvor: HNB

Slika 22. Robni izvoz (fob)

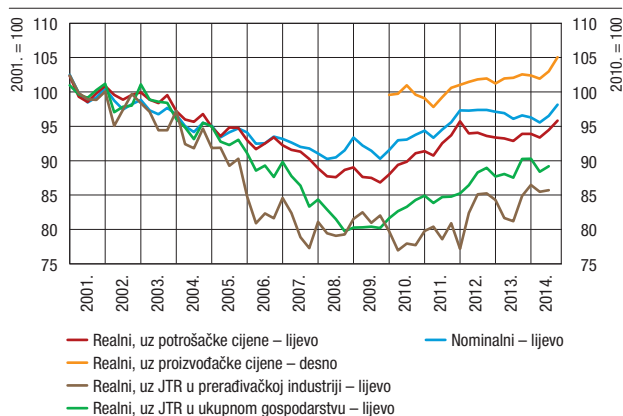
^a Trošani centrirani pomični prosjeci mjesečnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 23. Robni uvoz (cif)

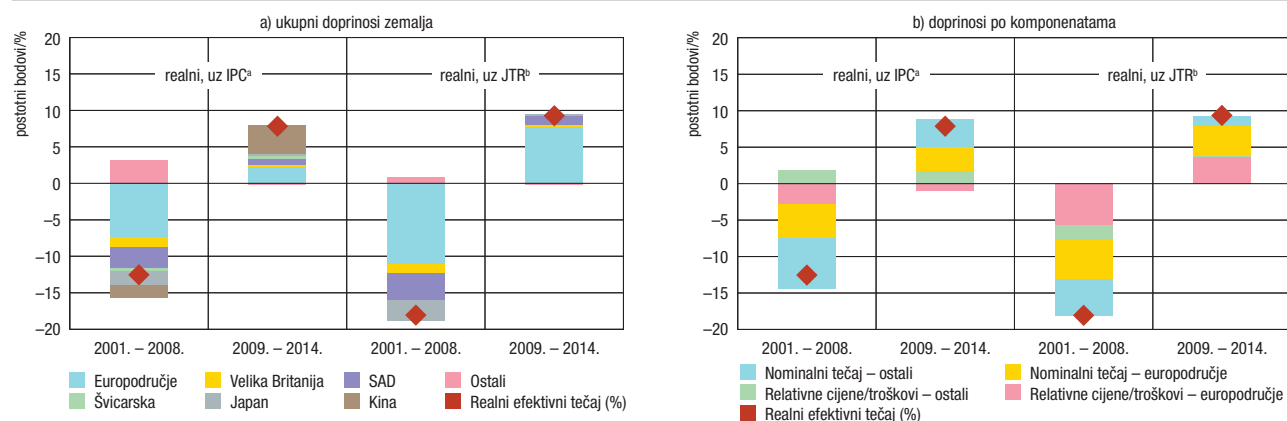
^a Tročlani centrirani pomični prosjeci mjesečnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 24. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomene: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu koji je raspoloživ od siječnja 2010. Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.
Izvor: HNB

Slika 25. Dekompozicija doprinosa promjeni realnih efektivnih tečajeva kune

^a Indeks potrošačkih cijena; ^b Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
Napomena: Ponder europska područja u košarici za izračun realnoga efektivnog tečaja kune uz potrošačke cijene u prosjeku je za oko 10% manji nego u košarici za izračun realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada zbog različitog broja zemalja koje ulaze u njihov izračun (više vidi u Okviru 2. u Biltenu HNB-a br. 205).

Izvor: HNB

kamatni troškovi inozemnog financiranja neznatno su porasli jer je njihov rast kod opće države bio praćen padom kod drugih sektora. Za razliku od toga, neto naknade zaposlenima s osnove rada u inozemstvu povećale su se.

Godišnjem rastu neto izvoza usluga u četvrtom tromjesečju 2014. velikim su dijelom pridonijele usluge putovanja. Uz poboljšanje fizičkih pokazatelja (dolazaka stranih gostiju u komercijalne smještajne objekte za 15,5% i noćenja za 5,1%, ponajviše zahvaljujući slovenskim turistima) ostvareni su i bolji financijski rezultati. Tako su prihodi od usluga pruženih u turizmu porasli za 4,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Na daljnje poboljšanje salda u međunarodnoj razmjeni usluga djelovalo je i smanjenje neto uvoza ostalih usluga, pri čemu se ističe zamjetan rast izvoza računalnih usluga.

Ukupan je robni izvoz, prema sezonski prilagođenim podacima DZS-a, u listopadu i studenome 2014. porastao za 2,0% u odnosu na prosjek trećeg tromjesečja, te su se tako nastavila pozitivna kretanja iz prethodna dva tromjesečja. Pritom je izvoz ostalih prijevoznih sredstava (posebno brodova) blago porastao, dok je izvoz nafte i naftnih derivata izraženije smanjen. Istodobno je rast suženog agregata, kada se isključe spomenuta

dva odsjeka SMTK-a, iznosio 3,4%, a to je ponajviše rezultat intenziviranja razmjene s 15 "starijih" zemalja članica EU-a. Posebno se izdvaja povećanje izvoza odjeće (ponajprije u Italiju i Španjolsku) te medicinskih i farmaceutskih proizvoda (najviše u Njemačku i Belgiju). S druge strane, nepovoljna su kretanja ostvarena kod izvoza pogonskih strojeva i uređaja, posebno u Rusiju i Veliku Britaniju, industrijskih strojeva za opću uporabu u Francusku i Njemačku te pluta i drva u Egipat.

Nakon što su kretanja u prethodna tri tromjesečja bila pozitivna, robni se uvoz prema sezonski prilagođenim podacima u listopadu i studenome smanjio za 3,8%. Na to je najviše utjecao pad uvoza brodova s dorade te nafte i naftnih derivata. Istodobno je, ako se isključe te dvije kategorije, kod uvoza ostalih vrsta robe ostvaren blagi porast, od 0,6%. Pritom se posebno izdvaja rast uvoza električne energije iz Slovenije te kemijskih proizvoda, od čega najviše organskih kemijskih proizvoda iz Francuske, Njemačke i Slovenije te umjetnih gnojiva iz Njemačke i Bjelorusije. Također je povećan uvoz cestovnih vozila. Nasuprot tome, smanjen je uvoz kapitalnih dobara, posebice specijalnih strojeva za posebne industrije, električnih strojeva, aparata i uređaja te strojeva za obradu metala iz Njemačke i Italije.

Rast izvoza bio je praćen daljnjim poboljšavanjem pokazatelja cjenovne konkurentnosti u četvrtom tromjesečju 2014., pretežno pod utjecajem tečajnih kretanja. Realni efektivni tečajevi kune uz potrošačke i proizvođačke cijene, nakon blage aprecijacije u prvoj polovini godine, deprecirali su u drugom polugodištu uglavnom zbog slabljenja kune prema košarici stranih valuta. Realni efektivni tečajevi kune uz jedinične troškove rada, koji su dostupni za treće tromjesečje, također su blago deprecirali, nakon aprecijacije u drugom tromjesečju.

U cijeloj 2014. pokazatelji konkurentnosti hrvatskog izvoza poboljšali su se u odnosu na prethodnu godinu, zbog relativno povoljnijeg kretanja cijena odnosno troškova u usporedbi s glavnim trgovinskim partnerima. Najvažniji trgovinski partneri za Hrvatsku nalaze se u europskom području pa su realni efektivni tečajevi

kune obično pod velikim utjecajem relativnih odnosa s članicama europskog područja. Kretanja iz proteklih razdoblja pokazuju da su aprecijaciji realnih efektivnih tečajeva kune prije krize najviše pridonijeli relativni odnosi s europskim područjem odnosno jačanje kune prema euru i relativno nepovoljnije kretanje domaćih cijena odnosno troškova. Nakon 2008. godine pokazatelji cjenovne i troškovne konkurentnosti počeli su se poboljšavati, ali još nije nadoknađeno pogoršanje iz razdoblja prije toga. Tom je poboljšanju pridonijelo slabljenje kune prema košarici stranih valuta i relativno povoljnije kretanje domaćih cijena odnosno troškova. Primjećuje se pritom rast važnosti pojedinih drugih trgovinskih partnera za kretanje pokazatelja konkurentnosti, posebice Kine zbog rasta njezine važnosti u strukturi međunarodne razmjene RH.

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Uvjeti financiranja domaćih sektora u prosjeku su se blago poboljšali u četvrtom tromjesečju 2014. i na početku 2015. godine. Na inozemne uvjete financiranja povoljan utjecaj imala je objava početka provođenja ESB-ova programa kvantitativnog popuštanja, što bi u budućnosti moglo još povećati već ionako vrlo visoku likvidnost međunarodnih financijskih tržišta. Troškovi zaduživanja nastavili su se blago smanjivati i na domaćem tržištu pod utjecajem mjera monetarne politike HNB-a. Unatoč tome, u promatranom razdoblju nastavilo se razduživanje stanovništva i poduzeća kod domaćih banaka, pri čemu su poduzeća pad domaćih kredita djelomice nadomjestila inozemnim zaduživanjem.

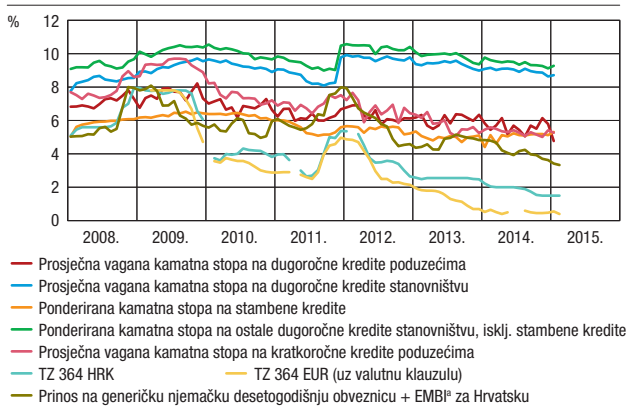
Cijena zaduživanja države u inozemstvu, procijenjena zbrojem prinosa na njemačku državnu obveznicu i indeksa EMBI za Hrvatsku, u posljednjem se tromjesečju 2014. i na početku 2015. spustila na najniže razine od početka krize. Međutim, takav trend isključivo je posljedica pada prinosa na financijsku imovinu najniže rizičnosti na međunarodnim financijskim tržištima, dok se percepcija rizičnosti Hrvatske nije smanjivala. Štoviše, percepcija rizičnosti Hrvatske relativno se pogoršala u odnosu na usporedive zemlje. Premije osiguranja od kreditnog rizika (engl. *credit default swap* ili, skraćeno, CDS) na rizik banaka

majki najvećih hrvatskih banaka također su se stabilizirale na znatno nižim razinama nego za Hrvatsku. Dvije agencije za procjenu kreditnog rejtinga (Standard and Poor's i Fitch) u siječnju su, odnosno veljači 2015. zadržale kreditnu ocjenu za Hrvatsku nepromijenjenom uz stabilne izglede.

Troškovi financiranja države na domaćem tržištu također se zadržavaju na nižim razinama nego ranije. Tako je prinos na jednogodišnje kunske trezorske zapise u veljači 2015. iznosio 1,50%, a na jednogodišnje trezorske zapise uz valutnu klauzulu 0,40%. Država je u veljači 2015. izdala i jednoipolgodisnje eurske trezorske zapise u vrijednosti od 1,2 mlrd. EUR uz kamatnu stopu od 1,95%. Od toga se 0,7 mlrd. EUR odnosilo na refinanciranje dospjelih eurskih trezorskih zapisa koji su prije 18 mjeseci bili izdani uz kamatnu stopu od 5%, a ostatak na novo zaduživanje.

Troškovi financiranja poduzeća kod domaćih banaka u četvrtom tromjesečju 2014. i u siječnju 2015. zadržali su se na razinama iz prethodnog tromjesečja uz uobičajenu mjesečnu kolebljivost. Prosječne kamatne stope za poduzeća u promatranom su se razdoblju kretale oko 5,6% za dugoročno kreditiranje, odnosno 5,2% za kratkoročno kreditiranje, što je za oko pola postotnog boda niže od prosječnih kamatnih stopa u 2013. godini.

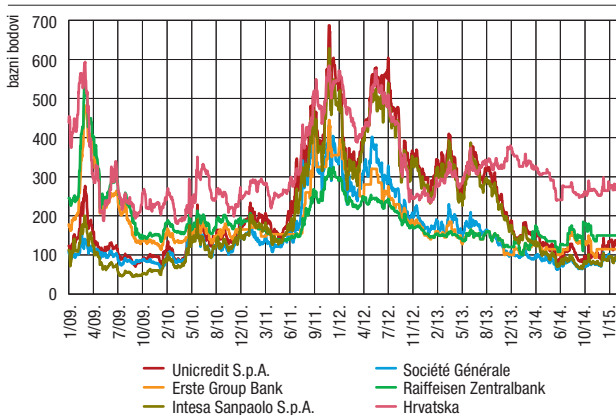
Slika 26. Domaći i inozemni troškovi financiranja

^a EMBI je indeks (engl. *Emerging Market Bond Index*) koji pokazuje razliku prinosa na državne vrijednosne papire koje su izdale zemlje s tržištima u nastajanju, među kojima je i Hrvatska, u odnosu na nerizične vrijednosne papire koje su izdale razvijene zemlje.

Izvori: MF; Bloomberg; HNB

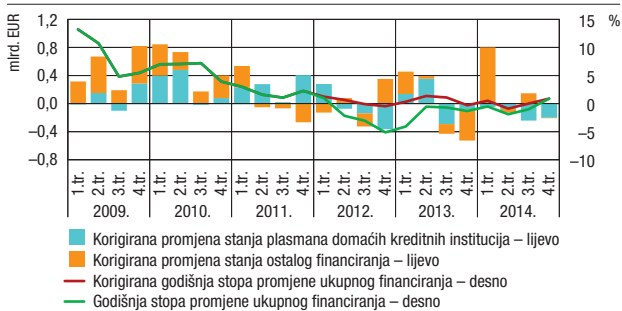
Slika 27. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku i odabrane banke majke domaćih banaka

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

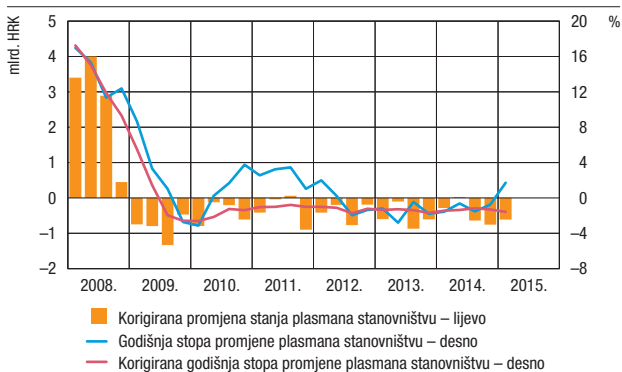
Slika 28. Financiranje poduzeća prema izvorima

Napomena: Ostalo financiranje uključuje zaduživanje poduzeća kod domaćih društava za lizing i izravno zaduživanje kod HBOR-a te zaduživanje kod inozemnih banaka i vlasnički povezanih poduzeća u inozemstvu. Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih su u 2012. i 2013. isključeni učinak preuzimanja kredita brodogradilišta od strane Ministarstva financija, učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološke promjene knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena.

Izvori: Hanfa; HNB (izračun HNB-a)

Slika 29. Plasmani stanovništvu

Napomena: Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih su isključeni učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološke promjene knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena. Podaci za prvo tromjesečje 2015. odnose se na siječanj 2015.

Izvor: HNB

Rezultati Ankete o kreditnoj aktivnosti banaka upućuju na to da su se standardi odobravanja kredita u četvrtom tromjesečju 2014. nastavili postupno ublažavati za sve veličine poduzeća i za gotovo sve vrste kredita osim onih dugoročnih.

Ukupni dug sektora poduzeća (koji uključuje domaće kredite, financiranje kod HBOR-a i društava za lizing te inozemni dug) u četvrtom se tromjesečju 2014. nastavio postupno smanjivati. Pritom su se poduzeća u posljednjem tromjesečju 2014. nastavila razduživati prema domaćim kreditnim institucijama, dok su u siječnju 2015. ostvarila tek neznatni rast, pa se godišnja stopa promjene plasmana poduzećima, isključujući kretanje tečaja, do kraja siječnja 2015. spustila na -4,2%. S druge strane, sektor poduzeća je dio domaćeg financiranja supstituirao prirastom inozemnog duga. To je poglavito primjetno kod privatnih poduzeća koja su smanjenje domaćih obveza i više nego nadomjestila inozemnim zaduživanjem, dok su se državna poduzeća razduživala i prema domaćim i prema inozemnim vjerovnicima. Što se tiče godišnje dinamike, ukupni je dug sektora poduzeća, unatoč padu u posljednja dva tromjesečja 2014., na kraju godine bio za 0,9% veći nego godinu ranije, no to je prije svega posljedica iznimno niskoga baznog razdoblja.

Kamatne stope na kredite stanovništvu u četvrtom su se tromjesečju 2014. nastavile blago spuštati, dok su na početku 2015. tek neznatno porasle. Rezultati Ankete o kreditnoj aktivnosti banaka također upućuju na ublažavanje standarda odobravanja kredita u posljednjem tromjesečju 2014., i to prvi put od početka provođenja Ankete za sve vrste kredita stanovništvu. Međutim, trend razduživanja stanovništva nastavio se unatoč malo povoljnijim uvjetima kreditiranja. Godišnji pad kredita stanovništvu, isključujući li se utjecaj tečajeva, sličnog je intenziteta već nekoliko godina te je na kraju siječnja 2015. iznosio 1,6%. S druge strane, nominalni porast plasmana stanovništvu, zabilježen u siječnju, isključivo je bio posljedica tečajnih promjena, i to prije svega nagle aprecijacije švicarskog franka nakon odluke Švicarske središnje banke o napuštanju politike vezanja tečaja franka prema euru. To je dovelo do snažnog rasta nominalne vrijednosti kredita vezanih valutnom klauzulom uz tečaj HRK/CHF, koji čine gotovo petinu ukupnih kredita stanovništvu.

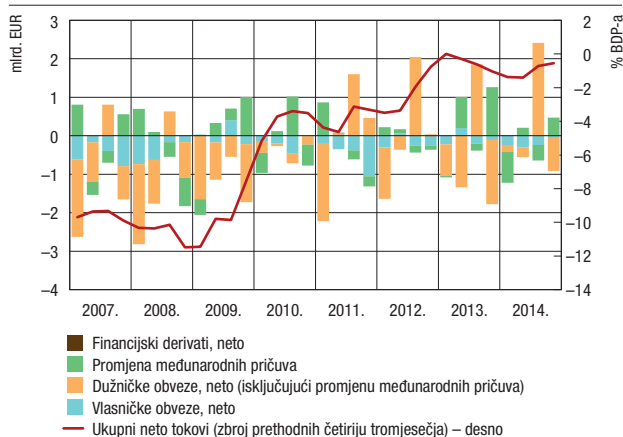
Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

Na financijskom računu platne bilance (isključujući promjenu pričuva) u posljednjem tromjesečju 2014. zabilježen je neto priljev kapitala u iznosu od 0,9 mlrd. EUR u prvom redu zbog smanjenja inozemne imovine banaka nakon snažnog rasta u prethodnom tromjesečju. Na godišnjoj razini tokove kapitala s inozemstvom u 2014. obilježio je neto odljev kapitala, što je prvi put da je zabilježen odljev u godini kao cjelini. Pritom je ostvaren neto odljev kapitala po osnovi dužničkih ulaganja s obzirom na to da je država dio svojih financijskih potreba unaprijed osigurala u 2013., dok je inozemna imovina banaka snažno porasla.

Neto priljev po osnovi inozemnih izravnih ulaganja u četvrtom tromjesečju 2014. bio je neznatno niži u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su kod zadržanih zarada zabilježena pozitivna kretanja. Zadržane su zarade negativne, kao i krajem 2013., pri čemu se izdvaja djelatnost naftnih derivata (pod utjecajem vrijednosnog usklađivanja inozemne imovine), ali je u drugim djelatnostima, prije svega financijskom posredovanju, ostvareno zamjetno poboljšanje. Za razliku od toga, vlasnička su se ulaganja smanjila. Pritom je u djelatnostima proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda te ostalim poslovnim djelatnostima zabilježeno povlačenje ulaganja, dok su se nova ulaganja najviše odnosila na hotele i restorane te poslovanje nekretnostima.

Kada je riječ o dužničkim ulaganjima, u četvrtom tromjesečju

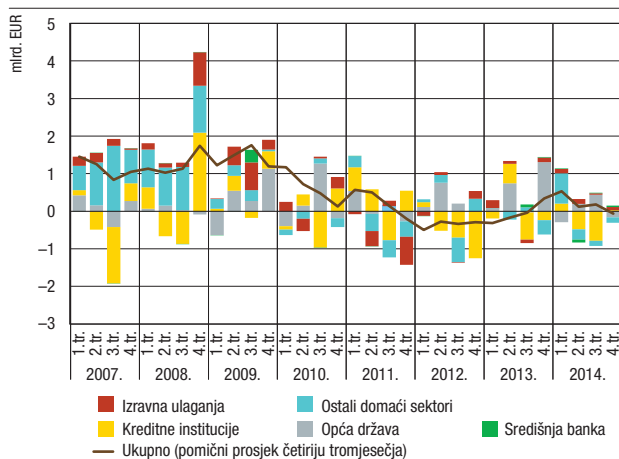
Slika 30. Tokovi na kapitalnom i financijskom računu

Napomena: Promjena neto vlasničkih i dužničkih obveza jest razlika između sredstava i obveza. Pozitivna promjena međunarodnih pričuva znači njihov rast.

Izvor: HNB

Slika 31. Transakcije bruto inozemnog duga po sektorima

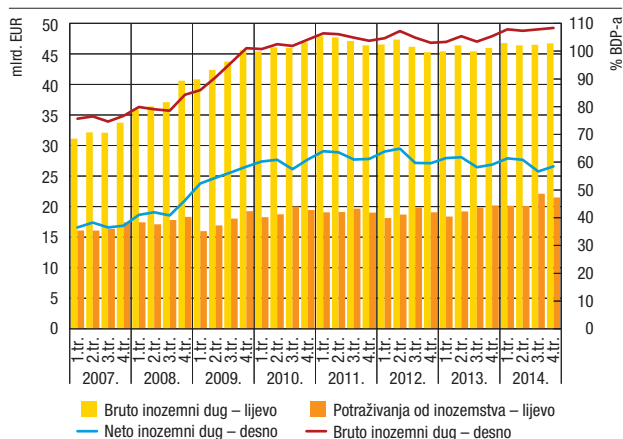

Izvor: HNB

2014. zabilježeno je zamjetno smanjenje inozemne aktive kreditnih institucija (za 1,2 mlrd. EUR), pretežno na osnovi kratkoročnih depozita, nakon snažnog povećanja u prethodnom dijelu godine (za 2,0 mlrd. EUR). Obveze po osnovi dužničkih ulaganja u posljednjem su se tromjesečju 2014. povećale. Pritom su se, s jedne strane, neznatno povećale obveze privatnih nefinancijskih društava prema vlasnički povezanim vjerovnicima, dok su, s druge strane, javna nefinancijska društva i ostale privatne financijske institucije smanjile svoj dug. Država je također smanjila svoje inozemne obveze.

U posljednjem tromjesečju 2014. ostvaren je rast bruto međunarodnih pričuva za 0,5 mlrd. EUR, što je rezultat povećanja deviznog depozita središnje države kod HNB-a. Na kraju godine međunarodne pričuve iznosile su 12,7 mlrd. EUR (dostatno za pokriće 8,0 mjeseci uvoza robe i usluga) i blago su se smanjile u odnosu na kraj prethodne godine (8,4 mjeseca uvoza robe i usluga). Istodobno se, međutim, zbog izraženijeg smanjenja kratkoročnog duga prema preostalom dospjeću poboljšao

Slika 32. Bruto i neto inozemni dug

Napomena: Neto inozemni dug izračunat je kao stanje bruto inozemnog duga umanjenog za dužnička potraživanja prema inozemstvu.

Izvor: HNB

pokazatelj njegove pokrivenosti međunarodnim pričuvama (s 85,2% na kraju 2013. na 92,2% na kraju 2014.).

Ukupan bruto inozemni dug na kraju 2014. dosegao je 46,7 mlrd. EUR, pri čemu je njegov prirast za 0,8 mlrd. EUR u odnosu na kraj 2013. posljedica međuvalutnih promjena. One su posebno izražene kod sektora države zbog obveznica izdanih na američkom tržištu³ zahvaljujući snažnom jačanju američkog dolara prema euru na svjetskom deviznom tržištu. Isključujući li se utjecaj međuvalutnih i ostalih promjena, bruto inozemni dug tijekom 2014. smanjio se za 0,3 mlrd. EUR zbog razduživanja kreditnih institucija koje je bilo izraženije nego prethodne godine. Na kraju godine bruto inozemni dug iznosio je 108,4% BDP-a, što je za 2,9 postotnih bodova više u odnosu na kraj 2013. godine. Međutim, budući da se još više povećala inozemna imovina domaćih sektora, ponajviše kreditnih institucija, neto inozemni dug se smanjio (za 0,5 mlrd. EUR) te je na kraju godine iznosio 25,2 mlrd. EUR, što čini 58,5% BDP-a.

8. Monetarna politika

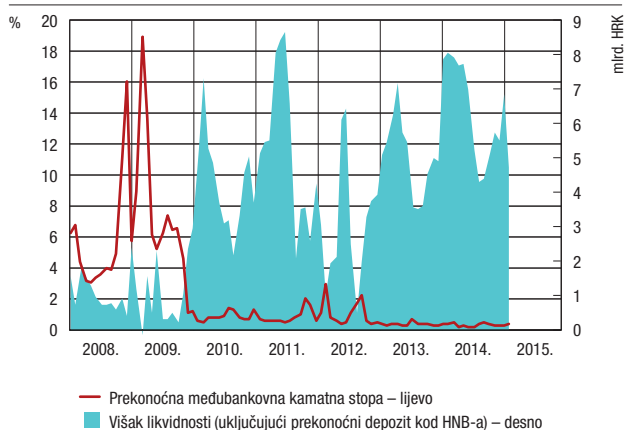
Na početku 2015. godine nastavljeno je ekspanzivno usmjerenje monetarne politike HNB-a, iako se kunska likvidnost monetarnog sustava smanjila zbog dviju deviznih intervencija kojima je središnja banka spriječila slabljenje tečaja domaće valute prema euru. Prosječni višak likvidnosti u prva dva mjeseca 2015. bio je visok i iznosio 5,8 mlrd. kuna, a prekonoćna međubankovna kamatna stopa na novčanom tržištu, uz blagi porast, zadržala se na vrlo niskoj razini od 0,44%. Nastavljen je i ispis obveznih blagajničkih zapisa, kojim se potiče kreditna aktivnost usmjerena na gospodarstvo, pa su u prva dva mjeseca ispisane još 0,4 mlrd. kuna, a ukupno od početka provođenja ovog programa (prosinac 2013.) ispisana je 1,1 mlrd. kuna obveznih blagajničkih zapisa.

Deviznim transakcijama HNB-a u prva dva mjeseca 2015. godine ostvarena je neto prodaja deviza u iznosu od 286,3 mil.

EUR, čime su povučene 2,2 mlrd. kuna. Zbog deprecijacijskih pritisaka u siječnju, koji su bili posljedica siječanjske odluke Vlade o fiksiranju tečaja švicarskog franka za otplate kredita u sljedećih godinu dana (pokrenulo ih je prilagođavanje valutne pozicije banaka nakon odluke Vlade), HNB je deviznom intervencijom 22. siječnja bankama prodao 326,2 mil. EUR. Središnom veljače ponovo su ojačali deprecijacijski pritisci, pa je središnja banka intervenirala 20. veljače prodajom 172,7 mil. EUR. S Europskom komisijom također je zabilježena prodaja deviza u iznosu od 87,6 mil. EUR. Jedini kanal kupnje deviza i nadalje su bile transakcije sa središnjom državom, u kojima je HNB tijekom prva dva mjeseca 2015. otkupio 300,2 mil. EUR. Taj otkup bio je povezan s konverzijom dijela sredstava države prikupljenih izdajom deviznih trezorskih zapisa na domaćem tržištu u veljači, koje je iznosilo 1,2 mlrd. EUR. HNB je izmjenom Odluke

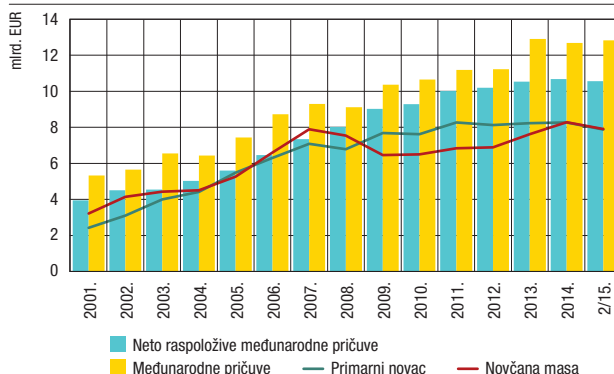
³ U pet od ukupno šest izdanja ugrađena je zaštita od tečajnog rizika, no ona se statistički iskazuje odvojeno na poziciji Financijske izvedenice u sklopu statistike stanja međunarodnih ulaganja.

Slika 33. Likvidnost banaka i prekoćna međubankovna kamatna stopa

Izvor: HNB

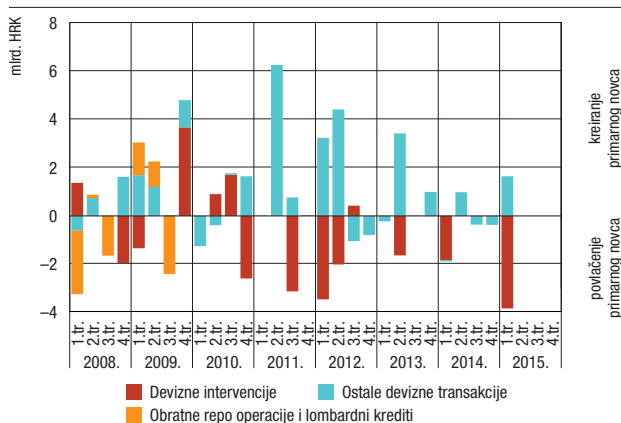
Slika 36. Međunarodne pričuve HNB-a i monetarni agregati

Napomena: Neto raspoložive pričuve definirane su kao međunarodne pričuve umanjene za deviznu inozemnu pasivu HNB-a, obveznu pričuvu u devizama, opću i posebnu alokaciju posebnih prava vučenja iz 2009., devizne depozite države te izvanbilančne obveze (ugovori o razmjeni, engl. swap). Posljednji podatak za novčanu masu odnosi se na siječanj 2015.

Izvor: HNB

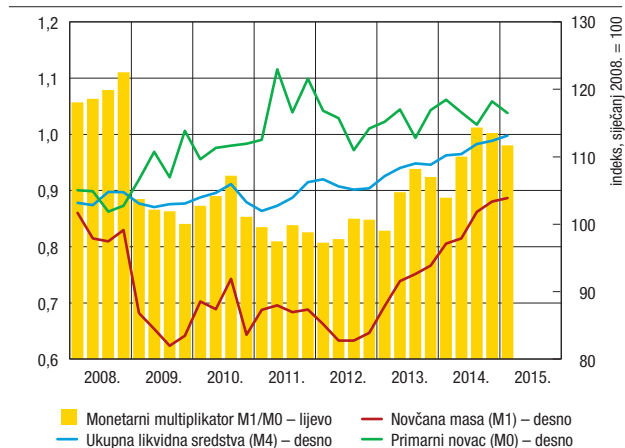
Slika 34. Tokovi formiranja primarnog novca (M0)

Napomena: U ostale devizne transakcije ubrajaju se kupoprodaje deviza s MF-om i ugovori o razmjeni (engl. swap) s poslovnim bankama. Pozitivne vrijednosti odražavaju kupnju deviza. Podaci za prvo tromjesečje 2015. odnose se na siječanj i veljaču.

Izvor: HNB

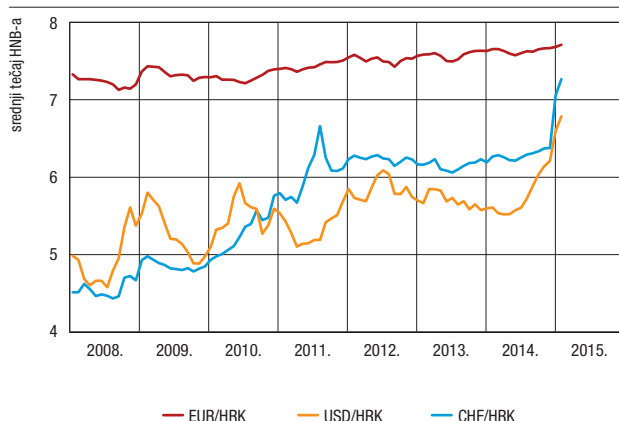
Slika 37. Monetarni agregati i monetarni multiplikator indeks kretanja sezonski prilagođenih vrijednosti deflacioniranih indeksom potrošačkih cijena

Napomena: Podaci za prvo tromjesečje 2015. odnose se na kraj siječnja 2015. godine.

Izvor: HNB

Slika 35. Nominalni tečajevi kune prema odabranim valutama

Izvor: HNB

o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima devizne trezorske zapise bankama nastavio priznavati kao likvidna devizna potraživanja.

Tečajevi kune prema američkom dolaru i švicarskom franku zamjetljivo su oslabjeli na početku 2015. godine. U slučaju američkog dolara na ovaj je način nastavljen trend iz druge polovine 2014. koji zrcali jačanje te valute u odnosu na euro zbog sporijega gospodarskog oporavka u europodručju u odnosu na SAD, kao i zbog raskoraka između monetarnih politika. Naime, u SAD-u se očekuje skoro pooštavanje monetarne politike Fed-a, dok je ESB u siječnju 2015. dodatno relaksirao monetarnu politiku objavivši početak programa kvantitativnog popuštanja. S druge strane, skok tečaja kune prema švicarskom franku u siječnju bio je posljedica odluke Švicarske središnje banke da napusti vezivanje tečaja svoje valute uz tečaj eura.

Bruto međunarodne pričuve u prva dva mjeseca 2015. godine blago su se povećale. Taj je porast posljedica ponajprije ulaganja dijela međunarodnih pričuva u repo ugovore⁴, dok su u

4 Kod ovakvih ulaganja dolazi do istodobnog porasta bruto međunarodnih pričuva i inozemnih obveza HNB-a.

smjeru smanjivanja pričuva djelovale opisane neto prodaje deviza od strane HNB-a i odljev deviznog depozita države s računa kod središnje banke. Naime, na početku godine država je povukla dio sredstava s deviznog depozita kod HNB-a radi financiranja isplate međunarodne državne obveznice u vrijednosti od 750 mil. EUR, koja je dospjela 5. siječnja. Dio odljeva s tog računa nadoknađen je u veljači deponiranjem sredstava od izdavanja deviznih trezorskih zapisa. Ipak, ukupno gledajući, devizni depoziti države kod HNB-a u prva dva mjeseca 2015. smanjili su se za 0,6 mlrd. EUR. Krajem veljače bruto međunarodne

pričuve iznosile su 12,8 mlrd. EUR te su bile za 0,1 mlrd. EUR veće nego na kraju 2014. godine. Istodobno su se neto međunarodne pričuve blago smanjile (za 0,1 mlrd. EUR) te su iznosile 10,6 mlrd. EUR. Međunarodne su pričuve i nadalje na razinama znatno višima od novčane mase (M1) i primarnog novca (M0).

Višegodišnji trend rasta realnih vrijednosti novčane mase (M1) i ukupnih likvidnih sredstava (M4) nastavio se tijekom četvrtog tromjesečja 2014. i na početku 2015. godine. S druge strane, realna vrijednost primarnog novca blago se smanjila u siječnju nakon rasta u posljednjem tromjesečju 2014.

9. Javne financije

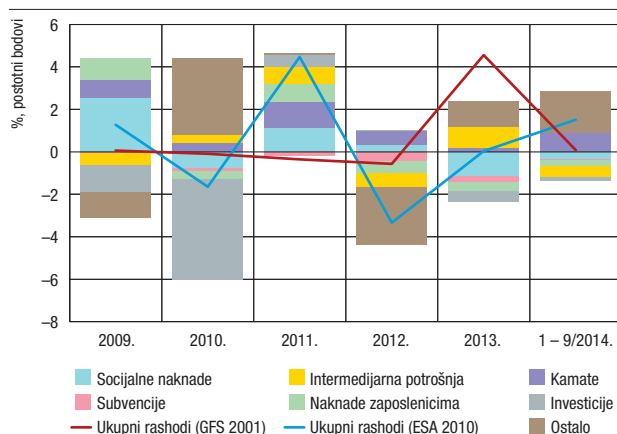
Prema podacima Eurostata prihodi opće države u prvih devet mjeseci 2014. iznosili su 102,4 mlrd. kuna, što je za 0,5% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Nepovoljna kretanja ukupnih prihoda posljedica su smanjenja poreznih prihoda, i to znatnim dijelom prihoda od poreza na dobit i prihoda od PDV-a, čiji je pad uvelike rezultat utjecaja baznoga razdoblja (za više detalja vidi Okvir 6. Učinci primjene metodologije ESA 2010 na visinu salda i javnog duga opće države te razlike u odnosu na nacionalno proračunsko računovodstvo, Bilten, br. 209). Prihodi od socijalnih doprinosa porasli su ponajviše zbog povećanja stope doprinosa za zdravstveno osiguranje za dva postotna boda od drugog tromjesečja prošle godine. Osim toga, rastu prihoda od socijalnih doprinosa pridonijele su i redovite uplate radnika s beneficiranim radnim stažem koji su u prošloj godini prešli iz sustava mirovinskog osiguranja djelomično zasnovanog na individualnoj kapitaliziranoj štednji u sustav zasnovan samo na međugeneracijskoj solidarnosti.

Rashodi konsolidirane opće države prema metodologiji ESA 2010 u razdoblju od siječnja do rujna prošle godine iznosili su 117,4 mlrd. kuna ili za 1,5% više u odnosu na isto razdoblje 2013. godine. Najveći doprinos rastu ukupnih rashoda dali su rashodi za kamate i ostali tekući transferi zbog uplata u proračun EU-a. Zamjetljivo su povećani i kapitalni transferi, što se vjerojatno može povezati s preuzimanjem duga HŽ-Carga na temelju tzv. pravila trećeg poziva jamstva na naplatu. Ostale su se glavne kategorije rashoda smanjile, zbog provođenja konsolidacijskih

mjera. Pritom su u apsolutnom iznosu najviše smanjeni rashodi za intermedijarnu potrošnju, a slijede ih rashodi za socijalne naknade i naknade zaposlenima.

Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 iznosio je

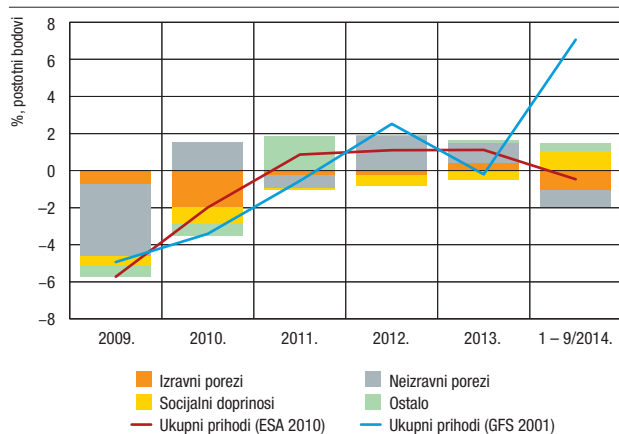
Slika 39. Rashodi konsolidirane opće države
godišnje stope promjene i doprinosi

Napomena: Strukturni stupci prikazuju doprinose pojedinih kategorija rashoda promjeni ukupnih rashoda prikazanih prema metodologiji ESA 2010.

Izvori: Eurostat; MF (izračun HNB-a)

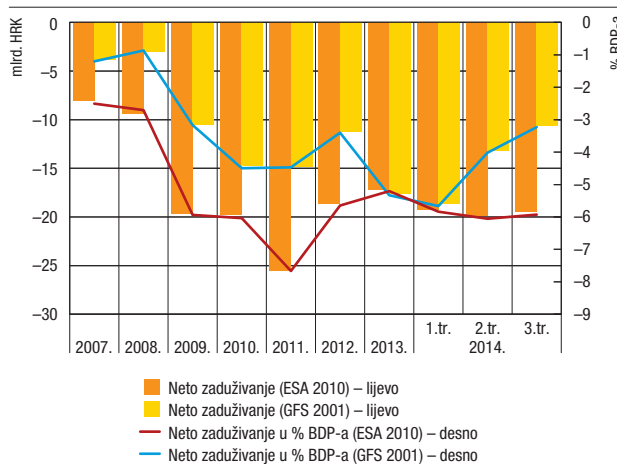
Slika 38. Prihodi konsolidirane opće države
godišnje stope promjene i doprinosi

Napomena: Strukturni stupci prikazuju doprinose pojedinih kategorija prihoda promjeni ukupnih prihoda prikazanih prema metodologiji ESA 2010.

Izvori: Eurostat; MF (izračun HNB-a)

Slika 40. Saldo konsolidirane opće države

Napomena: Podaci za 2014. prikazuju pomici zbrojeve četiriju tromjesečja.

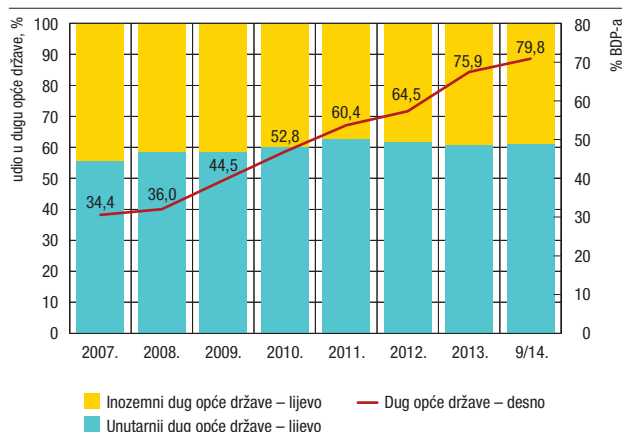
Izvori: Eurostat; MF (izračun HNB-a)

tako u prvih devet mjeseci prošle godine 15,1 mlrd. kuna, što je za 2,2 mlrd. kuna više u odnosu na isto razdoblje 2013. Manjak prema standardu ESA u prvih devet mjeseci bio je znatno veći od manjka prema metodologiji GFS 2001. Jedan od glavnih razloga jest taj što se prema metodologiji ESA jednokratni prijenos sredstava iz drugoga u prvi stup mirovinskog osiguranja ne bilježi pod prihode državnog proračuna.

Manjak prema standardu ESA u razdoblju od siječnja do studenoga mogao bi se povećati u odnosu na ostvarenje u prvih devet mjeseci 2014. Naime, prema podacima MF-a (GFS metodologija, gotovinsko načelo) u listopadu i studenome 2014. neto zaduživanje konsolidirane središnje države iznosilo je 1,9 mlrd. kuna te je blago smanjeno u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su prihodi zadržani na razini iz istog razdoblja 2013., rashodi su blago povećani, dok su se ulaganja u nabavu nefinancijske imovine smanjila.

Nedostatna sredstva u proračunu država je financirala zaduživanjem te je dug opće države nastavio rasti, doseguvši krajem studenoga 262,4 mlrd. kuna ili gotovo 80% BDP-a. Rast duga pritom je bio vidljivo sporiji u odnosu na isto razdoblje prošle godine, jer su u 2014. korištena sredstva s računa depozita koja su bila osigurana zaduživanjem krajem 2013. Statističkom povećanju duga opće države pridonijela je i deprecijacija kune. Pritom promjena tečaja kune u odnosu na američki dolar u promatranom razdoblju nije imala znatan utjecaj na kretanje javnoga

Slika 41. Dug opće države
stanje na kraju razdoblja

Izvor: HNB

duga, s obzirom na to da je većina obveza na osnovi izdanih obveznica na američkom tržištu kapitala konvertirana u eure na osnovi ugovora o valutnoj zamjeni.

10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja

U trećem tromjesečju 2014. godine u zemljama Srednje i Istočne Europe ostvaren je rast realnog BDP-a. U većini zemalja gospodarski rast podržan je oporavkom domaće potražnje kao i nastavkom rasta izvoza robe i usluga. Na razini cijele 2014. godine očekuje se rast realnog BDP-a za sve zemlje u navedenoj skupini, a Hrvatska se izdvaja kao jedina zemlja s padom gospodarske aktivnosti.

Tablica 1. Bruto domaći proizvod

	Godišnje stope promjene, originalni podaci		Tromjesečne stope promjene, sezonski prilagođeni podaci				Ocjena za 2014.
	2012.	2013.	4. tr. 2012.	1. tr. 2013.	2. tr. 2013.	3. tr. 2013.	
Bugarska	0,5	1,1	0,6	0,1	0,3	0,4	1,4
Češka	-0,8	-0,7	1,1	0,6	0,2	0,4	2,3
Estonija	4,7	1,6	0,9	0,1	0,9	0,4	1,9
Hrvatska	-2,2	-0,9	-0,9	0,3	-0,2	0,2	-0,4
Letonija	4,8	4,2	0,7	0,3	0,8	0,5	2,6
Litva	3,8	3,3	0,8	0,5	0,9	0,4	3,0
Mađarska	-1,5	1,5	0,9	0,9	0,8	0,5	3,3
Poljska	1,8	1,7	0,6	1,1	0,7	0,9	3,3
Rumunjska	0,6	3,4	1,2	0,3	-0,4	2,2	3,0
Slovačka	1,6	1,4	0,6	0,6	0,6	0,6	2,4
Slovenija	-2,6	-1,0	1,3	0,1	1,1	0,7	2,6
EU-28	-0,4	0,0	0,4	0,4	0,2	0,3	1,3

Napomena: Podaci za Hrvatsku uključuju procjenu DZS-a za cijelu 2014.

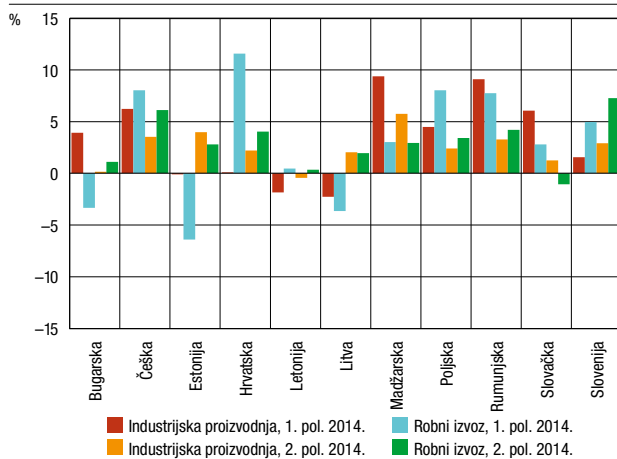
Izvori: Eurostat; EK; DZS; HNB

U drugoj polovini 2014. godine očito je jačanje industrijske aktivnosti na godišnjoj razini u gotovo svim zemljama Srednje i Istočne Europe, a padom se jedino ističe Letonija, gdje je zabilježeno smanjenje industrijske proizvodnje i u prvom dijelu godine. U skladu s rastom industrijske proizvodnje izvoz robe rastao je u drugoj polovini 2014. u većini promatranih zemalja. Pritom se Hrvatska može svrstati u zemlje s izrazitim stopama rasta robnog izvoza, što potvrđuje nastavak pozitivnih trendova započetih 2013. godine.

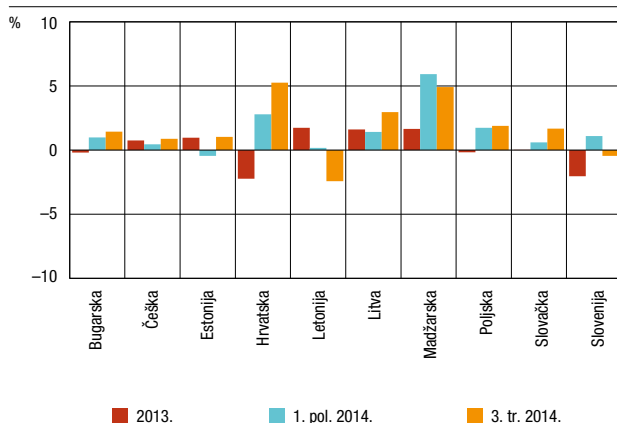
Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi, među zemljama Srednje i Istočne Europe najsnažniji rast broja zaposlenih osoba tijekom prva tri tromjesečja 2014. imale su Mađarska (5,6%) i Hrvatska (3,1%). Spomenuti podatak za Hrvatsku u suprotnosti je s podacima o kretanju zaposlenosti dostupnima iz drugih administrativnih izvora (DZS, HZMO), pa ga treba tumačiti s oprezom. S druge strane, smanjenje broja zaposlenih osoba zabilježeno je u Letoniji i Sloveniji. Prema stopi nezaposlenosti Hrvatska se i nadalje znatno ističe među svim ostalim zemljama Srednje i Istočne Europe. Tako je stopa nezaposlenosti tijekom prva tri tromjesečja 2014. u Hrvatskoj iznosila 17%, dok je sljedeća najviša stopa nezaposlenosti zabilježena u Slovačkoj (13,3%). Čak šest zemalja Srednje i Istočne Europe imalo je stopu nezaposlenosti nižu od 10%, a među njima ističe se Češka (6,3%) kao zemlja s najnižom stopom nezaposlenosti u promatranoj skupini zemalja.⁵

Kretanja salda na tekućim računima platne bilance promatranih zemalja Srednje i Istočne Europe tijekom prva tri tromjesečja 2014. bila su prilično neujednačena. S jedne strane, poboljšanjem salda tekućeg računa ističe se Češka, Litva i Estonija, uvelike zahvaljujući pozitivnim rezultatima u međunarodnoj razmjeni

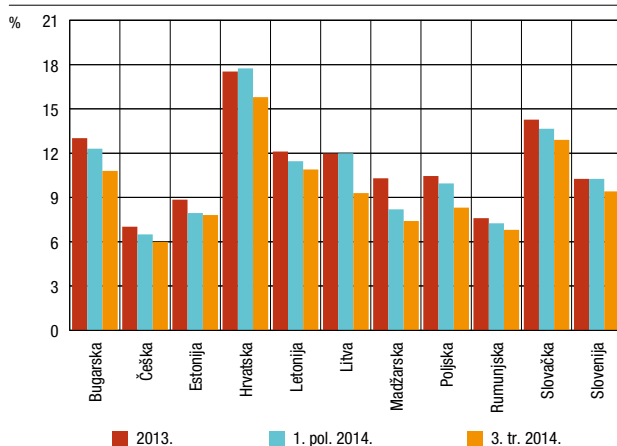
5 Kada je riječ o nominalnim jediničnim troškovima rada po zemljama, podaci prema metodologiji ESA 2010 nisu dostupni za analizu.

Slika 42. Industrijska proizvodnja i robni izvoz
godišnje stope promjene, originalni podaci

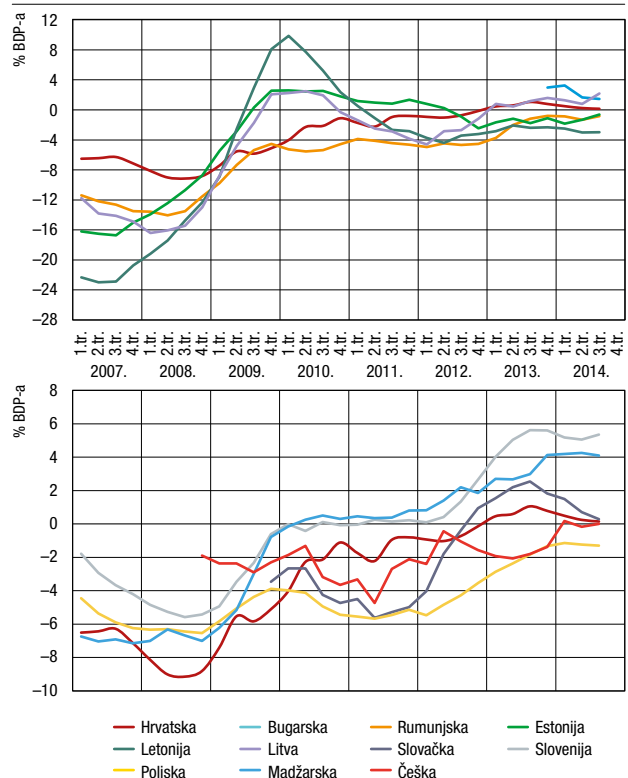
Izvori: Eurostat; DZS

Slika 43. Zaposlenost
godišnje stope promjene

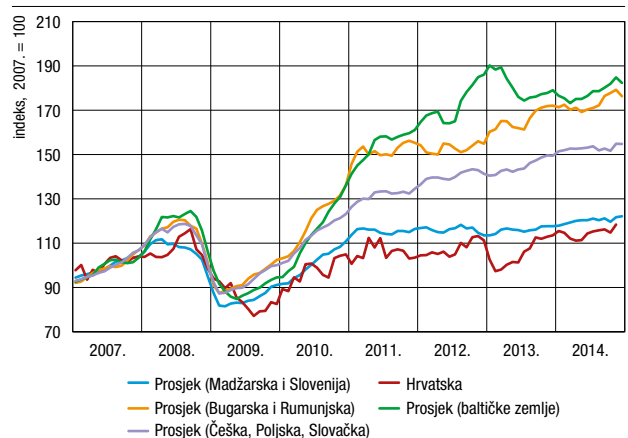
Izvor: Eurostat

Slika 44. Anketna stopa nezaposlenosti

Izvor: Eurostat

Slika 45. Saldo na tekućem računu platne bilance
zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

Slika 46. Robni izvoz
tromjesečni pomični prosjek, sezonski prilagođeni podaci

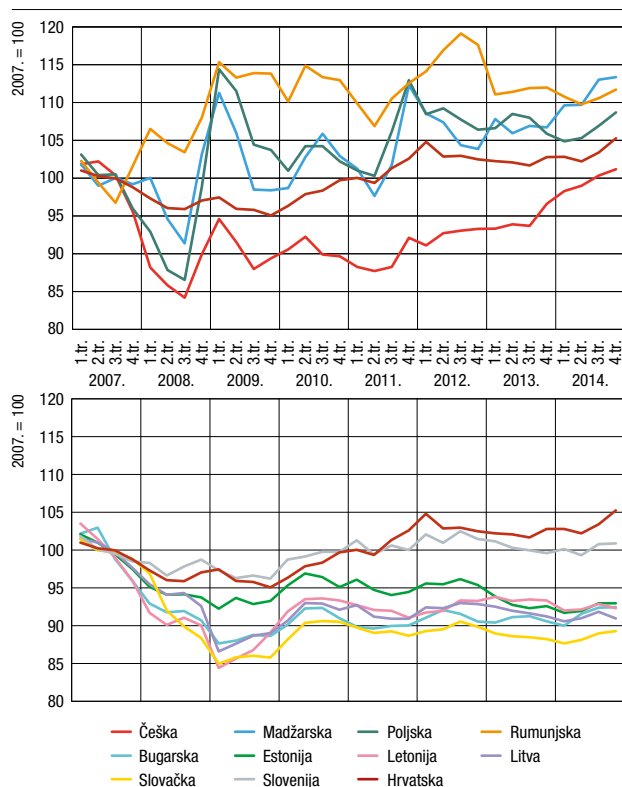
Napomena: Podaci za Hrvatsku za 2014. odnose se na razdoblje od siječnja do studenoga.

Izvori: Eurostat; HNB

robe i usluga s inozemstvom. S druge strane, smanjenje viška na tekućem računu zabilježeno je u Bugarskoj (zbog nepovoljnih kretanja na računu sekundarnog dohotka) i Slovačkoj (zbog računa primarnog dohotka). U Hrvatskoj je smanjenje viška na tekućem računu također posljedica pogoršanja salda na računu primarnog dohotka, zbog rashoda znatno većih od izravnih vlasničkih ulaganja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

U drugoj polovini 2014. godine nastavljena su pozitivna kretanja robnog izvoza većine promatranih zemalja Srednje i Istočne Europe, pri čemu je ostvareni rast slabijeg intenziteta nego u

Slika 47. Realni efektivni tečaj (deflaciran potrošačkim cijenama) u odabranim zemljama

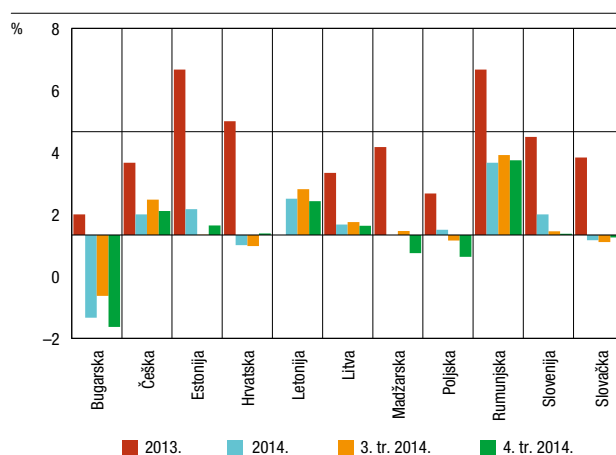
Napomena: Pad indeksa upućuje na realnu efektivnu aprecijaciju.
Izvori: BIS; HNB

prethodnom polugodištu. Najveći porast izvoza u drugoj polovini 2014. zabilježen je u Litvi i Bugarskoj, iako je u tim zemljama zbog izrazitijeg pada početkom godine i na razini cijele 2014. ostvaren pad izvoza. Hrvatski robni izvoz u drugom je polugodištu također nastavio rasti. Suprotno tome, Slovačka je jedina među promatranim zemljama u kojoj je robni izvoz smanjen. Ako se promatra cijela 2014. godina, osim u već navedenima, pad izvoza na godišnjoj razini ostvaren je još samo u Estoniji, gdje su nastavljeni nepovoljni kretanja iz prethodne godine. S druge strane, jačanjem robnog izvoza na godišnjoj razini ističu se Hrvatska, Češka i Slovenija.

Pozitivna kretanja robnog izvoza u drugoj polovini 2014. pratilo je poboljšanje cjenovne konkurentnosti izvoza, mjerene realnim efektivnim tečajem uz potrošačke cijene. Naime, realni efektivni tečaj uz potrošačke cijene deprecirao je u drugoj polovini 2014. godine u svim promatranim zemljama Srednje i Istočne Europe, nakon što je u prvoj polovini godine aprecirao. Najviše je deprecirao realni efektivni tečaj u Mađarskoj, Poljskoj i Češkoj, pretežno zbog slabljenja domaće valute u odnosu na valute glavnih trgovinskih partnera. Na razini cijele 2014. primjetljiva su vrlo divergentna kretanja. Cjenovna se konkurentnost izvoza tako poboljšala u Češkoj, Mađarskoj, Hrvatskoj i Bugarskoj, a u ostalim se promatranim zemljama zbog tečajnih kretanja pogoršala.

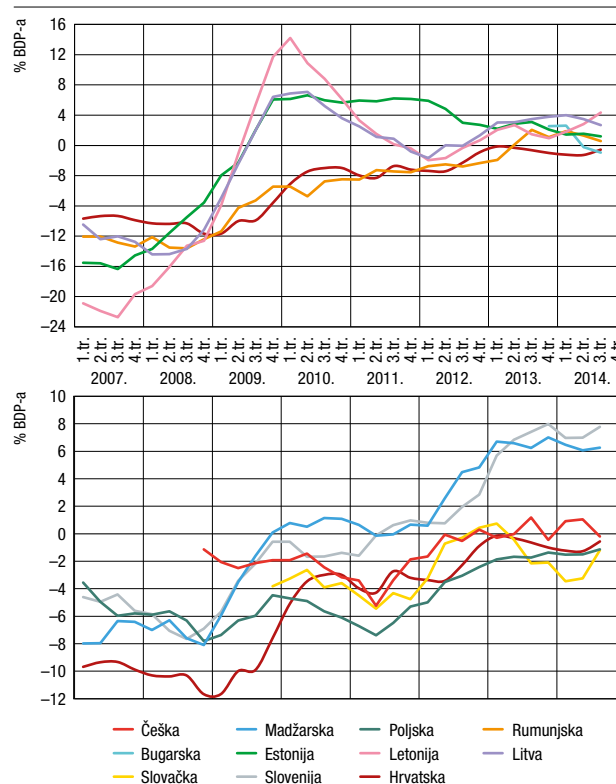
Inflacija potrošačkih cijena u posljednjem se tromjesečju 2014. smanjila u većini promatranih zemalja Srednje i Istočne Europe u odnosu na prosječnu vrijednost iz prethodnog tromjesečja (osim u Estoniji, Hrvatskoj i Slovačkoj). Tome je uvelike pridonijelo smanjenje cijena energije i prehrane, pri čemu je pad cijena energije posebno bio izražen krajem godine zbog snažnog pada cijena sirove nafte na svjetskom tržištu. U zemljama članicama europskog područja na pad potrošačkih cijena prigušujuće je

Slika 48. Inflacija potrošačkih cijena prosječne godišnje stope promjene

Izvori: Eurostat; DZS

Slika 49. Saldo na financijskom računu platne bilance zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

djelovalo slabljenje eura na svjetskom deviznom tržištu. Na razini cijele 2014. godine u svim se promatranim zemljama nastavio pad prosječne godišnje stope inflacije potrošačkih cijena (osim u Letoniji). Najviše se smanjila inflacija u Estoniji, Hrvatskoj i Bugarskoj, što je, slično kao i u ostalim promatranim zemljama, uvelike bio rezultat pada cijena energije i prehrane.

Ukupan neto priljev kapitala u zemlje Srednje i Istočne Europe tijekom prva tri tromjesečja 2014. zadržao se na vrlo niskim razinama. Pritom su najveći neto priljevi kapitala (mjereni saldom financijskog računa, isključujući promjenu međunarodnih

pričuva, iskazano u postotku BDP-a) zabilježeni u Češkoj, prije svega na osnovi izravnih ulaganja, a neto odljevi kapitala u Sloveniji i Letoniji, na što su najviše utjecala kretanja na računu ostalih ulaganja. Iako su neto inozemna izravna ulaganja u zemlje Srednje i Istočne Europe i nadalje relativno skromna, ipak je primjetljiv njihov rast u prvih devet mjeseci 2014., koji je bio posebno izražen u Sloveniji i Češkoj. Istodobno je, međutim, smanjen neto priljev na osnovi portfeljnih ulaganja, čime se posebno izdvaja Slovačka, dok se na osnovi ostalih ulaganja nastavljaju bilježiti neto odljevi. U većini zemalja u prva su tri tromjesečja 2014. međunarodne pričuve povećane, pri čemu je njihov rast bio najizrazitiji u Češkoj i Mađarskoj. Poljska i Rumunjska jedine su zemlje u kojima su pričuve smanjene.

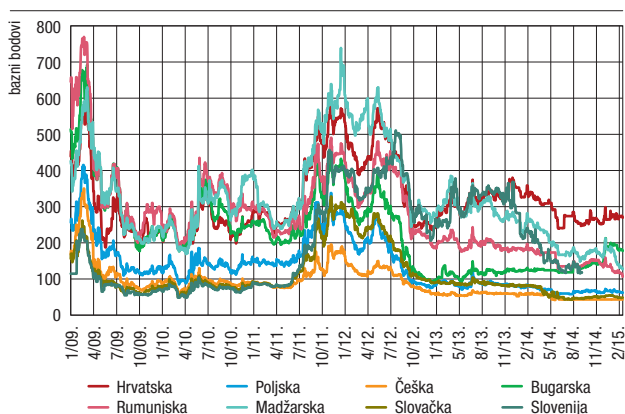
Pokazatelji inozemne zaduženosti u prva su se tri tromjesečja 2014. pogoršali u većini promatranih zemalja Srednje i Istočne Europe. Tome je najviše pridonijelo inozemno zaduživanje države, koje je bilo posebno izraženo u Sloveniji, Letoniji i Bugarskoj. Istodobno je razduživanje kreditnih institucija bilo najizrazitije u Sloveniji, Hrvatskoj i Rumunjskoj. Među promatranim zemljama omjer bruto inozemnog duga i BDP-a najviše je povećan, kako je već spomenuto, u Sloveniji (gdje je dosegno

118,8%) i Letoniji (141,6%). Glavni činitelj rasta duga u Hrvatskoj također je inozemno zaduživanje države, ali i, u malo manjoj mjeri, ostalih domaćih sektora prema vlasnički povezanim i nepovezanim vjerovnicima. U promatranom razdoblju relativni pokazatelji inozemne zaduženosti smanjeni su u Rumunjskoj, Mađarskoj i Litvi.

Premije osiguranja od kreditnog rizika za većinu su se zemalja Srednje i Istočne Europe stabilizirale nakon njihova smanjenja u prvoj polovini 2014. Jedino Bugarska bilježi snažan skok premije za rizik zbog povećane nesigurnosti glede stabilnosti bankovnog sustava kao i pojačane političke neizvjesnosti. Unatoč tome, premija osiguranja od kreditnog rizika za Hrvatsku i nadalje je bila najviša među svim usporedivim zemljama.

Dinamika i struktura kreditiranja u 2014. godini izrazito se razlikovala u promatranim zemljama. Porastom kreditiranja ističu se Slovačka, Poljska, Estonija i Češka, što je u većini slučajeva bio rezultat povećane kreditne aktivnosti usmjerene na stanovništvo. Hrvatska pripada drugoj skupini zemalja u kojima je ostvaren pad kredita, pri čemu je, kao i u slučaju Slovenije i Letonije, taj pad bio snažniji u odnosu na prethodnu godinu. Najveći pad plasmana i nadalje se bilježi u Sloveniji, što je posljedica

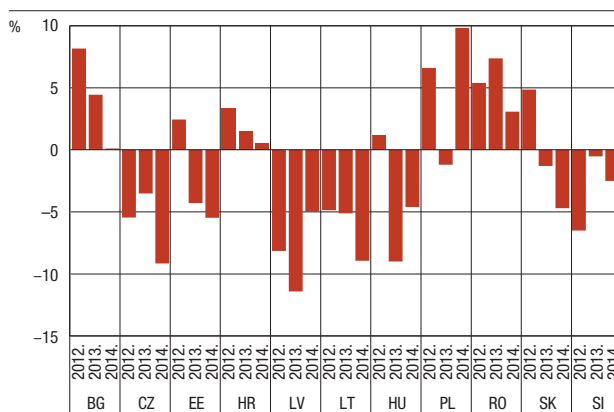
Slika 50. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

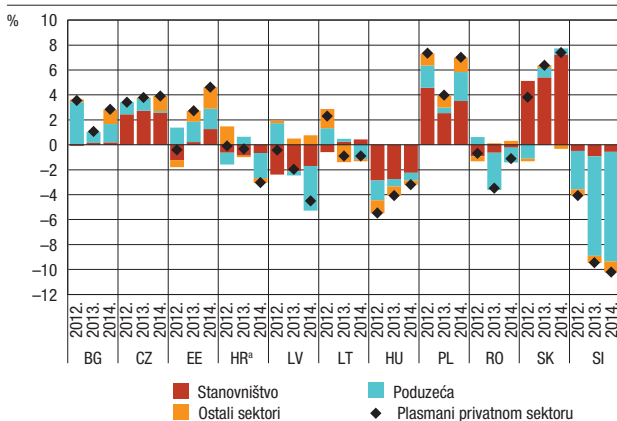
Izvor: Bloomberg

Slika 52. Depoziti privatnog sektora godišnje stope promjene, isključujući učinak tečaja

Izvori: ESB; HNB

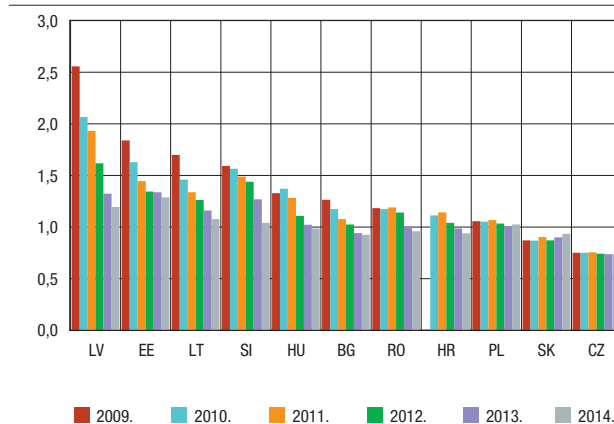
Slika 51. Plasmani banaka privatnom sektoru doprinosi godišnjoj stopi promjene, isključujući učinak tečaja

^a Isključen učinak brodogradilišta, transakcije prenošenja potraživanja jedne poslovne banke na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke, stečaj Centar banke te metodološka promjena knjiženja naknada

Izvori: ESB; HNB

Slika 53. Omjer plasmana i depozita privatnog sektora

Izvori: ESB; HNB

restrukturiranja bankovnog sustava, a u takvim su uvjetima pojedina poduzeća financijska sredstva u većoj mjeri pribavljala i kod nebankovnih financijskih institucija.

Kretanja depozita privatnog sektora također su vrlo različita između zemalja. Među promatranim zemljama rast depozita ostvaren je jedino u Poljskoj, Rumunjskoj te u znatno manjoj mjeri u Hrvatskoj. U ostalim je zemljama ostvareno smanjenje depozita na godišnjoj razini, i to ponajviše u Češkoj i Litvi.

Višegodišnji trend smanjivanja omjera plasmana i depozita u promatranim zemljama nastavio se i u 2014. godini. Najvećim padom omjera u 2014. ističu se Slovenija i Letonija, u kojima je ujedno zabilježeno i najizrazitije smanjenje plasmana. To potvrđuje kako su se bilance banaka u tim zemljama u razdoblju krize prilagođavale snažnijom kontrakcijom kreditne aktivnosti. S druge strane, jedino je u Poljskoj, Slovačkoj i Češkoj omjer plasmana i depozita blago porastao ili stagnirao, no u tim je zemljama pokrivenost plasmana depozitima i prije krize bila znatno povoljnija, pa je i potreba za prilagodbom bilanca banaka bila manja nego u drugim usporedivim zemljama.

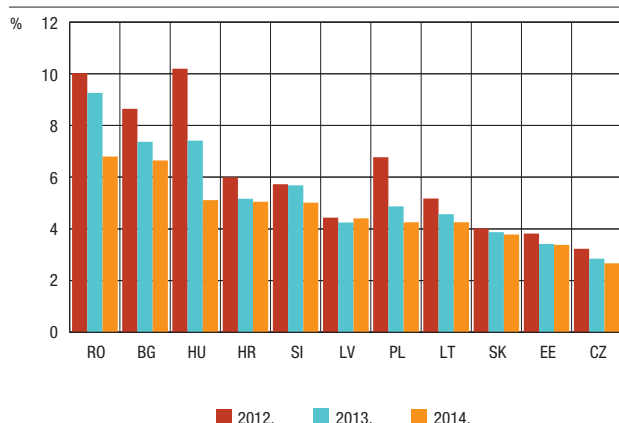
Kratkoročne kamatne stope na kredite nefinancijskim

poduzećima kontinuirano se smanjuju od 2012. godine u gotovo svim usporedivim zemljama. Pritom je najveći pad kratkoročnih troškova financiranja poduzeća ostvaren u Mađarskoj, Rumunjskoj, Bugarskoj i Poljskoj. Kratkoročne kamate za financiranje poduzeća u Hrvatskoj nalazile su se otprilike u sredini raspona kamata po zemljama, dok su u 2014. bile malo veće od prosjeka svih zemalja.

Što se tiče kamatnih stopa na stambene kredite, one su u većini promatranih zemalja u posljednjim godinama bile stabilne. Pritom se Hrvatska također nalazi približno na sredini raspona kamatnih stopa na stambene kredite.

Jedino se u Hrvatskoj i Slovačkoj među promatranim zemljama članicama EU-a u prvih devet mjeseci 2014. godine povećao fiskalni manjak (u postocima BDP-a) u odnosu na isto razdoblje 2013. Hrvatska ujedno prednjači i visokom razinom ostvarenog manjka, a među usporedivim zemljama, uz Hrvatsku, samo su još Poljska i Slovenija obuhvaćene procedurom pri prekomjernom manjku. S druge strane, najveće smanjenje nominalnoga proračunskog manjka u promatranome je razdoblju ostvarila Litva, što je poglavito rezultat porasta prihodne strane

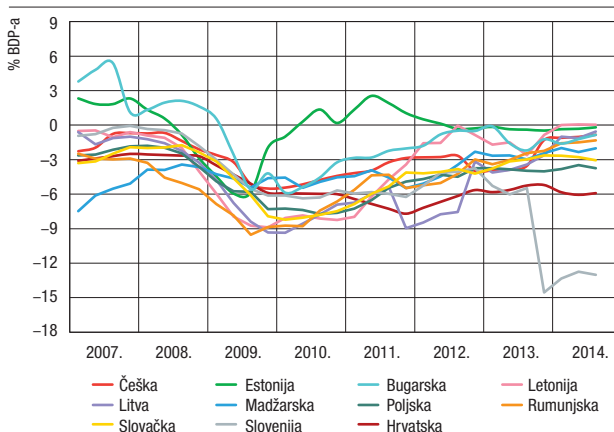
Slika 54. Kratkoročne kamatne stope za kredite poduzećima

Napomena: Prikazane su prosječne kamatne stope na kredite poduzećima do jedne godine, do 1 mil. EUR.

Izvor: ESB

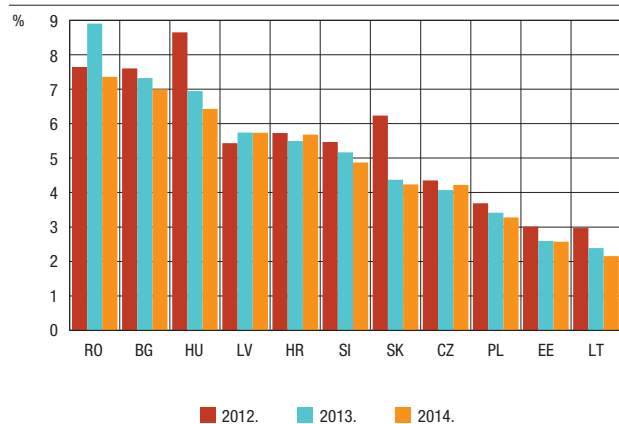
Slika 56. Saldo konsolidirane opće države pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

Napomena: Tromjesečni podaci za Hrvatsku za razdoblje od 2007. do 2012. dobiveni su interpolacijom godišnjih podataka.

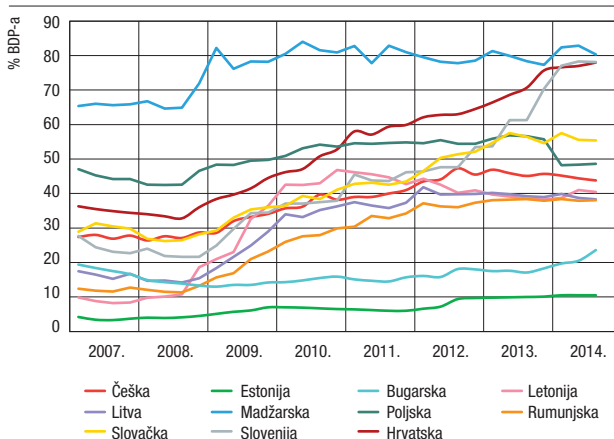
Izvori: Eurostat; HNB

Slika 55. Kamatne stope na stambene kredite

Izvori: ESB; nacionalne središnje banke

Slika 57. Javni dug stanje na kraju tromjesečja

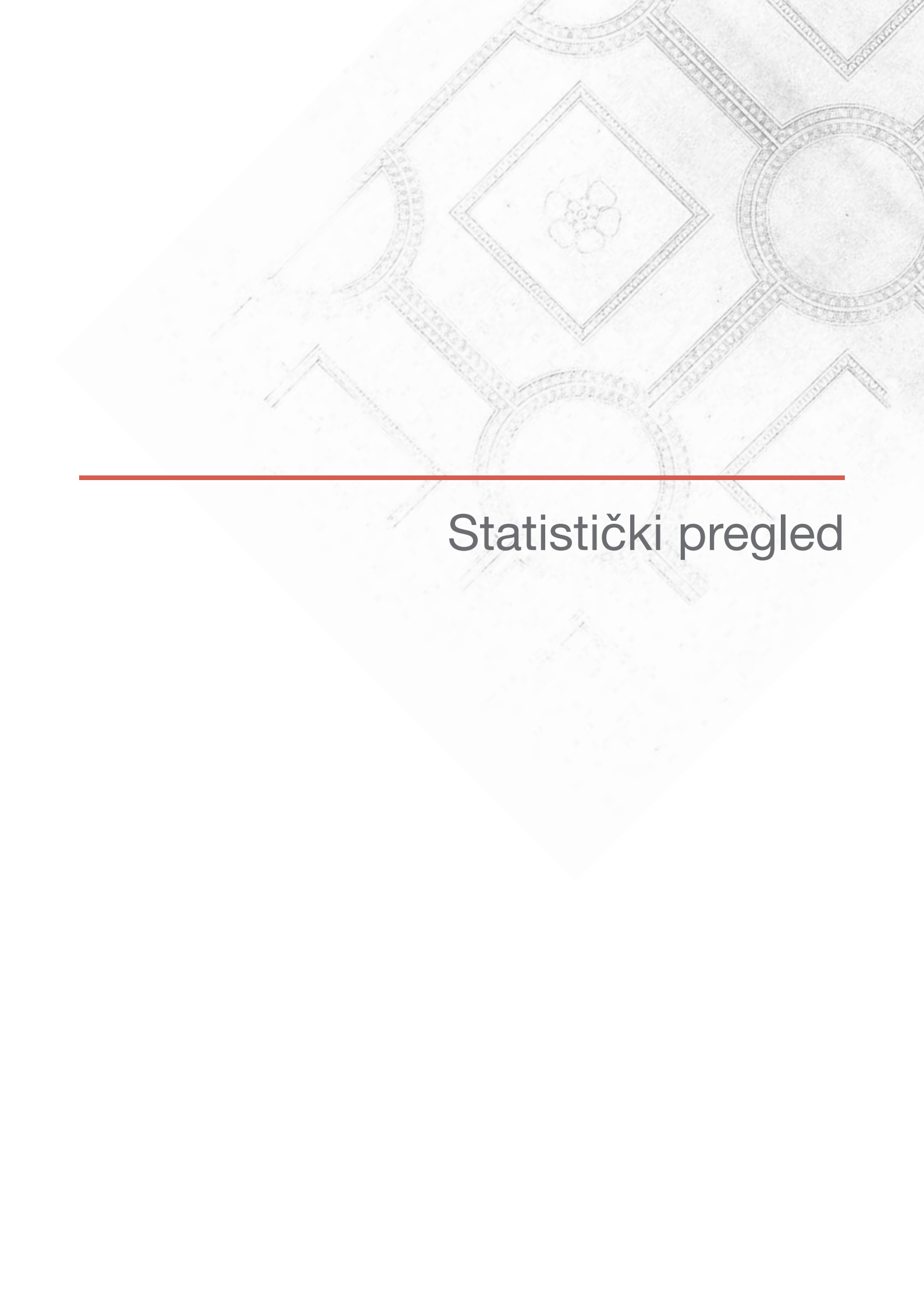

Izvori: Eurostat; HNB

proračuna. Bugarska, Estonija i Letonija također su manjak uglavnom smanjile zbog rasta prihoda, dok je u većini ostalih zemalja pad manjka većim dijelom rezultat smanjenja rashodne strane proračuna.

Većini se promatranih zemalja povećao javni dug u razdoblju od siječnja do rujna 2014. Iznimka su Češka, Poljska i Litva, pri čemu je Poljska znatno smanjila javni dug, što je posljedica provedene mirovinske reforme koja uključuje prijenos sredstava iz

drugog stupa mirovinskog osiguranja u državni proračun. Najveću razinu duga opće države krajem rujna prošle godine imale su Mađarska, Hrvatska i Slovenija (za ove tri zemlje iznosila je oko 80% BDP-a). Istodobno, javni dug ostalih zemalja nalazio se znatno ispod spomenute razine, pri čemu se Estonija ističe vrlo niskom razinom javnog duga, od samo malo više od 10% BDP-a.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Hrvatska narodna banka u svojim statistikama započela je s primjenom standarda ESA 2010, što ujedno podrazumijeva i reviziju povijesnih podataka koji su proizvedeni u skladu sa standardom ESA 1995. Primjena standarda ESA 2010 odnosi se na statistiku odnosa s inozemstvom (tablice platne bilance, stanja inozemnih ulaganja i inozemnog duga), na statistiku duga opće države te na područje monetarne statistike. Uvođenje standarda ESA 2010 za statistiku odnosa s inozemstvom samo je dio šireg paketa promjena koji je obuhvaćen uvođenjem metodologije koju propisuje Priručnik za platnu bilancu (*Balance of Payments and International Investment Position Manual*), 6. izdanje (BPM6).

Primjena standarda ESA 2010, između ostalog, donosi promjene u dijelu sektorske klasifikacije institucionalnih jedinica. Tako će se sektorska klasifikacija protustranaka obavljati u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju će objaviti Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Ova je sektorizacija obvezatan statistički standard Europske unije te je usklađena s temeljnim međunarodnim statističkim standardom – Sustavom nacionalnih računa (SNA 2008).

Tablica 1. Prikaz sektora u skladu sa sektorizacijom prema ESA-i 2010

Sektorizacija prema ESA-i 2010	
Nefinancijska društva	
Javna nefinancijska društva	
Domaća privatna nefinancijska društva	
Nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom	
Financijska društva	
Monetarne financijske institucije	
Središnja banka	
Druge monetarne financijske institucije	
Društva koja primaju depozite osim središnje banke (Kreditne institucije)	
Novčani fondovi	
Financijska društva, osim monetarnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Druga financijska društva)	
Investicijski fondovi osim novčanih fondova	
Drugi financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Drugi financijski posrednici)	
Pomoćne financijske institucije	
Vlastite financijske institucije i zajmopdavci	
Osiguravajuća društva	
Mirovinski fondovi	
Opća država	
Središnja država	
Regionalna država	
Lokalna država	
Fondovi socijalne sigurnosti	
Kućanstva	
Neprofitne institucije koje služe kućanstvima	
Inozemstvo	

Podaci o potraživanjima i obvezama klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima.

Sektor **nefinancijska društva** obuhvaća javna nefinancijska društva, domaća privatna nefinancijska društva i nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom. Ovamo ulaze sve institucionalne jedinice koje zadovoljavaju kriterije propisane sektorskom klasifikacijom institucionalnih jedinica za pripadni podsektor. Nefinancijska društva sastoje se od institucionalnih jedinica koje su neovisni pravni subjekti i tržišni proizvođači te čija je glavna aktivnost proizvodnja dobara i (ili) nefinancijskih usluga.

Najveće promjene donose se na sektor **financijska društva**.

Sektor financijskih društava obuhvaća sljedeće podsektore: monetarne financijske institucije, druge financijske institucije, osiguravajuća društva i mirovinske fondove.

Monetarne financijske institucije čine središnja banka i druge monetarne financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Druge monetarne financijske institucije dijele se na društva za primanje depozita osim središnje banke i novčane fondove. Društva koja primaju depozite osim središnje banke jesu kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice). Kreditne institucije jesu institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za rad u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. U sektor kreditnih institucija ne uključuju se banke u likvidaciji i banke u stečaju. Novčani fondovi obuhvaćaju sva financijska društva i kvazidruštva, osim onih razvrstanih u podsektor središnje banke i kreditnih institucija, koja poglavito obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela te ulaganja ponajprije u kratkoročne dužničke instrumente, depozite i udjele ili jedinice novčanih fondova. Ulažacki cilj im je održavanje glavnice fonda i ostvarivanje prinosa u skladu s kamatnim stopama instrumenata tržišta novca.

Druga financijska društva sastoje se od investicijskih fondova osim novčanih fondova, drugih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i vlastitih financijskih institucija i zajmopdavaca.

Investicijski fondovi osim novčanih sastoje se od svih oblika kolektivnog ulaganja, osim onih razvrstanih u podsektor novčanih investicijskih fondova, a koji prije svega obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima koji nisu bliski supstituti za depozite i, za vlastiti račun, ulaganja pretežno u dugoročnu financijsku imovinu.

Drugi financijski posrednici jesu institucije čija je glavna aktivnost financijsko posredovanje preuzimanjem obveza koje nisu u obliku novca, depozita i bliskih supstituta depozita. To su, primjerice, društva za lizing, faktoring-društva, banke u likvidaciji, banke u stečaju, kreditne unije, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i sl.

Pomoćne financijske institucije jesu institucije čija je glavna aktivnost pružanje pomoćnih financijskih poslova, a obuhvaćaju, primjerice, burze, mjenjačnice, financijska regulatorna tijela, posrednike i zastupnike u osiguranju, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, SKDD, Hanfu, Finu i sl.

Vlastite financijske institucije i zajmopdavci obuhvaćaju financijska društva i kvazidruštva koja se ne bave ni financijskim posredovanjem ni pružanjem pomoćnih financijskih usluga te većina njihove aktive ili pasive nije predmet transakcija na otvorenim tržištima. Primjerice, to su: a) jedinice kao pravni subjekti poput zaklada, ostavina, računa agencija ili društava koji postoje samo na papiru; b) holding društva koja imaju kontrolnu razinu udjela u grupaciji društava kćeri i čija je glavna aktivnost vlasništvo nad grupacijom bez upravljanja i pružanja bilo kakvih daljnjih usluga društvima u grupaciji; c) subjekti posebne namjene koji se kvalificiraju kao institucionalne jedinice i skupljaju sredstva na otvorenom tržištu radi njihova korištenja od strane društva majke; d) jedinice koje različitim klijentima pružaju financijske usluge isključivo vlastitim sredstvima ili sredstvima sponzora i preuzimaju financijski rizik neisplate duga, primjer su zajmopdavci, društva koja uzajmljuju studentima ili za vanjsku trgovinu iz sredstava dobivenih od sponzora poput državne jedinice ili

neprofitne ustanove te zalagaonice koje se većinom bave uzajmljivanjem i e) državni fondovi posebne namjene, poznati kao državni fondovi bogatstva (engl. *Sovereign Wealth Funds*), ako se klasificiraju kao financijska društva.

Osiguravajuća društva sastoje se od svih financijskih društava i kvazidruštava koja se poglavito bave financijskim posredovanjem s ciljem dijeljenja rizika uglavnom u obliku izravnog osiguranja ili reosiguranja.

Mirovinski fondovi sastoje se od svih financijskih i kvazidruštava koja prije svega obavljaju poslove financijskog posredovanja s ciljem dijeljenja društvenih rizika i potreba osiguranika (socijalno osiguranje). Mirovinski fondovi kao oblici socijalne sigurnosti osiguravaju dohodak u mirovini te često mirovine nakon smrti i invalidnosti.

Sektor **opća država** sastoji se od institucionalnih jedinica koje su netržišni proizvođači čija je proizvodnja namijenjena individualnoj i zajedničkoj potrošnji, a koje se financiraju obveznim plaćanjima jedinica koje pripadaju drugim sektorima, te od institucionalnih jedinica koje ponajprije provode preraspodjelu nacionalnog dohotka i bogatstva.

Sastoji se od podsektora središnje države, regionalne države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Središnja država obuhvaća tijela državne uprave (ministarstva, državne urede Vlade Republike Hrvatske, državne upravne organizacije i urede državne uprave u županijama), ali i Hrvatske autoceste (od siječnja 2008.), Autocestu Rijeka – Zagreb, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, HRT, HŽ Infrastrukturu, HROTE, HAMAG-BI-CRO, HERA-u i DAB.

Fondovi socijalne sigurnosti obuhvaćaju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te institucionalne jedinice koje osniva i kontrolira lokalna država. U RH ne postoji podsektor regionalne države.

Sektor **kućanstva** sastoji se uglavnom od pojedinaca potrošača, ali i od pojedinaca potrošača i poduzetnika (tržišnih proizvođača). Ovaj sektor uključuje i pojedince ili grupe pojedinaca u ulozi proizvođača dobara i nefinancijskih usluga za isključivo vlastitu finalnu uporabu.

Sektor **neprofitne institucije koje služe kućanstvima** sastoji se od neprofitnih institucija koje su zasebni pravni subjekti, koje služe kućanstvima i koje su privatni netržišni proizvođači. Njihovi su glavni izvori dobrovoljni prilozi kućanstava u gotovini ili u naravi u njihovoj ulozi potrošača te uplate sredstava države i vlasnički dohoci.

Sektor **inozemstvo** je grupa jedinica bez karakterističnih funkcija i izvora; sastoji se od nerezidentnih jedinica koje obavljaju transakcije s rezidentnim institucionalnim jedinicama ili

imaju druge ekonomske veze s rezidentnim jedinicama. Njihovi računi omogućavaju opći pregled ekonomskih veza između nacionalnoga gospodarstva i inozemstva. Ovdje su uključene i institucije Europske unije i međunarodne institucije. Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Zbog promjene sektorizacije obavljena je revizija svih statističkih serija u podacima prikazanim u tablicama skupine H. Gospodarski odnosi s inozemstvom i Tablici 13: Dug opće države. U tablicama od A do G Statističkog pregleda izvršena je revizija svih statističkih serija, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). Započinje se s objavom podatka u tablicama skupine E.

U tablicama skupina A do G do studenoga 2010. sektorska klasifikacija institucionalnih jedinica temelji se na sektorizaciji propisanoj Odlukom o kontnom planu za banke, a podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke. Od prosinca 2010. sektorska klasifikacija protustranaka obavlja se u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju je objavio Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

U tablicama od A1 do D12 svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, a u tablicama D1 i D5 i na mjesečne neto transakcije. Vrijednost transakcija tijekom izvještajnog razdoblja izračunava se kao razlika između stanja financijskih pozicija na kraju razdoblja (tekućeg i prethodnog mjeseca) prilagođenih za kretanje tečaja, revaluacije i reklasifikacije. Revaluacije obuhvaćaju otpise kredita i cjenovne prilagodbe vrijednosnih papira. Reklasifikacije obuhvaćaju promjene u stanjima bilanca nastale zbog promjena u sastavu i strukturi populacije monetarnih financijskih institucija (npr. nestanka izvještajne jedinice iz izvještajne populacije zbog likvidacije ili stečaja), promjena u klasifikaciji financijskih instrumenata ili promjena u statističkim definicijama.

Devizne stavke iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja. U tablicama u kojima postoji podjela na kunske i devizne stavke devizne stavke uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu. Sve se stavke iskazuju na bruto načelu (tj. prije umanjjenja za iznose ispravaka vrijednosti).

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta				
							Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
2001.	prosinac	17.864,6	23.749,5	109.951,7	61.290,3	75.103,2	8,21	13,11	11,47	3,61	1,19
2002.	prosinac	23.066,6	30.889,4	120.915,3	88.097,9	97.841,8	10,83	6,18	1,88	7,91	2,32
2003.	prosinac	30.637,9	33.940,4	135.200,4	102.429,0	112.075,1	9,08	1,93	0,46	3,37	0,60
2004.	prosinac	33.925,5	34.563,2	148.819,7	117.087,8	127.929,0	8,46	2,66	0,70	2,62	2,02
2005.	prosinac	40.441,9	38.868,2	166.161,3	142.867,8	150.245,3	9,51	4,46	0,55	2,37	2,01
2006.	prosinac	46.338,0	48.527,8	196.724,2	169.171,5	184.879,1	3,18	4,76	1,86	3,57	3,06
2007.	prosinac	51.932,2	57.886,6	233.080,1	183.673,5	213.200,1	3,75	6,73	3,95	3,56	2,67
2008.	prosinac	49.752,8	55.232,1	243.841,2	202.183,1	236.647,9	-9,89	8,17	3,24	5,54	2,35
2009.	prosinac	56.153,9	47.193,7	244.355,7	201.850,0	234.593,1	4,57	3,16	0,66	0,25	-0,14
2010.	prosinac	56.261,7	47.986,6	249.147,4	207.278,7	247.659,5	2,83	-0,74	-1,57	0,49	-1,39
2011.	prosinac	62.379,3	51.489,4	260.992,3	229.821,0	259.394,1	3,80	3,48	3,08	5,89	1,01
2012.	prosinac ^a	61.329,0	52.002,8	270.333,5	222.882,5	247.385,5	3,30	4,23	0,18	0,46	-2,13
2013.	prosinac	62.968,1	58.172,9	279.845,9	217.522,2	244.264,8	2,75	3,33	0,49	0,62	-0,68
2014.	veljača	62.312,1	56.129,3	277.407,4	218.127,8	242.412,5	-5,06	-1,07	-0,95	-0,10	0,19
	ožujak	63.868,4	56.661,8	279.006,7	222.758,7	242.718,5	2,50	0,95	0,58	2,12	0,13
	travanj	62.541,2	56.863,8	276.238,8	225.294,0	241.749,1	-2,08	0,36	-0,99	1,14	-0,40
	svibanj	64.650,8	57.518,5	277.039,6	218.169,3	240.609,3	3,37	1,15	0,29	-3,16	-0,47
	lipanj	62.971,8	60.451,5	278.091,9	216.866,5	239.934,9	-2,60	5,10	0,38	-0,60	-0,28
	srpanj	63.407,1	62.703,0	285.264,1	216.784,3	241.153,1	0,69	3,72	2,58	-0,04	0,51
	kolovoz	62.841,3	64.735,2	289.684,9	213.988,7	239.206,3	-0,89	3,24	1,55	-1,29	-0,81
	rujan	62.149,3	62.871,8	288.479,3	208.927,0	238.868,0	-1,10	-2,88	-0,42	-2,37	-0,14
	listopad	61.707,8	61.118,5	287.409,8	209.355,4	238.965,6	-0,71	-2,79	-0,37	0,21	0,04
	studen ⁱ *	62.633,5	60.671,3	287.646,4	211.107,5	239.211,1	1,50	-0,73	0,08	0,84	0,10
2015.	prosinac*	63.380,0	63.499,3	287.563,9	212.442,2	237.894,8	1,19	4,66	-0,03	0,63	-0,55
	siječanj	62.116,2	60.880,5	286.890,8	220.462,4	241.367,1	-1,99	-4,12	-0,23	3,78	1,46

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b U sklopu plasmana, potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se u stupcima iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta.

Počevši od Biltena HNB-a broj 211, provedena je revizija svih monetarnih agregata, i to: **od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova).**

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Balance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena stavka u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan kreditnih institucija, depozite ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod

kreditnih institucija.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite, obveznice i instrumente tržišta novca te izdane udjele novčanih fondova (navedene komponente preuzete su iz Balance monetarnih financijskih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Do studenoga 2010. plasmani su potraživanja banaka i stambenih štedionica od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Od prosinca 2010. plasmani su potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava te mirovinskih fondova.

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva (neto)	41.868,6	31.171,3	47.451,0	62.323,7	56.248,0	61.225,4	79.552,3	75.121,6	66.428,4
2. Plasmani	292.618,7	318.707,9	316.133,4	310.860,5	315.287,7	309.115,8	305.060,0	310.255,6	321.417,7
2.1. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti (neto)	44.959,2	59.313,8	68.747,9	66.595,7	72.569,2	69.180,8	66.192,0	72.360,8	80.050,6
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.270,0	251.964,1	236.414,5	234.117,8	233.992,2	231.556,2	230.765,4	229.571,6	233.335,7
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija									
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija									
2.5. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	345,5	324,7	329,5	336,2	344,8
2.6. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	4.387,3	5.901,0	9.316,3	7.814,3	6.508,1	5.613,8	5.898,6	5.906,4	5.871,7
2.7. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.306,8	1.318,5	1.348,2	1.335,7	1.322,2
2.8. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	565,9	1.121,7	526,2	744,9	492,7
Ukupno (1+2)	334.487,3	349.879,2	363.584,4	373.184,2	371.535,7	370.341,2	384.612,3	385.377,3	387.846,1
PASIVA									
1. Novčana masa	47.986,6	51.489,4	52.002,8	58.172,9	56.661,8	60.451,5	62.871,8	63.499,3	60.880,5
2. Štedni i oročeni depoziti	29.338,4	33.696,8	31.868,7	33.832,0	34.370,9	34.442,9	35.223,5	34.615,8	34.561,1
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,8	162.656,4	163.280,2	159.058,8	165.959,1	164.943,3	166.489,5
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	17.124,3	16.745,4	17.760,6	16.214,1	16.322,0	15.811,9	15.433,4	16.137,3	16.256,1
5. Udjeli novčanih fondova		6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.371,8	8.326,8	8.991,4	8.368,1	8.703,6
6. Ograničeni i blokirani depoziti	3.580,9	3.399,7	5.274,1	4.718,4	2.788,7	3.107,0	3.353,6	3.216,1	3.222,8
7. Ostalo (neto)	81.759,0	85.487,3	87.976,7	88.619,9	89.740,4	89.142,2	92.779,4	94.597,3	97.732,6
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	334.487,3	349.879,2	363.584,4	373.184,2	371.535,7	370.341,2	384.612,3	385.377,3	387.846,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija • Bilanca monetarnih financijskih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. Počevši od Biltena HNB-a broj 211, provedena je revizija svih podataka, i to: **od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova)**. Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske

narodne banke i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod drugih monetarnih financijskih institucija.

Novčana masa je zbroj gotovog novca izvan kreditnih institucija, depozita ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod kreditnih institucija (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, Tablica D1).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija. Izdani udjeli odnose se na izdane udjele novčanih fondova. Ostalo (neto) jesu neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene stavke aktive.

Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj drugih monetarnih financijskih institucija	Ukupan broj kreditnih institucija	Banke	Štedne banke	Stambene štedionice	Štedionice	Novčani fondovi	Druge monetarne financijske institucije klasificirane po veličini bilančne aktive					
									Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn
1	2	3 = 4 + 9	4 = 5 do 8	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001.	prosinac	69	69	44	0	4	21	0	20	20	8	7	10	4
2002.	prosinac	59	59	46	0	3	10	0	12	16	9	9	8	5
2003.	prosinac	53	53	42	0	4	7	0	7	16	9	7	8	6
2004.	prosinac	49	49	39	0	4	6	0	7	13	10	8	5	6
2005.	prosinac	43	43	36	0	4	3	0	4	10	8	8	7	6
2006.	prosinac	43	43	35	0	5	3	0	6	6	6	11	6	8
2007.	prosinac	42	42	35	0	5	2	0	5	5	2	16	5	9
2008.	prosinac	43	43	35	1	5	2	0	4	8	1	14	7	9
2009.	prosinac	43	43	34	2	5	2	0	5	6	3	14	7	8
2010.	prosinac	38	38	32	1	5	0	0	1	5	2	12	10	8
2011.	prosinac	59	37	31	1	5	0	22	9	15	4	12	11	8
2012.	prosinac	56	36	30	1	5	0	20	6	15	3	13	11	8
2013.	prosinac	55	35	29	1	5	0	20	6	14	4	13	10	8
2014.	veljača	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	ožujak	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	travanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	svibanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	lipanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	srpanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	kolovoz	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	rujan	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	listopad	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	studen	55	35	29	1	5	0	20	6	13	3	14	10	9
	prosinac	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	13	9	9
2015.	siječanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	12	10	9

Tablica B2: Broj drugih monetarnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj kreditnih institucija i novčanih fondova, koji mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci drugih monetarnih financijskih institucija.

Do veljače 2005. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije. Do studenoga 2010. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji.

U tablici se također iskazuje klasifikacija kreditnih institucija i novčanih fondova prema veličini bilančne aktive.

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII. ^a	I.
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva	78.728,2	84.302,0	84.782,1	98.583,0	92.666,8	93.390,9	92.396,7	97.206,1	89.280,1
1.1. Zlato	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Posebna prava vučenja	2.634,5	2.716,3	2.662,3	2.601,4	2.632,8	2.626,7	2.724,3	2.789,1	2.928,6
1.3. Pričuvna pozicija kod MMF-a	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7
1.4. Efektiva i depoziti po viđenju u stranim bankama	1.483,0	1.887,2	10.647,4	7.576,9	5.013,0	3.578,2	4.020,2	3.878,5	3.952,2
1.5. Oročeni depoziti u stranim bankama	22.702,9	18.676,4	6.298,8	20.819,1	14.076,9	18.251,5	15.774,3	22.153,9	15.791,2
1.6. Plasmani u vrijednosne papire u devizama	51.906,5	61.020,7	65.172,2	67.584,3	70.942,7	68.933,0	69.876,6	68.383,0	66.606,4
1.7. Nekonvertibilna devizna aktiva	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–	–
2. Potraživanja od središnje države	0,3	251,8	–	–	–	–	–	0,6	–
2.1. Potraživanja u kunama	0,3	251,8	–	–	–	–	–	0,6	–
2.2. Potraživanja u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	3,1	2,8	2,5	2,3	2,2	2,2	2,1	2,0	2,0
4. Potraživanja od kreditnih institucija	12,9	139,2	11,8	11,3	11,2	11,0	11,0	11,0	10,9
4.1. Krediti kreditnim institucijama	12,9	139,2	11,8	11,3	11,2	11,0	11,0	11,0	10,9
Lombardni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročni kredit za likvidnost	–	126,8	–	–	–	–	–	–	–
Ostali krediti	12,9	12,4	11,8	11,3	11,2	11,0	11,0	11,0	10,9
Obratne repo transakcije	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Dospjela nenaplaćena potraživanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Potraživanja od ostalih financijskih institucija	0,7	0,7	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	92.680,2	93.404,0	92.409,8	97.219,6	89.293,1
PASIVA									
1. Primarni novac	56.261,7	62.379,3	61.329,0	62.968,1	63.868,4	62.971,8	62.149,3	63.380,0	62.116,2
1.1. Gotov novac izvan kreditnih institucija	15.262,7	16.689,1	16.947,0	17.420,6	17.092,8	18.896,2	19.266,3	18.520,2	18.243,4
1.2. Blagajne kreditnih institucija	4.048,7	4.253,9	4.681,0	4.564,7	4.236,3	5.116,8	4.803,5	4.635,8	4.192,1
1.3. Depoziti kreditnih institucija	36.937,6	41.436,0	39.636,7	40.707,7	42.126,7	38.640,4	38.067,8	40.162,0	39.678,2
Računi za namiru kreditnih institucija	10.246,1	12.705,0	11.509,2	15.080,9	16.832,0	13.401,4	12.608,7	15.084,7	14.838,1
Izdvojena kunska obvezna pričuva	22.705,1	25.755,0	24.555,7	22.024,6	21.834,3	21.822,9	21.967,5	21.899,8	21.868,7
Upisani obvezni blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	3.602,2	3.460,3	3.416,1	3.491,6	3.177,4	2.971,4
Prekonoćni depoziti	3.986,4	2.976,0	3.571,9	–	–	–	–	–	–
1.4. Depoziti ostalih financijskih institucija	12,6	0,3	64,3	275,1	412,6	318,3	11,7	62,0	2,5
2. Ograničeni i blokirani depoziti	5.979,3	5.754,0	7.954,8	6.401,2	4.695,5	4.508,6	4.461,1	3.884,9	3.892,5
2.1. Izdvojena devizna obvezna pričuva	4.773,2	5.538,3	5.094,5	4.418,8	4.433,8	4.380,1	4.358,1	3.744,8	3.763,8
2.2. Ograničeni depoziti	1.206,0	215,8	2.860,2	1.982,5	261,6	128,5	103,0	140,1	128,7
2.3. Blokirani devizni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Inozemna pasiva	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.390,8	2.792,9	3.785,5	3.699,5	3.732,5
3.1. Krediti MMF-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Obveze prema međunarodnim institucijama	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.390,8	2.792,9	3.015,1	3.408,3	3.155,4
3.3. Obveze prema stranim bankama	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	770,4	291,2	577,1
4. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	4.198,4	1.619,5	673,8	13.522,6	8.314,4	11.277,8	8.383,3	11.491,0	3.253,8
4.1. Depozitni novac	1.472,0	1.030,0	595,3	2.864,6	1.930,4	4.390,8	4.808,7	2.929,2	1.438,9
Depozitni novac središnje države	1.472,0	1.030,0	595,3	2.864,6	1.930,4	4.390,8	4.808,7	2.929,2	1.438,9
Depozitni novac fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Devizni depoziti središnje države	2.726,4	589,5	78,5	10.657,9	6.384,0	6.887,0	3.574,6	8.561,8	1.814,9
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Kapitalski računi	10.460,3	13.076,9	13.068,5	13.407,7	13.374,3	12.799,1	14.581,5	15.699,2	17.234,6
7. Ostalo (neto)	–792,9	–844,6	–878,1	–922,0	–963,2	–946,2	–950,9	–934,9	–936,6
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	92.680,2	93.404,0	92.409,8	97.219,6	89.293,1

^a Revidirani podaci

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od srpnja 2008. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se unutar te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora jesu krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora (do Biltena broj 190 ova stavka uključuje Potraživanja banaka u stečaju).

Od svibnja 1999. Potraživanja od ostalih financijskih institucija (do Biltena broj 190 objavljivana pod nazivom Potraživanja od ostalih bankarskih institucija) uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenima od kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Potraživanja od kreditnih institucija jesu krediti kreditnim institucijama i dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija. Krediti kreditnim institucijama jesu lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti kreditnim institucijama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999., također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti kreditnih institucija odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija. Od travnja 2005. obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti kreditnih institucija pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Primarni novac čine gotov novac izvan kreditnih institucija, novčana sredstva u blagajnama kreditnih institucija, depoziti

kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke.

Depozite kreditnih institucija čine novčana sredstva na računima za namiru kreditnih institucija, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonoćni depoziti kreditnih institucija.

Depoziti ostalih financijskih institucija jesu novčana sredstva za namiru HBOR-a i depoziti SKDD-a za trgovanje vrijednosnim papirima.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava kreditne institucije izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti jesu kunski sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Od ožujka 2010. ovdje se uključuju sredstva HBOR-a koja se odnose na račune programa razvoja gospodarstva. Blokirani devizni depoziti jesu sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama te alokaciju posebnih prava vučenja koja je do 2008. bila prikazana u sklopu Kapitalskih računa.

Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti jesu depozitni novac i devizni računi središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjene za neraspoređene račune aktive Balance Hrvatske narodne banke.

D. Druge monetarne financijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija^a
stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.					2014. XII.*	2015. I.
STANJA										
AKTIVA										
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	45.745,5	51.114,0	49.411,3	49.707,5	50.813,7	48.154,1	47.246,8	48.560,4	47.651,4	
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	40.169,1	45.590,6	44.316,8	45.288,8	46.379,9	43.774,0	42.888,8	44.815,6	43.887,6	
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	5.576,4	5.523,5	5.094,5	4.418,8	4.433,8	4.380,1	4.358,1	3.744,8	3.763,8	
2. Inozemna aktiva	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	38.461,9	37.799,3	52.710,4	43.943,2	44.746,6	
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	55.018,8	66.177,0	74.508,8	84.366,5	85.353,1	84.625,8	81.286,6	88.834,6	88.471,8	
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	233.989,9	231.554,0	230.763,3	229.569,6	233.333,6	
4.1. Potraživanja od lokalne države	3.375,2	3.559,1	3.485,2	4.231,8	4.112,8	4.420,8	4.556,2	4.714,0	4.759,3	
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava	107.687,2	116.840,4	103.157,0	102.452,6	102.354,2	100.603,4	99.481,0	98.401,5	99.084,4	
4.3. Potraživanja od kućanstava	130.204,4	131.561,8	129.769,8	127.431,1	127.522,9	126.529,8	126.726,1	126.454,1	129.489,9	
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija										
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija										
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	345,5	324,7	329,5	336,2	344,8	
8. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	4.386,6	5.900,4	9.316,3	7.814,3	6.508,1	5.613,8	5.898,6	5.906,4	5.871,7	
9. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.306,8	1.318,5	1.348,2	1.335,7	1.322,2	
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	565,9	1.121,7	526,2	744,9	492,7	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	396.298,3	416.751,3	410.447,4	415.017,8	417.345,1	410.512,0	420.109,7	419.231,0	422.234,9	
PASIVA										
1. Depozitni novac	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	39.156,4	41.237,0	43.593,8	44.917,1	42.634,7	
2. Štedni i oročeni depoziti	29.338,4	33.696,8	31.868,7	33.832,0	34.370,9	34.442,9	35.223,5	34.615,8	34.561,1	
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,8	162.656,4	163.280,2	159.058,8	165.959,1	164.943,3	166.489,5	
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	17.124,3	16.745,4	17.760,6	16.214,1	16.322,0	15.811,9	15.433,4	16.137,3	16.256,1	
5. Udjeli novčanih fondova		6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.371,8	8.326,8	8.991,4	8.368,1	8.703,6	
6. Inozemna pasiva	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	71.489,9	67.171,8	61.769,3	62.328,2	63.865,8	
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	5.861,5	5.495,6	5.087,1	4.248,2	4.469,4	4.167,1	6.711,3	4.983,4	5.167,4	
8. Krediti primljeni od središnje banke	12,9	139,1	11,8	11,3	11,2	11,0	11,0	11,0	10,9	
9. Ograničeni i blokirani depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	2.527,0	2.978,5	3.250,5	3.076,0	3.094,1	
10. Kapitalni računi	72.555,2	77.208,3	80.700,6	83.245,1	84.331,1	85.056,5	86.355,9	87.151,2	87.703,4	
11. Ostalo (neto)	-477,6	-4.067,4	-4.915,2	-7.094,6	-6.984,9	-7.750,4	-7.189,6	-7.300,3	-6.251,7	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	396.298,3	416.751,3	410.447,4	415.017,8	417.345,1	410.512,0	420.109,7	419.231,0	422.234,9	
TRANSAKCIJE										
AKTIVA										
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke		1.926,7	1.307,3	808,5	1.387,2	-2.857,8	376,8	713,1	-959,0	
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke		2.010,1	1.275,9	1.358,9	1.381,8	-2.806,3	358,0	726,1	-928,0	
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke		-83,4	31,4	-550,4	5,5	-51,5	18,9	-13,0	-30,9	
2. Inozemna aktiva		-1.669,7	-1.734,4	-660,3	1.275,2	2.472,7	4.721,0	252,5	-213,0	
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti		-1.037,8	2.654,8	1.384,5	-182,6	-2.314,0	-4.830,2	1.300,2	-790,7	
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora		1.163,0	-4.177,8	-1.548,2	378,3	-652,4	-529,8	-649,7	-485,1	
4.1. Potraživanja od lokalne države		143,3	154,4	169,5	-36,0	430,1	45,8	170,4	-1,7	
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava		1.436,2	-3.889,0	-1.460,1	80,1	-842,3	-515,1	-768,1	107,3	
4.3. Potraživanja od kućanstava		-416,5	-443,1	-257,6	334,1	-240,2	-60,5	-52,0	-590,7	
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija										
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija										
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova		33,2	-9,0	-6,3	9,6	-34,0	-32,2	-9,6	2,2	
8. Potraživanja od drugih financijskih posrednika		164,8	329,8	-150,2	83,8	-188,1	403,4	-2,3	-49,9	
9. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija		13,4	69,8	49,4	7,1	-8,5	31,4	20,3	-14,6	

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova		-286,8	97,6	352,0	0,1	706,9	-138,1	75,8	-252,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)		306,8	-1.461,9	229,5	2.958,6	-2.875,2	2,2	1.700,2	-2.762,4
PASIVA									
1. Depozitni novac		1.442,5	1.825,6	1.546,3	358,3	1.807,9	-811,5	2.792,7	-2.282,4
2. Štedni i oročeni depoziti		-641,9	31,7	186,5	236,6	-566,1	4,3	-1.408,4	-54,7
3. Devizni depoziti		-2.507,6	-1.715,9	-630,1	610,7	-344,5	480,8	-973,1	-540,2
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca		1.177,4	362,8	-160,3	-31,8	-195,1	-302,4	372,0	80,4
5. Udjeli novčanih fondova		0,0	28,8	-78,1	180,9	4,4	220,6	-1.214,7	338,5
6. Inozemna pasiva		1.706,3	-1.754,3	-294,7	738,0	-3.459,2	-1.374,3	2.707,7	-577,3
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti		-753,5	379,5	-396,4	249,3	-41,3	1.382,3	-963,3	169,8
8. Krediti primljeni od središnje banke		25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
9. Ograničeni i blokirani depoziti		403,7	-55,6	-135,2	-124,2	221,8	120,5	-299,3	2,2
10. Kapitalski računi		-152,6	-1.357,4	-43,2	414,8	518,7	89,6	-131,2	552,2
11. Ostalo (neto)		-392,6	793,0	234,7	326,1	-821,9	192,1	817,8	-450,8
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)		306,8	-1.461,9	229,5	2.958,6	-2.875,2	2,2	1.700,2	-2.762,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija* U konsolidiranu bilancu drugih monetarnih financijskih institucija uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama drugih monetarnih financijskih institucija (kreditnih institucija i novčanih fondova).

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. Počevši od Biltena HNB-a broj 211, provedena je revizija svih podataka, i to: **od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova).**

Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke jesu kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva kreditnih institucija u blagajnama i kunska novčana sredstva kreditnih institucija na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditivne i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države jesu sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Do studenoga 2010. potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite. Od prosinca 2010. potraživanja od ostalih financijskih posrednika (uključujući i potraživanja od HBOR-a), od pomoćnih financijskih institucija i od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja.

Do studenoga 2010. stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta

novca obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama. Od prosinca 2010. ove stavke obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, investicijskim fondovima osim novčanih fondova, drugim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na transakcijskim računima te obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti jesu kunski štedni depoziti po videnju te kunski oročeni depoziti, kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po videnju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca jesu neto obveze kreditnih institucija po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Izdani udjeli novčanih fondova jesu preostala potraživanja prema aktivni institucionalnih jedinica koje su izdale udjele ili jedinice.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: transakcijske račune, štedne depozite (uključujući loro akreditivne i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države jesu svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) kreditnih institucija prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke jesu krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Do studenoga 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene

depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Od prosinca 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze kreditnih institucija: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni

dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, zadržana dobit (gubitak), dobit (gubitak) prethodne godine, dobit (gubitak) tekuće godine, zakonske rezerve, statutarne i ostale kapitalne rezerve, rezerve za opće bankovne rizike, odgođeni porez u kapitalu, dividende isplaćene tijekom tekuće godine, revalorizacijske rezerve, posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj i pojedinačnoj osnovi po izvanbilančnim stavkama, ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.					2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
1. Devizna inozemna aktiva	47.120,0	39.267,7	37.526,2	35.544,1	37.631,3	36.849,1	50.160,6	42.387,1	42.933,7	
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	32.056,3	29.655,0	28.730,5	26.954,4	28.511,9	28.062,8	39.421,5	31.191,6	31.594,5	
Efektivni strani novac	1.623,1	1.940,5	1.758,0	1.804,9	1.617,4	2.270,2	1.733,0	1.826,9	1.724,5	
Tekući računi	1.175,2	2.377,1	5.457,7	4.414,0	3.967,5	4.829,3	11.080,0	7.246,4	7.819,0	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	27.129,2	22.372,8	15.915,9	15.751,5	18.154,5	16.172,6	21.830,1	17.815,8	17.633,2	
Vrijednosni papiri	1.896,5	2.847,4	5.360,6	4.821,8	4.540,9	4.582,5	3.855,1	3.758,7	3.820,3	
Kredit	170,1	8,7	187,7	53,2	119,3	103,6	865,0	448,9	500,2	
Dionice stranih financijskih institucija	62,1	108,5	50,6	109,0	112,3	104,6	58,3	94,9	97,3	
1.2. Potraživanja od stranih nefinancijskih institucija	15.063,7	9.612,6	8.795,7	8.589,8	9.119,4	8.786,3	10.739,1	11.195,5	11.339,2	
Potraživanja od stranih država	12.906,2	7.569,0	6.969,8	6.333,0	6.810,2	6.541,6	8.584,3	8.924,8	9.006,7	
Potraživanja od stranih osoba	2.140,4	2.036,7	1.799,9	2.220,2	2.274,9	2.212,9	2.071,5	2.227,8	2.289,0	
Vrijednosni papiri	271,7	55,1	0,1	14,4	14,3	21,3	41,5	32,1	37,2	
Kredit	1.868,7	1.981,6	1.799,9	2.205,7	2.260,6	2.191,5	2.029,9	2.195,7	2.251,8	
Dionice stranih osoba	17,1	6,9	26,0	36,6	34,3	31,9	83,4	43,0	43,6	
2. Kunska inozemna aktiva	758,3	802,0	1.618,1	1.137,2	830,6	950,2	2.549,7	1.556,2	1.812,9	
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	713,7	764,4	1.583,4	1.105,3	798,8	918,0	2.517,4	1.509,1	1.763,1	
2.2. Potraživanja od stranaca	44,5	37,6	34,8	31,9	31,8	32,2	32,4	47,0	49,8	
Od toga: Kredit	44,2	37,2	34,5	31,6	31,5	31,9	32,1	46,7	49,5	
Ukupno (1+2)	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	38.461,9	37.799,3	52.710,4	43.943,2	44.746,6	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim tablica D5, D5a, D5b, D5c i D5d) razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki aktive i pasive Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih financijskih institucija i potraživanja od stranih nefinancijskih institucija (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Kunska potraživanja	16.546,0	20.017,9	19.827,3	26.223,1	28.591,6	29.379,7	29.896,7	29.919,8	29.788,4
1.1. Potraživanja od središnje države	16.545,0	20.015,6	19.825,7	26.222,1	28.590,7	29.379,1	29.896,3	29.916,6	29.785,3
Vrijednosni papiri	12.633,4	15.926,5	14.474,8	19.428,9	21.963,6	23.241,3	24.023,0	24.987,5	24.189,4
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,1	16,3	15,6	15,6	15,7	–	–	–	–
Kredit	3.911,5	4.089,1	5.350,9	6.793,2	6.627,1	6.137,8	5.873,2	4.929,1	5.595,9
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,2	3,1
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	1,0	2,2	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,2	3,1
2. Devizna potraživanja	38.472,8	46.159,1	54.681,5	58.143,5	56.761,5	55.246,0	51.389,9	58.914,9	58.683,5
2.1. Potraživanja od središnje države	38.472,8	46.159,1	54.681,5	58.143,5	56.761,5	55.246,0	51.389,9	58.914,9	58.683,5
Vrijednosni papiri	9.506,5	10.777,7	14.207,7	13.135,0	11.937,2	11.683,0	11.733,9	12.695,0	12.073,7
Kredit	28.966,3	35.381,4	40.473,8	45.008,5	44.824,4	43.563,0	39.655,9	46.219,9	46.609,8
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	55.018,8	66.177,0	74.508,8	84.366,5	85.353,1	84.625,8	81.286,6	88.834,6	88.471,8

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne

sigurnosti. U kuskim potraživanjima od središnje države stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.	
1. Devizna potraživanja	23.173,1	29.122,9	36.611,6	38.580,9	38.875,9	37.439,9	33.609,1	40.366,0	40.184,4
1.1. Potraživanja od središnje države	23.173,1	29.122,9	36.611,6	38.580,9	38.875,9	37.439,9	33.609,1	40.366,0	40.184,4
Vrijednosni papiri	207,7	1.281,2	6.907,5	5.328,5	5.611,4	5.964,1	6.197,2	6.821,5	6.440,4
Kredit	22.965,3	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.264,5	31.475,7	27.411,9	33.544,5	33.744,0
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	15.299,8	16.300,2	17.675,7	19.045,0	17.560,1	17.561,7	17.387,7	18.079,4	18.177,5
2.1. Potraživanja od središnje države	15.299,8	16.300,2	17.675,7	19.045,0	17.560,1	17.561,7	17.387,7	18.079,4	18.177,5
Vrijednosni papiri	9.298,8	8.760,4	6.906,0	7.288,8	6.000,2	5.474,4	5.143,7	5.404,0	5.311,7
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,0	16,3	15,6	15,6	15,7	–	–	–	–
Kredit	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	11.559,9	12.087,3	12.244,0	12.675,4	12.865,8
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	38.472,8	45.423,0	54.287,3	57.625,8	56.436,0	55.001,6	50.996,8	58.445,4	58.361,9

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se

iskazuje razrada stavke Devizna potraživanja iz Tablice D3, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014.					2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
1. Kunska potraživanja	66.135,9	66.472,7	65.057,6	67.002,6	68.919,6	70.006,8	71.005,6	70.885,7	71.408,0	
1.1. Instrumenti tržišta novca	1.720,7	2.031,5	3.203,5	3.708,3	3.911,8	3.874,5	3.937,2	3.987,6	3.874,3	
1.2. Obveznice	1.381,8	1.228,9	1.270,1	979,2	1.024,6	964,7	999,6	962,7	968,5	
1.3. Krediti	61.952,5	62.147,3	59.552,3	61.113,9	62.769,5	63.928,2	64.809,1	65.384,1	66.016,4	
1.4. Dionice	1.080,9	1.065,0	1.031,7	1.201,2	1.213,7	1.239,4	1.259,6	551,4	548,7	
2. Devizna potraživanja	175.131,0	185.488,6	171.354,4	167.112,9	165.070,3	161.547,2	159.757,7	158.683,9	161.925,6	
2.1. Vrijednosni papiri	624,2	1.108,9	1.279,1	1.103,5	1.074,0	1.022,3	962,1	955,3	1.024,3	
2.2. Krediti	174.506,7	184.379,7	170.075,3	166.009,4	163.996,4	160.525,0	158.795,6	157.728,6	160.901,3	
Ukupno (1+2)	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	233.989,9	231.554,0	230.763,3	229.569,6	233.333,6	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004.), obveznice, krediti i dionice.

Faktoring i forfaiting od siječnja 2004. do studenoga 2010.

u cijelosti su uključeni u instrumente tržišta novca. Od prosinca 2010. faktoring i forfaiting koje izvještajne institucije prikazuju u portfelju kredita i potraživanja uključeni su u kredite. Faktoring i forfaiting u svim ostalim portfeljima prikazuju se u instrumentima tržišta novca (izvornog dospijeća do i uključujući godinu dana), odnosno u obveznicama (izvornog dospijeća preko godine dana).

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.					2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Devizna potraživanja	20.584,0	22.550,3	15.819,7	17.479,6	17.250,5	17.306,6	16.439,3	16.278,9	16.480,8	
1.1. Instrumenti tržišta novca	46,0	41,7	7,5	1,0	1,2	4,7	10,3	39,4	39,0	
1.2. Obveznice	35,0	97,3	128,7	210,4	140,1	177,7	222,7	236,4	272,7	
1.3. Krediti	20.478,0	22.387,2	15.676,2	17.261,9	17.103,0	17.118,0	16.206,4	16.003,2	16.169,1	
1.4. Dionice	25,0	24,1	7,3	6,2	6,2	6,2	–	–	–	
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	154.547,0	162.827,3	155.504,0	149.608,5	147.795,2	144.231,5	143.309,2	142.361,0	145.400,3	
2.1. Vrijednosni papiri	518,2	844,9	1.115,9	865,5	906,4	828,9	724,4	640,0	672,6	
2.2. Krediti	154.028,8	161.982,5	154.388,0	148.743,0	146.888,9	143.402,6	142.584,8	141.721,0	144.727,7	
Ukupno (1+2)	175.131,0	185.377,6	171.323,7	167.088,1	165.045,8	161.538,1	159.748,5	158.639,9	161.881,1	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuje razrada stavke

Devizna potraživanja iz Tablice D4, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima^a
stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.					2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
STANJA										
KUNSKI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	3.912,6	4.091,4	5.352,5	6.794,1	6.628,0	6.138,5	5.873,7	4.932,3	5.599,0	
1.1. Krediti središnjoj državi	3.911,5	4.089,1	5.350,9	6.793,2	6.627,1	6.137,8	5.873,2	4.929,1	5.595,9	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,2	3,1	
2. Krediti lokalnoj državi	884,7	916,3	933,3	796,4	848,8	801,4	863,4	856,3	878,8	
3. Krediti nefinancijskim društvima	28.249,8	30.211,6	27.945,2	28.447,7	29.060,0	28.956,2	29.145,4	29.219,4	29.696,0	
4. Krediti kućanstvima	32.818,0	31.019,4	30.673,9	31.869,7	32.860,6	34.170,7	34.800,3	35.308,5	35.441,6	
Od toga: Stambeni krediti										
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama										
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama										
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	16,3	7,8	23,6	31,5	27,7	32,3	34,6	36,5	
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	2.751,2	2.931,2	6.690,3	4.958,7	3.435,2	2.796,0	2.503,0	2.424,6	2.408,5	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	445,1	367,6	478,9	636,3	690,5	670,6	698,6	684,0	654,7	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	483,7	22,0	130,7	470,5	389,4	668,0	347,7	560,9	308,6	
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	69.560,9	69.575,8	72.212,5	73.997,0	73.944,0	74.229,0	74.264,4	74.020,4	75.023,7	
DEVIZNI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	28.966,3	35.381,4	40.473,8	45.008,5	44.824,4	43.563,0	39.655,9	46.219,9	46.609,8	
1.1. Krediti središnjoj državi	28.966,3	35.381,4	40.473,8	45.008,5	44.824,4	43.563,0	39.655,9	46.219,9	46.609,8	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
2. Krediti lokalnoj državi	2.239,6	2.439,8	2.398,2	3.325,3	3.161,8	3.519,3	3.602,2	3.777,9	3.803,2	
3. Krediti nefinancijskim društvima	74.893,5	81.430,8	68.636,5	67.129,3	66.178,8	64.651,0	63.271,9	62.810,7	63.055,1	
4. Krediti kućanstvima	97.373,6	100.509,1	99.040,5	95.554,9	94.655,7	92.354,7	91.921,5	91.140,1	94.043,0	
Od toga: Stambeni krediti										
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama										
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama										
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	12,0	9,5	21,2	46,3	13,6	5,1	6,1	9,8	
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	1.314,1	1.507,2	1.285,8	1.401,9	1.558,8	1.315,5	1.903,4	1.942,6	1.900,2	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	176,5	302,6	227,9	179,7	186,3	218,0	219,7	192,6	208,2	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	3,4	6,3	22,0	118,9	2,8	286,6	2,7	2,6	2,6	
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	204.967,0	221.589,3	212.094,4	212.739,6	210.614,8	205.921,7	200.582,3	206.092,4	209.632,0	
UKUPNO (A+B)	274.527,9	291.165,1	284.306,8	286.736,6	284.558,8	280.150,7	274.846,8	280.112,8	284.655,7	
TRANSAKCIJE										
KUNSKI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti		82,3	509,5	–119,4	–88,8	–421,2	–327,3	–905,3	666,7	
1.1. Krediti središnjoj državi		82,2	509,2	–119,2	–88,8	–420,9	–327,3	–905,2	666,8	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti		0,1	0,3	–0,2	0,0	–0,3	0,0	–0,1	–0,1	
2. Krediti lokalnoj državi		–5,8	12,2	3,7	0,0	5,9	96,6	1,7	22,5	
3. Krediti nefinancijskim društvima		–33,6	–1.288,9	280,0	197,9	–240,0	–435,3	–378,1	476,6	
4. Krediti kućanstvima		–12,6	–50,1	141,0	708,5	200,6	355,8	257,6	136,2	
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama										
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama										
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima		–7,5	–13,8	0,1	–5,6	–1,7	0,8	–2,2	1,9	
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima		138,3	351,2	27,7	49,5	–74,5	–16,5	–31,4	–16,1	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama		15,8	119,4	75,4	41,0	–10,0	1,6	–7,9	–29,2	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima		–268,8	98,4	264,7	9,2	655,0	–146,8	75,9	–252,3	
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)		–91,9	–262,1	673,2	911,6	114,1	–471,1	–989,5	1.006,3	
DEVIZNI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti		–726,2	2.093,7	809,0	–500,0	–1.848,2	–4.386,3	1.130,5	134,7	

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.
1.1. Krediti središnjoj državi		-726,2	2.093,7	809,0	-500,0	-1.848,2	-4.386,3	1.130,5	134,7
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti		-	-	-	-	-	-	0,0	0,0
2. Krediti lokalnoj državi		155,9	144,0	160,8	-36,3	422,5	-52,3	171,3	-21,6
3. Krediti nefinancijskim društvima		1.296,3	-3.653,9	-1.936,9	-120,5	-350,9	-375,0	-137,4	-310,3
4. Krediti kućanstvima		-424,3	-416,7	-397,9	-374,1	-437,9	-416,0	-309,4	-726,7
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama									
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama									
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima		-6,7	0,0	-6,2	17,5	-34,7	-33,5	-7,3	3,6
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima		38,5	-9,2	-67,7	46,2	-112,6	432,7	50,6	-52,2
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama		-2,5	-49,6	-16,3	-32,0	1,5	29,8	-0,5	14,5
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima		0,0	0,0	106,8	-9,2	56,8	0,0	0,0	0,0
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)		331,0	-1.891,8	-1.348,2	-1.008,5	-2.303,5	-4.800,6	897,8	-958,0
UKUPNO (A+B)		239,1	-2.153,9	-675,0	-96,9	-2.189,4	-5.271,7	-91,7	48,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kunskim i deviznim kreditima kreditnih institucija domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (*leasing*), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstava i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. i faktoring i forfaiting. Od prosinca 2010. krediti obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne

repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, potrošačke kredite, kredite za obrazovanje, stambene kredite, hipotekarne kredite, kredite za automobile, kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting u portfelju kredita i potraživanja te ostale kredite.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	22.965,3	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.264,5	31.475,7	27.411,9	33.544,5	33.744,0
1.1. Krediti središnjoj državi	22.965,3	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.264,5	31.475,7	27.411,9	33.544,5	33.744,0
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	13,6	12,4	10,3	8,6	8,2	7,6	7,2	6,8	6,8
3. Krediti nefinancijskim društvima	20.132,5	22.059,0	15.413,7	16.999,2	16.814,0	16.855,6	15.925,0	15.737,9	15.924,1
4. Krediti kućanstvima	331,9	315,8	252,2	254,1	280,8	254,8	274,1	258,4	238,1
5. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	1,0	–	14,9	40,0	7,4	–	–	3,7
6. Krediti drugim financijskim posrednicima	405,3	544,0	355,8	619,3	727,6	531,3	536,8	579,5	577,6
7. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	17,5	48,8	37,9	42,0	33,8	61,0	74,5	42,4	51,2
8. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	0,0	0,0	–	106,9	0,0	283,9	–	–	–
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	43.866,1	50.822,7	45.774,1	51.297,5	51.168,9	49.477,3	44.229,5	50.169,6	50.545,6
KUNSKI KREDITI S VALUTNOM KLAUZULOM									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	11.559,9	12.087,3	12.244,0	12.675,4	12.865,8
1.1. Krediti središnjoj državi	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	11.559,9	12.087,3	12.244,0	12.675,4	12.865,8
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	2.226,0	2.427,4	2.387,9	3.316,7	3.153,7	3.511,7	3.595,0	3.771,0	3.796,4
3. Krediti nefinancijskim društvima	54.761,0	59.361,7	53.211,8	50.125,6	49.360,3	47.790,9	47.342,4	47.068,2	47.126,4
4. Krediti kućanstvima	97.041,7	100.193,3	98.788,3	95.300,7	94.374,8	92.099,9	91.647,4	90.881,7	93.804,9
5. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Krediti drugim financijskim posrednicima	908,8	963,2	930,0	782,6	831,2	784,2	1.366,6	1.363,1	1.322,6
7. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	159,0	252,8	188,0	133,6	149,3	155,0	143,2	150,1	157,0
8. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	3,4	3,2	3,0	2,7	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	161.100,9	170.741,4	166.278,7	161.418,0	159.432,0	156.431,7	156.341,3	155.912,2	159.075,7
UKUPNO (A+B)	204.967,0	221.564,1	212.052,8	212.715,4	210.600,9	205.908,9	200.570,8	206.081,8	209.621,3

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D5a – D5d • Ovaj skup tablica razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki iz Tablice D5 Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita

s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuje razrada stavke Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju devizni krediti i krediti uz valutnu klauzulu.

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću^a na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.					2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	32.878,9	39.472,8	45.826,3	51.802,6	51.452,4	49.701,5	45.529,6	51.152,2	52.208,8	
1.1. Krediti središnjoj državi	32.877,8	39.470,5	45.824,7	51.801,7	51.451,4	49.700,8	45.529,2	51.149,0	52.205,7	
Do 1 godine	1.756,9	1.368,3	2.932,7	904,2	2.102,9	2.448,7	2.064,7	923,1	926,1	
Od 1 do 5 godina	8.422,6	9.463,3	11.581,3	18.722,1	20.455,7	19.117,0	16.313,2	23.291,6	23.683,7	
Više od 5 godina	22.698,3	28.639,0	31.310,8	32.175,4	28.892,8	28.135,2	27.151,2	26.934,2	27.595,9	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,2	3,1	
Do 1 godine	1,0	2,2	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	0,4	0,4	
Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	2,8	2,7	
Više od 5 godina	0,0	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–	
2. Krediti lokalnoj državi	3.124,3	3.356,1	3.331,5	4.121,7	4.010,7	4.320,7	4.465,6	4.634,1	4.682,0	
Do 1 godine	195,0	322,0	258,0	150,4	212,5	179,8	249,1	197,8	231,1	
Od 1 do 5 godina	543,3	459,3	781,6	714,6	480,8	477,5	397,7	591,9	592,9	
Više od 5 godina	2.386,0	2.574,9	2.291,8	3.256,7	3.317,4	3.663,3	3.818,8	3.844,5	3.858,0	
3. Krediti nefinancijskim društvima	103.143,3	111.632,3	96.570,6	95.572,5	95.234,4	93.602,7	92.412,8	92.025,5	92.746,5	
Do 1 godine	26.920,1	28.482,4	23.368,7	22.779,1	23.418,5	22.139,8	22.545,8	22.418,2	23.214,0	
Od 1 do 5 godina	33.807,6	35.173,9	26.647,0	24.862,6	24.486,0	23.563,9	21.818,6	21.631,5	21.425,9	
Više od 5 godina	42.415,6	47.976,1	46.554,9	47.930,8	47.329,8	47.899,0	48.048,4	47.975,8	48.106,6	
4. Krediti kućanstvima	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	127.516,2	126.525,4	126.721,8	126.448,6	129.484,7	
Do 1 godine	12.092,6	12.138,1	12.484,0	12.007,9	12.187,0	12.301,8	12.351,4	12.144,2	12.169,8	
Od 1 do 5 godina	10.979,3	10.276,4	9.471,9	9.599,3	9.804,7	9.853,9	9.820,0	9.859,3	9.876,7	
Više od 5 godina	107.119,7	109.114,0	107.758,5	105.817,4	105.524,5	104.369,7	104.550,4	104.445,1	107.438,1	
5. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	17,1	7,8	38,4	71,4	35,1	32,3	34,6	40,2	
Do 1 godine	16,0	17,1	7,8	38,4	71,4	35,1	32,3	34,6	40,2	
Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Više od 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
6. Krediti drugim financijskim posrednicima	4.065,2	4.438,4	7.976,1	6.360,6	4.993,9	4.111,5	4.406,4	4.366,2	4.308,7	
Do 1 godine	1.200,5	1.466,8	1.527,5	1.624,4	1.818,2	1.590,2	1.764,7	1.714,6	1.633,8	
Od 1 do 5 godina	2.244,9	2.356,9	5.396,0	3.817,6	2.281,2	1.578,3	1.722,9	1.761,2	1.794,0	
Više od 5 godina	619,8	614,7	1.052,6	918,6	894,5	942,9	918,8	890,3	880,9	
7. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	621,6	656,5	669,6	808,9	870,7	883,6	913,3	873,6	860,0	
Do 1 godine	474,3	455,0	496,7	692,7	752,1	744,1	783,8	732,8	719,9	
Od 1 do 5 godina	123,2	111,2	98,4	48,4	45,9	46,6	37,5	39,7	37,8	
Više od 5 godina	24,1	90,3	74,5	67,8	72,7	93,0	92,0	101,1	102,3	
8. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	487,1	23,2	133,7	580,2	392,2	954,6	350,4	563,5	311,2	
Do 1 godine	483,7	20,0	130,7	577,5	389,4	952,0	347,7	560,9	308,6	
Od 1 do 5 godina	0,0	0,0	0,0	–	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Više od 5 godina	3,4	3,2	3,0	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	274.527,9	291.125,0	284.230,0	286.709,5	284.541,9	280.135,0	274.832,3	280.098,3	284.642,1	
Do 1 godine	43.140,3	44.271,9	41.207,7	38.775,6	40.953,1	40.392,0	40.140,1	38.726,7	39.243,9	
Od 1 do 5 godina	56.120,9	57.841,0	53.976,2	57.764,5	57.554,4	54.637,2	50.110,0	57.178,1	57.413,7	
Više od 5 godina	175.266,7	189.012,2	189.046,1	190.169,4	186.034,4	185.105,8	184.582,2	184.193,5	187.984,4	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću • U tablici se iskazuje razrada stavki Kunki krediti i Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju

krediti prema institucionalnim sektorima i izvornom dospijeću, s podjelom do jedne godine, od jedne godine do pet godina i više od pet godina.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.
1. Potrošački krediti	159,9	121,3	102,3	74,2	63,9	60,9	57,6	55,6	40,0
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	128,2	101,3	91,3	68,5	59,0	56,7	54,0	52,3	37,4
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	31,7	20,0	11,0	5,7	4,9	4,2	3,6	3,2	2,7
Od toga: uz euro	28,5	18,7	10,6	5,5	4,7	4,0	3,4	3,2	2,7
Od toga: uz švicarski franak	3,1	1,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
1.3. Devizni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Stambeni krediti	60.968,5	63.029,2	62.673,6	61.460,1	61.286,7	60.285,0	60.357,4	60.481,9	63.129,5
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.747,7	4.607,0	4.544,4	4.415,9	4.449,0	4.492,9	4.532,9	4.535,0	4.555,3
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	56.207,7	58.409,7	58.117,9	57.034,1	56.827,7	55.781,9	55.815,0	55.937,4	58.563,6
Od toga: uz euro	30.730,6	33.763,7	34.989,3	35.536,5	35.543,4	35.087,6	35.254,3	35.400,4	35.445,7
Od toga: uz švicarski franak	25.441,7	24.604,9	23.086,0	21.459,8	21.246,5	20.656,3	20.519,7	20.495,7	23.072,1
2.3. Devizni krediti	13,2	12,5	11,3	10,1	10,0	10,2	9,5	9,5	10,6
3. Hipotekarni krediti	3.513,0	3.261,3	3.073,7	3.007,4	2.960,9	2.889,4	2.852,6	2.853,1	2.910,3
3.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	234,8	131,3	117,3	179,9	186,4	182,8	178,5	177,2	185,0
3.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	3.263,0	3.129,0	2.953,8	2.821,7	2.768,7	2.701,1	2.668,5	2.670,4	2.722,6
Od toga: uz euro	2.649,0	2.524,9	2.422,3	2.340,1	2.307,1	2.254,7	2.225,5	2.230,0	2.229,1
3.3. Devizni krediti	15,2	1,1	2,5	5,8	5,7	5,5	5,5	5,5	2,6
4. Krediti za automobile	6.236,8	4.539,5	3.175,0	2.162,6	1.953,3	1.749,8	1.588,3	1.545,4	1.402,5
4.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	1.458,6	1.385,0	1.200,7	982,8	941,0	894,8	850,4	839,6	788,8
4.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	4.772,2	3.150,7	1.972,5	1.179,1	1.011,5	854,3	737,2	705,1	613,2
Od toga: uz euro	1.600,2	1.402,3	1.169,6	897,3	808,9	717,1	645,4	623,8	549,8
Od toga: uz švicarski franak	3.171,7	1.748,3	802,8	281,7	202,6	137,2	91,8	81,3	63,4
4.3. Devizni krediti	6,1	3,7	1,8	0,7	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5
5. Krediti po kreditnim karticama	4.386,8	4.109,3	3.941,2	3.834,6	3.773,5	3.801,7	3.765,2	3.765,1	3.819,9
5.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.382,9	4.105,4	3.937,8	3.832,3	3.770,9	3.799,4	3.763,2	3.762,8	3.818,3
5.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	1,8	1,7	1,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,1
Od toga: uz euro	1,8	1,7	1,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,1
5.3. Devizni krediti	2,2	2,3	2,0	1,8	2,1	1,9	1,6	1,9	1,5
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	8.069,0	8.196,0	8.613,1	8.353,5	8.467,2	8.429,4	8.388,4	8.337,4	8.162,7
6.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	8.068,8	8.195,5	8.612,6	8.352,9	8.466,7	8.428,8	8.387,8	8.336,8	8.162,4
6.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	–	0,0	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: uz euro	–	0,0	–	–	–	–	–	–	–
6.3. Devizni krediti	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,3
7. Gotovinski nenamjenski krediti	33.686,1	36.284,5	36.436,3	37.229,2	37.622,1	37.811,1	38.225,5	38.150,7	39.081,1
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	10.485,2	10.350,8	9.931,9	11.674,6	12.527,1	13.693,8	14.443,3	14.460,4	15.110,9
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	23.133,2	25.930,9	26.504,4	25.553,7	25.094,2	24.116,5	23.781,6	23.689,8	23.969,6
Od toga: uz euro	22.371,5	25.408,7	26.148,2	25.304,8	24.842,8	23.880,2	23.549,6	23.471,9	23.728,1
7.3. Devizni krediti	67,7	2,7	–	0,9	0,8	0,8	0,6	0,6	0,6
8. Ostali krediti	13.171,3	11.987,4	11.699,2	11.303,2	11.388,6	11.498,1	11.486,8	11.736,7	10.938,7
8.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	3.311,9	2.143,0	2.237,8	2.362,8	2.460,3	2.621,4	2.590,0	2.829,7	2.783,6
8.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	9.632,2	9.551,4	9.227,3	8.706,1	8.667,4	8.641,5	8.641,0	8.654,4	7.933,0
Od toga: uz euro	8.830,4	8.755,0	8.463,5	8.046,3	8.038,6	8.022,7	7.995,4	8.006,5	7.209,5
8.3. Devizni krediti	227,2	293,1	234,1	234,3	260,9	235,1	255,7	252,6	222,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	127.516,2	126.525,4	126.721,8	126.925,8	129.484,7

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi

• U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita sektoru kućanstva iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno

iskazuju krediti bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke “Od toga” iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.
1. Krediti za obrtna sredstva	39.267,6	45.557,6	39.633,8	39.483,2	39.669,5	38.331,1	37.970,1	37.400,0	37.700,0
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	13.279,2	15.504,5	14.790,7	15.327,0	15.806,8	15.549,9	15.534,5	15.411,1	15.619,3
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	18.858,1	21.233,8	18.117,8	16.955,6	16.811,3	16.212,8	16.049,6	16.085,2	16.146,8
Od toga: uz euro	18.246,7	20.739,3	17.820,2	16.674,1	16.531,1	15.918,3	15.758,4	15.801,4	15.835,7
Od toga: uz švicarski franak	509,5	383,8	270,6	263,2	262,6	257,7	249,3	241,2	264,7
1.3. Devizni krediti	7.130,3	8.819,2	6.725,3	7.200,6	7.051,4	6.568,4	6.385,9	5.903,7	5.933,9
Od toga: u eurima	6.035,8	7.485,4	6.243,2	6.677,0	6.543,7	6.080,7	5.891,8	5.395,5	5.413,6
Od toga: u američkim dolarima	986,4	1.175,3	365,4	407,2	421,7	402,6	411,6	426,5	456,3
2. Krediti za investicije	38.026,1	41.013,5	36.578,9	34.781,9	34.610,7	34.434,8	34.250,6	33.746,9	33.714,8
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	6.581,0	6.287,2	5.604,2	5.974,9	6.096,7	6.279,3	6.430,4	6.474,3	6.510,8
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	26.246,2	28.548,5	26.391,1	24.382,2	24.020,6	23.707,4	23.390,9	22.988,2	22.936,3
Od toga: uz euro	23.819,7	26.716,2	24.983,1	23.266,6	22.885,8	22.628,8	22.367,6	22.006,3	21.930,2
Od toga: uz švicarski franak	2.378,6	1.789,2	1.372,9	1.089,7	1.111,5	1.056,6	1.002,2	955,1	977,5
2.3. Devizni krediti	5.199,0	6.177,8	4.583,6	4.424,8	4.493,3	4.448,1	4.429,3	4.284,5	4.267,7
Od toga: u eurima	4.807,0	5.402,9	4.354,7	4.294,6	4.365,0	4.286,1	4.268,8	4.129,6	4.094,5
Od toga: u američkim dolarima	31,3	406,2	12,4	11,9	12,6	54,0	56,1	56,3	60,3
Ukupno (1+2)	77.293,7	86.571,1	76.212,7	74.265,2	74.280,3	72.765,8	72.220,7	71.146,9	71.414,8

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunse pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi • U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita nefinancijskim društvima iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno iskazuju krediti

bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke "Od toga" iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.*	I.
1. Lokalna država	2.210,7	2.152,1	2.202,0	2.326,2	1.906,5	2.055,6	2.423,2	2.951,5	2.485,6
2. Nefinancijska društva	14.026,4	15.562,3	15.117,7	18.471,8	17.005,4	18.590,6	19.358,3	20.206,7	18.534,5
3. Kućanstva	15.285,2	15.874,4	15.994,5	17.681,9	17.828,0	18.637,7	19.584,8	19.520,8	19.390,2
4. Ostale bankarske institucije									
5. Nebankarske financijske institucije									
6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	127,7	136,5	121,4	130,0	135,3	198,0	172,1	109,6	84,3
7. Drugi financijski posrednici	521,4	495,5	713,1	646,8	912,7	838,2	657,9	762,0	701,0
8. Pomoćne financijske institucije	350,3	262,0	480,1	427,6	357,1	366,0	381,6	1.106,8	1.138,6
9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	189,6	317,2	362,7	792,9	1.011,4	551,0	1.016,1	259,7	300,6
10. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	39.156,4	41.237,0	43.593,8	44.917,1	42.634,7

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuje depozitni novac kod kreditnih institucija, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Do studenoga 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na

naplatu). Od prosinca 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu). Obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor kućanstava.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Štedni depoziti	2.461,5	2.466,4	2.322,3	2.559,5	2.206,1	2.121,4	2.246,9	2.253,0	2.152,2
1.1. Lokalna država	0,1	21,2	18,8	2,4	1,3	1,1	1,1	0,1	0,1
1.2. Nefinancijska društva	272,6	396,6	365,4	655,9	372,0	355,5	453,9	455,9	342,0
1.3. Kućanstva	2.156,1	2.007,8	1.894,2	1.852,5	1.801,6	1.739,3	1.754,2	1.756,3	1.759,3
1.4. Ostale bankarske institucije									
1.5. Nebankarske financijske institucije									
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.7. Ostali financijski posrednici	9,7	30,0	30,1	38,6	29,3	24,5	36,6	39,7	49,8
1.8. Pomoćne financijske institucije	12,3	7,7	8,3	1,3	1,8	0,9	0,9	1,0	1,1
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	10,6	3,1	5,4	8,8	–	–	–	–	–
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	26.876,9	31.230,5	29.546,4	31.272,5	32.164,8	32.321,5	32.976,7	32.362,8	32.408,9
2.1. Lokalna država	264,9	268,6	228,2	197,5	618,1	710,6	736,9	217,8	398,7
2.2. Nefinancijska društva	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.131,0	6.095,4	6.378,6	6.139,4	6.000,7
2.3. Kućanstva	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.661,8	22.453,1	22.589,0	22.386,7	22.339,8
2.4. Ostale bankarske institucije									
2.5. Nebankarske financijske institucije									
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	172,2	69,6	62,2	51,1	54,7	26,5	31,0	37,5	44,7
2.7. Ostali financijski posrednici	446,9	420,0	634,6	950,8	572,3	1.020,5	831,4	614,4	678,6
2.8. Pomoćne financijske institucije	993,8	768,1	544,4	710,0	490,4	489,4	514,4	519,7	524,2
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.954,3	2.197,0	1.961,8	1.599,5	1.636,5	1.526,0	1.895,3	2.447,3	2.422,2
Ukupno (1+2)	29.338,4	33.696,8	31.868,7	33.832,0	34.370,9	34.442,9	35.223,5	34.615,8	34.561,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni

depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Štedni depoziti	22.869,5	22.828,3	23.653,0	25.284,1	25.721,8	25.414,3	28.553,3	28.967,9	29.098,8
1.1. Lokalna država	20,6	11,0	22,4	30,6	28,5	30,3	39,6	29,2	27,3
1.2. Nefinancijska društva	5.640,5	5.399,1	5.962,7	6.780,6	6.879,8	7.013,3	8.060,1	8.002,4	7.438,9
1.3. Kućanstva	16.480,3	16.949,9	16.574,0	17.787,2	17.750,5	17.690,9	19.030,8	19.370,5	19.770,8
1.4. Ostale bankarske institucije									
1.5. Nebankarske financijske institucije									
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	132,1	77,6	161,9	184,4	188,2	174,5	274,8	266,5	344,5
1.7. Drugi financijski posrednici	382,1	160,0	402,5	269,5	281,4	197,4	479,6	616,6	424,9
1.8. Pomoćne financijske institucije	176,4	23,7	34,4	71,7	108,4	106,5	133,6	469,3	563,3
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	37,5	207,1	495,1	160,1	485,0	201,4	534,8	213,4	528,9
2. Oročeni depoziti	131.828,4	129.368,9	136.790,9	137.372,3	137.558,4	133.644,5	137.405,7	135.975,4	137.390,7
2.1. Lokalna država	163,7	106,4	92,7	69,7	67,0	66,5	66,2	59,8	61,2
Od toga: uz valutnu klauzulu	152,0	96,3	84,0	62,3	60,0	60,4	59,9	55,5	54,9
2.2. Nefinancijska društva	14.582,7	10.159,5	11.134,9	10.707,0	10.769,2	8.786,0	9.722,9	8.954,8	9.164,9
Od toga: uz valutnu klauzulu	1.030,9	895,1	815,1	556,3	511,0	477,5	427,3	523,4	488,1
2.3. Kućanstva	111.484,7	115.711,4	121.241,8	123.242,8	123.478,6	121.573,6	123.815,7	123.393,1	124.632,1
Od toga: uz valutnu klauzulu	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	6.944,7	6.805,4	6.841,1	7.145,9	7.141,5
2.4. Ostale bankarske institucije									
Od toga: uz valutnu klauzulu									
2.5. Nebankarske financijske institucije									
Od toga: uz valutnu klauzulu									
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	380,5	222,4	72,5	73,8	60,7	61,2	91,8	61,8	87,2
Od toga: uz valutnu klauzulu	24,0	–	0,2	–	–	–	–	–	–
2.7. Drugi financijski posrednici	3.183,2	1.988,9	1.650,7	1.942,7	2.095,6	2.091,7	2.030,9	1.786,0	1.837,2
Od toga: uz valutnu klauzulu	131,0	163,9	144,0	163,0	165,9	171,5	192,8	199,9	199,3
2.8. Pomoćne financijske institucije	396,3	40,6	482,6	251,1	228,9	175,1	185,5	106,3	114,5
Od toga: uz valutnu klauzulu	8,9	0,0	5,0	10,7	6,5	5,9	5,4	4,4	5,1
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.637,3	1.139,6	2.115,6	1.085,3	858,3	890,5	1.492,7	1.613,6	1.493,7
Od toga: uz valutnu klauzulu	395,4	239,4	270,1	128,4	124,0	118,7	89,4	80,0	80,4
Ukupno (1+2)	154.697,9	152.197,1	160.443,8	162.656,4	163.280,2	159.058,8	165.959,1	164.943,3	166.489,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim

novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Devizni štedni depoziti jesu svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.					2015. I.
					III.	VI.	IX.	XI.	I.	
1. Kunski depoziti bez valutne klauzule	23.045,0	27.507,2	26.115,3	27.763,6	28.792,8	28.548,5	28.967,7	28.526,1	28.340,5	
1.1. Depoziti kućanstava	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.661,8	22.453,1	22.589,0	22.386,7	22.339,8	
1.2. Depoziti nefinancijskih društava	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.131,0	6.095,4	6.378,6	6.139,4	6.000,7	
2. Kunski depoziti s valutnom klauzulom	8.038,2	7.932,1	7.810,5	7.355,3	7.455,6	7.282,9	7.268,4	7.669,3	7.629,6	
2.1. Depoziti kućanstava	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	6.944,7	6.805,4	6.841,1	7.145,9	7.141,5	
2.1.1. Od toga: uz euro	6.807,8	6.852,9	6.829,8	6.654,1	6.796,4	6.674,8	6.694,0	7.002,2	6.955,9	
2.1.2. Od toga: uz američki dolar	64,4	61,3	55,4	42,7	47,3	32,5	49,8	47,0	46,3	
2.1.3. Od toga: uz ostale valute	135,1	122,9	110,1	102,3	101,1	98,2	97,3	96,6	139,3	
2.2. Depoziti nefinancijskih društava	1.030,9	895,1	815,1	556,3	511,0	477,5	427,3	523,4	488,1	
2.2.1. Od toga: uz euro	1.020,2	888,2	812,7	555,0	509,8	475,1	424,7	520,7	485,2	
2.2.2. Od toga: uz američki dolar	9,9	6,2	1,8	0,7	0,7	2,0	2,1	2,3	2,4	
2.2.3. Od toga: uz ostale valute	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
3. Devizni depoziti	118.029,2	117.938,7	124.566,3	126.594,5	126.792,2	123.076,6	126.270,2	124.678,5	126.167,3	
3.1. Depoziti kućanstava	104.477,4	108.674,3	114.246,5	116.443,8	116.533,9	114.768,1	116.974,6	116.247,2	117.490,5	
3.1.1. Od toga: u eurima	97.163,6	98.753,6	103.102,6	105.813,6	105.860,7	104.194,1	105.850,6	105.015,8	105.252,2	
3.1.2. Od toga: u američkim dolarima	5.316,9	6.447,6	6.967,3	6.943,6	6.991,8	6.963,4	7.544,2	7.728,7	8.494,1	
3.1.3. Od toga: u ostalim valutama	1.996,9	3.473,1	4.176,6	3.686,5	3.681,4	3.610,6	3.579,9	3.502,7	3.744,2	
3.2. Depoziti nefinancijskih društava	13.551,8	9.264,4	10.319,8	10.150,7	10.258,3	8.308,5	9.295,6	8.431,3	8.676,8	
3.2.1. Od toga: u eurima	12.528,8	8.065,1	9.063,1	9.116,7	9.187,2	7.288,4	8.409,2	7.417,8	7.501,2	
3.2.2. Od toga: u američkim dolarima	901,8	1.042,3	1.071,2	962,5	963,7	884,9	751,5	879,3	1.025,8	
3.2.3. Od toga: u ostalim valutama	121,3	157,0	185,5	71,5	107,3	135,2	134,9	134,2	149,8	
Ukupno (1+2+3)	149.112,4	153.378,0	158.492,0	161.713,4	163.040,6	158.908,0	162.506,2	160.873,9	162.137,4	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti kućanstava i Nefinancijska društava iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju kunski depoziti bez

valutne klauzule, kunski depoziti uz valutnu klauzulu i devizni depoziti. U sklopu depozita uz valutnu klauzulu i deviznih depozita zasebno se iskazuju valute eura odnosno američkog dolara te ukupno ostale valute.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.
1. Lokalna država	428,6	375,1	320,9	267,2	685,1	777,0	803,1	277,6	459,9
Do 1 godine	276,5	237,8	226,6	190,4	607,8	700,0	723,8	178,0	362,7
Od 1 do 2 godine	28,9	35,3	16,5	12,9	15,3	16,4	16,3	36,8	35,5
Više od 2 godine	123,2	101,9	77,9	63,9	62,1	60,6	63,0	62,8	61,7
2. Nefinancijska društva	21.970,6	19.785,6	17.287,7	16.511,3	16.900,2	14.881,4	16.101,5	15.094,1	15.165,6
Do 1 godine	17.158,1	14.265,1	12.657,2	13.242,0	13.693,3	11.111,4	12.269,8	11.075,3	11.300,2
Od 1 do 2 godine	3.460,7	3.991,6	3.280,7	1.989,8	1.810,2	2.178,6	2.156,8	1.987,2	2.036,6
Više od 2 godine	1.351,8	1.528,9	1.349,8	1.279,6	1.396,7	1.591,4	1.674,9	2.031,6	1.828,8
3. Kućanstva	127.141,8	133.592,4	141.204,3	145.202,1	146.140,4	144.026,7	146.404,7	145.779,8	146.971,9
Do 1 godine	77.919,0	77.231,8	81.914,7	73.552,9	71.454,4	68.451,4	67.871,4	65.616,2	66.008,7
Od 1 do 2 godine	23.228,2	27.752,7	28.108,2	36.602,4	37.667,3	37.706,3	39.119,3	39.749,4	40.035,5
Više od 2 godine	25.994,6	28.607,9	31.181,4	35.046,8	37.018,7	37.869,0	39.414,0	40.414,2	40.927,6
4. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	552,7	292,0	134,6	124,9	115,4	87,8	122,7	99,3	131,8
Do 1 godine	552,7	276,6	131,1	118,0	110,0	61,9	95,4	69,3	93,9
Od 1 do 2 godine	–	–	0,8	0,8	–	20,0	20,0	20,0	20,0
Više od 2 godine	–	15,4	2,7	6,1	5,4	5,9	7,4	9,9	17,9
4. Drugi financijski posrednici	3.630,1	2.409,0	2.285,3	2.893,5	2.667,9	3.112,2	2.862,3	2.400,4	2.515,8
Do 1 godine	2.767,6	2.263,1	2.142,9	2.519,5	1.914,0	2.709,7	2.442,2	1.996,5	2.150,2
Od 1 do 2 godine	853,2	139,4	142,3	374,0	753,8	402,5	419,9	402,8	364,9
Više od 2 godine	9,3	6,5	0,0	–	0,1	0,1	0,2	1,1	0,7
5. Pomoćne financijske institucije	1.390,0	808,7	1.027,0	961,1	719,4	664,5	699,9	626,1	638,7
Do 1 godine	1.341,7	759,0	830,7	704,6	480,1	465,3	512,0	505,8	517,8
Od 1 do 2 godine	3,6	5,5	152,2	145,3	127,2	87,7	75,5	7,5	8,0
Više od 2 godine	44,7	44,1	44,1	111,3	112,1	111,5	112,4	112,7	112,9
6. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	3.591,6	3.336,6	4.077,4	2.684,8	2.494,8	2.416,5	3.388,0	4.060,8	3.915,9
Do 1 godine	2.189,8	2.082,3	2.840,9	1.423,3	1.197,3	1.153,1	1.630,5	2.105,1	1.941,2
Od 1 do 2 godine	676,1	528,0	644,2	717,0	640,1	559,7	936,9	966,7	967,2
Više od 2 godine	725,7	726,4	592,4	544,4	657,5	703,7	820,6	989,0	1.007,5
Ukupno oročeni depoziti (1+2+3+4+5+6+7)	158.705,4	160.599,3	166.337,3	168.644,9	169.723,2	165.966,0	170.382,4	168.338,2	169.799,6
Do 1 godine	102.205,4	97.115,7	100.744,1	91.750,7	89.456,8	84.652,7	85.545,2	81.546,2	82.374,8
Od 1 do 2 godine	28.250,6	32.452,5	32.344,9	39.842,2	41.013,9	40.971,1	42.744,7	43.170,5	43.467,7
Više od 2 godine	28.249,3	31.031,1	33.248,3	37.052,0	39.252,5	40.342,2	42.092,5	43.621,5	43.957,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Isto tako, do studenoga 2010. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od prosinca 2010. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektori-
ma • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti iz
tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju oročeni depoziti

prema sektorima, s podjelom prema izvornom dospijeću do jed-
ne godine, od jedne do dvije godine i više od dvije godine.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Obveznice (neto)	940,1	1.684,5	1.584,2	1.597,7	1.611,3	1.582,7	1.397,7	1.402,2	1.404,8
3. Primljeni krediti	16.184,2	15.060,9	16.176,4	14.616,4	14.710,7	14.229,2	14.035,7	14.735,2	14.851,3
3.1. Lokalna država	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Nefinancijska društva	0,0	0,0	786,5	317,0	81,5	5,0	381,3	723,1	799,6
3.3. Ostale bankarske institucije									
3.4. Nebankarske financijske institucije									
3.5. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.6. Drugi financijski posrednici	16.184,2	15.018,4	15.350,7	14.220,5	14.558,2	14.182,4	13.615,6	13.977,2	14.016,6
3.7. Pomoćne financijske institucije	–	16,4	39,2	78,9	71,0	38,8	38,8	34,9	35,1
3.8. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	–	26,1	–	–	–	3,0	–	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3)	17.124,3	16.745,4	17.760,6	16.214,1	16.322,0	15.811,9	15.433,4	16.137,3	16.256,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, do studenoga 2010. prema ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama, a od prosinca 2010. prema ostalim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Instrumenti tržišta novca (neto) do studenoga 2010. obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih

blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira, a od prosinca 2010. obuhvaćaju neto obveze na osnovi izdanih komercijalnih zapisa i neprenosivih instrumenata (dužničkih vrijednosnih papira).

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Devizna inozemna pasiva	61.020,4	69.965,3	58.926,5	54.685,8	55.975,7	52.836,7	48.392,8	51.825,9	53.525,2
1.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	51.070,5	60.081,6	48.548,7	44.540,4	45.153,4	42.372,7	38.041,0	41.706,3	43.297,8
Od toga: uz valutnu klauzulu	2.234,8	2.069,6	1.097,3	1.104,1	1.105,6	1.088,3	1.102,3	1.110,6	1.261,0
Podređeni i hibridni instrumenti	3.029,2	3.271,9	3.239,8	3.045,0	2.747,4	2.499,5	3.141,4	3.119,9	3.278,9
Depozitni novac	203,4	180,4	179,1	276,2	236,2	268,5	271,8	457,6	442,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	21.525,3	28.430,5	17.377,5	18.771,8	19.671,1	18.239,6	15.245,6	16.925,3	17.750,3
Kredit	26.312,6	28.198,8	27.752,2	22.447,4	22.498,7	21.365,1	19.382,2	21.203,5	21.825,6
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	9.949,9	9.883,7	10.377,8	10.145,3	10.822,3	10.464,0	10.351,7	10.119,5	10.227,5
Od toga: uz valutnu klauzulu	29,8	23,9	23,1	21,4	22,1	22,1	21,4	22,3	23,6
Podređeni i hibridni instrumenti	11,1	14,8	13,9	10,4	10,5	10,4	10,8	5,7	6,7
Štedni i oročeni depoziti	9.934,8	9.866,5	10.211,8	9.829,4	10.505,5	10.150,7	10.035,8	10.113,8	10.220,8
Štedni depoziti	1.421,3	1.398,5	1.606,5	1.725,8	1.922,8	2.080,1	2.048,1	2.072,4	2.138,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	8.513,5	8.468,0	8.605,3	8.103,6	8.582,7	8.070,5	7.987,8	8.041,4	8.082,5
Kredit	4,1	2,5	152,1	305,5	306,3	302,9	305,1	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Kunska inozemna pasiva	21.078,9	20.523,6	14.900,6	15.035,8	15.514,2	14.335,1	13.376,6	10.502,3	10.340,6
2.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	20.731,1	20.024,2	14.317,8	14.476,6	14.914,1	13.614,0	12.684,3	9.814,3	9.603,6
Podređeni i hibridni instrumenti	36,3	48,5	41,3	36,3	36,3	36,3	–	–	–
Depozitni novac	696,5	655,3	724,4	924,6	2.207,6	1.799,1	778,2	1.650,3	974,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	14.664,0	15.463,5	11.398,4	9.806,1	9.680,5	8.805,5	8.906,6	7.728,7	8.191,8
Kredit	5.257,8	3.736,6	1.996,7	3.362,7	2.640,9	2.642,5	2.673,7	113,5	116,2
Obveznice	76,5	–	30,9	0,0	0,0	7,0	0,0	0,0	–
Udjeli novčanih fondova		120,3	126,1	346,9	348,8	323,6	325,8	321,8	321,5
2.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	347,8	499,4	582,8	559,2	600,1	721,1	692,3	688,0	737,0
Podređeni i hibridni instrumenti	8,5	10,2	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3
Depozitni novac	221,7	327,7	364,8	326,1	355,9	469,4	437,2	437,8	489,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	117,2	141,2	181,9	191,1	198,8	202,2	206,6	203,5	201,2
Kredit	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Udjeli novčanih fondova		20,3	25,8	31,8	35,1	39,2	38,1	36,5	36,1
Ukupno (1+2)	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	71.489,9	67.171,8	61.769,3	62.328,2	63.865,8

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze drugih monetarnih financijskih institucija prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća deviznu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim financijskim institucijama i obveze prema stranim nefinancijskim institucijama (ukupno i

po financijskim instrumentima). Stavke Depozitni novac i Štedni depoziti obuhvaćaju transakcijske račune i štedne depozite.

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija stavke Krediti tako što su iz nje isključeni podaci koji se odnose na podređene i hibridne instrumente. U skladu s time provedena je reklasifikacija stavke Od toga: Podređeni i hibridni instrumenti tako što je do Biltena HNB-a broj 190 ta stavka bila iskazivana u sklopu stavke Krediti. Nakon toga iskazuje se kao zasebna stavka i obuhvaća sve instrumente na strani pasive koji imaju značajku podređenoga ili hibridnog instrumenta.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.	
1. Kunski depoziti	2.746,6	2.969,9	2.721,2	2.844,1	2.537,6	2.899,8	3.361,7	3.013,6	3.414,5
1.1. Depoziti središnje države	2.746,3	2.969,4	2.721,2	2.807,2	2.537,5	2.899,8	3.361,7	3.012,4	3.413,4
Depozitni novac	1.592,5	1.997,0	2.040,7	2.258,0	1.634,7	2.032,4	2.371,4	2.385,2	2.664,8
Štedni depoziti	0,1	0,1	19,8	31,6	31,5	38,3	63,3	30,9	42,6
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.031,8	964,0	654,6	517,7	871,2	829,1	926,9	596,4	706,1
Kredit	122,0	8,3	6,0	–	–	–	–	–	–
1.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	0,3	0,6	0,0	36,9	0,1	0,0	0,0	1,1	1,1
Depozitni novac	0,3	0,6	0,0	36,9	0,1	0,0	0,0	1,1	1,1
Štedni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Devizni depoziti	3.114,9	2.525,6	2.365,9	1.404,1	1.931,9	1.267,3	3.349,6	1.969,8	1.752,9
2.1. Depoziti središnje države	3.079,3	2.482,7	2.321,1	1.370,5	1.892,6	1.198,0	3.272,8	1.955,4	1.731,1
Štedni depoziti	1.169,6	810,9	1.826,1	864,6	1.118,5	845,2	2.664,6	1.258,6	1.061,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.909,6	1.671,6	495,0	505,9	774,1	352,7	608,2	696,8	669,3
Refinancirani kredit	0,2	0,2	–	–	–	–	–	–	–
2.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	35,6	42,9	44,7	33,6	39,2	69,3	76,7	14,4	21,8
Štedni depoziti	24,3	31,3	33,0	23,8	30,2	60,3	67,6	5,2	13,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11,2	11,6	11,8	9,9	9,1	9,0	9,2	9,2	8,7
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	5.861,5	5.495,6	5.087,1	4.248,2	4.469,4	4.167,1	6.711,3	4.983,4	5.167,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze kreditnih institucija prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod kreditnih institucija.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

središnje države i fondova socijalne sigurnosti. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.
					III.	VI.	IX.	XII.*	
1. Ograničeni depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	2.527,0	2.978,5	3.250,5	3.076,0	3.094,1
1.1. Kunski depoziti	1.257,5	1.571,4	1.428,7	1.707,1	1.578,2	1.757,5	1.943,5	2.032,1	2.046,6
1.2. Devizni depoziti	1.117,4	1.612,5	985,2	1.028,9	948,8	1.221,1	1.307,0	1.043,9	1.047,5
2. Blokirani devizni depoziti kućanstava	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	2.527,0	2.978,5	3.250,5	3.076,0	3.094,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Dodatno, od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti kućanstava.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite kućanstava regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova
stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.			
				III.	VI.	IX.	XII.
STANJA							
AKTIVA							
1. Dani depoziti i zajmovi	552,3	478,3	486,9	480,2	420,9	602,8	745,0
1.1. Domaći sektori	551,5	478,0	485,2	477,2	420,5	602,3	744,6
Od toga: Monetarne financijske institucije	522,8	448,4	460,4	444,4	384,5	565,6	552,8
1.2. Inozemstvo	0,8	0,3	1,7	3,1	0,4	0,5	0,4
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.526,4	979,4	841,1	887,1	1.043,8	1.101,5	1.511,2
2.1. Domaći sektori	970,0	574,1	635,9	683,9	843,1	940,0	1.321,2
Od toga: Nefinancijska društva	564,7	267,8	141,9	120,7	90,7	119,2	123,6
Od toga: Financijska društva	60,3	18,4	47,2	43,6	50,4	65,3	117,0
Od toga: Opća država	345,1	288,0	446,7	519,5	702,0	755,5	1.080,7
2.2. Inozemstvo	556,4	405,3	205,3	203,3	200,7	161,5	190,0
Od toga: Nefinancijska društva	88,0	110,2	127,0	79,7	54,0	28,0	62,0
Od toga: Financijska društva	19,5	56,4	32,0	25,6	10,2	4,1	5,3
Od toga: Opća država	448,9	238,6	46,3	98,0	136,6	129,4	122,7
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	4.357,4	4.208,7	4.028,9	4.043,4	4.341,0	4.547,2	4.385,5
3.1. Domaći sektori	2.260,9	2.388,4	2.285,1	2.352,4	2.559,4	2.745,1	2.734,5
Od toga: Nefinancijska društva	1.898,2	2.079,8	2.005,8	2.065,3	2.255,5	2.486,8	2.491,5
Od toga: Financijska društva	362,7	308,7	279,3	287,2	303,8	258,4	242,9
3.2. Inozemstvo	2.096,5	1.820,2	1.743,8	1.691,0	1.781,6	1.802,0	1.651,1
Od toga: Nefinancijska društva	1.548,4	1.332,2	1.342,4	1.306,2	1.287,2	1.376,6	1.250,5
Od toga: Financijska društva	548,1	488,0	401,4	384,7	494,4	425,4	400,6
4. Nefinancijska imovina	289,0	206,0	121,3	121,3	122,1	122,2	115,0
5. Ostala imovina (uključujući financijske derivate)	160,2	205,1	128,3	198,3	172,8	156,3	131,2
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	5.730,4	6.100,6	6.530,0	6.887,8
PASIVA							
1. Primljeni depoziti i zajmovi	36,4	22,3	44,7	77,8	42,1	37,3	182,2
2. Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova	6.708,6	5.943,2	5.321,9	5.397,7	5.756,0	6.206,5	6.433,6
2.1. Domaći sektori	6.498,9	5.721,8	5.132,9	5.222,4	5.571,4	6.006,3	6.245,1
Od toga: Nefinancijska društva	425,7	381,7	319,0	353,3	419,0	445,0	492,4
Od toga: Financijska društva	2.035,6	1.733,0	1.490,8	1.586,6	1.672,8	1.734,8	1.826,3
Od toga: Kućanstva	2.901,1	2.424,2	2.176,3	2.125,0	2.290,5	2.538,6	2.699,3
2.2. Inozemstvo	209,7	221,4	189,0	175,3	184,6	200,2	188,5
Od toga: Nefinancijska društva	47,8	37,2	7,1	7,2	7,9	8,9	8,2
Od toga: Financijska društva	80,6	117,2	110,9	98,3	98,9	97,7	89,3
Od toga: Kućanstva	77,1	66,9	67,3	66,1	74,4	90,2	90,9
3. Ostale obveze (uključujući financijske derivate)	140,2	112,0	239,9	254,8	302,5	286,2	272,1
Ukupno (1+2+3)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	5.730,4	6.100,6	6.530,0	6.887,8
TRANSAKCIJE							
AKTIVA							
1. Dani depoziti i zajmovi	–	62,2	75,4	11,0	30,9	78,1	40,0
1.1. Domaći sektori	–	62,1	74,0	8,9	31,2	78,0	40,0
Od toga: Monetarne financijske institucije	–	55,1	71,9	7,8	27,8	78,8	–105,5
1.2. Inozemstvo	–	0,1	1,4	2,0	–0,4	0,1	0,0
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	–	–82,6	–56,9	16,5	28,2	73,9	143,2
2.1. Domaći sektori	–	–115,1	–22,8	9,9	–24,2	47,9	126,1
Od toga: Nefinancijska društva	–	–52,9	–28,0	–20,3	–4,7	7,7	1,6
Od toga: Financijska društva	–	–4,7	0,2	–4,7	0,1	0,3	3,1
Od toga: Opća država	–	–57,5	4,9	34,9	–19,6	39,9	121,4

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.			
				III.	VI.	IX.	XII.
2.2. Inozemstvo	–	32,5	–34,1	6,6	52,4	26,0	17,1
Od toga: Nefinancijska društva	–	11,0	–8,8	–8,7	13,5	1,4	0,1
Od toga: Financijska društva	–	–5,0	–5,3	–0,6	0,0	0,1	0,6
Od toga: Opća država	–	26,6	–20,0	16,0	38,8	24,5	16,4
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	–	–69,9	6,7	–77,2	75,2	–88,3	48,8
3.1. Domaći sektori	–	–13,4	56,1	–8,4	76,3	–34,1	135,0
Od toga: Nefinancijska društva	–	5,8	68,0	–13,7	90,6	–3,1	119,0
Od toga: Financijska društva	–	–19,1	–12,0	5,3	–14,3	–31,0	16,0
3.2. Inozemstvo	–	–56,6	–49,4	–68,9	–1,1	–54,2	–86,2
Od toga: Nefinancijska društva	–	–49,1	–26,2	–26,3	2,2	–3,9	–71,8
Od toga: Financijska društva	–	–7,5	–23,2	–42,6	–3,3	–50,3	–14,5
4. Nefinancijska imovina	–	–8,5	–	–	–	–	0,0
5. Ostala imovina (uključujući financijske derivate)	–	–53,1	–22,4	3,2	–14,4	–39,9	–40,8
Ukupno (1+2+3+4+5)	–	–151,9	2,8	–46,6	119,9	23,8	191,2
PASIVA							
1. Primljeni depoziti i zajmovi	–	–31,2	–6,0	12,0	–36,6	–34,0	131,8
2. Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova	–	–74,6	43,2	–12,8	163,7	54,1	102,5
2.1. Domaći sektori	–	–69,8	52,1	–11,2	168,1	59,8	101,4
Od toga: Nefinancijska društva	–	0,0	21,4	1,7	40,6	7,8	3,3
Od toga: Financijska društva	–	–19,5	35,5	–7,1	37,1	0,6	–6,2
Od toga: Kućanstva	–	–47,4	–14,0	–9,0	84,3	67,0	98,3
2.2. Inozemstvo	–	–4,8	–8,9	–1,6	–4,5	–5,7	1,0
Od toga: Nefinancijska društva	–	–3,0	–2,0	0,0	0,0	0,0	–0,1
Od toga: Financijska društva	–	–0,9	–5,2	–0,1	–4,5	–8,2	–1,1
Od toga: Kućanstva	–	–0,9	–1,7	–1,4	0,0	2,6	2,2
3. Ostale obveze (uključujući financijske derivate)	–	–46,2	–34,4	–45,8	–7,2	3,6	–43,1
Ukupno (1+2+3)	–	–151,9	2,8	–46,6	119,9	23,8	191,2

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova • U tablici se iskazuju podaci o stanju potraživanja i obveza investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) te mjesečne neto transakcije za svaku poziciju aktive i pasive. Podaci se iskazuju agregirano, što znači da imovina investicijskih fondova uključuje i ulaganja fondova u

udjele drugih investicijskih fondova.

Stanja i neto transakcije financijski značajnijih pozicija aktive i pasive prikazani su zasebno za protustranke rezidente i nerezidente te prema pripadnosti protustranke određenom ekonomskom sektoru.

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.			
				III.	VI.	IX.	XII.
STANJA							
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja							
1. Obveznički	814,4	542,3	394,0	429,7	567,7	687,6	911,1
2. Dionički	3.634,2	3.406,3	3.274,5	3.201,4	3.314,5	3.535,7	3.209,4
3. Mješoviti	1.454,2	1.170,7	866,9	846,4	846,3	863,9	931,6
4. Nekretninski	404,0	295,7	128,1	127,7	127,1	126,6	118,8
5. Ostali	401,8	528,2	658,4	792,4	900,4	992,6	1.262,7
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	5.397,7	5.756,0	6.206,5	6.433,6
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda							
1. Otvoreni	5.090,8	4.365,9	3.939,0	4.005,6	4.310,0	4.638,5	4.971,4
2. Zatvoreni	1.617,9	1.577,3	1.382,9	1.392,2	1.446,0	1.568,0	1.462,2
Ukupno (1+2)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	5.397,7	5.756,0	6.206,5	6.433,6
TRANSAKCIJE							
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja							
1. Obveznički	–	–10,8	–18,5	21,4	38,5	46,6	35,5
2. Dionički	–	–18,6	–31,1	–12,7	45,6	–9,5	5,7
3. Mješoviti	–	–36,0	–9,0	–12,0	5,3	13,5	63,5
4. Nekretninski	–	–9,9	–3,2	–0,2	–0,2	–0,2	–0,2
5. Ostali	–	0,8	105,0	–9,3	74,6	3,8	–2,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	–	–74,6	43,2	–12,8	163,7	54,1	102,5
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda							
1. Otvoreni	–	–60,3	42,3	–15,3	155,2	70,8	97,6
2. Zatvoreni	–	–14,3	0,8	2,5	8,4	–16,7	4,9
Ukupno (1+2)	–	–74,6	43,2	–12,8	163,7	54,1	102,5

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda • U tablici se iskazuje detaljnija struktura izdanih udjela investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) prema vrsti ulaganja i vrsti fonda.

Vrsta ulaganja podrazumijeva prospektom definiranu politiku ulaganja fonda pretežno u obveznice, dionice, kombinaciju obveznica i dionica (mješoviti fondovi), nekretnine te ostale

vrste ulaganja (fondovi za omeđivanje rizika, engl. *hedge funds*, fondovi rizičnoga kapitala i ostali).

Prema vrsti fonda razlikujemo otvorene i zatvorene fondove. Udjeli u otvorenom investicijskom fondu otkupljuju se, izravno ili neizravno, na zahtjev imatelja udjela iz imovine investicijskog fonda. Udjeli u zatvorenom fondu, osnovanom u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću, nisu otkupivi iz imovine zatvorenog fonda na zahtjev imatelja.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke
u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
2013.	prosinac	7,00	–	5,00 ^e	–	–	6,00 ^e	12,00 ^e	12,00
2014.	veljača	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	ožujak	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	travanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	svibanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	lipanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	srpanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	kolovoz	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	rujan	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	listopad	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	studenj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	prosinac	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
2015.	siječanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 7. prosinca 2013.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

• U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka na lombardne kredite obračunavala je i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalog za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine

do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednog dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnog kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke
u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospijanja ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospijanja					Kamatne stope na prekonoćne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001.	prosinac	2,00	–	–	3,36	4,26	4,85	–	2,62	3,06	–	–	–
2002.	prosinac	1,75	–	–	2,08	–	–	2,30	2,68	–	–	–	–
2003.	prosinac	1,25	0,50	–	–	–	–	1,75	1,48	–	–	–	–
2004.	prosinac	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2006.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2010.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2011.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2012.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2013.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2014.	veljača	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	ožujak	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	travanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	svibanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	lipanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	srpanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	kolovoz	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	rujan	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	listopad	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	studenj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2015.	siječanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojene na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojene na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospijanja od

91 dana (stupac 7) odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonoćni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4 = 5 + 6	5	6	7	8	9	10	11
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	–
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	–	22.662,4	4.736,7	0,52	–
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	–	25.654,6	5.437,9	–	–
2012.	prosinac	13,50	42.272,1	35.107,8	7.164,3	–	24.575,4	5.120,7	–	–
2013.	prosinac	12,48	39.283,2	32.733,2	6.550,0	2.655,2	22.913,3	4.605,3	–	–
2014.	veljača	12,00	37.592,1	31.311,3	6.280,8	3.630,8	21.917,9	4.434,8	–	–
	ožujak	12,00	37.493,5	31.230,5	6.263,0	3.546,7	21.861,3	4.423,5	–	–
	travanj	12,00	37.469,2	31.182,0	6.287,2	3.455,2	21.827,4	4.446,2	–	–
	svibanj	12,00	37.427,2	31.149,1	6.278,2	3.306,4	21.804,3	4.436,2	–	–
	lipanj	12,00	37.388,1	31.159,7	6.228,4	3.349,6	21.811,8	4.397,9	–	–
	srpanj	12,00	37.324,0	31.135,6	6.188,4	3.424,0	21.794,9	4.367,1	–	–
	kolovoz	12,00	37.080,6	30.940,2	6.140,4	3.634,0	21.658,7	4.316,3	–	–
	rujan	12,00	37.393,9	31.214,2	6.179,8	3.381,1	21.850,9	4.321,3	–	–
	listopad	12,00	37.828,2	31.592,2	6.236,0	3.493,2	22.115,7	4.346,2	–	–
	studenj	12,00	37.816,0	31.568,6	6.247,3	3.545,7	22.098,4	3.969,3	–	–
	prosinac	12,00	37.589,8	31.351,3	6.238,5	3.568,0	21.945,9	3.743,1	–	–
2015.	siječanj	12,00	37.488,3	31.259,6	6.228,6	3.164,1	21.881,7	3.737,2	–	–

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu priču i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuve, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuve u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje kućanstava s preostalim rokom dospijeca do tri mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i

hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu priču do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu priču na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu priču na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu priču (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kuskog dijela obvezne pričuve je fiksiran i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	–	–	–	8.010,0
2013.	prosinac	5.390,9	4.944,6	5,14	2,3	–	–	12.495,7
2014.	veljača	7.799,6	4.209,9	7,51	–	–	–	13.842,3
	ožujak	7.909,0	4.172,1	7,63	–	–	–	14.174,9
	travanj	7.795,3	4.901,4	7,59	–	–	–	14.320,5
	svibanj	7.588,6	5.134,4	7,39	–	–	–	13.954,2
	lipanj	6.748,9	5.742,6	6,49	–	–	–	14.214,4
	srpanj	5.333,0	6.931,0	5,09	–	–	–	14.492,4
	kolovoz	4.419,8	8.174,2	4,24	–	–	–	14.618,7
	rujan	4.553,9	8.891,0	4,31	–	–	–	14.519,7
	listopad	5.074,8	9.183,0	4,73	–	–	–	14.541,9
	studen	5.643,8	8.460,8	5,28	–	–	–	14.724,5
	prosinac	5.970,3	7.473,8	5,67	–	–	–	14.588,2
2015.	siječanj	6.143,9	7.220,2	5,86	–	–	–	14.382,8

preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu priču i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne priču (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne priču ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne priču i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne priču.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne priču u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u

stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne priču.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Kućanstva									
1.1. Prekonoćni depoziti	0,25	0,24	0,22	0,21	0,21	0,21	0,20	0,20	21.372,8
Od toga: Transakcijski računi	0,20	0,19	0,16	0,14	0,14	0,14	0,13	0,13	19.598,0
Od toga: Štedni depoziti	0,68	0,70	0,87	0,92	0,93	0,98	1,03	1,05	1.759,3
1.2. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,72	2,68	2,50	2,43	2,42	2.487,3
1.2.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	2,03	2,04	2,03	1,66	1,57	671,3
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,66	2,66	2,14	2,43	2,38	466,4
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,96	2,96	2,78	2,68	2,69	865,0
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,37	3,35	3,37	3,13	3,11	390,5
1.2.5. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,70	3,55	2,86	3,14	3,24	94,1
1.3. Depoziti u otkaznom roku	2,86	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	2,86	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva									
2.1. Prekonoćni depoziti	0,64	0,60	0,43	0,41	0,37	0,38	0,32	0,31	18.978,7
Od toga: Transakcijski računi	0,59	0,56	0,39	0,39	0,35	0,35	0,31	0,29	18.636,5
Od toga: Štedni depoziti	2,46	2,21	1,40	1,47	1,53	1,69	1,00	1,08	342,0
2.2. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,74	1,26	1,46	1,84	1,58	1.230,7
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	1,02	0,99	1,01	1,08	1,11	578,0
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	2,20	1,86	1,92	1,73	1,72	413,8
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,51	1,99	2,24	2,25	2,27	129,2
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,92	3,88	3,26	3,39	2,46	2,72	3,05	2,80	95,8
2.2.5. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,57	1,00	2,34	2,70	2,20	13,9
3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,43	–	–	–	–	0,13	0,35	326,7

Tablice skupine G1 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih depozitnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske depozite bez valutne klauzule, za kunske depozite s valutnom klauzulom i za devizne depozite. U tablicama od G1a do G1c navodi se daljnja podjela na depozite kućanstava i nefinancijskih društava, podjela po instrumentima, podjela po ročnosti i podjela prema valuti indeksacije odnosno prema valutama, ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita jesu iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod prekonoćnih depozita osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca.

Novi poslovi su novoprimljeni depoziti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve financijske ugovore kojima se prvi put utvrđuju kamatne stope na depozite i sve ponovne sporazume o uvjetima postojećih ugovora o depozitima.

Kod pregovaranja o novim uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici.

Kratkoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospeljem do i uključujući jednu godinu, a dugoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospeljem dužim od jedne godine.

Prekonoćni depoziti dijele se na transakcijske račune i na štedne depozite. Transakcijski račun jest račun preko kojeg vlasnik računa u izvještajnoj instituciji plaća svoje obveze i preko kojeg naplaćuje svoja potraživanja.

Izvještajna institucija koristi se ovim instrumentom samo za prikaz novčanih sredstava na računima s potražnim stanjem. Transakcijski račun jest račun otvoren kod izvještajne institucije na temelju ugovora o otvaranju takvog računa. U ovu poziciju uključuju se i ograničeni depoziti, tj. razni privremeni (ograničeni) depoziti koji mogu biti s određenom svrhom preneseni s tekućih računa i žiroračuna (primjerice sredstva izdvojena po nalogu suda, sredstva za plaćanja u inozemstvo, sredstva za kupnju deviza te kupnju vrijednosnih papira, depoziti na osnovi brokerskih poslova i skrbništva, pokrića za akreditiv i slično). Štedni depoziti jesu depoziti koji nemaju unaprijed utvrđeni datum dospelja ili otkazni rok te na čiji teret deponent ne može davati platne naloge bezgotovinskoga platnog prometa. Takvi računi namijenjeni su prije svega štednji.

Oročeni depoziti jesu depoziti čije se upotrebe deponent odriče na određeno dogovoreno vrijeme. Sredstva oročenih depozita ne mogu se koristiti za plaćanja. Ovi depoziti uključuju i oročene depozite s ugovorenim otkaznim rokom kod kojih

Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Kućanstva									
1.1. Prekonoćni depoziti	3,22	3,20	3,21	3,23	3,24	3,23	3,36	3,42	4,8
Od toga: Transakcijski računi	1,80	2,02	3,96	4,74	4,74	1,86	2,84	2,10	0,0
Od toga: Štedni depoziti	3,22	3,21	3,21	3,22	3,23	3,23	3,36	3,42	4,8
1.2. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	3,26	3,71	2,74	2,52	2,88	62,7
1.2.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	1,20	3,49	1,24	0,92	1,12	2,7
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,39	3,13	1,74	1,84	1,37	2,8
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	2,99	2,36	1,76	1,68	2,75	1,3
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,90	2,70	3,47	2,58	2,59	3,3
1.2.5. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	3,64	4,30	3,35	2,99	3,07	52,7
Od toga: uz euro	3,27	3,03	3,61	3,38	3,71	2,99	2,69	2,88	62,7
Kratkoročno	2,94	2,57	3,72	2,06	3,40	1,77	1,66	1,54	6,7
Dugoročno	3,31	3,14	3,59	3,47	4,07	3,37	2,97	3,04	56,0
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	1,10	–	1,21	0,79	–	–
Kratkoročno	1,88	1,51	1,10	1,10	–	1,21	0,79	–	–
Dugoročno	0,00	–	–	0,00	–	–	–	–	–
1.3. Depoziti u otkaznom roku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva									
2.1. Prekonoćni depoziti	0,47	0,80	1,05	1,29	1,02	1,00	0,98	0,84	29,7
Od toga: Transakcijski računi	1,00	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Štedni depoziti	0,47	0,80	1,05	1,29	1,02	1,00	0,98	0,84	29,7
2.2. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	2,17	3,00	1,97	3,65	1,47	28,8
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	2,09	–	0,50	1,09	1,31	0,3
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	2,27	0,00	0,06	1,94	1,51	26,4
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	3,28	3,27	3,73	1,80	1,74	0,8
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	2,20	2,43	1,84	1,95	2,01	0,1
2.2.5. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	1,12	0,84	1,20	4,12	0,53	1,2
Od toga: uz euro	3,55	4,76	3,23	2,17	3,01	2,00	3,65	1,47	28,8
Kratkoročno	3,18	4,79	3,26	2,20	3,27	3,93	1,85	1,51	27,5
Dugoročno	3,72	4,64	2,53	1,96	2,40	1,58	4,11	0,68	1,3
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	–	0,40	1,00	3,00	–	–
Kratkoročno	1,15	4,00	3,80	–	–	1,00	3,00	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	0,40	–	–	–	–
3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–

zahtjev za raspolaganje sredstvima nije još podnesen.

Depoziti u otkaznom roku jesu štedni depoziti i oročeni depoziti kod kojih je podnesen zahtjev za raspolaganje sredstvima.

Kreditni na osnovi repo poslova protustavka su novčanih

sredstava primljenih u zamjenu za vrijednosne papire koje su izvještajne institucije prodale po određenoj cijeni uz čvrstu obvezu ponovne kupnje istih (ili sličnih) vrijednosnih papira po fiksnoj cijeni na određeni datum u budućnosti.

Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,71	10,63	10,20	9,67	9,60	9,55	9,49	9,55	11.409,4
Od toga: Revolving krediti	9,51	10,55	10,46	10,64	10,41	10,33	9,98	10,07	33,6
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,51	11,44	11,36	10,61	10,57	10,55	10,53	10,55	7.106,8
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	10,42	10,08	9,67	9,26	9,18	9,12	9,08	9,09	3.659,6
Od toga: Obrtnici	10,23	10,43	10,32	10,21	10,08	10,08	9,95	10,00	289,0
2. Potrošački krediti	6,22	5,90	6,26	6,72	6,56	6,36	7,11	7,02	18,9
2.1. Kratkoročno	5,08	3,08	3,17	3,08	3,39	3,06	6,97	6,93	1,3
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,08	3,08	3,17	3,08	3,39	3,06	6,97	6,93	1,3
2.2. Dugoročno	6,43	6,92	7,14	7,36	7,30	7,35	7,12	7,02	17,6
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,49	6,90	6,07	7,09	6,91	7,16	7,19	6,67	5,1
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	6,00	7,39	7,70	7,45	7,43	7,45	7,09	7,17	12,5
3. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,73	5,48	5,37	5,27	5,11	46,2
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,25	5,70	5,83	5,63	5,46	5,39	5,30	5,10	41,2
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	6,43	7,99	5,42	6,08	5,50	5,50	5,50	5,09	0,3
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,82	7,13	5,27	6,25	4,99	4,95	5,28	6,14	0,2
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,90	5,64	5,86	6,04	5,76	5,37	5,12	5,16	4,6
4. Za ostale namjene	7,91	9,01	9,00	9,07	9,07	8,76	8,64	8,76	529,3
4.1. Kratkoročno	6,28	7,34	7,98	8,79	9,24	8,81	7,99	8,90	62,0
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,28	7,34	7,98	8,79	9,24	8,81	7,99	8,90	61,9
4.2. Dugoročno	8,40	9,15	9,11	9,11	9,04	8,76	8,75	8,75	467,2
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,42	9,15	8,85	8,78	8,99	8,72	8,40	8,53	194,0
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,80	9,07	9,35	9,27	9,08	8,78	9,06	8,90	273,2
Od toga: Obrtnici	6,43	7,69	7,64	7,62	7,46	6,38	6,92	6,55	40,3

Tablice skupine G2 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija sa kućanstvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G2a do G2c navodi se daljnja podjela na kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospijeću, prema razdoblju početnog fiksiranja kamatne stope i prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) odnosno prema valutama (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke "od toga" iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kredita jesu iznosi kredita odobreni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod revolving kredita, prekoračenja po transakcijskim računima i kredita kod kreditnih kartica osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca. Obuhvaćeni su samo krediti razvrstani u rizičnu skupinu A.

Novi poslovi jesu novoodobreni krediti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve financijske ugovore koji prvi put utvrđuju kamatne stope na kredite i sve novodefinirane uvjete postojećih ugovora. Kod pregovaranja o novim

uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope razdoblje je koje je definirano kao unaprijed određeno razdoblje na početku ugovora tijekom kojeg se vrijednost kamatne stope ne može promijeniti.

Kratkoročni krediti jesu krediti s izvornim dospijećem do i uključujući jednu godinu, a dugoročni krediti jesu krediti s izvornim dospijećem duljim od jedne godine.

Revolving krediti uključuju kredite koji zadovoljavaju sljedeće uvjete: ne postoji obveza redovite otplate kredita, klijent se može koristiti sredstvima ili ih povući do ugovorenog limita bez prethodne obavijesti izvještajnoj instituciji, iznos raspoloživoga kredita može se povećavati ili smanjivati ovisno o povlačenju i otplati sredstava, kreditom se može koristiti u više navrata. Ova stavka ne uključuje revolving kredite odobrene preko kreditnih kartica i prekoračenja po transakcijskim računima.

Prekoračenja po transakcijskim računima odnose se na potraživanja s osnove iskorištenih prekoračenja po transakcijskim računima protustranaka.

Osim navedenih, u tablici su posebno iskazani i krediti po kreditnim karticama s naplatom kamata, koji uključuju i kredite po kreditnim karticama uz jamstvo kartičarske kuće.

Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagai mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
				Kamatna stopa				Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,91	9,39	8,30	7,74	7,70	7,45	7,48	7,42	25,8
Od toga: Revolving krediti	10,91	9,39	8,30	7,74	7,70	7,45	7,48	7,42	25,8
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,26	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: uz euro	11,26	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	11,26	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: uz euro	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Obrtnici	10,95	9,39	8,31	7,73	7,69	7,43	7,38	7,42	25,3
2. Potrošački krediti	7,06	7,07	7,03	6,51	7,72	7,48	7,90	7,50	0,9
2.1. Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	8,40	7,22	10,27	10,29	6,63	0,1
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	10,99	6,19	7,01	8,40	7,22	10,27	10,29	6,63	0,1
2.2. Dugoročno	7,06	7,09	7,03	6,49	7,76	7,46	7,80	7,62	0,7
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,08	6,93	6,94	5,82	7,64	7,16	7,25	6,86	0,5
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,01	9,13	7,08	7,98	7,84	8,13	8,25	9,10	0,3
Od toga: uz euro	7,18	7,08	7,06	6,48	7,83	7,48	7,90	7,50	0,9
Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	8,40	7,22	10,27	10,29	6,63	0,1
Dugoročno	7,17	7,10	7,06	6,46	7,88	7,46	7,80	7,62	0,7
Od toga: uz švicarski franak	6,83	6,89	6,75	7,02	6,88	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	6,83	6,89	6,75	7,02	6,88	–	–	–	–
3. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	4,63	5,27	5,17	5,13	5,31	441,5
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,80	5,16	5,16	4,48	5,33	5,32	5,27	5,37	372,0
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	5,49	5,28	5,37	5,54	5,35	5,36	5,16	5,19	18,5
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	4,78	4,58	4,40	4,65	4,80	4,08	4,74	5,28	10,3
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,12	5,74	5,10	4,89	4,77	4,67	4,80	4,84	40,7
Od toga: uz euro	5,66	5,42	5,32	4,76	5,35	5,27	5,22	5,34	435,3
Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,61	5,57	5,28	5,36	5,18	43,8
Dugoročno	5,68	5,43	5,29	4,67	5,33	5,27	5,20	5,36	391,6
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	2,08	2,06	3,24	3,60	3,16	6,1
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,53	3,50	2,30	2,08	2,06	3,24	3,60	3,16	6,1
4. Za ostale namjene	8,65	8,40	6,86	7,68	8,01	7,89	7,53	7,87	526,8
4.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,58	7,38	6,54	6,44	6,66	33,2
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,50	8,03	6,42	6,58	7,38	6,54	6,44	6,66	33,2
4.2. Dugoročno	8,67	8,45	6,90	7,80	8,07	8,02	7,65	7,95	493,6
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,66	8,44	8,04	7,90	8,23	8,19	7,94	8,13	344,9
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	8,72	8,49	6,21	7,64	7,59	7,66	7,12	7,55	148,6
Od toga: uz euro	8,68	8,41	6,88	7,72	8,03	7,93	7,54	7,90	522,2
Kratkoročno	8,55	8,07	6,47	6,58	7,41	6,55	6,45	6,79	31,4
Dugoročno	8,69	8,46	6,92	7,84	8,09	8,05	7,67	7,97	490,8
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	6,63	6,33	6,18	5,98	6,64	44,7

Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.				2015.	
	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	0,29	0,53	0,55	0,56	0,50	0,55	0,49	0,37	41,7
Od toga: Revolving krediti	8,78	7,35	7,68	7,75	7,72	7,61	7,47	7,47	1,6
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,3
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,5
Od toga: Obrtnici	3,83	5,40	5,35	5,48	5,52	5,19	5,14	5,25	2,2
2. Potrošački krediti	7,98	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1. Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2. Dugoročno	7,98	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,98	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Za ostale namjene	6,82	-	6,64	6,36	6,56	-	5,42	6,80	1,1
4.1. Kratkoročno	5,85	-	6,59	6,47	6,50	-	6,27	6,54	0,3
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,85	-	6,59	6,47	6,50	-	6,27	6,54	0,3
4.2. Dugoročno	9,95	-	6,69	4,81	7,52	-	5,24	6,90	0,8
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	7,43	6,40	7,52	-	5,24	6,90	0,8
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	9,95	-	5,22	4,50	-	-	-	-	-
Od toga: Obrtnici	6,82	-	6,81	4,70	6,71	-	5,81	6,80	1,1

Potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja nisu iskazana kao zasebna stavka, već se prikazuju unutar stavke Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama.

Kartica s odgodom plaćanja jest kartica kod koje je komitent dužan, bez plaćanja kamata, podmiriti svoje obveze nakon što o tome dobije obavijest od izvještajne institucije, obično jedanput na mjesec. Potrošački krediti jesu krediti odobreni kućanstvima u osobne svrhe za kupnju robe i usluga.

Stambeni krediti uključuju sve hipotekarne i druge kredite odobrene: za kupnju, izgradnju i dovršenje stana, za kupnju, izgradnju i dovršenje objekata u kojima nema više od četiri stana ili za adaptaciju stana, stambenih objekata ili stambenih zgrada (neovisno o tome jesu li odobreni dužniku pojedincu ili zajednički svim stanarima stambene zgrade). Kreditiranje za kupnju

stambenog prostora obuhvaća kredite osigurane stambenom imovinom koji se koriste za kupnju stambenog prostora i, kad ih je moguće identificirati, druge kredite za kupnju stambenog prostora na osobnoj osnovi ili osigurane drugim tipom imovine.

Krediti za ostale namjene obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, kredite za obrazovanje, hipotekarne kredite, kredite za automobile, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting te ostale kredite.

Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	7,40	7,49	6,82	6,89	7,15	7,08	6,96	6,81	2.291,7
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	7,39	7,47	6,78	6,86	7,19	7,07	6,93	6,76	2.201,2
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	11,26	11,31	10,95	10,93	10,88	10,78	10,82	10,73	58,7
2. Krediti do 2 milijuna kuna	7,83	6,95	6,40	6,73	6,70	6,18	6,27	6,28	279,8
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,94	7,04	6,27	6,80	6,79	6,18	6,29	6,26	229,0
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,18	6,77	7,02	6,02	5,95	6,11	6,25	6,35	41,2
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,02	3,50	6,98	6,52	7,33	7,87	6,97	7,61	4,3
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	5,10	7,84	4,00	5,19	3,67	5,55	4,07	0,6
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,99	5,08	5,64	4,63	6,50	4,55	2,00	6,02	2,7
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	4,00	–	–	3,04	–	6,00	6,03	2,0
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,07	4,52	4,68	4,51	4,56	3,96	3,96	3,82	318,9
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,92	4,52	4,58	4,48	4,45	3,90	3,78	3,67	289,8
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	8,07	5,53	6,47	5,00	5,71	4,66	5,89	5,40	20,6
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	3,03	3,03	–	5,32	4,54	4,47	–	4,50	5,5
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	4,07	–	–	4,06	4,90	–	–
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,00	1,00	3,03	4,00	4,88	–	4,55	6,17	3,0
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,55	5,68	4,32	4,20	3,45	3,83	4,12	3,19	1.543,3
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,74	5,68	4,27	4,12	3,07	3,74	3,99	3,14	1.520,3
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,35	–	–	4,67	11,97	5,57	4,87	6,07	23,0
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	7,47	–	–	5,12	5,39	4,25	–	–	–
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,06	–	3,03	–	5,01	–	10,47	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	4,58	6,49	–	–	–	–

Tablice skupine G3 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija s nefinancijskim društvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G3a do G3c navodi se podjela kredita nefinancijskim društvima na revolving kredite, prekoračenja po transakcijskom računu, potraživanja i kredite po kreditnim karticama te podjela prema visini odobrenih kredita: krediti do 2 milijuna kuna, krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna.

Taj iznos odnosi se na jednu kreditnu transakciju, a ne na

cjelokupno poslovanje između nefinancijskih društava i izvještajnih jedinica. Razlog tome jest odvajanje kredita velikim i malim poduzećima. Bez te podjele krediti velikim poduzećima dominirali bi ponderiranom prosječnom kamatnom stopom. Daljnja podjela odnosi se na izvorno dospijeće i valutu (euro i švicarski franak), odnosno valutu indeksacije (uz euro i švicarski franak) ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka, definicija novih poslova te razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.	Kamatna stopa	Iznos
				Kamatna stopa					
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	8,96	8,30	6,86	6,82	6,52	6,56	6,57	6,45	448,5
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	8,96	8,30	6,86	6,82	6,52	6,56	6,57	6,45	448,5
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti do 2 milijuna kuna	8,19	7,52	6,94	7,05	6,94	7,07	6,22	6,66	172,2
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	8,19	7,56	7,02	7,12	7,04	7,10	6,27	6,80	149,4
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,51	5,96	6,47	6,00	6,26	7,06	5,36	5,59	19,0
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,70	9,20	5,64	9,04	–	8,72	4,61	7,13	2,1
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,71	–	6,30	5,48	6,39	4,88	5,61	5,97	1,2
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	8,69	7,40	4,82	8,64	4,65	6,23	6,02	4,40	0,4
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	7,23	–	–	6,37	6,39	–	–	–	–
Od toga: uz euro	8,21	7,53	6,94	7,06	6,94	7,07	6,22	6,63	170,7
Kratkoročno	8,37	7,66	7,11	7,01	7,33	7,12	6,62	6,73	78,5
Dugoročno	8,00	7,39	6,74	7,11	6,60	7,04	5,93	6,55	92,2
Od toga: uz švicarski franak	5,84	–	–	4,20	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	4,20	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,84	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,34	6,90	6,32	6,48	6,25	6,36	6,05	6,17	227,9
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,37	6,96	6,52	6,59	6,31	6,58	6,30	6,14	210,8
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,44	5,63	5,52	5,64	5,82	4,31	5,29	8,60	9,0
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	–	4,40	4,34	1,71	–	–
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	4,40	4,95	–	–	–
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	–	–	–	4,96	3,65	3,00	5,2
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	3,82	–	–	–	2,50	6,17	2,9
Od toga: uz euro	7,36	6,90	6,32	6,48	6,28	6,41	6,05	6,17	227,9
Kratkoročno	7,37	7,05	6,58	6,81	6,64	5,92	5,99	6,43	113,8
Dugoročno	7,35	6,79	6,17	6,14	6,05	6,80	6,07	5,90	114,1
Od toga: uz švicarski franak	6,27	–	–	–	5,15	4,06	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	5,15	–	–	–	–
Dugoročno	6,27	–	–	–	–	4,06	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,98	6,46	5,39	5,39	6,58	6,02	5,87	5,41	866,8
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,00	6,46	5,39	5,73	6,82	5,99	6,04	5,39	785,0
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,59	–	6,66	5,43	5,30	8,30	5,11	–	–
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	3,40	–	–	4,25	–	–
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,92	–	–	–	–	–	–	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	4,66	4,06	4,36	–	4,32	5,60	81,8
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	4,90	–	–	5,09	–	–	2,94	–	–
Od toga: uz euro	7,00	6,46	5,39	5,36	6,58	6,00	5,87	5,41	866,8
Kratkoročno	8,04	6,90	4,98	6,75	7,66	6,86	6,02	5,93	326,4
Dugoročno	5,99	6,03	6,16	4,61	5,14	5,43	5,77	5,10	540,4
Od toga: uz švicarski franak	5,14	–	5,38	6,43	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,14	–	5,38	6,43	–	–	–	–	–

Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.				2015.	
	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	6,43	6,72	5,79	6,16	5,71	5,70	5,74	5,73	181,2
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	6,47	6,85	5,90	6,31	5,83	5,85	5,93	5,94	174,9
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,1
2. Krediti do 2 milijuna kuna	6,75	6,32	6,23	6,31	5,81	5,89	5,82	5,40	40,9
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,77	6,44	6,20	6,33	5,86	5,92	5,84	5,41	40,4
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,56	5,11	6,44	5,75	5,23	4,68	5,77	4,48	0,5
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	5,90	–	–	7,76	5,87	–	–
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	8,00	–	–	–	4,49	–	–
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	5,90	–	–	–	–	–	–
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,76	6,32	6,21	6,30	5,81	5,86	5,84	5,82	36,9
Kratkoročno	6,65	6,18	6,08	6,13	5,75	5,80	5,83	5,80	32,0
Dugoročno	7,22	6,85	6,59	6,83	6,25	6,22	5,86	5,96	4,8
Od toga: u američkom dolaru	6,67	5,84	7,03	6,94	5,82	6,14	4,86	1,61	4,0
Kratkoročno	6,67	7,61	6,86	6,41	5,59	5,96	4,54	1,28	3,8
Dugoročno	–	5,43	7,91	7,96	8,03	6,83	10,24	6,17	0,3
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	6,18	6,00	5,20	4,64	5,41	3,57	5,67	3,48	44,6
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,22	6,02	5,20	4,64	5,38	3,38	5,67	3,48	44,6
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,22	5,38	–	–	5,73	6,78	–	–	–
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,18	5,97	5,19	4,57	4,83	3,76	6,38	3,95	37,6
Kratkoročno	5,59	5,86	4,47	4,28	4,65	3,00	5,98	2,70	24,3
Dugoročno	7,26	6,12	6,42	5,92	5,30	6,53	6,64	6,24	13,4
Od toga: u američkom dolaru	–	7,04	2,13	0,94	–	0,97	1,92	0,90	7,0
Kratkoročno	–	7,04	2,13	0,94	–	0,97	1,92	0,90	7,0
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,75	4,61	4,34	3,59	5,05	3,74	4,39	2,93	553,9
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,75	4,49	4,34	3,59	5,11	3,74	4,39	2,93	553,9
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	4,05	–	4,05	–	–
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	–	–	–	5,12	–	–
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	6,66	–	–	–	–	–	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,95	4,47	4,38	3,59	4,85	3,34	4,60	2,70	491,6
Kratkoročno	6,92	2,70	3,02	3,09	5,12	2,84	4,41	3,18	89,5
Dugoročno	7,00	5,89	6,76	5,82	4,70	3,76	5,64	2,59	402,1
Od toga: u američkom dolaru	6,00	6,20	2,89	–	5,95	–	3,95	–	–
Kratkoročno	6,00	–	2,89	–	6,27	–	3,31	–	–
Dugoročno	–	6,20	–	–	5,86	–	4,91	–	–

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Kućanstva									
1.1. Kunski krediti									
1.1.1. Potrošački krediti	8,34	7,67	8,17	8,53	8,26	7,83	8,95	9,09	18,9
1.1.2. Stambeni krediti	5,49	6,27	6,11	6,07	5,79	5,74	5,58	5,44	46,2
1.2. Krediti uz valutnu klauzulu									
1.2.1. Potrošački krediti	8,37	9,93	8,88	7,71	9,13	9,10	8,71	9,04	0,9
Od toga: uz euro	9,01	10,00	9,05	7,74	9,37	9,10	8,71	9,04	0,9
Kratkoročno	19,28	9,33	9,22	11,17	8,89	10,89	10,90	8,56	0,1
Dugoročno	9,00	10,02	9,05	7,69	9,40	9,09	8,61	9,11	0,7
Od toga: uz švicarski franak	7,03	7,16	7,18	7,25	7,27	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	7,03	7,16	7,18	7,25	7,27	–	–	–	–
1.2.2. Stambeni krediti	6,13	6,00	5,73	5,05	5,77	5,47	5,53	5,70	441,5
Od toga: uz euro	6,25	6,04	5,77	5,12	5,83	5,56	5,59	5,73	435,3
Kratkoročno	6,26	6,11	5,85	5,84	5,83	5,52	5,55	5,39	43,8
Dugoročno	6,25	6,03	5,76	5,04	5,83	5,56	5,60	5,76	391,6
Od toga: uz švicarski franak	5,69	5,60	5,16	3,82	3,71	3,85	4,34	3,62	6,1
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,69	5,60	5,16	3,82	3,71	3,85	4,34	3,62	6,1
1.3. Devizni krediti							–	–	–
1.3.1. Potrošački krediti	7,97	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti nefinancijskim društvima									
2.1. Kunski krediti									
2.1.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,28	6,46	6,24	6,24	6,14	5,62	5,56	5,74	598,7
2.1.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	8,64	6,34	4,56	4,66	3,70	4,07	4,45	3,60	1.543,3
2.2. Krediti uz valutnu klauzulu									
2.2.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,50	7,99	7,24	7,62	7,26	7,48	6,92	7,31	400,1
2.2.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,91	7,42	7,93	6,03	7,53	6,89	7,35	6,05	866,8
2.3. Devizni krediti									
2.3.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	6,78	6,52	5,99	5,51	7,09	4,70	6,69	5,86	85,6
2.3.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,75	5,10	4,41	3,87	5,48	3,99	4,65	3,00	553,9

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi) • U tablici se iskazuju vagani mjesečni prosjeci efektivnih kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite te odvojeno za kredite kućanstvima i za kredite nefinancijskim društvima.

Efektivne kamatne stope dostavljaju izvještajne institucije u skladu s Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranjem usluga s potrošačima.

Kreditni kućanstvima dijele se na kunske kredite, kredite s valutnom klauzulom te na devizne kredite. Unutar kredita s valutnom klauzulom prikazana je podjela po vrsti, valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) i izvornom dospelju. Krediti nefinancijskim društvima dijele se prema valuti i prema visini odobrenih kredita: krediti do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka i definicija novih poslova objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja) vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Depoziti	3,82	3,79	3,21	3,09	3,01	2,86	2,70	2,67	29.177,0
1.1. Kućanstva	4,03	4,04	3,44	3,26	3,18	3,05	2,95	2,90	22.344,7
1.1.1. Oročeni depoziti	4,03	4,04	3,44	3,26	3,18	3,05	2,95	2,90	22.344,7
1.1.1.1. Kratkoročno	3,90	3,87	3,24	3,05	2,96	2,81	2,70	2,65	13.484,4
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,25	2,88	2,40	2,19	2,24	2,06	1,95	1,91	1.874,3
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,81	3,76	2,95	2,82	2,70	2,58	2,47	2,44	3.032,9
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,15	4,18	3,54	3,34	3,21	3,06	2,94	2,89	8.577,2
1.1.1.2. Dugoročno	4,35	4,41	3,81	3,64	3,54	3,43	3,33	3,28	8.860,3
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,52	4,56	3,93	3,70	3,56	3,46	3,34	3,28	5.070,6
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,17	4,26	3,65	3,57	3,50	3,40	3,31	3,29	3.789,7
1.2. Nefinancijska društva	3,43	3,33	2,53	2,51	2,41	2,30	2,08	2,11	6.032,7
1.2.1. Oročeni depoziti	3,43	3,33	2,53	2,51	2,41	2,30	2,08	2,11	6.032,7
1.2.1.1. Kratkoročno	3,68	3,34	2,37	2,37	2,33	2,14	1,97	1,93	4.001,6
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,33	2,39	1,53	1,79	1,78	1,68	1,34	1,32	1.060,9
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,17	3,78	2,44	2,29	2,32	2,14	2,01	1,92	1.295,7
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,03	4,29	3,19	2,84	2,69	2,50	2,38	2,33	1.644,9
1.2.1.2. Dugoročno	3,02	3,29	2,99	2,94	2,58	2,70	2,28	2,45	2.031,1
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,07	4,03	3,22	3,09	2,82	2,80	2,82	2,85	1.051,3
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	2,78	2,85	2,69	2,75	2,25	2,54	1,80	2,02	979,9
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,52	0,61	0,25	2,50	0,51	0,54	0,55	799,6
2. Krediti	8,60	8,17	7,78	7,59	7,63	7,53	7,49	7,44	51.587,6
2.1. Kućanstva	9,53	9,44	9,23	8,94	8,88	8,77	8,72	8,70	31.655,1
2.1.1. Stambeni krediti	6,49	6,45	6,46	6,34	6,27	5,99	5,95	5,85	4.035,8
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,37	–	9,91	10,09	12,16	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	6,49	6,45	6,46	6,34	6,27	5,99	5,95	5,85	4.035,8
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,41	6,45	6,20	6,04	5,89	5,70	5,63	5,46	13,3
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,49	6,45	6,46	6,34	6,27	5,99	5,95	5,85	4.022,5
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,10	9,98	9,68	9,35	9,28	9,19	9,13	9,12	27.619,3
2.1.2.1. Kratkoročno	10,47	10,46	10,10	9,52	9,45	9,43	9,38	9,46	10.279,3
2.1.2.2. Dugoročno	9,82	9,58	9,38	9,24	9,17	9,04	8,97	8,91	17.340,0
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	10,07	9,70	9,35	9,34	9,22	9,12	9,04	9,00	4.421,5
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,75	9,55	9,38	9,21	9,15	9,02	8,95	8,88	12.918,5
Od toga: Obrtnici	9,13	8,35	7,77	7,78	7,66	7,53	7,38	7,36	1.028,3
2.2. Nefinancijska društva	7,42	6,48	5,69	5,63	5,70	5,57	5,49	5,45	19.932,5
2.2.1. Krediti	7,42	6,48	5,69	5,63	5,70	5,57	5,49	5,45	19.932,5
2.2.1.1. Kratkoročno	7,67	7,08	6,21	6,18	6,47	6,26	6,03	6,07	9.153,5
2.2.1.2. Dugoročno	7,19	5,90	5,18	5,10	5,04	5,02	5,06	4,92	10.779,0
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,61	6,42	5,90	5,85	5,70	5,64	5,80	5,60	4.195,3
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	6,62	5,41	4,67	4,55	4,55	4,58	4,55	4,49	6.583,7

Tablice skupine G5 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa za stanja odabranih depozita i kredita kreditnih institucija te sume iznosa knjigovodstvenih stanja tih depozita i kredita, po izvještajnim mjesecima.

Depoziti i krediti kućanstvima i nefinancijskim društvima dijele se na depozite i kredite bez valutne klauzule, na depozite i kredite s valutnom klauzulom te na devizne depozite i kredite.

U tablicama od G5a do G5c navodi se daljnja podjela na depozite i kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospijeću te prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski

franak) odnosno prema valuti (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke “od toga” iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita i kredita jesu knjigovodstvena stanja depozita i kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Opisi instrumenata nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G1 odnosno G2.

Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
	III.	VI.	IX.	XII.*					
	Kamatna stopa								Kamatna stopa
1. Depoziti	3,13	3,09	3,09	3,11	3,08	3,06	3,04	3,02	7.746,7
1.1. Kućanstva	3,12	3,06	3,09	3,11	3,09	3,07	3,04	3,02	7.198,6
1.1.1. Oročeni depoziti	3,12	3,06	3,09	3,11	3,09	3,07	3,04	3,02	7.198,6
1.1.1.1. Kratkoročno	3,32	2,78	2,98	3,00	3,01	2,58	1,98	1,80	248,0
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,25	1,77	1,50	1,39	2,78	1,30	1,11	0,55	44,6
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,66	2,09	1,85	1,80	1,79	1,82	1,61	1,53	40,0
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,78	3,32	3,40	3,42	3,27	2,93	2,22	2,22	163,3
Od toga: uz euro	3,46	2,90	3,11	3,15	3,09	2,75	2,11	2,10	198,3
Od toga: uz američki dolar	2,01	1,82	1,55	1,46	1,57	1,34	1,12	1,27	19,3
1.1.1.2. Dugoročno	3,11	3,08	3,10	3,12	3,09	3,09	3,07	3,07	6.950,6
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,46	3,19	3,00	2,90	2,77	2,70	2,69	2,61	277,4
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,09	3,07	3,10	3,13	3,11	3,11	3,09	3,08	6.673,2
Od toga: uz euro	3,17	3,13	3,14	3,17	3,14	3,14	3,12	3,12	6.814,7
Od toga: uz američki dolar	2,88	2,74	2,48	2,42	2,27	2,18	2,02	2,01	27,0
1.2. Nefinancijska društva	3,16	3,30	3,05	3,04	2,91	2,89	3,04	2,97	548,1
1.2.1. Oročeni depoziti	3,16	3,30	3,05	3,04	2,91	2,89	3,04	2,97	548,1
1.2.1.1. Kratkoročno	3,50	3,81	3,51	3,34	3,25	3,33	2,69	2,85	153,3
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,44	3,37	2,47	2,12	2,09	0,98	0,10	0,70	2,3
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,87	4,41	3,86	2,16	2,30	2,11	1,94	1,29	65,6
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,95	3,51	3,62	3,84	3,51	3,59	3,41	4,11	85,4
Od toga: uz euro	3,51	3,81	3,51	3,34	3,25	3,33	2,69	2,85	152,5
Od toga: uz američki dolar	2,42	2,52	3,06	3,06	3,43	3,43	2,74	2,74	0,8
1.2.1.2. Dugoročno	3,05	2,79	2,77	2,87	2,72	2,70	3,16	3,01	394,8
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,91	2,65	1,92	1,94	2,05	1,99	1,86	1,86	44,1
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,15	2,83	2,99	3,09	2,84	2,82	3,31	3,16	350,8
Od toga: uz euro	3,06	2,79	2,77	2,87	2,73	2,71	3,17	3,02	392,8
Od toga: uz američki dolar	2,17	0,28	–	–	0,96	0,96	0,96	0,96	1,6
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	7,02	6,76	6,61	6,28	6,25	6,13	6,08	5,94	113.471,0
2.1. Kućanstva	7,20	7,10	6,96	6,50	6,46	6,35	6,30	6,13	82.931,1
2.1.1. Stambeni krediti	5,78	5,73	5,60	4,94	4,94	4,88	4,88	4,74	53.718,0
2.1.1.1. Kratkoročno	7,04	4,89	5,78	3,44	5,32	5,86	6,53	5,38	0,0
Od toga: uz euro	7,55	4,89	4,76	3,67	5,70	6,23	6,54	5,43	0,0
Od toga: uz švicarski franak	5,05	–	5,81	3,39	3,52	4,10	0,00	0,00	0,0
2.1.1.2. Dugoročno	5,78	5,73	5,60	4,94	4,94	4,88	4,88	4,74	53.718,0
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,27	6,09	5,86	5,15	5,10	5,00	5,00	4,93	152,3
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,77	5,73	5,60	4,94	4,94	4,88	4,88	4,74	53.565,6
Od toga: uz euro	6,09	5,97	5,92	5,87	5,85	5,75	5,73	5,63	33.601,6
Od toga: uz švicarski franak	5,32	5,33	5,02	3,25	3,26	3,26	3,26	3,26	20.070,4
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	9,32	9,19	9,12	9,03	8,97	8,84	8,78	8,69	29.213,1
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,20	7,10	6,84	7,04	6,65	6,91	6,91	251,6
Od toga: uz euro	8,62	8,36	7,26	6,97	7,19	6,77	6,94	6,96	240,3
Od toga: uz švicarski franak	9,75	7,04	4,06	–	3,50	3,45	8,24	7,35	0,1
2.1.2.2. Dugoročno	9,33	9,20	9,13	9,05	8,99	8,86	8,80	8,70	28.961,5
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	9,49	9,18	8,94	8,79	8,66	8,44	8,27	8,20	3.056,7
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,30	9,20	9,16	9,08	9,03	8,91	8,86	8,76	25.904,8
Od toga: uz euro	9,50	9,31	9,22	9,12	9,06	8,93	8,84	8,75	28.216,4
Od toga: uz švicarski franak	7,54	7,30	7,09	6,90	6,79	6,67	7,21	7,14	668,1

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
Od toga: Obrtnici	6,81	6,41	6,25	6,29	6,32	6,20	6,12	6,08	2.248,0
2.2. Nefinancijska društva	6,64	5,94	5,74	5,72	5,70	5,56	5,51	5,43	30.540,0
2.2.1. Krediti	6,64	5,94	5,74	5,72	5,70	5,56	5,51	5,43	30.540,0
2.2.1.1. Kratkoročno	7,90	7,45	7,09	7,13	7,47	6,94	6,83	6,70	3.898,9
Od toga: uz euro	7,90	7,46	7,10	7,14	7,49	6,96	6,84	6,70	3.895,4
Od toga: uz švicarski franak	8,31	4,64	4,59	4,58	4,58	4,58	4,95	4,20	0,1
2.2.1.2. Dugoročno	6,38	5,70	5,58	5,54	5,49	5,37	5,32	5,24	26.641,1
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,68	7,08	6,69	6,62	6,50	6,37	6,31	6,17	5.171,1
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,84	5,28	5,28	5,27	5,25	5,15	5,08	5,02	21.470,0
Od toga: uz euro	6,44	5,73	5,60	5,56	5,51	5,38	5,33	5,26	26.090,1
Od toga: uz švicarski franak	4,88	4,81	4,65	4,53	4,53	4,51	4,41	4,43	488,8

Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Depoziti	3,57	3,58	2,97	2,86	2,75	2,63	2,51	2,46	126.220,4
1.1. Kućanstva	3,60	3,57	2,98	2,87	2,77	2,66	2,56	2,51	117.543,7
1.1.1. Oročeni depoziti	3,60	3,57	2,98	2,87	2,77	2,66	2,56	2,51	117.543,7
1.1.1.1. Kratkoročno	3,31	3,30	2,60	2,45	2,34	2,21	2,09	2,04	52.276,4
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,31	2,20	1,58	1,51	1,41	1,33	1,20	1,15	4.099,3
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,91	2,84	2,05	1,98	1,87	1,77	1,63	1,58	7.747,0
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,52	3,51	2,82	2,63	2,52	2,39	2,27	2,22	40.430,1
Od toga: u euru	3,38	3,36	2,66	2,50	2,39	2,25	2,13	2,08	46.220,4
Od toga: u američkom dolaru	2,79	2,70	2,25	2,14	2,07	2,00	1,92	1,88	4.069,3
1.1.1.2. Dugoročno	4,02	3,98	3,36	3,26	3,16	3,05	2,94	2,89	65.267,3
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,93	3,94	3,24	3,12	2,99	2,86	2,75	2,70	34.687,5
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,14	4,02	3,51	3,44	3,36	3,26	3,15	3,11	30.579,8
Od toga: u euru	4,09	4,05	3,41	3,31	3,20	3,09	2,98	2,94	59.084,9
Od toga: u američkom dolaru	3,35	3,42	2,98	2,91	2,80	2,72	2,59	2,53	4.424,8
1.2. Nefinancijska društva	3,18	3,65	2,91	2,74	2,44	2,15	1,86	1,80	8.676,8
1.2.1. Oročeni depoziti	3,18	3,65	2,91	2,74	2,44	2,15	1,86	1,80	8.676,8
1.2.1.1. Kratkoročno	3,13	2,69	2,94	2,78	2,43	2,08	1,80	1,73	7.145,3
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,66	1,77	1,38	1,11	1,20	1,18	0,99	0,90	2.105,6
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,42	3,07	2,32	2,27	2,92	2,08	1,86	1,67	1.838,7
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,85	3,85	4,28	4,08	2,91	2,65	2,33	2,30	3.201,0
Od toga: u euru	3,22	2,79	3,07	2,89	2,51	2,09	1,81	1,73	6.264,7
Od toga: u američkom dolaru	2,45	2,02	1,39	1,63	1,63	2,01	1,72	1,72	786,9
1.2.1.2. Dugoročno	3,53	5,83	2,78	2,50	2,48	2,47	2,19	2,14	1.531,4
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,74	6,32	3,08	2,87	2,82	3,07	2,58	2,51	941,3
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,33	2,31	2,02	1,89	1,93	1,71	1,56	1,56	590,1
Od toga: u euru	3,76	6,09	3,04	2,77	2,77	2,70	2,34	2,27	1.236,4
Od toga: u američkom dolaru	2,13	2,57	1,88	1,46	1,32	1,36	1,44	1,60	238,9
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,27	5,44	5,23	5,10	5,12	10.445,3
2.1. Kućanstva	6,21	5,34	5,19	5,31	5,14	5,24	5,07	4,76	211,4
2.1.1. Stambeni krediti	6,02	5,97	5,95	3,60	3,63	3,58	3,55	3,52	9,5
2.1.1.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	6,02	5,97	5,95	3,60	3,63	3,58	3,55	3,52	9,5
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,16	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,02	5,97	5,95	3,60	3,63	3,58	3,55	3,52	9,5
Od toga: u euru	7,35	7,77	8,04	8,04	6,02	8,02	7,80	7,80	0,5
Od toga: u švicarskom franku	5,84	5,77	5,80	3,28	3,30	3,31	3,30	3,30	9,0
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	6,22	5,31	5,16	5,38	5,21	5,31	5,13	4,82	201,9
2.1.2.1. Kratkoročno	1,27	1,78	1,92	4,06	3,38	4,57	4,30	3,48	87,0
Od toga: u euru	1,24	1,77	1,93	4,06	3,42	4,56	4,29	3,46	86,8
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	7,27	6,27	6,21	6,23	6,16	5,95	5,88	5,83	115,0
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	7,43	7,24	6,96	6,71	6,48	6,07	5,94	5,79	9,5
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	7,19	6,15	6,02	6,13	6,09	5,94	5,87	5,84	105,4
Od toga: u euru	7,41	6,20	6,21	6,20	6,16	5,93	5,83	5,79	106,8
Od toga: u švicarskom franku	6,26	6,87	6,16	6,59	6,16	6,21	6,52	6,46	8,2

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
Od toga: Obrtnici	7,27	6,79	6,68	6,65	6,55	6,50	6,40	6,33	67,1
2.2. Nefinancijska društva	6,30	5,30	5,13	5,27	5,45	5,23	5,10	5,13	10.233,9
2.2.1. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,27	5,45	5,23	5,10	5,13	10.233,9
2.2.1.1. Kratkoročno	6,87	5,78	5,08	5,63	7,01	6,41	5,82	5,96	1.682,9
Od toga: u euru	7,29	5,74	5,00	5,41	7,04	6,46	5,81	5,96	1.573,0
Od toga: u američkom dolaru	5,16	6,10	5,90	7,91	6,36	5,20	5,02	4,99	77,4
2.2.1.2. Dugoročno	6,18	5,19	5,15	5,18	5,04	4,95	4,96	4,96	8.551,0
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,59	5,94	6,03	6,06	5,57	5,69	5,67	5,94	1.455,6
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,87	4,82	4,83	4,90	4,87	4,79	4,81	4,76	7.095,4
Od toga: u euru	6,27	5,19	5,16	5,19	5,05	4,97	4,92	4,96	8.296,5
Od toga: u američkom dolaru	5,86	5,22	5,68	5,65	5,17	5,07	5,32	5,33	178,1

Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
	III.	VI.	IX.	XII.*					
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Depoziti	3,23	2,89	2,42	2,37	2,17	2,07	2,07	2,00	4.044,6
1.1. Kućanstva	3,75	3,43	2,89	2,72	2,68	2,50	2,43	2,42	2.487,3
1.1.1. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,72	2,68	2,50	2,43	2,42	2.487,3
1.1.1.1. Kratkoročno	3,65	3,27	2,73	2,53	2,53	2,33	2,26	2,24	2.002,7
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	2,03	2,04	2,03	1,66	1,57	671,3
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,66	2,66	2,14	2,43	2,38	466,4
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,96	2,96	2,78	2,68	2,69	865,0
1.1.1.2. Dugoročno	4,55	4,41	3,69	3,46	3,40	3,22	3,13	3,13	484,6
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,37	3,35	3,37	3,13	3,11	390,5
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,70	3,55	2,86	3,14	3,24	94,1
1.2. Nefinancijska društva	3,03	2,68	1,77	1,74	1,26	1,46	1,84	1,58	1.230,7
1.2.1. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,74	1,26	1,46	1,84	1,58	1.230,7
1.2.1.1. Kratkoročno	3,11	2,59	1,57	1,67	1,24	1,43	1,41	1,47	1.120,9
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	0,98	0,99	1,01	1,08	1,11	578,0
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	2,20	1,86	1,92	1,73	1,72	413,8
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,51	1,99	2,24	2,25	2,27	129,2
1.2.1.2. Dugoročno	2,94	4,20	3,16	3,09	2,08	2,61	3,01	2,72	109,7
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,92	3,89	3,26	3,39	2,46	2,72	3,05	2,80	95,8
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,57	1,00	2,34	2,70	2,20	13,9
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,43	–	–	–	–	0,13	0,35	326,7
2. Krediti	9,74	9,50	8,83	8,60	8,41	8,42	8,38	8,46	15.892,8
2.1. Kućanstva	10,58	10,56	10,13	9,60	9,54	9,49	9,41	9,49	11.970,2
2.1.1. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,73	5,48	5,37	5,27	5,11	46,2
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,31	5,86	5,75	5,57	5,37	5,36	5,09	17,8
2.1.1.2. Dugoročno	5,34	5,90	5,78	5,71	5,37	5,37	5,25	5,12	28,4
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,91	6,28	5,44	5,77	5,08	5,33	5,36	5,02	0,4
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,33	5,89	5,79	5,71	5,37	5,37	5,25	5,12	28,0
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,61	10,56	10,14	9,61	9,56	9,50	9,43	9,51	11.924,0
2.1.2.1. Kratkoročno	10,49	10,50	10,13	9,54	9,50	9,46	9,40	9,49	9.840,7
2.1.2.2. Dugoročno	11,16	10,86	10,20	9,90	9,84	9,66	9,57	9,60	2.083,2
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	11,18	10,68	9,93	9,96	9,81	9,66	9,51	9,53	1.561,0
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	11,10	11,18	10,70	9,77	9,92	9,66	9,72	9,80	522,2
Od toga: Obrtnici	9,72	10,13	9,87	9,69	9,68	9,32	9,36	9,53	300,6
2.2. Nefinancijska društva	7,51	6,50	5,61	5,74	5,28	5,35	5,48	5,29	3.922,7
Krediti	7,51	6,50	5,61	5,74	5,28	5,35	5,48	5,29	3.922,7
2.2.1.1. Kratkoročno	7,51	6,62	5,50	5,70	5,19	5,28	5,42	5,23	3.611,9
2.2.1.2. Dugoročno	7,46	5,69	6,35	6,08	5,78	6,41	6,02	6,02	310,7
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,83	6,57	6,62	6,87	6,04	6,43	6,18	6,44	159,2
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,95	4,39	5,99	5,18	5,39	6,35	5,79	5,57	151,6

Tablice skupine G6 • Podaci o kamatnim stopama i iznosima novih poslova za potkategorije kredita i depozita iz tablica G6a do G6c prikazani su detaljnije u tablicama skupina od G1 do G3.

U tablice od G6a do G6c nisu uključeni prekonoćni depoziti i revolving krediti. U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa kreditnih institucija za odabrane agregirane kategorije novih depozitnih poslova (samo za oročene depozite) i novih kreditnih poslova (za kredite koji nisu prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim

karticama) te sume iznosa novih poslova za te kategorije depozita i kredita. Prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama prikazani su kao knjigovodstvena stanja. Depoziti i krediti kućanstvima i nefinancijskim društvima dijele se na depozite i kredite bez valutne klauzule (Tablica G6a), na depozite i kredite s valutnom klauzulom (Tablica G6b) i na devizne depozite i kredite (Tablica G6c).

Opisi podjele po instrumentima, sektoru protustranke, ročnosti i valuti nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupina G1 do G3.

Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
	III.	VI.	IX.	XII.*					
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,37	3,69	3,41	3,12	3,55	2,72	3,11	2,43	91,5
1.1. Kućanstva	3,19	2,87	3,48	3,26	3,71	2,74	2,52	2,88	62,7
1.1.1. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	3,26	3,71	2,74	2,52	2,88	62,7
1.1.1.1. Kratkoročno	2,61	2,17	3,00	1,61	3,40	1,54	1,38	1,54	6,7
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	1,20	3,49	1,24	0,92	1,12	2,7
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,39	3,13	1,74	1,84	1,37	2,8
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	2,99	2,36	1,76	1,68	2,75	1,3
Od toga: uz euro	2,94	2,57	3,72	2,06	3,40	1,77	1,66	1,54	6,7
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	1,10	–	1,21	0,79	–	–
1.1.1.2. Dugoročno	3,31	3,14	3,59	3,47	4,07	3,37	2,97	3,04	56,0
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,90	2,70	3,47	2,58	2,59	3,3
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	3,64	4,30	3,35	2,99	3,07	52,7
Od toga: uz euro	3,31	3,14	3,59	3,47	4,07	3,37	2,97	3,04	56,0
Od toga: uz američki dolar	0,00	–	–	0,00	–	–	–	–	–
1.2. Nefinancijska društva	3,54	4,76	3,23	2,17	3,00	1,97	3,65	1,47	28,8
1.2.1. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	2,17	3,00	1,97	3,65	1,47	28,8
1.2.1.1. Kratkoročno	3,14	4,79	3,26	2,20	3,27	3,44	1,85	1,51	27,5
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	2,09	–	0,50	1,09	1,31	0,3
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	2,27	0,00	0,06	1,94	1,51	26,4
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	3,28	3,27	3,73	1,80	1,74	0,8
Od toga: uz euro	3,18	4,79	3,26	2,20	3,27	3,93	1,85	1,51	27,5
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	–	–	1,00	3,00	–	–
1.2.1.2. Dugoročno	3,72	4,64	2,53	1,96	2,38	1,58	4,11	0,68	1,3
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	2,20	2,43	1,84	1,95	2,01	0,1
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	1,12	0,84	1,20	4,12	0,53	1,2
Od toga: uz euro	3,72	4,64	2,53	1,96	2,40	1,58	4,11	0,68	1,3
Od toga: uz američki dolar	–	–	–	–	0,40	–	–	–	–
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	7,27	6,80	5,91	6,22	6,78	6,62	6,14	6,15	2.235,9
2.1. Kućanstva	7,60	7,05	6,39	6,49	6,99	7,07	6,68	6,70	969,1
2.1.1. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	4,63	5,27	5,17	5,13	5,31	441,5
2.1.1.1. Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,61	5,57	5,28	5,36	5,18	43,8
Od toga: uz euro	5,50	5,39	5,54	5,61	5,57	5,28	5,36	5,18	43,8
Od toga: uz švicarski franak	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	5,64	5,20	5,06	4,53	5,23	5,15	5,11	5,33	397,7
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,85	5,11	5,39	3,40	4,94	5,42	5,10	5,28	6,0
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,64	5,20	5,05	4,54	5,23	5,15	5,11	5,33	391,7
Od toga: uz euro	5,68	5,43	5,29	4,67	5,33	5,27	5,20	5,36	391,6
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	2,08	2,06	3,24	3,60	3,16	6,1
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	8,63	8,38	6,86	7,67	8,01	7,89	7,53	7,87	527,6
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,58	7,38	6,54	6,44	6,66	33,3
Od toga: uz euro	8,55	8,06	6,47	6,58	7,41	6,56	6,46	6,79	31,5
Od toga: uz švicarski franak	6,77	5,35	–	–	–	3,04	–	–	–
2.1.2.2. Dugoročno	8,65	8,43	6,90	7,79	8,07	8,02	7,65	7,95	494,3
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	8,66	8,00	5,97	7,23	7,52	7,18	7,17	7,34	105,4
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	8,64	8,57	7,43	7,97	8,21	8,29	7,78	8,12	388,9
Od toga: uz euro	8,68	8,44	6,92	7,83	8,09	8,05	7,67	7,97	491,6
Od toga: uz švicarski franak	6,87	6,72	5,52	2,46	6,37	3,95	7,24	4,36	1,9

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	6,63	6,33	6,18	5,98	6,64	44,7
2.2. Nefinancijska društva	7,16	6,70	5,70	5,99	6,58	6,25	5,93	5,72	1.266,9
2.2.1. Krediti	7,16	6,70	5,70	5,99	6,58	6,25	5,93	5,72	1.266,9
2.2.1.1. Kratkoročno	8,02	7,05	5,33	6,84	7,32	6,72	6,08	6,17	520,2
Od toga: uz euro	8,01	7,05	5,33	6,84	7,34	6,72	6,08	6,16	518,7
Od toga: uz švicarski franak	–	–	–	4,20	5,15	–	–	–	–
2.2.1.2. Dugoročno	6,36	6,37	6,22	5,37	5,85	5,93	5,84	5,40	746,7
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,91	6,95	6,13	4,87	6,18	6,19	6,05	5,46	252,1
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,88	5,89	6,26	5,82	5,63	5,79	5,52	5,37	494,6
Od toga: uz euro	6,39	6,37	6,23	5,34	5,85	5,92	5,84	5,40	746,7
Od toga: uz švicarski franak	5,28	–	5,38	6,43	–	4,06	–	–	–

Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)
vagai mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
		Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Depoziti	2,90	2,67	2,20	2,06	1,94	2,06	1,93	1,77	12.053,3
1.1. Kućanstva	3,25	3,16	2,52	2,47	2,35	2,25	2,10	1,96	9.257,5
1.1.1. Oročeni depoziti	3,25	3,16	2,52	2,47	2,35	2,25	2,10	1,96	9.257,5
1.1.1.1. Kratkoročno	3,06	2,97	2,25	2,10	2,02	1,96	1,76	1,71	6.216,0
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,37	2,07	1,62	1,50	1,50	1,40	1,20	1,17	1.359,9
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,84	2,72	2,14	2,00	1,85	1,73	1,63	1,60	1.152,3
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,39	3,30	2,52	2,37	2,28	2,21	2,00	1,94	3.703,8
Od toga: u euru	3,12	3,01	2,31	2,13	2,05	1,98	1,78	1,73	5.455,4
Od toga: u američkom dolaru	2,75	2,52	2,02	1,95	1,94	1,80	1,73	1,65	514,1
1.1.1.2. Dugoročno	3,96	3,90	3,07	3,05	2,91	2,77	2,61	2,47	3.041,4
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,95	3,80	2,99	2,87	2,87	2,73	2,61	2,39	2.147,2
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,01	4,18	3,24	3,30	3,01	2,87	2,63	2,65	894,2
Od toga: u euru	4,07	3,98	3,11	3,06	2,94	2,80	2,65	2,49	2.673,0
Od toga: u američkom dolaru	3,56	3,47	2,93	3,07	2,62	2,54	2,39	2,42	300,9
1.2. Nefinancijska društva	2,32	1,74	1,41	1,08	1,08	1,37	1,39	1,13	2.795,8
1.2.1. Oročeni depoziti	2,32	1,74	1,41	1,08	1,08	1,37	1,39	1,13	2.795,8
1.2.1.1. Kratkoročno	2,27	1,60	1,36	0,97	0,83	1,24	1,20	1,09	2.707,7
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,07	1,09	0,86	0,67	0,52	0,91	0,76	0,58	1.675,2
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,50	3,09	2,21	2,50	1,90	2,10	1,74	1,62	611,3
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,18	3,66	2,91	2,83	2,65	2,21	1,76	2,37	421,2
Od toga: u euru	2,50	1,95	1,51	0,99	1,04	1,28	1,24	1,14	2.369,7
Od toga: u američkom dolaru	1,37	0,60	0,58	0,66	0,19	0,43	0,56	0,74	319,4
1.2.1.2. Dugoročno	4,47	3,71	3,34	3,54	4,47	2,64	2,80	2,27	88,1
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,56	3,52	3,39	4,70	4,89	4,66	2,84	2,30	78,9
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,19	4,41	3,04	0,33	1,55	0,84	1,70	2,04	9,2
Od toga: u euru	4,53	4,70	3,72	3,55	4,88	2,64	2,80	2,17	57,6
Od toga: u američkom dolaru	2,82	2,51	2,39	1,45	1,45	2,37	–	2,46	30,4
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	6,41	4,74	4,48	3,99	4,80	3,74	4,49	3,05	736,7
2.1. Kućanstva	0,41	0,16	1,45	2,65	2,31	0,21	2,19	0,27	41,2
2.1.1. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	0,41	0,16	1,45	2,65	2,31	0,21	2,19	0,27	41,2
2.1.2.1. Kratkoročno	0,32	0,16	0,86	2,59	2,21	0,21	0,79	0,14	40,4
Od toga: u euru	0,31	0,16	0,85	2,59	2,20	0,20	0,78	0,13	40,4
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	9,81	–	6,69	4,81	7,52	–	5,24	6,90	0,8
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	5,43	4,81	7,58	–	4,80	6,90	0,8
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,81	–	7,75	–	7,50	–	5,28	–	–
Od toga: u euru	9,95	–	6,69	4,81	7,56	–	5,24	6,90	0,8
Od toga: u švicarskom franku	7,98	–	–	–	7,50	–	–	–	–

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015. I.	
				III.	VI.	IX.	XII.*		
				Kamatna stopa				Kamatna stopa	Iznos
Od toga: obrtnici	4,43	0,00	5,85	3,12	4,91	0,00	4,42	4,20	1,7
2.2. Nefinancijska društva	6,59	4,88	4,60	4,07	5,08	3,92	4,62	3,22	695,5
2.2.1. Krediti	6,59	4,88	4,60	4,07	5,08	3,92	4,62	3,22	695,5
2.2.1.1. Kratkoročno	6,38	3,79	3,69	3,71	5,12	3,77	4,32	3,69	212,6
Od toga: u euru	6,54	3,77	3,64	3,66	4,85	3,44	4,61	3,83	201,8
Od toga: u američkom dolaru	6,03	7,06	2,73	1,24	6,11	2,40	3,16	1,03	10,8
2.2.1.2. Dugoročno	7,05	5,99	6,70	5,93	5,02	4,19	5,27	3,01	482,9
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,12	5,42	6,39	6,72	4,75	6,20	5,40	5,94	7,5
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	7,03	6,58	6,76	5,82	5,18	3,88	5,18	2,96	475,4
Od toga: u euru	7,05	5,96	6,69	5,92	4,83	4,18	6,02	2,74	420,3
Od toga: u američkom dolaru	–	6,19	7,91	7,96	5,88	6,83	4,92	6,17	0,3

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	Do opoziva	2 – 6 dana	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003.		3,12	3,35	2,80	3,39	3,42	3,58	3,76	4,14	4,91
2004.		4,98	4,94	4,67	5,66	4,85	5,37	5,82	5,88	6,35
2005.		2,97	4,45	4,91	4,27	3,52	3,69	4,20	4,57	5,33
2006.		2,36	2,37	2,30	2,82	2,31	2,77	2,68	3,36	3,81
2007.		4,97	5,30	4,91	4,00	5,45	5,51	5,59	5,87	5,86
2008.		5,86	5,64	4,79	–	5,22	6,59	6,50	6,88	7,38
2009.		7,22	6,97	6,30	6,50	7,76	7,79	8,53	8,98	9,31
2010.		0,89	1,23	1,25	–	1,16	1,23	1,82	1,74	2,92
2011.		0,86	0,98	1,92	–	0,89	1,22	1,46	2,25	3,31
2012.		1,09	1,67	1,37	–	1,09	1,38	2,20	1,75	3,79
2013.		0,37	0,33	1,00	–	0,73	1,01	0,63	1,02	2,36
2014.		0,34	0,36	0,83	–	0,48	0,54	0,57	0,79	0,95
2014.	ožujak	0,51	–	–	–	0,48	0,62	0,60	–	0,79
	travanj	0,22	–	–	–	0,72	0,49	0,01	0,90	–
	svibanj	0,29	–	–	–	0,51	0,60	–	1,49	–
	lipanj	0,22	–	–	–	0,46	0,47	0,80	0,75	0,60
	srpanj	0,22	0,20	–	–	0,50	0,29	–	–	0,88
	kolovoz	0,40	0,38	–	–	0,68	0,60	0,65	–	–
	rujan	0,46	0,50	0,83	–	0,56	0,58	0,63	0,83	–
	listopad	0,36	–	–	–	0,47	0,64	–	–	–
	studen	0,35	–	–	–	0,15	0,51	–	0,34	1,30
	prosinac	0,28	–	–	–	0,27	0,54	0,70	0,40	1,33
2015.	siječanj	0,33	–	–	–	0,26	0,36	0,60	–	–
	veljača	0,43	–	–	–	0,27	0,45	0,53	0,57	0,99

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu • U Tablici G7a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa ostvarenih u izravnoj međusobnoj trgovini depozitima kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu te ne uključuju izravnu i repo trgovinu vrijednosnim papirima niti transakcije s drugim pravnim i fizičkim osobama. Godišnji prosjeci izračunati su kao jednostavni prosjeci vaganih mjesečnih prosjeka. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospelja: u stupcu 3 – O/N (prekonoćno dospelje), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja

transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 6 dospelje do opoziva, u stupcu 7 dospelje 2 do 6 dana, zatim u sljedećim stupcima: 1 tjedan, 2 tjedna, 1 mjesec te 3 mjeseca.

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)
jednostavni mjesečni prosjeci jednostavnih dnevnih prosjeka kotacija banaka

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.	6 mj.	9 mj.	12 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003.		3,55	3,59	3,63	3,94	4,11	5,03	5,37	5,77	–	–
2004.		5,31	5,42	5,56	5,79	6,04	10,11	7,33	7,61	–	–
2005.		3,62	3,74	3,79	4,30	4,59	5,98	6,21	6,45	–	–
2006.		2,90	2,96	3,00	3,28	3,52	4,24	4,49	4,67	4,66	4,82
2007.		5,18	5,28	5,27	5,50	5,61	5,73	5,66	5,58	5,55	5,59
2008.		5,96	6,15	6,23	6,72	6,80	6,88	7,17	7,19	7,18	7,20
2009.		7,16	7,49	7,72	8,33	8,63	9,15	8,96	8,68	8,48	8,41
2010.		1,04	1,05	1,05	1,17	1,31	1,57	2,44	3,32	3,74	4,12
2011.		1,03	1,06	1,09	1,27	1,53	2,11	3,15	3,84	4,12	4,39
2012.		1,23	1,21	1,20	1,37	1,58	2,12	3,42	4,14	4,37	4,58
2013.		0,59	0,60	0,60	0,67	0,75	0,94	1,50	2,10	2,40	2,66
2014.		0,47	0,47	0,47	0,58	0,63	0,75	0,97	1,32	1,57	1,81
2014.	ožujak	0,50	0,50	0,50	0,51	0,53	0,61	0,86	1,24	1,49	1,75
	travanj	0,50	0,50	0,50	0,52	0,53	0,61	0,83	1,24	1,48	1,74
	svibanj	0,50	0,50	0,50	0,52	0,53	0,62	0,87	1,32	1,57	1,80
	lipanj	0,50	0,50	0,50	0,53	0,56	0,63	0,89	1,35	1,62	1,84
	srpanj	0,32	0,32	0,32	0,42	0,51	0,64	0,87	1,34	1,58	1,81
	kolovoz	0,41	0,41	0,41	0,56	0,65	0,81	1,01	1,38	1,63	1,85
	rujan	0,57	0,57	0,57	0,76	0,84	0,98	1,16	1,44	1,66	1,87
	listopad	0,45	0,46	0,46	0,69	0,78	0,98	1,14	1,35	1,61	1,82
	studen	0,46	0,47	0,47	0,71	0,77	0,93	1,10	1,32	1,56	1,79
	prosinac	0,45	0,45	0,45	0,66	0,75	0,88	1,09	1,32	1,56	1,78
2015.	siječanj	0,47	0,47	0,47	0,66	0,76	0,88	1,08	1,30	1,55	1,78
	veljača	0,50	0,51	0,51	0,73	0,82	0,96	1,12	1,30	1,56	1,81

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR) • U Tablici G7b iskazuju se jednostavni mjesečni prosjeci dnevnih vrijednosti kamatnog indeksa ZIBOR, a godišnji prosjeci jesu jednostavni prosjeci jednostavnih mjesečnih prosjeka. Indeksi ZIBOR (engl. *Zagreb Interbank Offered Rates*) jedinstvene su referentne kamatne stope na hrvatskom međubankovnom tržištu. Službeni izračun ZIBOR-a prema dospjećima temelji se na izračunu prosječnih vrijednosti kamatnih stopa osam najvećih hrvatskih banaka kotiranih na Reutersovu sustavu točno u 11.00 sati svakoga radnog dana. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospjeća: u stupcu 3 – O/N

(prekonoćno dospjeće), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 6 tjedan dana, zatim u sljedećim stupcima: 2 tjedna, 1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 9 mjeseci te 12 mjeseci.

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske

Godina	Mjesec	Izdani u kunama			Izdani uz valutnu klauzulu u eurima	
		3 mj.	6 mj.	12 mj.	3 mj.	12 mj.
2000.		9,97	9,43	–	–	–
2001.		6,18	7,01	–	–	–
2002.		2,66	3,45	3,77	–	–
2003.		3,41	4,31	4,80	–	–
2004.		4,64	5,74	6,38	–	–
2005.		3,96	4,65	4,99	–	–
2006.		3,07	3,37	3,87	–	–
2007.		3,29	3,49	4,08	–	–
2008.		4,39	5,24	5,98	–	7,95
2009.		6,95	7,25	7,52	–	7,09
2010.		2,19	3,28	4,01	–	3,37
2011.		2,60	3,53	3,91	3,76	3,46
2012.		2,74	3,59	3,93	2,71	3,26
2013.		0,97	1,70	2,54	0,64	1,38
2014.		0,49	0,99	1,86	0,38	0,51
2014.	ožujak	0,60	1,20	2,00	–	0,51
	travanj	0,55	1,20	2,00	0,45	0,40
	svibanj	–	1,10	2,00	–	0,50
	lipanj	0,60	1,10	2,00	–	–
	srpanj	–	1,00	1,95	–	–
	kolovoz	0,40	1,00	1,90	0,40	0,60
	rujan	0,40	0,96	1,72	0,40	0,55
	listopad	0,40	0,80	1,50	0,35	0,45
	studen	0,30	0,70	1,50	0,35	0,45
	prosinac	0,28	0,63	1,50	0,30	0,48
2015.	siječanj	–	0,54	1,50	0,30	0,55
	veljača	–	0,50	1,50	–	0,40

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske • U Tablici G8a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa ostvarenih na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Dnevne kamatne stope odgovaraju ostvarenom jedinstvenom prinosu pri izdavanju na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija.

Godišnji prosjeci jesu obični prosjek vaganih mjesečnih prosjeka.

Vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa izračunavaju se zasebno za trezorske zapise izdane u kunama i za trezorske zapise izdane uz valutnu klauzulu u eurima te posebno za svako ugovoreno izvorno dospijeće (91 dan, 182 ili 364 dana).

Tablica G8b: Prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijea

Godina	Mjesec	USD				EUR		HRK s valutnom klauzulom u EUR				HRK			
		6 g.	7 g.	9 g.	10 g.	4 g.	8 g.	5 g.	6 g.	8 g.	10 g.	2 g.	3 g.	4 g.	6 g.
2001.*		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2002.*		–	–	5,32	–	5,77	5,80	–	5,69	–	6,42	–	–	–	–
2003.*		–	4,19	–	–	–	4,93	4,39	4,70	5,19	–	–	–	6,01	–
2004.*		4,48	4,23	–	–	3,66	–	4,54	–	5,02	–	–	5,82	6,19	–
2005.*		4,70	–	–	–	3,19	3,66	–	3,73	–	–	4,07	5,17	4,24	–
2006.*		–	–	–	–	4,04	4,19	4,42	4,36	–	–	4,06	4,60	4,15	–
2007.*		–	–	–	–	4,62	–	4,83	–	–	–	4,71	4,24	–	4,98
2008.*		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5,50	–	–	5,32
2009.*		–	–	–	5,83	4,51	–	–	–	–	6,44	–	–	8,14	7,95
2010.*		–	–	5,66	5,69	4,30	–	–	–	–	6,05	–	5,28	5,97	5,81
2011.*		–	–	6,51	6,24	5,04	–	–	–	6,47	–	4,75	5,30	5,66	6,27
2012.*		–	5,45	6,68	–	–	–	–	–	6,60	5,86	6,36	4,63	5,54	6,63
2013.*		5,17	5,08	5,90	5,71	–	–	–	4,59	–	4,16	3,35	3,74	4,17	4,99
2014.*		4,68	4,95	5,20	5,47	3,08	3,83	3,64	4,19	4,29	4,64	2,87	3,67	3,91	4,23
2014.	ožujak*	4,86	5,13	5,46	5,60	3,66	–	–	4,45	4,74	5,17	3,11	4,00	4,12	4,51
	travanj*	4,82	5,07	5,38	5,47	3,29	–	–	4,33	4,73	5,02	3,04	4,13	4,10	4,41
	svibanj*	4,59	4,78	5,08	5,19	3,07	3,97	–	4,24	4,46	4,78	3,00	3,93	3,94	4,31
	lipanj*	4,40	4,57	4,89	5,01	2,88	3,82	3,80	3,94	4,07	4,40	2,88	3,47	3,90	3,94
	srpanj*	4,45	4,70	5,00	5,12	2,94	3,93	3,73	3,72	4,00	4,37	2,63	3,10	3,78	3,72
	kolovoz*	4,63	4,84	5,14	–	3,02	4,10	3,87	3,68	4,20	4,45	2,87	3,17	3,75	3,68
	rujan*	4,56	4,69	4,99	–	2,71	3,77	3,65	3,62	3,91	4,23	2,70	3,18	3,74	3,62
	listopad*	4,64	–	5,02	–	2,63	3,76	3,47	–	3,72	4,13	2,62	2,98	3,65	–
	studenj*	4,46	–	4,89	–	2,53	3,49	3,48	–	3,81	4,14	2,64	4,77	3,51	–
	prosinac*	4,64	–	5,03	–	2,65	–	3,48	–	3,76	4,05	2,48	3,39	3,45	–
2015.	siječanj*	4,49	–	4,76	–	2,72	–	3,23	–	3,55	3,99	2,18	2,93	3,30	–
	veljača*	4,47	–	4,70	–	–	–	3,13	–	–	–	2,13	2,75	–	–

Tablica G8b: Prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijea • U Tablici G8b iskazuju se prosječni mjesečni i godišnji prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove.

Prosječni mjesečni prinosi do dospijea obični su prosjek dnevnih prinosa do dospijea.

Prosječni godišnji prinosi su obični prosjek mjesečnih prosjeka.

Dnevni se prinosi računaju za svako preostalo dospijee (zaokruženo na cijeli broj godina) tako da se obveznice prvo grupiraju u skupine prema preostalom roku dospijea, a zatim se računa obični prosjek u svakoj takvoj skupini. Preostalo dospijee obveznice na dan računa se kao prirodno zaokruženi broj (interval $t-0,5$ do $t+0,5$) uz pretpostavku godine s 365 dana.

Ovisno o tržištu na kojemu su obveznice izdane, u Republici Hrvatskoj ili na inozemnim tržištima kapitala, i s obzirom na raspoloživost podataka za izračun prinosa do dospijea,

primijenjena je djelomično različita metodologija.

a) Obveznice izdane na domaćem tržištu kapitala

Dnevni prinosi do dospijea izračunavaju se na temelju vaganog prosjeka ostvarene prosječne cijene trgovanja na svim segmentima trgovanja Zagrebačke burze.

Dnevni prinosi izračunavaju se i u slučaju da određenog dana nisu ostvarene transakcije trgovanja, uz pretpostavku zadržavanja zadnje prosječne cijene.

Dnevni prinosi ne izračunavaju se na dane državnih praznika i blagdana u RH.

b) Obveznice izdane na inozemnim tržištima kapitala

Dnevni se prinosi do dospijea preuzimaju preko Bloombergova financijskog servisa, a izračunati su na temelju dnevnih podataka o zadnjoj ponudbenoj ("bid") kotiranoj cijeni.

U izračun prosječnoga mjesečnog prinosa ne uzimaju se dani za koje nije raspoloživ podatak o dnevnom prinosa.

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2013.		7,573548				6,154290	8,922067	5,705883	
2014.		7,630014				6,282424	9,465973	5,749322	
2014.	ožujak	7,654440				6,287034	9,207279	5,538285	
	travanj	7,627459				6,257350	9,241817	5,522142	
	svibanj	7,593665				6,222286	9,309870	5,524160	
	lipanj	7,573554				6,216021	9,411660	5,574760	
	srpanj	7,599809				6,255927	9,579305	5,607284	
	kolovoz	7,626000				6,292300	9,567555	5,724264	
	rujan	7,618519				6,309745	9,618556	5,889556	
	listopad	7,650459				6,336262	9,707414	6,037462	
	studen	7,663895				6,371382	9,699996	6,141372	
	prosinac	7,667075				6,376859	9,721678	6,212358	
2015.	siječanj	7,679826				7,055198	10,006643	6,595428	
	veljača	7,709544				7,264551	10,389484	6,785967	

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih

tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunske vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2011.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.		7,637643				6,231758	9,143593	5,549000	
2014.		7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2014.	ožujak	7,658394				6,282006	9,264933	5,575824	
	travanj	7,604192				6,233455	9,221674	5,485243	
	svibanj	7,588935				6,217890	9,332188	5,574770	
	lipanj	7,571371				6,224921	9,468948	5,562277	
	srpanj	7,636504				6,280020	9,651800	5,698033	
	kolovoz	7,627133				6,326421	9,603542	5,786899	
	rujan	7,626267				6,316795	9,760997	6,015355	
	listopad	7,662622				6,356912	9,748883	6,088211	
	studenj	7,673128				6,384165	9,669979	6,163650	
	prosinac	7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2015.	siječanj	7,694064				7,356405	10,217880	6,777717	
	veljača	7,687811				7,208449	10,542802	6,842124	

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.				2015.
					III.	VI.	IX.	XII.	I.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.453,6	20.628,9	19.837,3	15.625,9	1.553,2	1.432,8	1.834,0	1.678,0	1.351,9
2. Fizičke osobe	4.878,0	5.264,9	5.060,8	5.083,6	384,9	484,4	504,4	428,9	396,7
2.1. Domaće fizičke osobe	4.251,3	4.867,9	4.647,1	4.733,2	383,5	419,4	449,8	411,6	390,2
2.2. Strane fizičke osobe	626,7	397,0	413,7	350,5	1,3	65,0	54,6	17,3	6,5
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	707,3	1.101,2	1.130,0	791,9	517,8
4. Strane banke	5.548,6	5.226,3	6.023,2	6.063,8	497,0	609,3	765,5	458,1	510,4
5. Hrvatska narodna banka	350,1	596,7	724,4	214,9	–	–	–	–	326,2
Ukupno (1+2+3+4+5)	43.401,6	42.123,5	41.883,2	38.339,8	3.142,4	3.627,8	4.234,0	3.357,0	3.103,0
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.930,5	20.809,2	20.355,7	20.189,4	1.870,5	1.851,4	2.535,6	1.898,5	1.755,5
2. Fizičke osobe	1.815,9	1.760,2	1.461,3	1.443,8	85,5	130,4	165,5	135,1	157,9
2.1. Domaće fizičke osobe	1.800,5	1.743,3	1.450,8	1.436,1	85,1	129,5	164,3	133,6	157,6
2.2. Strane fizičke osobe	15,4	16,9	10,5	7,7	0,5	0,9	1,2	1,6	0,2
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	707,3	1.101,2	1.130,0	791,9	517,8
4. Strane banke	5.455,0	5.730,2	7.159,4	7.082,2	477,3	598,4	819,4	738,8	441,5
5. Hrvatska narodna banka	363,7	–	58,1	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	40.736,5	38.706,2	39.272,0	40.066,9	3.140,7	3.681,4	4.650,5	3.564,4	2.872,7
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)									
1. Pravne osobe	–476,9	–180,3	–518,4	–4.563,4	–317,3	–418,6	–701,5	–220,5	–403,6
2. Fizičke osobe	3.062,1	3.504,7	3.599,5	3.639,8	299,3	354,0	338,9	293,8	238,8
2.1. Domaće fizičke osobe	2.450,8	3.124,6	3.196,3	3.297,1	298,5	290,0	285,5	278,0	232,5
2.2. Strane fizičke osobe	611,2	380,1	403,2	342,7	0,8	64,1	53,5	15,8	6,3
3. Strane banke	93,6	–503,9	–1.136,2	–1.018,4	19,7	10,9	–53,9	–280,7	68,8
4. Hrvatska narodna banka	–13,6	596,7	666,3	214,9	–	–	–	–	326,2
Ukupno (1+2+3+4)	2.665,2	3.417,2	2.611,2	–1.727,1	1,7	–53,6	–416,5	–207,4	230,3
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	238,5	968,2	1.016,3	784,6	0,3	300,5	0,8	0,6	0,6
Od toga: s MF-om	238,5	968,2	1.016,3	784,6	0,3	300,5	0,8	0,6	0,6
Prodaja stranih sredstava plaćanja	233,1	0,0	246,1	228,4	5,2	169,7	0,0	–	87,6
Od toga: s MF-om	233,1	0,0	246,1	159,0	–	–	0,0	–	0,0

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika

(pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju kupnju i prodaju stranih sredstava plaćanja koje HNB obavlja u ime drugih.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-2.304,0	-502,6	-360,3	-61,0	341,2	-1.518,4	-380,9	2.781,9
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-3.308,3	-1.565,0	-1.509,6	-1.222,1	-729,4	-1.695,3	-549,3	2.550,0
1.1. Prihodi	16.376,8	17.898,0	19.053,6	19.278,0	19.610,2	3.290,2	5.151,5	8.278,0
1.2. Rashodi	19.685,1	19.463,0	20.563,2	20.500,1	20.339,6	4.985,5	5.700,7	5.728,0
2. Roba i usluge (3+4)	-1.658,3	-161,5	-192,5	218,8	203,7	-1.346,0	-108,3	3.000,3
2.1. Prihodi	15.577,6	16.985,8	18.100,6	18.309,0	18.747,4	3.052,3	4.872,2	8.012,8
2.2. Rashodi	17.235,8	17.147,3	18.293,1	18.090,2	18.543,6	4.398,3	4.980,5	5.012,5
3. Roba	-7.455,6	-5.922,2	-6.381,9	-6.297,5	-6.588,5	-1.545,0	-1.858,3	-1.638,0
3.1. Prihodi	6.593,8	8.058,1	8.742,4	8.672,8	8.923,1	2.207,3	2.389,9	2.577,3
3.2. Rashodi	14.049,4	13.980,3	15.124,4	14.970,3	15.511,7	3.752,3	4.248,2	4.215,4
4. Usluge	5.797,3	5.760,7	6.189,4	6.516,3	6.792,2	199,0	1.750,0	4.638,3
4.1. Prihodi	8.983,8	8.927,7	9.358,2	9.636,2	9.824,2	845,0	2.482,3	5.435,5
4.2. Rashodi	3.186,5	3.167,0	3.168,7	3.119,9	3.032,0	645,9	732,3	797,2
5. Primarni dohodak	-1.650,1	-1.403,4	-1.317,1	-1.440,9	-933,1	-349,4	-441,0	-450,3
5.1. Prihodi	799,2	912,2	953,0	969,0	862,9	237,9	279,2	265,2
5.2. Rashodi	2.449,3	2.315,7	2.270,0	2.409,9	1.796,0	587,2	720,2	715,5
6. Sekundarni dohodak	1.004,4	1.062,4	1.149,2	1.161,1	1.070,5	177,0	168,3	231,9
6.1. Prihodi	1.560,4	1.629,7	1.670,3	1.719,6	1.817,5	488,1	415,2	429,5
6.2. Rashodi	556,0	567,3	521,1	558,5	746,9	311,2	246,9	197,6
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	61,4	59,6	37,6	47,8	51,0	2,5	18,0	8,5
C. FINACIJSKE TRANSAKCIJE	-3.424,4	-1.346,0	-1.433,4	-390,2	-437,3	-1.176,7	-328,6	1.749,6
1. Izravna ulaganja	-1.333,1	-943,3	-1.204,7	-1.196,8	-858,4	-216,6	-327,6	-212,9
1.1. Sredstva	970,3	125,3	-168,8	-63,0	-117,7	8,1	1.777,0	95,3
1.2. Obveze	2.303,5	1.068,6	1.035,9	1.133,8	740,6	224,6	2.104,6	308,2
2. Portfeljna ulaganja	-455,3	-401,6	-582,3	-1.743,8	-1.890,6	-5,5	71,3	496,5
2.1. Sredstva	521,5	408,0	-491,9	311,5	-92,7	-10,1	45,6	210,5
2.2. Obveze	976,8	809,7	90,4	2.055,3	1.797,9	-4,5	-25,7	-285,9
3. Financijski derivati	0,0	252,7	75,2	-54,7	8,7	-4,5	-2,2	-8,4
4. Ostala ulaganja	-2.864,1	-337,6	-122,2	2.559,4	458,5	-148,8	-278,9	1.882,1
4.1. Sredstva	-625,1	-689,2	-244,6	-605,6	-160,1	553,7	-485,0	1.635,9
4.2. Obveze	2.239,0	-351,6	-122,4	-3.165,0	-618,7	702,5	-206,1	-246,2
5. Međunarodne pričuve HNB-a	1.228,2	83,8	400,6	45,8	1.844,4	-801,3	208,7	-407,7
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.181,8	-903,0	-1.110,7	-377,0	-829,5	339,2	34,3	-1.040,8

^a Podaci od Biltena HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Od 1993. do kraja 2013. platna bilanca sastavljala se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju svog priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, platna bilanca sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene priručnika BPM6, u skladu s novom metodologijom, rekonstruirane su i povijesne serije podataka platne bilance za godine 2000. – 2013.

Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1.

procjene i statistička istraživanja koje provodi Hrvatska narodna banka, 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, monetarnoj statistici, statistici vrijednosnih papira i međunarodnim pričuvama) te 3. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva financija, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje).

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja rabe se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u različitim valutama, pa je vrijednost

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge^a
u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Roba	-7.455,6	-5.922,2	-6.381,9	-6.297,5	-6.588,5	-1.545,0	-1.858,3	-1.638,0
1. Prihodi	6.593,8	8.058,1	8.742,4	8.672,8	8.923,1	2.207,3	2.389,9	2.577,3
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	7.529,4	8.898,6	9.533,7	9.448,7	9.510,7	2.327,0	2.516,3	2.679,5
1.2. Prilagodbe za obuhvat	-961,8	-873,5	-865,0	-968,2	-678,5	-152,0	-154,8	-130,7
1.3. Neto izvoz u poslovima preprodaje robe	26,2	26,4	25,2	12,6	12,2	4,2	2,5	5,8
1.4. Nemonetarno zlato	0,0	6,6	48,4	179,7	78,7	28,1	25,9	22,8
2. Rashodi	14.049,4	13.980,3	15.124,4	14.970,3	15.511,7	3.752,3	4.248,2	4.215,4
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	15.220,1	15.132,9	16.280,9	16.215,2	16.527,0	3.976,1	4.491,3	4.497,7
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-501,0	-452,8	-438,8	-512,6	-269,2	-48,4	-47,7	-85,4
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	-669,7	-703,9	-718,0	-733,0	-747,1	-179,9	-203,4	-203,6
2.4. Nemonetarno zlato	0,0	4,1	0,3	0,7	0,9	4,6	8,0	6,7
Usluge	5.797,3	5.760,7	6.189,4	6.516,3	6.792,2	199,0	1.750,0	4.638,3
1. Usluge oplemenjivanja robe u vlasništvu drugih	242,2	158,8	192,0	192,3	188,5	49,9	56,3	56,6
1.1. Prihodi	290,8	243,4	252,4	271,7	220,7	52,3	59,3	60,3
1.2. Rashodi	48,6	84,5	60,4	79,4	32,2	2,4	3,1	3,7
2. Prijevoz	289,3	300,9	277,6	268,7	234,5	29,5	54,9	120,7
2.1. Prihodi	942,9	978,0	977,8	966,7	922,0	189,9	235,8	315,2
2.2. Rashodi	653,7	677,1	700,1	698,0	687,5	160,4	180,9	194,6
3. Putovanja – turizam	5.655,8	5.600,8	5.984,5	6.136,7	6.523,0	157,1	1.649,4	4.462,6
3.1. Prihodi	6.379,7	6.230,0	6.616,9	6.858,7	7.202,8	298,5	1.820,8	4.654,8
3.1.1. Poslovni razlozi	255,7	236,3	210,1	233,2	225,5	28,3	73,9	49,6
3.1.2. Osobni razlozi	6.124,0	5.993,6	6.406,9	6.625,5	6.977,4	270,1	1.746,9	4.605,2
3.2. Rashodi	724,0	629,2	632,4	722,0	679,8	141,4	171,4	192,1
3.2.1. Poslovni razlozi	240,8	180,6	184,3	224,6	211,7	43,2	50,8	41,8
3.2.2. Osobni razlozi	483,1	448,6	448,1	497,4	468,2	98,2	120,5	150,3
4. Ostale usluge	-389,9	-299,9	-264,7	-81,3	-153,7	-37,5	-10,5	-1,5
4.1. Prihodi	1.370,3	1.476,3	1.511,0	1.539,1	1.478,7	304,4	366,4	405,2
4.2. Rashodi	1.760,2	1.776,2	1.775,7	1.620,4	1.632,4	341,8	377,0	406,7
Od toga: FISIM	-141,6	-191,6	-258,2	-127,6	-174,0	-27,8	-33,6	-32,2
Prihodi	-3,5	-20,4	-8,5	-4,1	-2,9	0,1	0,4	3,0
Rashodi	138,1	171,2	249,7	123,5	171,2	27,9	34,0	35,1

^a Podaci od Biltena HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Preliminarni podaci

transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu primjenom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije
- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slazu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju se iz dva različita izvora: Intrastat obrasca za statistiku robne razmjene između zemalja članica EU-a (Intrastat) i Jedinstvene carinske deklaracije za statistiku robne razmjene sa zemljama nečlanicama EU-a (Extrastat). Ti se podaci

u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. Tako se iz podataka DZS-a o robnoj razmjeni treba isključiti uvoz i izvoz koje obavljaju nerezidenti. Također, u skladu s metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob do 2007. godine procjenjivala uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodilo na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjivao udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), a od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovno je provela istovrsnu anketu krajem 2006. (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te je iznosio 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanosti 2011. pristupilo se procjeni koeficijenta cif/fob na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008.,

Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak^a
u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Primarni dohodak	-1.650,1	-1.403,4	-1.317,1	-1.440,9	-933,1	-349,4	-441,0	-450,3
1. Naknade zaposlenima	586,5	620,8	634,9	716,6	711,2	158,7	180,5	184,8
1.1. Prihodi	624,2	657,1	673,5	753,4	756,2	166,2	190,3	191,9
1.2. Rashodi	37,6	36,3	38,5	36,8	45,0	7,5	9,8	7,1
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-1.093,8	-1.089,1	-952,4	-989,5	-600,4	-226,7	-315,5	-343,3
2.1. Prihodi	-65,8	84,5	60,1	-19,4	-110,9	17,7	40,7	12,5
2.1.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	42,5	66,1	44,4	31,5	28,8	9,1	11,4	4,6
2.1.2. Zadržana dobit	-117,1	7,3	-7,4	-70,8	-163,5	2,0	22,8	0,5
2.1.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	8,9	11,1	23,2	19,8	23,7	6,6	6,5	7,3
2.2. Rashodi	1.028,0	1.173,6	1.012,4	970,1	489,5	244,3	356,3	355,8
2.2.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	574,3	427,1	520,0	542,6	598,7	20,9	272,2	22,2
2.2.2. Zadržana dobit	287,4	531,0	276,8	238,1	-283,2	182,8	43,0	293,4
2.2.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	166,3	215,5	215,6	189,4	174,1	40,7	41,0	40,2
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-173,8	-304,6	-351,3	-495,3	-611,2	-165,2	-184,5	-178,3
3.1. Prihodi	73,0	40,5	49,4	35,7	43,0	6,9	8,6	14,8
3.2. Rashodi	246,9	345,1	400,7	531,0	654,3	172,2	193,1	193,2
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-1.072,3	-693,4	-760,1	-821,7	-565,0	-151,8	-152,5	-147,5
4.1. Prihodi	64,4	67,3	58,2	50,4	42,2	11,4	8,6	12,0
4.2. Rashodi	1.136,7	760,6	818,3	872,1	607,2	163,3	161,1	159,5
5. Dohodak od međunarodnih pričuva	103,4	62,8	111,8	148,9	132,4	35,6	31,1	34,0
5.1. Prihodi	103,4	62,8	111,8	148,9	132,4	35,6	31,1	34,0
5.2. Rashodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sekundarni dohodak	1.004,4	1.062,4	1.149,2	1.161,1	1.070,5	177,0	168,3	231,9
1. Opća država	-61,9	-65,4	-77,9	-99,8	-276,6	-216,9	-152,0	-94,7
1.1. Prihodi	277,1	279,1	224,6	211,5	243,1	30,2	34,3	41,4
1.2. Rashodi	339,0	344,4	302,5	311,3	519,7	247,0	186,2	136,1
2. Ostali sektori	1.066,3	1.127,8	1.227,1	1.261,0	1.347,1	393,9	320,3	326,6
2.1. Prihodi	1.283,3	1.350,6	1.445,7	1.508,1	1.574,4	458,0	381,0	388,1
2.2. Rashodi	217,0	222,8	218,6	247,1	227,2	64,1	60,7	61,6

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Preliminarni podaci

na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja. Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku iduću godinu podatak se na isti način a ponovno procjenjuje. Ovdje treba reći da primjenom priručnika BPM6 popravci robe više nisu dio uvoza i izvoza robe, već postaju dijelom računa usluga. U tom smislu serija podataka od 2000. godine također je rekonstruirana na taj način. Tretman goriva i ostale robe koja čini opskrbu stranih prijevoznih sredstava u Hrvatskoj ili domaćih prijevoznih sredstava u inozemstvu ostaje nepromijenjen, odnosno sadržan je u uvozu i izvozu robe.

Od 1999., na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. šoping). Ovakav tretman također je usklađen s priručnikom BPM6.

Treba isto tako reći da, za razliku od priručnika BPM5, serija podataka počevši od 2000. godine, koja slijedi metodologiju

propisanu priručnikom BPM6, obuhvaća samo robu kod koje dolazi do promjene vlasništva između rezidenta i nerezidenta. Drugim riječima, roba koja se uvozi i izvozi s motivom dorade, obrade ili oplemenjivanja nije više predmet robne razmjene u platnoj bilanci. Počevši s 2014. godinom, uvoz i izvoz robe koja je predmet prekograničnog oplemenjivanja HNB prati posebnim statističkim istraživanjem budući da takvu robu, koja nije promijenila vlasništvo, za potrebe platne bilance treba isključiti iz podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Rezultati ovoga statističkog istraživanja uspoređuju se i nadopunjuju podacima Državnog zavoda za statistiku o uvozu i izvozu robe bez promjene vlasništva.

BPM6 donosi promjene u tretmanu osobne imovine koju sa sobom nose osobe koje mijenjaju rezidentnost. Takva vrsta prijenosa robe prema BPM6 ne uključuje se više u platnu bilancu vodeći se kriterijem da nad robom nije došlo do promjene vlasništva. Prema BPM5 to se evidentiralo kao uvoz/izvoz robe i kapitalni transfer.

Prema BPM5 preprodaja robe prikazivala se u platnoj bilanci na neto načelu, unutar Ostalih poslovnih usluga. Primjenom priručnika BPM6 prikazuje se na bruto načelu unutar računa robe,

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b}
u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
Izravna ulaganja	-1.333,1	-943,3	-1.204,7	-1.196,8	-858,4	-216,6	-327,6	-212,9
1. Sredstva	970,3	125,3	-168,8	-63,0	-117,7	8,1	1.777,0	95,3
1.1. Vlasnička ulaganja	1.030,2	-264,3	182,4	148,4	96,6	-1,9	1.487,4	105,3
1.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	1.030,2	-264,3	182,4	148,4	96,6	-1,9	1.487,4	105,3
1.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Zadržana dobit	-117,1	7,3	-7,4	-70,8	-163,5	2,0	22,8	0,5
1.3. Dužnički instrumenti	57,2	382,4	-343,8	-140,7	-50,9	8,0	266,8	-10,5
1.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	35,2	369,2	-323,9	-134,1	-81,4	1,0	29,5	2,8
1.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	22,1	13,1	-19,9	-6,5	30,5	1,6	221,8	0,6
1.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	15,5	-13,8
2. Obveze	2.303,5	1.068,6	1.035,9	1.133,8	740,6	224,6	2.104,6	308,2
2.1. Vlasnička ulaganja	673,7	416,2	1.985,3	855,3	673,1	-16,4	1.867,7	-12,2
2.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	673,7	416,2	1.985,3	855,3	673,1	-16,4	1.867,7	-12,2
2.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Zadržana dobit	287,4	531,0	276,8	238,1	-283,2	182,8	43,0	293,4
2.3. Dužnički instrumenti	1.342,4	121,5	-1.226,1	40,4	350,7	58,3	193,9	27,1
2.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	1.033,2	-313,1	-1.033,2	-286,3	89,2	68,5	136,1	21,4
2.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	41,3	180,8	-179,9	-13,5	-14,9	18,7	66,1	-15,8
2.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	267,9	253,8	-13,0	340,2	276,4	-28,9	-8,3	21,5
Portfeljna ulaganja	-455,3	-401,6	-582,3	-1.743,8	-1.890,6	-5,5	71,3	496,5
1. Sredstva	521,5	408,0	-491,9	311,5	-92,7	-10,1	45,6	210,5
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	74,8	514,0	117,0	123,4	16,5	-67,6	99,1	35,0
1.1.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Druge monetarne financijske institucije	-7,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	82,8	514,0	117,0	123,4	16,5	-67,6	99,1	35,0
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	446,7	-105,9	-608,9	188,1	-109,2	57,6	-53,5	175,6
1.2.1. Dugoročna	86,2	-263,9	-345,2	293,0	-198,0	28,0	-48,5	419,9
1.2.1.1. Opća država	0,0	1,5	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	-0,1
1.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	52,5	-167,3	-343,0	267,8	-260,6	1,1	-32,1	400,6
1.2.1.3. Ostali sektori	33,7	-98,1	-2,1	24,4	62,5	26,9	-16,4	19,4
1.2.2. Kratkoročna	360,5	157,9	-263,8	-104,9	88,8	29,6	-5,0	-244,3
1.2.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	341,4	124,3	-300,3	-22,3	82,7	23,2	2,1	-244,3
1.2.2.3. Ostali sektori	19,0	33,6	36,6	-82,6	6,2	6,3	-7,2	0,0
2. Obveze	976,8	809,7	90,4	2.055,3	1.797,9	-4,5	-25,7	-285,9
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	12,7	138,5	17,4	-117,5	-75,7	10,9	-31,5	21,4
2.1.1. Druge monetarne financijske institucije	-3,7	0,5	-0,8	-2,3	0,0	-0,8	9,5	0,3
2.1.2. Ostali sektori	16,4	138,0	18,1	-115,2	-75,8	11,7	-41,0	21,1
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	964,1	671,2	73,1	2.172,8	1.873,6	-15,5	5,8	-307,3
2.2.1. Dugoročna	818,8	374,7	385,1	2.213,6	1.921,6	-120,7	16,6	-168,3
2.2.1.1. Opća država	862,9	389,1	625,6	1.270,0	1.911,4	-180,1	518,4	-125,1
2.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	-447,2	-0,2	-7,0	7,0	-5,2	-0,2	0,0	-1,1
2.2.1.3. Ostali sektori	403,2	-14,2	-233,5	936,6	15,4	59,5	-501,7	-42,2
2.2.2. Kratkoročna	145,3	296,5	-312,0	-40,7	-48,0	105,2	-10,9	-139,0
2.2.2.1. Opća država	145,4	296,5	-312,1	-40,7	-47,8	105,2	-10,9	-139,0
2.2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci

kao zasebna stavka. Uključuje vrijednost robe kojom se trguje, a koja ne prelazi carinsku granicu zemlje trgovca, već se kupi, a zatim proda negdje u inozemstvu. Tako se kupnja robe prikazuje kao negativan izvoz zemlje u kojoj je trgovac rezident, a prodaja robe kao izvoz s pozitivnim predznakom. Moguće je da neto izvoz robe po ovoj osnovi za neko razdoblje bude negativan. Preprodaja robe iskazuje se po transakcijskim cijenama, a ne po fob vrijednosti, i to samo u zemlji čiji je trgovac rezident. Od 1. siječnja 2011. neto vrijednost, odnosno provizija i druge zarade od preprodaje robe, prikuplja se putem statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom. Budući da BPM6 preporučuje prikazivanje bruto vrijednosti, anketni upitnik ovog istraživanja prilagođen je počevši s 2014. godinom bruto osnovi.

U BPM6 naglašena je važnost prikazivanja nemonetarnog zlata odvojeno od ostale robe zbog posebne uloge te robe na financijskom tržištu.

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Statističkog istraživanja o uslugama u međunarodnom prijevozu, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika prihodi i rashodi s osnove teretnoga cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz tog istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi Istraživanja o transportu DZS-a i procjenama Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnoga cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu, prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. rezultati tog istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance. Počevši od prvog tromjesečja 2012., platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženima stranim putnicima i turistima ne izvode se standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji čini prvu glavnu komponentu skupa varijabla za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane,

prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka, vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-28).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova Priručnika za platnu bilancu (engl. *Balance of Payments Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Nakon prelaska na priručnik BPM6 račun usluga obuhvaća i proizvođačke usluge na robu koja je u tuđem vlasništvu čiji najvažniji dio čini oplemenjivanje robe. Osim usluge oplemenjivanja, tu su još i usluge slaganja, etiketiranja, pakiranja i slično, koje obavljaju subjekti koji nisu vlasnici robe. Prema BPM6 u platnu bilancu uključuje se samo neto vrijednost usluge koja uključuje naknadu koja se veže za doradu, a ne i vrijednost doradene robe. Ovakve usluge prate se u sklopu Istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom (US-PB) počevši od 2011. godine, a 2014. uvedeno je posebno statističko istraživanje radi praćenja uvoza i izvoza robe s motivom dorade i oplemenjivanja te pripadajućih usluga koje iz toga proizlaze. Za identificiranje tvrtki koje primaju/pružaju usluge oplemenjivanja koriste se podaci DZS-a o robnom uvozu i izvozu.

Početkom primjene BPM6 usluge popravaka i održavanja robe uključuju se u stavku "Usluge", odnosno prestaju biti dijelom računa robe. Ovakve usluge od 2011. godine posebno se prate u sklopu Statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom.

Kod financijskih usluga novost koju donosi priručnik BPM6 jest uključivanje posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja (engl. *financial intermediation services indirectly measured* – FISIM), što znači da se jedan dio dohotka od ulaganja reklasificira iz Primarnog dohotka na Usluge. Radi se o onom dijelu dohotka koji financijske institucije zarađuju iznad tzv. referentne kamatne stope. Referentna kamatna stopa je stopa koja u sebi ne sadržava element pružene usluge klijentima, a kao prikladna primijenjuje se stopa za međubankovno kreditiranje. Kod kredita FISIM je razlika između kamata na kredite i troška sredstava izračunatog na temelju referentne kamatne stope. Kod depozita FISIM je razlika između kamata izračunatih na temelju referentne kamatne stope i kamata koje se plaćaju deponentima. BPM6 u obzir uzima samo FISIM kod financijskih društava i samo na instrumente kredita i depozita u njihovim bilancama (fondovi novčanog tržišta i investicijski fondovi ne proizvode FISIM). U našem slučaju FISIM je u potpunosti izračunat prema međunarodno propisanoj metodologiji.

Od ostalih promjena koje donosi BPM6 poštanske i kurirske usluge reklasificiraju se iz komunikacijskih usluga u usluge prijevoza (načelo vrednovanja ne mijenja se), a telekomunikacijske usluge postaju dijelom Telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga, također bez promjene načela vrednovanja. Isto tako, usluge preprodaje robe (engl. *merchandising*) uklanjaju se iz ovog dijela te se ovi poslovi na bruto osnovi uključuju u stavku Roba.

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	1.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	-2.864,1	-337,6	-122,2	2.559,4	458,5	-148,8	-278,9	1.882,1
1. Sredstva	-625,1	-689,2	-244,6	-605,6	-160,1	553,7	-485,0	1.635,9
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,7	0,7	29,2	0,1	0,0	0,0
1.2. Valuta i depoziti	-523,4	-505,4	-326,8	-336,5	-339,5	729,8	-522,4	1.484,8
1.2.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	2,1	2,5	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Druge monetarne financijske institucije	-423,7	-417,0	-522,0	-421,0	-129,0	210,1	-25,1	1.484,8
1.2.4. Ostali sektori	-99,7	-88,5	195,1	82,3	-212,9	519,7	-497,3	0,0
1.3. Krediti	-41,5	105,2	-42,6	66,8	84,4	-25,6	-13,6	192,3
1.3.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Druge monetarne financijske institucije	-20,5	85,5	-51,0	36,8	2,9	-17,2	-10,4	192,4
1.3.2.1. Dugoročni krediti	28,7	63,3	-10,4	-52,9	57,2	2,4	-10,8	-19,9
1.3.2.2. Kratkoročni krediti	-49,2	22,2	-40,6	89,7	-54,3	-19,7	0,3	212,3
1.3.3. Ostali sektori	-21,0	19,7	8,4	29,9	81,6	-8,4	-3,2	0,0
1.3.3.1. Dugoročni krediti	-20,9	-17,4	34,6	9,9	71,4	0,2	-6,2	-1,2
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	-0,1	37,1	-26,1	20,1	10,2	-8,6	3,0	1,1
1.4. Trgovinski krediti	-60,1	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-140,6	21,4	-34,4
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.2. Ostali sektori	-60,1	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-140,6	21,4	-34,4
1.4.2.1. Dugoročni krediti	-58,0	-22,2	-2,9	-0,2	-2,6	0,9	-0,1	-0,3
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	-2,1	-266,8	127,3	-352,1	69,8	-141,5	21,5	-34,1
1.5. Ostala aktiva	0,0	0,0	-0,2	15,8	-1,5	-10,0	29,6	-6,8
2. Obveze	2.239,0	-351,6	-122,4	-3.165,0	-618,7	702,5	-206,1	-246,2
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Valuta i depoziti	1.310,1	-9,3	915,2	-1.973,8	1,7	317,4	-452,5	-555,9
2.2.1. Središnja banka	-1,2	0,0	-1,0	0,0	83,8	18,4	-78,3	16,4
2.2.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.3. Druge monetarne financijske institucije	1.311,4	-9,3	916,2	-1.973,8	-82,1	299,0	-374,2	-572,3
2.2.4. Ostali sektori	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Krediti	734,4	-412,1	-664,0	-1.398,4	-788,4	404,7	-192,6	458,2
2.3.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Opća država	305,8	144,6	14,6	-166,7	223,8	-220,5	-309,3	700,5
2.3.2.1. Dugoročni krediti	334,5	144,6	14,6	-162,1	24,7	-20,5	-309,3	700,5
2.3.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	826,9	540,2	629,2	357,1	597,1	54,7	53,8	790,6
2.3.2.1.2. Otplate	492,5	395,6	614,6	519,2	572,4	75,3	363,1	90,1
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	-28,7	0,0	0,0	-4,6	199,1	-200,0	0,0	0,0
2.3.3. Druge monetarne financijske institucije	-120,2	-161,0	-34,7	-291,6	-522,9	-98,6	-116,3	-208,0
2.3.3.1. Dugoročni krediti	201,4	-292,9	385,7	-282,6	-568,8	-15,4	-85,0	-106,1
2.3.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	1.261,9	879,8	1.108,0	729,1	408,4	213,6	61,0	122,1
2.3.3.1.2. Otplate	1.060,6	1.172,8	722,2	1.011,7	977,2	229,0	146,0	228,1
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	-321,5	132,0	-420,4	-9,0	46,0	-83,2	-31,4	-102,0
2.3.4. Ostali sektori	548,8	-395,7	-644,0	-940,2	-489,4	723,9	233,0	-34,2
2.3.4.1. Dugoročni krediti	323,8	-801,2	-1.136,6	-1.458,4	-548,0	572,6	66,9	-187,6
2.3.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	4.623,8	4.474,0	2.810,1	3.595,0	4.465,7	1.609,7	1.445,0	1.009,7

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	1.tr. ^b
2.3.4.1.2. Otplate	4.300,0	5.275,2	3.946,8	5.053,4	5.013,7	1.037,2	1.378,2	1.197,3
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	225,0	405,5	492,7	518,2	58,6	151,3	166,2	153,4
2.4. Trgovinski krediti	-149,0	58,7	-473,2	318,7	145,0	-9,1	155,1	-122,1
2.4.1. Opća država	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	-149,0	58,7	-473,2	318,7	145,0	-9,1	155,1	-122,1
2.4.2.1. Dugoročni krediti	-57,8	-25,3	-147,5	-53,6	-17,8	9,6	-3,3	-3,9
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	-91,2	84,0	-325,8	372,3	162,9	-18,7	158,5	-118,2
2.5. Ostale obveze	11,9	11,0	99,6	-111,4	23,1	-10,5	283,9	-26,5
2.6. Posebna prava vučenja (SDR)	331,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Preliminarni podaci

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne skupine. Račun dohotka primjenom priručnika BPM6 promijenjen je naziv u Primarni dohodak.

Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011., ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadržavaju dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima te posebno istraživanje o dohocima isplaćenima nerezidentima za institucije koje nisu uključene u uzorak za istraživanje o uslugama.

Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. Unutar dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, podatak o zadržanoj dobiti ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se tada nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamata za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Novost kod priručnika BPM6 jest da razlikuje dohodak od tri tipa izravnih ulaganja. To su:

- ulaganje izravnog investitora u subjekt izravnog ulaganja
- obratno ulaganje (odnosi se na obveze izravnog investitora prema subjektu izravnog ulaganja te na potraživanja subjekta izravnog ulaganja svoga izravnog investitora)
- ulaganja između *fellow enterprises* (tokovi dohotka od ulaganja između svih poduzeća koja imaju istoga izravnog investitora).

Pritom treba imati na umu da dividende, povlačenja dohotka kvazidruštava, kamate i sl. mogu biti sadržani u bilo kojem od prethodno navedenih tipova dohotka od ulaganja. Zadržanih zarada nema kod obratnih ulaganja, kao ni kod ulaganja između *fellow enterprises* jer nije ispunjen kriterij za 10% vlasništva.

Priručnik BPM6 donosi pojam superdividenda.

Superdividende se opisuju kao isplate dioničarima koje nisu rezultat redovitih poslovnih aktivnosti tijekom poslovne godine za koju se isplaćuju redovne dividende. Superdividende se najbliže mogu približiti definiciji isplata dioničarima na teret zadržanih dobiti prethodnih godina. Takve isplate treba evidentirati kao povlačenje vlasničkog ulaganja, a ne u sklopu evidentiranja primarnog dohotka. To načelo kod nas vrijedi već duže vrijeme tako da primjenom priručnika BPM6 nije došlo do promjene statističkog tretmana takvih isplata.

Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospjeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije podataka od 1999. do 2006. godine. Novost u priručniku BPM6 jest iskazivanje dohotka od ulaganja u investicijske fondove – dividende i zadržane zarade, s protustavkom na financijskom računu. Tako se i u ovom dijelu uvodi načelo stečenog dohotka. Takav se dohodak još uvijek ne procjenjuje zbog nedostatka svih potrebnih podataka. Dohodak od vlasničkih vrijednosnih papira prema metodologiji i dalje uključuje samo dividende, dok procjena zadržane dobiti za ovaj dio dohotka nije predviđena.

Prema BPM6 kamate se prikazuju bez FISIM-a, dok se vrijednost FISIM-a prikazuje u sklopu financijskih usluga. Dohodak od pričuva se prema BPM6 prikazuje posebno, a prema BPM5 bio je prikazan unutar dohotka od ostalih ulaganja.

Sekundarni dohodak (prema priručniku BPM5 Tekući transferi) prikazuje se odvojeno za sektor opće države i za ostale sektore.

Evidencija platnog prometa s inozemstvom bila je glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora opće države evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor opće države obuhvaća još i podatke

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}

u milijunima kuna

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-16.923,2	-3.893,0	-2.837,2	-998,7	2.620,5	-11.621,4	-2.968,7	21.184,9
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-24.295,7	-11.603,9	-11.380,8	-9.728,3	-5.483,5	-12.975,6	-4.247,3	19.419,1
1.1. Prihodi	120.139,2	130.444,5	141.575,2	144.685,4	148.138,2	25.152,1	39.181,4	63.001,8
1.2. Rashodi	144.434,9	142.048,3	152.956,0	154.413,6	153.621,7	38.127,7	43.428,7	43.582,7
2. Roba i usluge (3+4)	-12.296,0	-1.386,8	-1.446,0	1.496,6	1.389,2	-10.303,8	-892,9	22.844,6
2.1. Prihodi	114.260,3	123.794,1	134.559,8	137.485,7	141.701,7	23.333,4	37.060,6	60.978,9
2.2. Rashodi	126.556,3	125.180,9	136.005,9	135.989,0	140.312,4	33.637,2	37.953,5	38.134,3
3. Roba	-54.740,4	-43.251,9	-47.438,7	-47.331,4	-49.789,2	-11.812,1	-14.154,5	-12.458,9
3.1. Prihodi	48.434,1	58.968,0	65.008,4	65.205,7	67.563,7	16.872,1	18.211,1	19.592,1
3.2. Rashodi	103.174,5	102.219,9	112.447,2	112.537,1	117.352,9	28.684,2	32.365,7	32.051,0
4. Usluge	42.444,5	41.865,1	45.992,7	48.828,0	51.178,5	1.508,3	13.261,6	35.303,5
4.1. Prihodi	65.826,2	64.826,1	69.551,4	72.280,0	74.138,0	6.461,3	18.849,5	41.386,8
4.2. Rashodi	23.381,7	22.961,0	23.558,7	23.451,9	22.959,5	4.952,9	5.587,9	6.083,3
5. Primarni dohodak	-11.999,7	-10.217,1	-9.934,7	-11.224,9	-6.872,7	-2.671,8	-3.354,4	-3.425,6
5.1. Prihodi	5.878,8	6.650,4	7.015,4	7.199,7	6.436,6	1.818,7	2.120,8	2.022,9
5.2. Rashodi	17.878,6	16.867,5	16.950,1	18.424,6	13.309,3	4.490,5	5.475,2	5.448,5
6. Sekundarni dohodak	7.372,6	7.710,9	8.543,6	8.729,5	8.103,9	1.354,1	1.278,7	1.765,8
6.1. Prihodi	11.407,5	11.817,8	12.418,8	12.926,7	13.763,7	3.733,5	3.155,0	3.270,7
6.2. Rashodi	4.034,9	4.106,9	3.875,3	4.197,2	5.659,8	2.379,3	1.876,4	1.504,9
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	434,9	423,8	281,1	360,0	420,5	12,5	178,8	64,6
C. FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	-25.241,7	-9.873,6	-10.634,8	-3.065,3	-3.394,2	-8.997,8	-2.497,0	13.322,8
1. Izravna ulaganja	-9.784,2	-6.855,4	-8.968,9	-8.999,2	-6.519,2	-1.655,9	-2.489,1	-1.621,2
1.1. Sredstva	7.103,7	887,3	-1.261,9	-483,5	-910,1	61,9	13.502,3	725,9
1.2. Obveze	16.888,0	7.742,8	7.706,9	8.515,8	5.609,1	1.717,7	15.991,4	2.347,1
2. Portfeljna ulaganja	-3.275,5	-2.854,2	-4.367,2	-13.144,3	-14.394,9	-42,2	542,0	3.780,4
2.1. Sredstva	3.769,6	2.987,0	-3.682,2	2.323,8	-732,2	-77,0	346,7	1.603,2
2.2. Obveze	7.045,1	5.841,2	684,9	15.468,1	13.662,7	-34,7	-195,2	-2.177,1
3. Financijske izvedenice	0,0	1.838,9	554,2	-409,4	68,0	-34,3	-16,4	-64,2
4. Ostala ulaganja	-21.102,9	-2.528,3	-780,2	19.125,8	3.424,0	-1.138,1	-2.119,5	14.332,1
4.1. Sredstva	-4.685,1	-5.069,4	-1.800,9	-4.620,8	-1.257,5	4.233,4	-3.685,3	12.457,3
4.2. Obveze	16.417,8	-2.541,2	-1.020,7	-23.746,5	-4.681,5	5.371,5	-1.565,7	-1.874,7
5. Međunarodne pričuve HNB-a	8.921,0	525,5	2.927,2	361,8	14.027,9	-6.127,3	1.586,0	-3.104,3
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-8.753,4	-6.404,4	-8.078,7	-2.426,6	-6.435,1	2.611,2	292,8	-7.926,7

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Primjena nove metodologije nema učinka na saldo tekućeg ni na saldo financijskog računa platne bilance te su promjene na ovim pozicijama u odnosu na prethodnu objavu rezultat revizije podataka radi kontrole kvalitete i obuhvata. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci
Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidenata u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjuju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom koje sadržava poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora opća država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih

doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora kućanstava. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja. Sredstva primljena od fondova EU-a evidentiraju se na tekućem odnosno kapitalnom računu ovisno o prirodi transakcija na temelju podataka Ministarstva financija. Primjena priručnika BPM6 ne donosi sadržajne novosti u ovom dijelu platne bilance. U prezentacijskom smislu radničke doznake ne sastavljaju se kao posebna stavka, već postaju dijelom osobnih transfera zajedno s ostalim osobnim transferima. Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere

zasnivao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa. Prema priručniku BPM6 rezultati procesa istraživanja i razvoja kao što su patenti i izdavačka prava više se ne smatraju neproizvodnom imovinom, pa se ni njihova kupoprodaja ne prikazuje na kapitalnom računu, već na poziciji usluge istraživanja i razvoja na tekućem računu. Također, prekogranično kretanje imovine i obveza osoba koje mijenjaju rezidentnost ne prikazuje se više kao transfer migranata u sklopu kapitalnih transfera te prestaje uopće biti platno-bilančna transakcija. Ako se radi o financijskoj imovini, ona se evidencira u sklopu ostalih prilagodb.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja jesu ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997., kada su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1995. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine pokrenuto je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja jesu javni bilježnici koji u svojem redovitom poslovanju saznavaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu prikupljaju se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom sve do njegova ukidanja krajem 2010. godine. Od 2011. podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih nerezidenata u inozemstvu prikupljaju se na temelju Prijave o prometu nekretnina u inozemstvu. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Kod priručnika BPM6 najvažnija promjena svodi se na način prezentacije – izravna ulaganja više se ne klasificiraju po tzv. smjeru ulaganja (engl. *directional principle*) na izravna ulaganja u zemlju i inozemstvo s dodatnom podjelom na "Claims" i "Liabilities", već se prema BPM6 rabi tzv. načelo imovine/obveza (engl. *assets/liabilities principle*), isto ono koje se već godinama primjenjuje na ostale funkcionalne kategorije na financijskom računu (portfeljna, ostala ulaganja i financijski derivati).

Nadalje, izravna ulaganja prema BPM6 dodatno se dijele:

- na izravna ulaganja u poduzeće izravnog ulaganja
- na ulaganja u izravnog ulagača (obratno ulaganje, engl. *reverse investment*)
- na ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća (engl. *fellows*).

Kod tzv. obratnih ulaganja originalni primatelj izravnog ulaganja obavi vlasničko ulaganje u svog ulagatelja, ali koje mora rezultirati vlasničkim udjelom manjim od 10% jer se inače stvara novo izravno ulaganje. Također, uključuje i dužnička ulaganja s obratnim smjerom. Ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jesu vlasnička ulaganja između poduzeća koja su neizravno vlasnički povezana, također do 10% udjela u vlasništvu, ili dužnička ulaganja između takvih poduzeća. Za dio ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća (engl. *fellow*

enterprises) treba reći da se ta vrsta ulaganja identificira u sklopu statistike inozemnog duga od 2009. godine. Od 2014. uvedena je mogućnost identificiranja takvih ulaganja i u sklopu Istraživanja o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima.

Prema BPM6 svi se dužnički odnosi između dva povezana financijska posrednika tretiraju jednako – izvan izravnih ulaganja odnosno unutar ostalih ili portfeljnih ulaganja. Priručnik BPM5 transakcije s obilježjem tzv. stalnog duga (engl. *permanent debt*) klasificirao je u izravna ulaganja.

BPM6 uvodi pojam *kvazidruštva* koji se odnosi na poduzeća koja proizvode dobra i usluge u stranom gospodarstvu, ali nemaju uspostavljenu zasebnu pravnu osobnost u tom gospodarstvu. Tipovi su kvazidruštava: podružnice, fiktivne rezidentne institucionalne jedinice, multiteritorijalna poduzeća, zajednička ulaganja, partnerstva i sl. U našem slučaju podružnice se u sklopu izravnih ulaganja posebno prate od 2005. godine. Zbog detektiranih ulaganja naših rezidenata u inozemstvu koja se ne realiziraju preko osnovanog poduzeća ili podružnice, već na temelju ugovora s karakteristikama zajedničkog ulaganja, ovaj se oblik također statistički prati od 2014. godine.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine uzimaju podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009., za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza). Kako je ovdje riječ o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima trguju nerezidenti, stanje ovakvog portfelja na određeni dan znači uvećanje inozemnog duga iako su papiri izdani na domaćem tržištu. Treba napomenuti da se ovakvo načelo već primjenjuje kod vrijednosnih papira naših rezidenata izdanih u inozemstvu, gdje se iznos na ovaj način generiranog duga umanjuje za dio koji otupe rezidenti.

Prema BPM6 vlasnički kapital koji nije u obliku vrijednosnih papira ne uključuje se u portfeljna nego u izravna ili ostala ulaganja, ovisno o tome je li riječ o udjelima većima ili manjima od 10%. Reinvestirana dobit u investicijskom fondu posebno bi se trebala iskazivati u sklopu portfeljnih ulaganja. Neraspodijeljena dobit u investicijskim fondovima tretira se kao obveza prema vlasnicima udjela, a zatim kao reinvestiranje u fond. Stavka reinvestirane dobiti na financijskom računu (engl. *Equity and investment fund shares, Other financial corporations*) odgovara stavci reinvestirane dobiti investicijskog fonda na računu primarnog dohotka. Praćenja ovakve vrste dohotka još uvijek su u pripremi.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključene su transakcije koje proizlaze iz zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne institucije jesu poslovne banke i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinancijske institucije,

koje u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektoru.

Osim toga, u sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ostala vlasnička ulaganja nikad nisu u obliku vrijednosnih papira pa ih po tome razlikujemo od portfeljnih ulaganja. Budući da sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija nije u obliku vrijednosnih papira, klasificira se kao ostala vlasnička ulaganja. U većini slučajeva kapital u kvazidruštvima, npr. u podružnicama ili fiktivnim jedinicama za vlasništvo nekretnina i prirodnih resursa, uključen je u izravna ulaganja, ali ako je udio u vlasništvu manji od 10%, onda je uključen u kategoriju ostalih vlasničkih ulaganja.

Pozicija Valuta i depoziti pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore opće države i drugih monetarnih financijskih institucija jest monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, a podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose se i na učinak promjene valuta država članica EMU-a u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotrijebljeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

Kreditni koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor je podataka tih pozicija evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., a podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju se od 1999. godine. Od 2003. to je istraživanje

zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijećem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala potraživanja i obveze obuhvaća ostala potraživanja i obveze koje nisu uključene u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente, između ostalog uključuje prijevremeno plaćane premije i neisplaćene štete za neživotno osiguranje, potraživanja iz osiguranja po policama životnog osiguranja i mirovinskim shemama te provizije po standardiziranim garancijama (engl. *provision for calls under standardized guarantees*). Ova pozicija sastavlja se na temelju podataka koje dostavljaju osiguravajuća društva i uključuje promjene matematičke pričuve osiguranja života.

Novost u BPM6 jest tretman SDR-a. Alokacija SDR-a zemljama članicama MMF-a prikazuje se kao nastanak obveze primatelja u ostalim ulaganjima (pozicija SDR) s odgovarajućim unosom stavke SDR na poziciji pričuva. Ostala stjecanja i otpuštanja SDR-a prikazuju se kao transakcije pričuva.

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno međunarodnom investicijskom pozicijom. Sektor opće države obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banke obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Novost u BPM6 jest tretman SDR-a. Alokacija SDR-a zemljama članicama MMF-a prikazuje se kao nastanak obveze primatelja u ostalim ulaganjima (pozicija SDR) s odgovarajućim unosom stavke SDR na poziciji pričuva.

Od prvog tromjesečja 2013. za ovu poziciju uzimaju se podaci o ostvarenim transakcijama Direkcije za upravljanje međunarodnim pričuvama i deviznom likvidnošću Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3
2013.	prosinac	12.907,5	340,6	0,2	–	12.566,7	3.717,9	8.848,8	2.756,6
2014.	veljača	12.569,8	346,2	0,2	–	12.223,4	3.119,5	9.103,8	2.752,7
	ožujak	12.100,0	343,8	0,2	–	11.756,1	2.492,7	9.263,4	2.900,0
	travanj	11.680,5	341,5	0,2	–	11.338,8	2.150,3	9.188,4	2.831,5
	svibanj	13.016,6	345,9	0,2	–	12.670,4	3.726,1	8.944,3	2.671,5
	lipanj	12.334,7	346,9	0,2	–	11.987,6	2.883,2	9.104,4	2.894,2
	srpanj	12.387,6	349,0	0,2	–	12.038,4	2.783,3	9.255,2	3.168,3
	kolovoz	12.420,0	351,4	0,2	–	12.068,3	2.830,5	9.237,9	3.779,2
	rujan	12.115,6	357,2	0,2	–	11.758,2	2.595,6	9.162,6	4.377,4
	listopad	12.640,6	358,8	0,2	–	12.281,6	3.066,1	9.215,5	3.364,2
	studenj	12.473,9	359,3	0,2	–	12.114,4	3.248,8	8.865,5	3.341,8
	prosinac	12.687,6	364,0	0,2	–	12.323,4	3.397,8	8.925,6	3.305,5
	2015.	siječanj	11.603,8	380,6	0,2	–	11.222,9	2.566,1	8.656,9

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu rabiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

		2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				2015.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		–1.234,9	–679,5	–801,8	–1.557,8	–2.299,5	–1.735,2	–1.957,2	–2.128,6	–1.474,4
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)										
1. Potencijalne devizne obveze		–1.734,2	–1.741,7	–1.311,6	–1.334,0	–1.334,5	–1.329,2	–1.266,0	–760,8	–768,1
a) Izdane garancije s dospeljećem od 1 godine		–1.087,9	–1.005,2	–636,4	–755,4	–755,5	–750,7	–694,4	–271,9	–278,6
– Hrvatska narodna banka		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država		–1.087,9	–1.005,2	–636,4	–755,4	–755,5	–750,7	–694,4	–271,9	–278,6
Do 1 mjeseca		–0,2	–8,0	–26,6	–23,0	–17,5	–177,0	–35,5	–8,1	–12,9
Preko 1 do 3 mjeseca		–438,5	–111,2	–70,3	–74,7	–94,1	–88,4	–272,2	–27,2	–35,1
Preko 3 mjeseca do 1 godine		–649,2	–885,9	–539,5	–657,6	–643,9	–485,3	–386,6	–236,6	–230,6
b) Ostale potencijalne obveze		–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–579,0	–578,5	–571,6	–488,9	–489,5
– Hrvatska narodna banka		–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–579,0	–578,5	–571,6	–488,9	–489,5
Do 1 mjeseca		–	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca		–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–579,0	–578,5	–571,6	–488,9	–489,5
Preko 3 mjeseca do 1 godine		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država		–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– BIS-om (+)		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– MMF-om (+)		–	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti		–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		–1.734,2	–1.741,7	–1.311,6	–1.334,0	–1.334,5	–1.329,2	–1.266,0	–760,8	–768,1
IV. Bilješke										
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom		–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Središnja država		–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) Devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		–	–	–	–	–	–	–	–	–
c) Založena imovina		–	–	–	–	–	–	–	–	–
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.		–	–0,4	–	0,0	–1,4	–3,6	–0,7	0,0	–1,8
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		1.458,5	136,9	551,3	2.380,1	1.481,8	1.302,6	283,9	655,4	265,1
e) Financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		–	–	–	–	–	–	–	–	–
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva										
– SDR i valute koje čine SDR		10.660,0	11.194,7	11.235,7	12.907,4	12.099,5	12.334,1	12.114,4	12.687,2	11.603,4
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,2	0,1	0,5	0,6	1,2	0,5	0,4
– Po pojedinim valutama:										
USD		2.451,0	2.333,0	2.140,4	2.068,1	2.073,0	2.090,2	2.232,8	2.194,2	2.262,6
EUR		7.851,8	8.500,6	8.742,1	10.498,4	9.682,0	9.896,5	9.523,8	10.128,4	8.959,4
Ostale		357,5	361,2	353,4	341,0	345,0	348,0	359,1	365,1	381,7

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template*, 2001. Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje neusklađenosti

međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospeljeća, devizne oročene depozite s preostalim dospeljećem do godine dana, pričuvenu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države, koje

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune
indeksi, 2010. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^b ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks proizvođačkih cijena industrije ^a	Jedinični troškovi rada u prerađivačkoj industriji	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
2001.	prosinac	106,52	111,03		126,56	120,85
2002.	prosinac	105,28	110,61		127,66	118,16
2003.	prosinac	105,37	111,22		120,93	118,64
2004.	prosinac	102,42	107,12		121,22	115,15
2005.	prosinac	102,16	105,56		115,62	112,14
2006.	prosinac	100,37	103,92		104,51	105,63
2007.	prosinac	98,70	99,95		98,94	100,42
2008.	prosinac	98,13	98,60		101,52	96,10
2009.	prosinac	97,63	97,79		105,03	96,66
2010.	prosinac	102,04	103,03	99,44	99,52	101,59
2011.	prosinac	103,63	105,71	101,25	103,59	102,19
2012.	prosinac	104,61	104,57	101,85	109,17	107,23
2013.	prosinac	103,76	104,85	102,36	108,67	108,79
2014.	ožujak	103,40	104,82	102,32	110,71	108,85
	travanj	103,07	104,36	102,03		
	svibanj	102,83	103,85	101,56		
	lipanj	102,86	104,37	102,24	109,43	106,57
	srpanj	103,34	104,78	102,39		
	kolovoz	104,00	105,58	103,09		
	rujan	104,55	105,86	103,56	109,75	107,52 ^c
	listopad	105,46	106,70	104,38		
	studen	105,84	107,21	105,09		
	prosinac	105,80	107,98	105,74		
2015.	siječanj	107,49	107,61 ^c	108,91 ^c		
	veljača	108,65				

^a Indeks proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu za RH raspoloživ je od siječnja 2010. pa je realni efektivni tečaj izračunat na bazi 2010. godine. ^b Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^c Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvenu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospjela izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminknih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak –) koje rezultiraju iz međ valutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država te stanje devizne obvezne pričuvene banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuvene zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuvene, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim

papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak –) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospjećem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predložku.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkurenciju, izravnu izvoznju konkurenciju i izvoznju konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnih tečajeva kune čini 20 zemalja partnera, a to su: a) iz europa područja osam zemalja: Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Nizozemska, Slovenija i

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima^a

u milijunima eura

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Opća država	8.284,9	9.126,0	9.624,9	10.938,9	12.711,9	12.426,3	12.675,5	13.548,7	13.607,6	13.693,4
Kratkoročno	170,3	468,3	157,9	118,1	269,6	175,1	162,3	24,6	114,3	115,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	170,3	468,3	157,9	117,2	69,6	175,1	162,3	24,6	114,3	115,1
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,9	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	8.114,6	8.657,7	9.467,0	10.820,8	12.442,3	12.251,1	12.513,3	13.524,1	13.493,4	13.578,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	3.976,4	4.321,4	5.069,8	6.247,1	7.846,8	7.678,1	8.248,6	8.547,9	8.515,8	8.642,7
Kredit	4.138,2	4.336,3	4.397,1	4.573,7	4.594,3	4.573,0	4.264,7	4.976,1	4.977,6	4.935,6
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka	332,2	357,3	360,1	351,0	421,5	442,8	368,9	395,4	384,5	403,5
Kratkoročno	1,1	1,2	0,1	0,0	83,5	101,6	24,6	40,9	28,4	46,9
Gotovina i depoziti	1,1	1,2	0,1	0,0	83,5	101,6	24,6	40,9	28,4	46,9
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	331,1	356,1	360,0	351,0	338,0	341,1	344,3	354,5	356,1	356,6
Posebna prava vučenja (alokacija)	331,1	356,1	360,0	351,0	338,0	341,1	344,3	354,5	356,1	356,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Druge monetarne financijske institucije	11.066,9	11.212,4	12.207,9	9.885,8	9.156,8	9.361,4	8.910,8	8.133,5	7.799,7	7.812,8
Kratkoročno	3.091,6	3.173,6	3.953,1	2.024,2	2.317,1	2.521,6	2.200,2	1.633,0	1.605,7	1.731,1
Gotovina i depoziti	2.284,0	2.201,3	3.291,4	1.470,2	1.735,3	2.023,3	1.722,6	1.263,0	1.255,9	1.279,9
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	807,5	947,8	526,0	516,8	557,3	474,2	444,0	342,3	320,0	426,4
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	24,5	135,8	37,2	24,5	24,1	33,6	27,6	29,8	24,8
Dugoročno	7.975,3	8.038,8	8.254,7	7.861,6	6.839,7	6.839,7	6.710,6	6.500,5	6.194,0	6.081,7
Gotovina i depoziti	4.368,9	4.592,8	4.407,6	4.261,1	3.849,6	3.862,7	3.813,3	3.707,4	3.655,0	3.662,4
Dužnički vrijednosni papiri	9,0	8,9	1,9	8,9	3,8	3,7	3,6	2,6	2,6	2,5
Kredit	3.597,5	3.436,0	3.844,4	3.568,8	2.984,0	2.971,4	2.890,9	2.787,8	2.533,8	2.414,2
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	1,1	0,9	22,8	2,4	2,0	2,7	2,7	2,8	2,6
4. Ostali domaći sektori	20.400,9	20.076,3	19.186,9	18.714,2	17.931,7	18.717,9	18.439,6	18.426,4	18.384,1	18.197,4
Kratkoročno	807,4	912,5	915,8	1.130,3	626,4	776,9	807,4	858,3	797,1	730,2
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	779,2	881,7	881,4	952,0	511,1	661,8	698,5	757,1	701,2	647,2
Trgovački kredit	28,2	30,9	34,2	178,1	115,2	115,2	108,9	101,2	96,0	83,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	19.593,6	19.163,8	18.271,1	17.584,0	17.305,3	17.940,9	17.632,2	17.568,1	17.587,0	17.467,2
Gotovina i depoziti	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Dužnički vrijednosni papiri	1.689,5	1.607,5	1.411,6	2.316,6	2.282,0	2.341,4	1.844,7	1.844,6	1.844,1	1.832,8
Kredit	17.605,3	17.261,7	16.721,9	15.152,8	14.880,4	15.428,5	15.611,5	15.550,0	15.561,6	15.455,6
Trgovački kredit	297,1	293,0	135,9	113,0	141,2	169,3	174,4	171,8	179,6	177,2

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	5.515,5	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	5.812,7	5.972,8	6.000,1	6.037,4	6.440,3
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	4.220,8	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.598,6	3.700,5	3.726,6	3.739,9	3.782,0
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	123,1	366,7	175,5	164,5	159,5	178,8	239,1	224,0	222,5	237,6
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima (<i>fellow enterprises</i>)	1.171,6	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.035,3	2.033,2	2.049,5	2.075,0	2.420,6
Ukupno	45.600,4	46.908,4	46.397,2	45.276,1	45.920,4	46.761,0	46.367,6	46.504,0	46.213,3	46.547,3
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^b	1.499,0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Dodatak:										
Kašnjenja glavnice i kamata	745,8	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	1.968,7	1.961,8	1.983,8	1.974,8	1.984,9
Opća država	0,1	0,9	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditne institucije	1,2	12,2	11,8	11,6	16,6	15,9	16,8	18,1	19,9	18,1
Ostali domaći sektori	641,5	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.605,2	1.577,3	1.596,5	1.586,9	1.603,8
Izravna ulaganja	102,9	157,3	254,1	285,8	368,0	346,9	366,9	368,4	367,3	362,2

^a Od Biltene HNB-a broj 207 cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičan učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.

Španjolska; b) iz EU-a, a izvan europodručja, pet zemalja: Češka, Mađarska, Poljska, Švedska i Velika Britanija te c) izvan EU-a sedam zemalja: Bosna i Hercegovina, Japan, Kina, SAD, Srbija, Švicarska i Turska. Ponderi koji se pridružuju pojedinim zemljama u izračunu efektivnih tečajeva kune jesu ponderi koji se mijenjaju s vremenom (engl. *time varying weights*), a izračunati su tako da odražavaju prosječnu strukturu vanjske trgovine RH tijekom tri uzastopne godine (više o tome vidi u Okviru 3. Biltene HNB-a broj 205, 2014.). Posljednje referentno razdoblje za izračun pondera je razdoblje 2010. – 2012. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2010. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi proizvođačkih cijena industrije, indeksi potrošačkih cijena, odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU-a i indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu i prerađivačkoj industriji. Serija indeksa proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu za Hrvatsku raspoloživa je od siječnja 2010. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Podaci o jediničnim troškovima rada nisu dostupni za sve zemlje, pa je košarica zemalja za izračun realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada u ukupnom gospodarstvu i prerađivačkoj industriji sužena na 15 odnosno 13 zemalja trgovinskih partnera – sve zemlje trgovinski partneri (dakle njih 20) bez Švicarske, Turske, Kine, BiH i Srbije, odnosno bez spomenutih pet te Belgije i Japana. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijinama i proizvodnosti rada u stalnim cijinama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltene HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji

su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Bruto inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospeljeću, depozita primljenih od nerezidenata te trgovinskih kredita primljenih od nerezidenata s ugovorenim dospeljećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu. Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima, odnosno sektorima dužnika, što podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008. Sektor opće države obuhvaća središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu. Sektor središnje banke prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija prikazuje dugove kreditnih institucija i novčanih fondova. Ostali domaći sektori prikazuju dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatnih i javnih nefinancijskih društava, neprofitnih institucija koje služe kućanstvima te kućanstava, uključujući poslodavce i samozaposlene. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno ulagački povezani, po smjeru ulaganja. Unutar svakog sektora (osim izravnih ulaganja) podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pritom je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor drugih monetarnih institucija raspoloživa od početka 2004. godine te se za prethodna razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna. Stanje bruto inozemnog duga uključuje buduće otplate glavnice, obračunate nedospjele kamate te nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata. Stanja duga iskazuju

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a u milijunima eura

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Dug javnog sektora	13.184,8	14.752,5	14.610,0	15.159,3	16.663,1	16.660,8	16.764,3	17.695,9	17.720,5	17.806,6
Ostala ulaganja	13.003,1	14.387,4	14.394,9	15.158,1	16.662,0	16.659,7	16.763,2	17.694,7	17.719,4	17.805,5
Kratkoročno	401,7	594,0	279,7	139,9	377,5	436,1	254,2	161,0	193,9	305,3
Gotovina i depoziti	15,8	17,1	18,1	21,8	107,9	125,2	48,0	66,3	54,2	72,7
Dužnički vrijednosni papiri	170,3	468,3	157,9	117,2	69,6	175,1	162,3	24,6	114,3	115,1
Krediti	215,6	108,6	103,7	0,9	200,0	135,6	43,4	70,0	25,4	117,5
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,6	0,1	0,0	0,0
Dugoročno	12.601,4	13.793,4	14.115,3	15.018,2	16.284,5	16.223,6	16.509,0	17.533,7	17.525,5	17.500,2
Posebna prava vučenja (alokacija)	331,1	356,1	360,0	351,0	338,0	341,1	344,3	354,5	356,1	356,6
Gotovina i depoziti	6,9	7,5	12,4	6,8	10,3	12,6	14,3	15,4	16,7	17,2
Dužnički vrijednosni papiri	5.350,5	5.605,6	6.050,8	7.270,5	8.851,2	8.698,0	9.262,2	9.550,7	9.526,3	9.632,8
Krediti	6.640,6	7.552,8	7.577,2	7.292,5	7.025,6	7.140,3	6.857,0	7.588,1	7.601,2	7.470,9
Trgovački krediti	272,3	271,4	114,8	97,4	59,4	31,6	31,3	25,0	25,2	22,6
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	181,7	365,2	215,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kratkoročno	24,5	24,7	130,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	24,5	24,7	130,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	157,2	340,5	84,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	157,2	340,5	84,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	9,2	0,5	0,0	2,9	22,6	90,9	76,8	76,7	76,7	76,7
Ostala ulaganja	9,2	0,5	0,0	2,9	22,6	90,9	76,8	76,7	76,7	76,7
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	9,2	0,5	0,0	2,9	22,6	90,9	76,8	76,7	76,7	76,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	9,2	0,5	0,0	0,0	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	90,9	76,8	76,7	76,7	76,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	32.406,4	32.155,4	31.787,2	30.113,9	29.234,6	30.009,2	29.526,6	28.731,5	28.416,2	28.664,1
Ostala ulaganja	27.072,7	26.384,1	26.984,8	24.728,8	23.537,2	24.197,6	23.554,8	22.732,5	22.379,9	22.224,9
Kratkoročno	3.668,7	3.961,7	4.747,2	3.132,6	2.919,0	3.139,2	2.940,4	2.395,7	2.351,6	2.317,9
Gotovina i depoziti	2.269,4	2.185,4	3.273,4	1.448,3	1.710,9	1.999,8	1.699,2	1.237,6	1.230,1	1.254,1
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1.371,1	1.720,9	1.303,7	1.468,7	1.068,4	1.000,3	1.099,2	1.029,5	995,7	956,0
Trgovački kredit	28,2	30,9	34,2	178,1	115,2	115,2	108,9	101,2	96,0	83,0
Ostale obveze	0,0	24,5	135,8	37,2	24,4	23,9	33,0	27,6	29,8	24,8
Dugoročno	23.404,0	22.422,4	22.237,6	21.596,2	20.618,2	21.058,4	20.614,5	20.336,8	20.028,3	19.907,0
Gotovina i depoziti	4.363,6	4.586,9	4.396,8	4.255,9	3.840,9	3.851,8	3.800,6	3.693,6	3.639,9	3.646,8
Dužnički vrijednosni papiri	324,4	332,2	432,5	1.302,0	1.281,4	1.325,2	834,7	844,4	836,2	845,1
Kredit	18.691,2	17.480,6	17.386,3	16.002,9	15.410,5	15.832,7	15.910,1	15.725,9	15.471,8	15.334,5
Trgovački kredit	24,8	21,6	21,1	12,6	83,0	46,8	66,3	70,1	77,7	77,9
Ostale obveze	0,0	1,1	0,9	22,8	2,4	2,0	2,7	2,7	2,7	2,6
Izravna ulaganja	5.333,7	5.771,3	4.802,3	5.385,1	5.697,4	5.811,6	5.971,7	5.999,0	6.036,3	6.439,2
Kratkoročno	255,5	645,3	653,3	251,7	174,3	190,6	273,0	221,9	199,1	234,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	255,5	645,3	653,3	251,7	174,3	190,6	273,0	221,9	199,1	234,1
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	5.078,2	5.126,0	4.149,0	5.133,4	5.523,1	5.621,0	5.698,7	5.777,0	5.837,2	6.205,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	5.077,2	5.123,0	4.145,4	5.123,5	5.504,7	5.611,7	5.689,4	5.767,8	5.828,0	6.196,0
Trgovački kredit	1,0	3,0	3,6	9,9	18,4	9,3	9,3	9,2	9,2	9,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	45.600,4	46.908,4	46.397,2	45.276,1	45.920,4	46.761,0	46.367,6	46.504,0	46.213,3	46.547,3
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	1.499,0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Dodatak:										
Kašnjenja glavnice i kamata	745,8	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	1.968,7	1.961,8	1.983,8	1.974,8	1.984,9
Dug javnog sektora	44,1	74,3	78,0	40,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	0,0	0,0	0,0	0,0	32,8	25,2	2,7	2,7	2,6	2,6
Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	701,6	1.161,0	1.225,2	1.548,0	1.869,6	1.942,7	1.958,2	1.980,2	1.971,3	1.981,4

^a Od Biltene HNB-a broj 207 cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičniji učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.

se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora. Javni sektor pritom obuhvaća opću državu, središnju banku, javne financijske

institucije i javna nefinancijska društva. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji subjekt iz javnog sektora. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora. Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima^{a,b}

u milijunima eura

	Bruto inozemni dug 30.11.14.	Trenu- tačno dospijeće/ kašnjenja	Projekcija otplate glavnice												
			4.tr.14. ^c	1.tr.15.	2.tr.15.	3.tr.15.	2014. ^c	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ostalo	
1. Opća država	13.693,4	0,8	188,5	911,0	281,0	241,5	188,5	1.653,2	731,6	1.713,0	731,2	1.828,0	1.199,0	5.648,1	
Kratkoročno	115,1	0,0	19,4	79,5	15,7	0,0	19,4	95,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	115,1	0,0	19,4	79,5	15,7	0,0	19,4	95,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročno	13.578,3	0,8	169,1	831,5	265,3	241,5	169,1	1.557,5	731,6	1.713,0	731,2	1.828,0	1.199,0	5.648,1	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	8.642,7	0,0	0,9	775,0	30,9	41,9	0,9	888,2	49,5	1.174,1	429,1	1.150,8	950,2	3.999,8	
Krediti	4.935,6	0,8	168,2	56,5	234,5	199,6	168,2	669,3	682,1	538,9	302,1	677,2	248,8	1.648,3	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2. Središnja banka	403,5	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	356,6	
Kratkoročno	46,9	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gotovina i depoziti	46,9	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	46,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročno	356,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	356,6	
Posebna prava vučenja (alokacija)	356,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	356,6	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3. Druge monetarne financijske institucije	7.812,8	18,1	1.072,4	510,8	636,7	378,8	1.072,4	1.912,5	1.330,9	1.701,9	469,5	444,7	171,5	691,4	
Kratkoročno	1.731,1	7,3	793,9	339,4	324,8	159,4	793,9	929,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gotovina i depoziti	1.279,9	0,3	690,1	196,7	183,4	125,6	690,1	589,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	426,4	1,1	84,9	142,7	141,4	33,8	84,9	340,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	24,8	5,9	18,8	0,1	0,0	0,0	18,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročno	6.081,7	10,8	278,5	171,4	311,9	219,4	278,5	982,6	1.330,9	1.701,9	469,5	444,7	171,5	691,4	
Gotovina i depoziti	3.662,4	0,2	227,9	72,1	127,0	189,0	227,9	624,8	892,4	953,8	226,0	216,0	105,9	415,5	
Dužnički vrijednosni papiri	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	2.414,2	10,6	47,9	99,2	184,9	30,4	47,9	357,7	438,6	745,7	243,5	228,7	65,5	275,9	
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
4. Ostali domaći sektori	18.197,4	1.603,8	1.406,8	1.020,0	1.075,7	649,4	1.406,8	3.806,4	1.997,2	2.332,7	1.166,4	1.413,6	1.795,1	2.675,4	
Kratkoročno	730,2	96,7	58,2	173,2	335,4	66,6	58,2	575,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	647,2	96,7	58,2	173,2	252,4	66,6	58,2	492,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovački krediti	83,0	0,0	0,0	0,0	83,0	0,0	0,0	83,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročno	17.467,2	1.507,1	1.348,5	846,8	740,3	582,8	1.348,5	3.231,2	1.997,2	2.332,7	1.166,4	1.413,6	1.795,1	2.675,4	
Gotovina i depoziti	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	
Dužnički vrijednosni papiri	1.832,8	0,0	5,5	16,4	10,0	29,6	5,5	56,6	28,7	860,7	0,1	268,5	610,7	2,0	
Krediti	15.455,6	1.504,4	1.253,7	811,2	700,4	553,1	1.253,7	3.106,3	1.957,8	1.467,4	1.165,0	1.144,9	1.184,4	2.671,7	

	Bruto inozemni dug 30.11.14.	Trenu- tačno dospijeće/ kašnjenja	Projekcija otplate glavnice											
			4.tr.14. ^c	1.tr.15.	2.tr.15.	3.tr.15.	2014. ^c	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ostalo
Trgovački krediti	177,2	2,6	89,4	19,2	29,9	0,1	89,4	68,3	10,7	4,6	1,4	0,2	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	6.440,3	362,2	865,8	1.054,0	450,3	281,1	865,8	2.244,5	716,0	773,7	334,6	291,2	252,3	599,9
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	3.782,0	298,0	657,8	142,6	320,2	198,7	657,8	967,5	560,6	596,7	96,2	130,6	93,8	380,8
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	237,6	18,6	48,6	65,3	21,9	2,2	48,6	106,9	5,9	5,4	38,7	3,2	3,5	6,9
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima (<i>fellow enterprises</i>)	2.420,6	45,7	159,4	846,1	108,2	80,2	159,4	1.170,1	149,5	171,6	199,7	157,3	155,0	212,2
Ukupno	46.547,3	1.984,9	3.580,3	3.495,8	2.443,7	1.550,8	3.580,3	9.616,5	4.775,8	6.521,4	2.701,8	3.977,4	3.417,9	9.971,2
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			34,1	163,3	298,1	283,8	34,1	1.053,8	1.095,4	944,2	761,7	678,1	553,2	1.324,3

^a Od Biltene HNB-a broj 207 podaci bruto inozemnog duga temelje se na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Projekcija otplate bruto inozemnog duga uključuje projekciju otplate glavnice i obračunatih nedospjelih kamata. ^c Projekcije otplate za ovo tromjesečje i godinu odnose se na razdoblje od datuma stanja bruto duga do kraja navedenog tromjesečja odnosno godine.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate bruto duga te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Struktura tablice po sektorima, izvornom dospjeću i instrumentima slijedi strukturu Tablice H12. Za monetarne financijske institucije buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o planu naplate kamata. Za ostale

sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostavljenih planova otplate i referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koje su sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u razdoblju dospjeća prve rate kamata te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene prve otplate kamata.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora^a

u milijunima eura

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
4.1. Ostale javne financijske institucije osim monetarnih financijskih institucija	1.684,3	1.613,1	1.463,6	1.415,0	1.513,5	1.653,4	1.633,2	1.636,5	1.639,1	1.652,9
Kratkoročno	180,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	180,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	1.503,5	1.613,1	1.463,6	1.415,0	1.513,5	1.653,4	1.633,2	1.636,5	1.639,1	1.652,9
Gotovina i depoziti	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Dužnički vrijednosni papiri	1.014,7	928,0	633,6	321,5	358,4	361,7	353,9	329,7	332,3	316,4
Krediti	487,1	683,5	828,4	1.091,9	1.153,4	1.290,1	1.277,6	1.305,1	1.305,2	1.334,8
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.2. Ostale privatne financijske institucije osim monetarnih financijskih institucija	5.664,4	4.682,6	4.095,1	3.797,6	3.441,8	3.440,5	3.489,0	3.312,2	3.266,9	3.264,8
Kratkoročno	291,5	367,2	576,8	615,1	318,0	328,1	510,9	470,6	462,5	444,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	291,5	367,2	576,8	615,1	318,0	328,1	510,9	470,6	462,5	444,9
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	5.372,9	4.315,4	3.518,4	3.182,5	3.123,8	3.112,3	2.978,1	2.841,6	2.804,4	2.819,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	5.372,9	4.315,4	3.518,4	3.182,5	3.123,8	3.112,3	2.978,1	2.841,6	2.804,4	2.819,9
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.3. Javna nefinancijska društva	2.668,6	3.262,6	2.914,6	2.423,2	1.979,1	1.962,2	1.920,3	1.957,9	1.930,0	1.896,8
Kratkoročno	34,8	108,6	103,7	0,0	0,0	135,6	43,4	70,0	25,4	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	34,8	108,6	103,7	0,0	0,0	135,6	43,4	70,0	25,4	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	2.633,7	3.154,1	2.810,9	2.423,2	1.979,1	1.826,5	1.876,9	1.887,9	1.904,6	1.896,8
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	359,4	356,2	347,4	701,9	646,0	658,3	659,7	673,1	678,2	673,8
Krediti	2.002,1	2.526,5	2.348,7	1.623,9	1.274,9	1.136,7	1.186,0	1.189,8	1.201,2	1.200,5
Trgovački krediti	272,3	271,4	114,8	97,4	58,2	31,6	31,3	25,0	25,2	22,6
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Privatna nefinancijska društva	10.103,8	10.303,5	10.495,8	10.862,4	10.816,0	11.485,2	11.212,1	11.335,1	11.368,5	11.203,7
Kratkoročno	267,8	429,9	229,4	509,8	308,1	313,1	253,2	317,7	309,3	285,2
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	239,6	399,0	195,0	331,5	192,9	197,9	144,3	216,5	213,3	202,2
Trgovački krediti	28,2	30,9	34,2	178,1	115,2	115,2	108,9	101,2	96,0	83,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	9.836,0	9.873,6	10.266,5	10.352,6	10.507,9	11.172,1	10.959,0	11.017,4	11.059,3	10.918,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	315,5	323,4	430,7	1.293,1	1.277,6	1.321,5	831,1	841,8	833,6	842,7
Krediti	9.496,0	9.528,8	9.814,7	9.044,0	9.153,1	9.712,9	9.984,8	10.028,9	10.071,3	9.921,3
Trgovački krediti	24,5	21,5	21,1	15,5	77,2	137,7	143,1	146,8	154,4	154,6

	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.5. Kućanstva	276,2	211,9	213,0	206,7	176,0	172,3	170,8	170,3	165,3	164,8
Kratkoročno	32,4	7,0	6,0	5,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	32,4	7,0	6,0	5,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	243,8	205,0	207,1	201,3	175,9	172,3	170,8	170,3	165,3	164,8
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	243,5	204,8	207,1	201,3	170,1	172,3	170,8	170,3	165,3	164,8
Trgovački krediti	0,3	0,1	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.6. Nefitne institucije koje služe kućanstvima	3,6	2,6	4,8	9,4	5,3	4,2	14,3	14,3	14,3	14,3
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	3,6	2,6	4,8	9,4	5,2	4,2	14,3	14,3	14,3	14,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	3,6	2,6	4,8	9,4	5,2	4,2	14,3	14,3	14,3	14,3
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	20.400,9	20.076,3	19.186,9	18.714,2	17.931,7	18.717,9	18.439,6	18.426,4	18.384,1	18.197,4
Dodatak:										
1. Kašnjenja glavnice i kamata	641,5	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.605,2	1.577,3	1.596,5	1.586,9	1.603,8
Ostale javne financijske institucije osim monetarnih financijskih institucija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale privatne financijske institucije osim monetarnih financijskih institucija	5,2	16,3	9,3	33,1	33,4	35,8	34,9	35,4	35,3	35,0
Javna nefinancijska poduzeća	42,8	72,2	75,7	40,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Privatna nefinancijska poduzeća	593,5	976,4	952,3	1.217,5	1.484,4	1.569,3	1.542,3	1.561,0	1.551,5	1.568,7
Kućanstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nefitne institucije koje služe kućanstvima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Kvaziizravna ulaganja uključena u poziciju 4.2. Ostale privatne financijske institucije osim monetarnih financijskih institucija ^b	1.951,0	1.665,5	1.487,9	1.418,7	1.490,8	1.497,4	1.527,1	1.531,3	1.532,3	1.533,3

^a Od Biltene HNB-a broj 207 cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Kvaziizravna ulaganja: Dug rezidenata sektora drugih financijskih posrednika prema nerezidentima istog sektora s kojima ujedno imaju zasnovan izravni vlasnički odnos, ali njihovi dužnički odnosi prema važećoj metodologiji nisu dijelom duga unutar izravnih ulaganja nego unutar ostalih sektora.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora •
Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora prikazuje inozemne dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), javnih i privatnih nefinancijskih društava, neprofitnih institucija

koje služe kućanstvima te kućanstva, uključujući poslodavce i samozaposlene. Unutar svakog sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospelju, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2014.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-39.736,9	-42.467,1	-40.723,7	-39.454,1	-38.330,1	-39.451,9	-39.946,7	-38.011,6
2. Imovina	24.513,7	23.825,4	23.576,8	23.578,2	24.645,6	24.244,4	25.937,4	28.309,2
2.1. Izravna ulaganja	4.664,0	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,9	3.128,1	4.901,0	5.055,7
2.2. Portfeljna ulaganja	3.198,4	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.353,2	3.499,3	3.735,6
2.2.1. Vlasnička ulaganja	784,1	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.545,5	1.737,0	1.798,1
2.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.414,3	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	1.807,7	1.762,3	1.937,5
2.2.2.1. Dugoročna	1.685,6	1.431,0	1.074,3	1.365,7	1.185,1	1.215,5	1.170,1	1.595,2
2.2.2.2. Kratkoročna	728,7	876,2	606,6	498,3	568,6	592,2	592,2	342,2
2.3. Financijski derivati	24,1	14,2	204,5	145,7	16,7	12,2	37,1	365,4
2.4. Ostala ulaganja	6.252,0	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.962,4	5.653,5	5.168,0	7.039,7
2.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	1,8	2,4	3,1	32,2	32,2	32,6	32,4
2.4.2. Valuta i depoziti	5.742,0	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.195,0	4.927,1	4.425,3	6.082,1
2.4.3. Krediti	384,5	430,8	420,8	531,3	626,1	594,8	582,7	788,4
2.4.4. Trgovinski krediti	123,6	80,5	85,7	142,0	80,8	84,6	82,9	80,5
2.4.5. Ostala imovina	0,0	11,0	11,5	27,3	28,2	14,8	44,5	56,4
2.5. Devizne pričuve	10.375,2	10.659,6	11.194,2	11.234,0	12.904,8	12.097,4	12.332,1	12.112,8
3. Obveze	64.250,6	66.292,5	64.300,5	63.032,2	62.975,7	63.696,4	65.884,1	66.320,9
3.1. Izravna ulaganja	23.456,0	24.587,9	22.173,8	22.452,5	21.912,6	21.917,0	24.623,3	25.123,8
3.2. Portfeljna ulaganja	6.502,8	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	10.685,5	10.858,6	11.080,4
3.2.1. Vlasnička ulaganja	657,6	738,0	595,7	461,7	479,2	488,6	601,0	660,7
3.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.845,2	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.196,8	10.257,6	10.419,7
3.2.2.1. Dugoročna	5.674,9	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.021,7	10.095,4	10.395,1
3.2.2.2. Kratkoročna	170,3	468,3	158,1	117,3	69,6	175,1	162,3	24,6
3.3. Financijski derivati	52,1	194,6	151,3	228,2	362,0	405,0	341,0	150,3
3.4. Ostala ulaganja	34.239,7	34.365,8	34.738,3	31.200,0	30.019,6	30.688,9	30.061,1	29.966,3
3.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4.2. Valuta i depoziti	6.655,6	6.796,9	7.700,7	5.732,9	5.670,0	5.989,3	5.562,2	4.972,1
3.4.3. Krediti	26.927,7	26.863,4	26.370,9	24.765,0	23.728,3	24.113,7	23.909,2	24.410,4
3.4.4. Trgovinski krediti	325,3	323,8	170,1	291,1	256,5	218,8	209,2	199,0
3.4.5. Ostale obveze	0,0	25,6	136,6	60,0	26,9	26,0	36,3	30,4
3.4.6. Posebna prava vučenja	331,1	356,1	360,0	351,0	338,0	341,1	344,3	354,5

^a Podaci od Biltena HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu. Od 1993. do kraja 2013. stanje međunarodnih ulaganja sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, stanje međunarodnih ulaganja sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene BPM6, prema novoj metodologiji rekonstruirane su i povijesne serije podataka za godine 1999. – 2013.

Izvori su podataka izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one

raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznici istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (*metoda own funds at book value*).

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno platnom bilancom. Sektor opće države obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banka obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći

sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključena su stanja pozicija zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne su institucije kreditne institucije i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinancijska društva, koja u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

U sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ova pozicija uključuje i sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija.

Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Imovine pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava kreditnih institucija ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja kreditne institucije deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja kreditnih institucija od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora opće države od

inozemstva. Izvor su podataka izvješća države i kreditnih institucija. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire. Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Obveza pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor su podataka izvješća kreditnih institucija.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala vlasnička ulaganja obuhvaća vlasnička ulaganja koja nisu u obliku vrijednosnih papira. Uključuje vlasnička ulaganja u kvazidruštva, međunarodne organizacije i sl.

Pozicije Ostala ulaganja – Ostala imovina i Ostale obveze obuhvaćaju ostala potraživanja i obveze koji nisu uključeni u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente.

Pozicija Ostala ulaganja – Posebna prava vučenja na strani obveza prikazuje stanje alociranih posebnih prava vučenja. Stanje ove pozicije povećano je na temelju opće alokacije iz kolovoza 2009. godine kada je Republici Hrvatskoj dodijeljen iznos od 270.652.208 XDR te je na osnovi posebne alokacije u rujnu iste godine dodijeljeno dodatnih 32.848.735 XDR.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^{a,b}
u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
Izravna ulaganja, neto	-18.791,9	-20.924,0	-18.493,8	-18.941,4	-18.628,7	-18.788,9	-19.722,3	-20.068,1
1. Imovina	4.664,0	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,9	3.128,1	4.901,0	5.055,7
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	4.394,1	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,8	2.523,8	4.045,6	4.186,0
1.1.1. U društvo u inozemstvu	4.394,1	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,8	2.523,8	4.045,6	4.186,0
1.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	269,9	677,0	692,2	627,1	591,1	604,2	855,3	869,7
1.2.1. U društvo u inozemstvu	217,0	608,7	641,5	572,1	521,8	398,0	605,0	619,9
1.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	52,9	68,3	50,7	55,0	69,3	76,0	103,6	117,5
1.2.3. Između povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	130,3	146,7	132,2
2. Obveze	23.456,0	24.587,9	22.173,8	22.452,5	21.912,6	21.917,0	24.623,3	25.123,8
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	17.940,5	18.451,5	17.156,4	17.066,3	16.214,1	16.093,3	18.623,1	19.095,6
2.1.1. U društvo u inozemstvu	17.940,5	18.451,5	17.156,4	17.066,3	16.214,1	16.093,3	18.623,1	19.095,6
2.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Ostala ulaganja	5.515,5	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	5.823,7	6.000,2	6.028,2
2.2.1. U društvo u inozemstvu	4.220,8	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.620,7	3.739,7	3.764,5
2.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	123,1	366,7	175,5	164,5	159,5	178,3	238,1	222,9
2.2.3. Između povezanih poduzeća	1.171,6	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.024,7	2.022,4	2.040,8

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^a

u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Portfeljna ulaganja, neto	-3.304,5	-3.485,1	-4.249,0	-5.784,3	-7.203,7	-7.332,2	-7.359,3	-7.344,8
1. Imovina	3.198,4	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.353,2	3.499,3	3.735,6
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	784,1	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.545,5	1.737,0	1.798,1
1.1.1. Druge monetarne financijske institucije	11,8	9,2	13,7	10,6	19,2	9,8	9,1	9,6
1.1.2. Ostali sektori	772,2	1.342,6	1.293,5	1.492,6	1.704,9	1.535,8	1.727,9	1.788,6
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.414,3	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	1.807,7	1.762,3	1.937,5
2. Obveze	6.502,8	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	10.685,5	10.858,6	11.080,4
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	657,6	738,0	595,7	461,7	479,2	488,6	601,0	660,7
2.1.1. Druge monetarne financijske institucije	172,4	175,9	166,7	154,2	141,3	141,6	141,8	151,3
2.1.2. Ostali sektori	485,2	562,1	428,9	307,5	337,9	347,0	459,2	509,4
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.845,2	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.196,8	10.257,6	10.419,7
2.2.1. Dugoročna	5.674,9	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.021,7	10.095,4	10.395,1
2.2.1.1. Opća država	3.976,4	4.321,4	5.069,8	6.247,1	7.846,8	7.676,6	8.247,0	8.547,9
2.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	9,0	8,9	1,9	8,9	3,8	3,7	3,6	2,6
2.2.1.3. Ostali sektori	1.689,5	1.607,5	1.411,6	2.316,6	2.282,0	2.341,4	1.844,7	1.844,6
2.2.2. Kratkoročna	170,3	468,3	158,1	117,3	69,6	175,1	162,3	24,6
2.2.2.1. Opća država	170,3	468,3	157,9	117,2	69,6	175,1	162,3	24,6
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci od Biltene HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^a
u milijunima eura

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	-27.987,7	-28.537,2	-29.228,3	-25.879,9	-25.057,2	-25.035,4	-24.893,1	-22.926,6
1. Imovina	6.252,0	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.962,4	5.653,5	5.168,0	7.039,7
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	1,8	2,4	3,1	32,2	32,2	32,6	32,4
1.2. Valuta i depoziti	5.742,0	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.195,0	4.927,1	4.425,3	6.082,1
1.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
1.2.2. Druge monetarne financijske institucije	4.442,9	4.058,2	3.559,7	3.108,4	2.888,7	3.108,1	3.101,2	4.660,4
1.2.3. Ostali sektori	1.299,1	1.246,3	1.429,8	1.508,0	1.306,3	1.818,7	1.323,8	1.421,4
1.3. Krediti	384,5	430,8	420,8	531,3	626,1	594,8	582,7	788,4
1.3.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.3. Druge monetarne financijske institucije	270,1	291,8	276,2	355,8	369,0	348,3	338,3	533,5
1.3.3.1. Dugoročni krediti	233,7	257,2	266,6	238,9	299,5	298,5	288,2	271,7
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	36,5	34,6	9,6	117,0	69,5	49,8	50,1	261,8
1.3.4. Ostali sektori	113,8	139,0	144,6	175,5	257,1	246,5	244,4	254,9
1.3.4.1. Dugoročni krediti	113,6	101,3	140,0	154,5	237,9	237,7	232,6	242,0
1.3.4.2. Kratkoročni krediti	0,2	37,7	4,6	21,0	19,2	8,8	11,7	12,9
1.4. Trgovinski krediti	123,6	80,5	85,7	142,0	80,8	84,6	82,9	80,5
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.2. Ostali sektori	123,6	80,5	85,7	142,0	80,8	84,6	82,9	80,5
1.4.2.1. Dugoročni krediti	96,3	61,4	58,3	57,6	53,2	54,1	54,1	52,5
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	27,3	19,2	27,4	84,3	27,6	30,5	28,8	28,0
1.5. Ostala potraživanja	0,0	11,0	11,5	27,3	28,2	14,8	44,5	56,4
2. Obveze	34.239,7	34.365,8	34.738,3	31.200,0	30.019,6	30.688,9	30.061,1	29.966,3
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Valuta i depoziti	6.655,6	6.796,9	7.700,7	5.732,9	5.670,0	5.989,3	5.562,2	4.972,1
2.2.1. Hrvatska narodna banka	1,1	1,2	0,1	0,0	83,5	101,6	24,6	0,0
2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	6.652,9	6.794,1	7.699,0	5.731,3	5.584,9	5.886,0	5.535,9	4.970,4
2.2.3. Ostali sektori	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
2.3. Krediti	26.927,7	26.863,4	26.370,9	24.765,0	23.728,3	24.113,7	23.909,2	24.410,4
2.3.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Opća država	4.138,2	4.336,3	4.397,1	4.574,6	4.795,5	4.573,0	4.264,7	4.974,0
2.3.2.1. Dugoročni krediti	4.138,2	4.336,3	4.397,1	4.573,7	4.595,5	4.573,0	4.264,7	4.974,0
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,9	200,0	0,0	0,0	0,0
2.3.3. Druge monetarne financijske institucije	4.405,0	4.383,8	4.370,4	4.085,5	3.541,3	3.445,6	3.335,0	3.130,2
2.3.3.1. Dugoročni krediti	3.597,5	3.436,0	3.844,4	3.568,8	2.984,0	2.971,4	2.890,9	2.787,8
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	807,5	947,8	526,0	516,8	557,3	474,2	444,0	342,3
2.3.4. Ostali sektori	18.384,4	18.143,3	17.603,4	16.104,8	15.391,6	16.095,0	16.309,4	16.306,2
2.3.4.1. Dugoročni krediti	17.605,3	17.261,7	16.721,9	15.152,8	14.880,4	15.433,3	15.610,9	15.548,4
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	779,2	881,7	881,4	952,0	511,1	661,8	698,5	757,8
2.4. Trgovinski krediti	325,3	323,8	170,1	291,1	256,5	218,8	209,2	199,0
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	325,3	323,8	170,1	291,1	256,5	218,8	209,2	199,0
2.4.2.1. Dugoročni krediti	297,1	293,0	135,9	113,0	141,2	103,6	100,3	97,8
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	28,2	30,9	34,2	178,1	115,2	115,2	108,9	101,2
2.5. Ostale obveze	0,0	25,6	136,6	60,0	26,9	26,0	36,3	30,4
2.6. Posebna prava vučenja	331,1	356,1	360,0	351,0	338,0	341,1	344,3	354,5

^a Podaci od Biltena HNB-a broj 207 izrađeni su prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. PRIHODI (A + B)	110.831,6	110.406,1	112.883,5	112.051,1	117.592,1	8.453,0	12.795,2	10.854,3	9.832,0
A) Državni proračun	107.457,6	107.067,2	109.558,4	108.581,8	113.539,3	8.220,3	12.482,7	10.521,6	9.426,6
B) Izvanproračunski korisnici	3.374,0	3.338,9	3.325,0	3.469,4	4.052,8	232,7	312,5	332,7	405,4
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.690,7	1.594,3	1.580,2	1.715,2	1.993,7	142,2	163,7	212,4	202,3
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.040,7	1.091,3	1.056,7	1.039,1	1.168,7	77,6	123,4	89,7	119,8
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	86,2	57,5	55,4	51,5	54,0	4,8	3,7	4,3	5,8
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	529,6	552,8	576,1	597,2	749,3	3,0	12,8	10,7	44,2
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	26,7	43,0	56,7	66,4	87,3	5,1	8,8	15,7	33,3
2. RASHODI (A + B)	122.584,0	122.427,7	120.930,5	126.410,2	127.580,9	10.493,4	10.716,3	9.894,6	12.569,1
A) Državni proračun	118.312,3	118.224,1	117.051,0	121.822,3	123.361,3	10.191,7	10.391,0	9.719,6	12.154,0
B) Izvanproračunski korisnici	4.271,7	4.203,6	3.879,5	4.587,9	4.219,6	301,8	325,2	175,0	415,1
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.771,2	1.458,2	1.455,5	1.512,7	1.525,9	115,0	154,7	154,8	214,8
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.003,6	914,8	959,7	882,8	1.128,8	68,6	90,9	129,5	155,9
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.405,9	1.320,9	1.277,0	1.478,1	1.301,8	113,3	73,0	133,2	24,5
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	17,0	408,9	89,5	538,3	174,6	2,1	0,8	1,7	0,8
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	74,0	100,8	97,8	176,1	88,5	2,9	5,8	-244,0	19,1
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.988,8	-2.040,4	2.078,9	959,7	-2.737,1
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.988,8	-2.040,4	2.078,9	959,7	-2.737,1
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.679,3	3.372,5	3.133,1	3.653,6	3.224,5	278,9	183,0	223,6	820,0
Nabava	3.005,8	3.751,9	3.442,3	3.941,9	3.917,8	308,1	226,2	266,3	998,7
A) Državni proračun	1.550,7	1.486,0	1.108,0	1.564,0	1.837,6	171,9	67,8	92,7	535,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.455,1	2.265,9	2.334,3	2.377,9	2.080,2	136,2	158,3	173,7	463,4
Prodaja	326,5	379,4	309,2	288,3	693,4	29,2	43,2	42,7	178,6
A) Državni proračun	318,3	347,0	278,4	259,5	689,7	27,6	42,7	42,6	178,5
B) Izvanproračunski korisnici	8,2	32,4	30,8	28,8	3,6	1,6	0,5	0,1	0,1
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-14.431,8	-15.394,1	-11.180,1	-18.012,6	-13.213,2	-2.319,3	1.895,9	736,1	-3.557,1
TRANSAKCIJE U FINANCIRANJU IMOVINI I OBEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	14.431,8	15.394,1	11.180,1	18.012,6	13.213,2	2.319,3	-1.895,9	-736,1	3.557,1
3.2. PROMJENA NETO FINANCIRANJE IMOVINE	2.816,6	-353,9	-165,7	14.146,1	-2.869,5	-4.827,4	-15,5	-4.861,6	-866,4
3.2.1. Tuzemna imovina	2.816,2	-359,2	-172,2	13.940,9	-3.075,5	-4.828,3	-15,5	-4.861,6	-866,4
A) Državni proračun	1.942,7	-818,0	-651,4	13.792,7	-4.145,2	-4.565,7	58,3	-4.899,8	-782,4
B) Izvanproračunski korisnici	873,5	458,8	479,2	148,2	1.069,7	-262,6	-73,7	38,2	-84,0
3.2.2. Inozemna imovina	0,0	0,0	0,0	204,3	206,0	0,9	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	0,9	0,0	0,0	0,0
B) Izvanproračunski korisnici	0,4	5,3	6,5	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBEVEZA	17.248,4	15.040,2	11.014,4	32.158,7	10.343,8	-2.508,1	-1.911,4	-5.597,7	2.690,8
3.3.1. Tuzemne obveze	12.892,5	6.448,4	2.958,3	10.585,8	5.868,2	-946,6	-1.861,5	-5.549,2	2.858,5
A) Državni proračun	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-765,9	-1.745,2	-5.377,9	2.646,0
B) Izvanproračunski korisnici	1.057,4	1.655,3	1.544,3	1.680,8	1.046,0	-180,7	-116,3	-171,3	212,5
3.3.2. Inozemne obveze	4.355,9	8.591,8	8.056,0	21.573,0	4.475,6	-1.561,5	-49,8	-48,5	-167,8
A) Državni proračun	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	-1.555,2	-95,2	-42,2	-141,2
B) Izvanproračunski korisnici	79,0	-5,4	-69,2	38,2	-48,6	-6,3	45,3	-6,3	-26,6

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovačkih društava. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. do 30. srpnja 2013. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom. Od 30. srpnja 2013. poslove te agencije preuzimaju Državni ured za upravljanje državnom imovinom i novoosnovani Centar za restrukturiranje i prodaju.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. PRIHODI	107.466,4	107.069,7	109.558,9	108.585,0	113.568,2	8.220,5	12.483,0	10.524,1	9.437,9
1.1. Porezi	62.856,6	61.422,2	64.693,9	63.044,9	63.349,9	4.337,4	5.462,3	6.470,9	5.475,0
1.2. Socijalni doprinosi	38.712,4	38.605,1	37.845,9	37.149,3	41.695,5	2.980,1	6.379,4	3.310,9	3.368,8
1.3. Pomoći	637,1	869,0	968,4	1.737,8	2.064,5	68,3	128,4	85,7	148,6
1.4. Ostali prihodi	5.260,3	6.173,4	6.050,8	6.653,0	6.458,3	834,6	512,9	656,5	445,5
2. RASHODI	120.323,3	119.939,5	118.730,0	123.505,9	125.378,9	10.304,8	10.547,3	9.936,1	12.368,4
2.1. Naknade zaposlenima	31.096,5	31.737,4	31.383,2	30.461,8	30.032,6	2.458,2	2.501,5	2.513,0	2.545,9
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.655,7	7.943,6	7.406,3	7.537,4	7.171,3	532,8	533,4	490,9	1.435,0
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	6.236,5	7.097,6	8.335,7	9.259,2	9.911,1	1.219,0	389,6	1.226,7	625,9
2.5. Subvencije	6.582,2	6.555,3	5.762,3	5.537,8	5.174,5	366,2	1.383,2	254,4	467,5
2.6. Pomoći	5.778,6	5.083,7	4.843,8	6.511,7	8.536,4	666,7	643,0	557,8	1.025,0
2.7. Socijalne naknade	56.906,6	56.483,0	56.169,9	58.943,4	59.096,6	4.726,8	4.664,9	4.569,4	5.416,9
2.8. Ostali rashodi	6.067,3	5.039,1	4.828,9	5.254,6	5.456,4	335,1	431,6	324,0	852,1
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	-12.857,0	-12.869,8	-9.171,1	-14.920,8	-11.810,7	-2.084,4	1.935,7	588,0	-2.930,5
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	1.232,4	1.139,0	829,6	1.304,5	1.147,9	144,3	25,1	50,0	356,8
3.1.1. Dugotrajna imovina	1.200,4	1.118,7	772,2	1.036,6	1.050,0	62,8	42,7	54,8	396,8
3.1.2. Zalihe	11,0	2,5	29,3	225,5	-0,4	78,9	-19,7	-12,1	-44,1
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	6,1	3,7	3,5	1,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,9
3.1.4. Neproizvedena imovina	14,9	14,0	24,7	41,1	97,4	2,6	2,2	7,4	3,2
3.2. Promjena neto financijske imovine	2.022,7	-618,4	-461,5	14.214,4	-3.612,3	-4.549,8	70,2	-4.882,2	-782,4
3.2.1. Tuzemna imovina	2.022,3	-623,8	-468,0	14.009,2	-3.818,3	-4.550,7	70,2	-4.882,2	-782,4
3.2.2. Inozemna imovina	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	0,9	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	16.112,0	13.390,4	9.539,2	30.439,8	9.346,3	-2.321,1	-1.840,3	-5.420,1	2.504,8
3.3.1. Tuzemne obveze	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-765,9	-1.745,2	-5.377,9	2.646,0
3.3.2. Inozemne obveze	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	-1.555,2	-95,2	-42,2	-141,2

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovačkih društava. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug opće države

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2009. XII.	2010. XII. ^{a*}	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.	XI.
1. Unutarnji dug opće države	86.218,3	104.371,4	125.756,8	131.530,9	152.532,0	156.818,2	157.097,8	154.897,6	160.066,1	160.635,8
1.1. Unutarnji dug središnje države	79.871,7	100.613,4	121.900,1	127.761,2	147.769,9	152.191,8	152.171,1	149.846,0	155.035,8	155.587,9
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	18.148,9	17.198,1	19.308,5	18.259,6	22.838,9	23.146,8	23.735,7	24.327,6	23.994,5	24.284,5
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	36.828,5	48.710,8	55.891,2	63.118,4	71.821,7	76.081,7	77.287,3	78.609,1	79.257,2	78.960,0
Kredit	24.894,3	34.704,6	46.700,5	46.383,2	53.109,3	52.963,3	51.148,2	46.909,4	51.784,0	52.343,4
1.2. Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti	3.904,0	1,0	2,3	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,7	3,6
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	3.904,0	1,0	2,3	1,6	0,9	0,9	0,6	0,5	3,7	3,6
1.3. Unutarnji dug lokalne države	2.442,5	3.756,9	3.854,3	3.768,0	4.761,2	4.625,5	4.926,0	5.051,1	5.026,6	5.044,3
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	406,8	384,9	260,2	209,1	151,7	134,5	130,4	113,6	105,5	105,9
Kredit	2.035,7	3.372,0	3.594,1	3.559,0	4.609,5	4.491,0	4.795,6	4.937,4	4.921,1	4.938,4
2. Inozemni dug opće države	60.936,2	68.725,7	73.601,9	81.653,4	98.013,5	95.773,2	96.313,4	101.016,6	101.420,1	101.744,9
2.1. Inozemni dug središnje države	58.307,9	68.069,0	73.037,4	81.140,7	97.530,0	95.290,6	95.836,5	100.537,6	101.287,4	101.643,4
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	1.301,4	3.520,5	1.205,3	895,1	539,8	1.361,6	1.243,1	188,6	880,5	886,6
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	28.091,2	30.790,1	35.979,1	45.121,8	60.016,0	58.654,8	61.969,8	62.146,2	62.043,2	62.665,9
Kredit	28.915,3	33.758,4	35.853,0	35.123,9	36.974,2	35.274,2	32.623,6	38.202,8	38.363,7	38.090,9
2.2. Inozemni dug fondova socijalne sigurnosti	1.891,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1.891,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Inozemni dug lokalne države	736,4	656,7	564,6	512,7	483,4	482,6	476,9	479,0	132,6	101,6
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	165,3	165,8	133,6	132,5	132,7	131,7	130,2	129,8	130,4	99,5
Kredit	571,1	490,9	431,0	380,2	350,7	350,9	346,7	349,2	2,2	2,0
Ukupno (1+2)	147.154,4	173.097,1	199.358,7	213.184,3	250.545,5	252.591,4	253.411,2	255.914,2	261.486,2	262.380,7
Dodatak: Izdana jamstva središnje države										
Domaća	9.238,5	10.586,4	5.490,2	9.542,6	7.933,9	5.642,0	6.150,9	5.894,1	5.901,1	5.791,1
Od toga: Jamstva dana HBOR-u	41,4	2.641,3	2.256,3	5.610,6	4.309,7	2.739,1	2.198,4	1.718,5	1.681,1	723,4
Od toga: Jamstva dana na kredite HBOR-a	1.374,7	1.177,3	802,0	823,6	825,1	829,6	1.869,0	1.919,1	1.949,3	1.945,4
Inozemna	16.239,9	18.845,7	16.174,7	15.382,2	15.940,3	17.071,1	16.516,7	16.808,3	16.936,0	17.016,7
Od toga: Jamstva dana HBOR-u	12.305,6	11.912,8	11.021,3	10.677,3	11.546,9	12.650,1	12.352,9	12.468,0	12.547,5	12.670,1

^a Podaci o domaćim kreditima i jamstvima revidirani su počevši s prosincem 2010., a podaci o inozemnim kreditima počevši sa srpnjem 2012. s ciljem dodatnog usklađivanja s metodologijom ESA 2010.

Tablica 13: Dug opće države • Do Biltena HNB-a broj 206 Tablica 13 prikazivala je dug opće države u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 1995 (ESA 1995). S početkom primjene nove metodologije na razini Europske unije u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 2010 Eurostatovim Priručnikom o državnom manjku i dugu revidiranim prema ESA-i 2010, počevši od Biltena HNB-a broj 207, izvršeno je usklađivanje metodologije te je obavljena revizija podataka od početka serije.

Od 31. prosinca 2010. primjenjuje se službena sektorizacija institucionalnih jedinica u Republici Hrvatskoj u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju službeno donosi i objavljuje Državni zavod za statistiku, a koja se temelji na metodologiji ESA 2010 prema kojoj se opća država dijeli na sljedeće podsektore: središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu.¹ Do studenoga 2010. koristila se sektorska klasifikacija koju je u Odluci o kontnom planu za banke propisala Hrvatska narodna banka.

Izvor primarnih podataka za unutarnji i inozemni dug jesu jedinice opće države (Ministarstvo financija RH i ostale jedinice sustava državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nefinancijska društva koja su alocirana u statističku definiciju sektora opće države i dr.) u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise, obveznice i inozemne kredite te Hrvatska narodna banka u dijelu koji se odnosi na kredite rezidentnih banaka, HBOR-a i HNB-a. Do studenoga 2010. podaci za kredite rezidentnih banaka temelje se na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke, a od prosinca 2010. podaci se temelje na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

Podaci su strukturirani prema vjerovniku na unutarnji i inozemni dug te nadalje prema kategorijama instrumenata prema ESA-i 2010 na: kratkoročne dužničke vrijednosne papire, dugoročne dužničke vrijednosne papire i kredite.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, kratkoročni,

uključuje kratkoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospelja do (uključujući) godine dana, kao što su: trezorski zapisi Ministarstva financija (izdani u kunama, uz valutnu klauzulu ili nominirani u stranoj valuti), eurozapisi Ministarstva financija te ostali instrumenti tržišta novca.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, dugoročni, uključuje dugoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospelja dužim od godine dana, kao što su: obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu te dugoročni trezorski zapisi Ministarstva financija. Obveznice izdane u inozemstvu u jednoj stranoj valuti s ugovorom o zamjeni (engl. *swap*) u drugu stranu valutu tretiraju se kao dug nominiran u valuti zamjene.

Od veljače 2002. dužnički vrijednosni papiri izdani na inozemnom tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz inozemnog u unutarnji dug. Od prosinca 2005. dužnički vrijednosni papiri izdani na domaćem tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu nerezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz unutarnjeg u inozemni dug.

Krediti uključuju kredite primljene od rezidentnih i nerezidentnih kreditnih institucija te, u skladu s metodologijom ESA 2010, preuzete kredite dane institucionalnim jedinicama koji su bili osigurani državnim jamstvom, a kod kojih je u tri godine došlo do plaćanja po jamstvima od strane države (tzv. kriterij 3. poziva) ili koji su ugovorom s izvornog dužnika preneseni na državu.

Stanja trezorskih zapisa bez obzira na izvorni rok dospelja iskazana su po nominalnoj vrijednosti, tj. uključujući cjelokupni diskont. Stanja obveznica i kredita uključuju nedospjele vrijednosti glavnice bez uključenih stečenih kamata.

U dodatku je naveden podatak o ukupno izdanim jamstvima središnje države koja su umanjena za jamstva dana drugim jedinicama središnje države, fondovima socijalne sigurnosti i lokalnoj državi. Izvori podataka identični su kao za kredite.

¹ Obuhvat sektorske klasifikacije naveden je u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama". Središnja država prema novoj sektorskoj klasifikaciji ESA 2010 uz Hrvatsku radioteleviziju i HŽ Infrastrukturu uključuje i javna trgovačka društva Autocestu Rijeka – Zagreb te Hrvatske autoceste (HAC). HAC je uključen u podsektor središnje države od siječnja 2008., a u prethodnoj seriji nalazi se u podsektoru fondova socijalne sigurnosti. Fondovi socijalne sigurnosti prema ESA-i 2010 uključuju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Uz prethodno navedeno, iznimno u ovoj tablici podsektor fondova socijalne sigurnosti u dijelu 2. Inozemni dug sadržava dug Hrvatskih cesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka od (uključujući) prosinca 1998. do prosinca 2010., dok u dijelu 1. Unutarnji dug od (uključujući) prosinca 2002. do prosinca 2010. fondovi socijalne sigurnosti uključuju i dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, Hrvatskog fonda za privatizaciju / Agencije za upravljanje državnim imovinom.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100 ^a				Lančani indeksi				Godišnji mjesečni indeksi			
		Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b
		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
2000.	prosinac	77,2	79,1	70,0	79,2	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	79,1	80,2	74,7	76,4	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	80,5	81,1	78,2	78,1	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	81,9	82,3	79,9	78,9	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	84,1	84,4	82,8	82,7	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	87,2	87,3	86,2	84,5	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	89,0	89,0	89,0	86,1	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	94,1	94,9	91,5	91,2	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	96,8	97,3	95,3	95,1	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	98,7	98,6	99,0	96,6	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	100,5	100,8	99,3	102,1	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	prosinac	102,6	103,8	98,3	108,0	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	prosinac	107,4	109,4	100,2	115,4	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9
2013.	prosinac	107,7	109,7	100,7	112,4	99,8	99,8	100,0	100,0	100,3	100,2	100,4	97,4
2014.	veljača	107,3	109,1	100,8	112,6	99,7	99,6	99,9	100,1	99,4	99,3	99,8	97,6
	ožujak	107,8	109,8	100,8	111,8	100,5	100,7	99,9	99,8	99,6	99,6	99,7	96,9
	travanj	108,1	110,2	100,9	111,7	100,3	100,3	100,1	99,9	99,5	99,5	99,7	97,0
	svibanj	108,4	110,4	101,1	111,7	100,2	100,2	100,2	100,0	99,8	99,6	100,4	97,6
	lipanj	108,0	109,8	101,5	111,5	99,7	99,4	100,4	99,8	99,6	99,3	100,6	97,1
	srpanj	107,6	109,2	102,0	111,7	99,6	99,4	100,4	100,3	99,9	99,7	100,7	97,6
	kolovoz	107,5	108,8	102,6	111,0	99,9	99,7	100,6	99,3	99,7	99,1	101,6	96,8
	rujan	108,3	109,8	102,6	111,1	100,7	100,9	100,0	100,1	99,8	99,2	101,7	96,8
	listopad	108,4	110,0	102,6	110,8	100,1	100,2	100,0	99,8	100,4	99,9	101,8	97,9
	studen	108,1	109,6	102,5	109,9	99,7	99,7	99,9	99,2	100,2	99,7	101,8	97,8
	prosinac	107,2	108,4	102,5	108,6	99,1	98,9	100,0	98,8	99,5	98,8	101,8	96,6
2015.	siječanj	106,6	107,7	102,4	106,1	99,5	99,3	99,9	97,7	99,1	98,3	101,5	94,4

^a Od siječnja 2013. Državni zavod za statistiku počeo je objavljivati indekse potrošačkih cijena na novoj bazi (2010. godina, stara baza bila je 2005. godina), stoga su bazni indeksi za razdoblje od siječnja 1998. do prosinca 2012. preračunati na novu bazu (2010. = 100). ^b Na domaćem tržištu

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju

indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
2000.	prosinac	81,5	82,9	74,2	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	82,5	83,6	77,0	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	83,5	84,4	78,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	84,5	85,2	81,2	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	86,5	87,0	83,6	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	89,1	89,5	86,7	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	91,1	91,5	88,9	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	95,6	96,4	91,9	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	99,6	100,2	96,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	99,9	100,1	98,8	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	99,9	100,2	98,6	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	prosinac	102,8	103,5	99,6	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	prosinac	104,9	105,4	102,5	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8
2013.	prosinac	105,5	105,9	103,3	99,1	98,9	100,0	100,6	100,5	100,9
2014.	veljača	104,4	104,6	103,3	99,6	99,5	99,8	99,9	99,8	100,5
	ožujak	105,3	105,7	103,2	100,9	101,1	100,0	100,3	100,3	100,4
	travanj	105,5	106,0	103,2	100,2	100,2	99,9	99,8	99,7	100,0
	svibanj	105,7	106,1	103,5	100,1	100,1	100,3	99,4	99,2	100,1
	lipanj	105,4	105,6	103,8	99,7	99,6	100,4	99,2	98,9	100,2
	srpanj	104,7	104,7	104,4	99,4	99,2	100,6	98,8	98,6	100,0
	kolovoz	104,8	104,5	105,6	100,0	99,8	101,1	99,2	98,6	101,7
	rujan	105,7	105,5	105,7	100,9	101,0	100,1	99,3	98,6	102,0
	listopad	106,1	106,2	105,3	100,4	100,6	99,6	99,5	99,0	101,7
	studen	106,2	106,4	105,1	100,1	100,2	99,8	99,8	99,3	101,7
	prosinac	105,1	105,0	105,1	99,0	98,7	100,1	99,6	99,2	101,7
2015.	siječanj	104,8	104,7	105,0	99,7	99,7	99,9	100,0	99,6	101,5

Izvor: DZS

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina • Hrvatska narodna banka započela je 2008. metodološki rad na izradi hedonističkog indeksa cijena stambenih nekretnina (HICN)². Korištenjem ulaznih podataka o realiziranim transakcijama i procjenama realiziranih transakcija iz baze Hrvatske burze nekretnina konstruiran je ekonometrijski model za izradu hedonističkog indeksa cijena nekretnina (HICN), koji je metodološki usklađen s odredbama Eurostatova Priručnika o indeksima

cijena stambenih nekretnina (engl. *Handbook on Residential Property Prices Indices*)³. HICN se iskazuje na tromjesečnoj i godišnjoj osnovi počevši od prvog tromjesečja 1997., na razini Republike Hrvatske i dviju regija: Grada Zagreba i Jadrana. Osnovna ideja metodologije koja se primjenjuje pri izračunu indeksa jest da kupci određuju korisnost nekretnine na temelju njezinih obilježja, pa je nužno odrediti cijene tih obilježja (atributa), tzv. implicitne cijene. No, budući da ne postoji tržište pojedinih atributa stambenog prostora, njihove se cijene procjenjuju jednostavnim ekonometrijskim modelima. Nakon procjene cijena pojedinih atributa za svaku je nekretninu moguće odrediti njezinu čistu cijenu, tj. cijenu koja je korigirana za utjecaj pojedinih atributa dane nekretnine, poput lokacije na kojoj se nekretnina nalazi, površine, broja soba i sl. Dinamika čistih cijena izravno se koristi za izračun HICN-a. Prema metodologiji ovakav indeks, za razliku od primjerice indeksa prosječne cijene ili medijana kvadrata stambenog prostora, korigira kretanje cijena za moguću pristranost u podacima uzrokovanu činjenicom što je u nekom razdoblju prodan neuobičajeno velik broj iznadprosječno ili ispodprosječno kvalitetnih nekretnina.

2 Korištena metodologija detaljno je opisana u Kunovac, D. et al. (2008.) *Primjena hedonističke metode za izračunavanje indeksa cijena nekretnina u Hrvatskoj*, Istraživanje I-20, HNB.

3 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/methodology/hps/rppi_handbook

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina

Godina	Tromjesečje	Bazni indeksi, 2010. = 100			Godišnje stope promjene			Stope promjene u odnosu na prethodno tromjesečje		
		Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran
2000.		60,4	68,0	38,0	-2,0	-1,5	-4,8			
2001.		61,5	65,4	49,8	1,9	-3,7	31,2			
2002.		64,9	67,9	56,2	5,6	3,7	12,8			
2003.		67,0	70,8	55,9	3,2	4,2	-0,6			
2004.		74,5	78,0	64,1	11,1	10,2	14,6			
2005.		82,8	85,5	74,8	11,2	9,7	16,8			
2006.		97,5	101,7	85,1	17,7	18,9	13,8			
2007.		109,2	112,7	99,1	12,0	10,8	16,4			
2008.		113,0	115,7	105,2	3,5	2,7	6,2			
2009.		108,8	109,5	106,8	-3,8	-5,4	1,5			
2010.		100,0	100,0	100,0	-8,1	-8,7	-6,4			
2011.		96,3	94,9	99,5	-3,7	-5,1	-0,5			
2012.		97,3	97,0	97,9	1,0	2,2	-1,6			
2013.		81,2	82,5	78,4	-16,5	-15,0	-19,9			
2014.		79,3	80,1	77,7	-2,4	-2,9	-0,9			
2013.	1. tr.	85,7	88,3	79,8	-15,3	-12,3	-21,9	-7,8	-5,2	-13,6
	2. tr.	80,1	81,7	76,6	-19,4	-16,4	-25,8	-6,5	-7,5	-4,0
	3. tr.	79,5	80,4	77,5	-16,8	-16,5	-17,5	-0,8	-1,6	1,2
	4. tr.	79,6	79,5	79,6	-14,4	-14,7	-13,7	0,0	-1,1	2,7
2014.	1. tr.	77,4	81,2	69,2	-9,7	-8,0	-13,2	-2,7	2,1	-13,0
	2. tr.	77,8	79,3	74,7	-2,9	-2,9	-2,5	0,6	-2,3	7,8
	3. tr.	81,5	80,2	84,4	2,5	-0,3	8,8	4,7	1,1	13,0
	4. tr.	80,5	79,6	82,6	1,2	0,0	3,7	-1,2	-0,8	-2,2

Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	prosinac	5.487,0	96,6	99,9	100,7
2013.	prosinac	5.556,0	98,6	101,3	100,7
2014.	siječanj	5.553,0	99,9	100,4	100,4
	veljača	5.427,0	97,7	99,6	100,0
	ožujak	5.502,0	101,4	99,7	99,9
	travanj	5.497,0	99,9	100,3	100,0
	svibanj	5.497,0	100,0	98,5	99,7
	lipanj	5.558,0	101,1	101,3	100,0
	srpanj	5.530,0	99,5	100,5	100,1
	kolovoz	5.516,0	99,7	100,1	100,1
	rujan	5.442,0	98,7	100,3	100,1
	listopad	5.532,0	101,7	100,5	100,1
	studen	5.632,0	101,8	100,0	100,1
	prosinac	5.716,0	101,5	102,9	100,3

Izvor: DZS

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	prosinac	-40,7	-26,3	-45,9	-34,5	-17,4	-61,9	-35,2	49,9	-41,3	-60,4
2014.	veljača	-35,1	-21,1	-41,6	-28,4	-10,2	-58,3	-31,9	42,4	-38,2	-55,7
	ožujak	-36,5	-23,9	-45,9	-33,4	-13,7	-60,7	-34,1	40,6	-43,5	-57,7
	travanj	-36,0	-26,0	-47,5	-34,5	-14,5	-66,1	-37,4	39,5	-42,0	-52,6
	svibanj	-38,4	-27,1	-50,2	-38,2	-17,7	-67,9	-36,5	41,3	-44,4	-57,9
	lipanj	-34,7	-23,7	-44,2	-30,8	-13,8	-60,5	-33,5	37,2	-41,3	-54,1
	srpanj	-36,4	-22,9	-46,2	-32,2	-13,1	-60,1	-32,7	39,8	-42,8	-59,8
	kolovoz	-33,8	-22,0	-40,3	-28,3	-12,9	-58,3	-31,2	37,6	-34,2	-53,5
	rujan	-34,8	-22,5	-42,1	-30,1	-13,2	-57,6	-31,8	39,0	-38,6	-55,0
	listopad	-37,6	-25,1	-41,3	-27,3	-14,2	-55,1	-36,0	42,2	-41,7	-57,9
	studen	-37,0	-24,0	-43,9	-31,3	-13,7	-60,4	-34,2	43,6	-40,0	-56,4
	prosinac	-35,6	-24,3	-42,4	-31,4	-16,7	-57,0	-31,9	39,3	-38,7	-54,5
2015.	siječanj	-25,8	-13,6	-36,0	-22,1	-7,5	-51,0	-19,8	24,8	-35,0	-51,1

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_{z=1}^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) glede specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa jesu:

IPP: I2, I4, I7 × (-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. ožujka 2015.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banka Kovanica d.d., Varaždin
2. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
3. BKS Bank d.d., Rijeka
4. Croatia banka d.d., Zagreb
5. Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
6. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
7. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
8. Imex banka d.d., Split
9. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
10. Jadranska banka d.d., Šibenik
11. Karlovačka banka d.d., Karlovac
12. KentBank d.d., Zagreb
13. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
14. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
15. Partner banka d.d., Zagreb
16. Podravska banka d.d., Koprivnica
17. Primorska banka d.d., Rijeka
18. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
19. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
20. Samoborska banka d.d., Samobor
21. Sberbank d.d., Zagreb
22. Slatinska banka d.d., Slatina
23. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
24. Štedbanka d.d., Zagreb
25. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
26. Veneto banka d.d., Zagreb
27. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006. i 25/2013.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Centar banka d.d., Zagreb	30.9.2013.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Nava banka d.d., Zagreb	1.12.2014.
10. Primus banka d.d., Zagreb	13.1.2015.
11. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
12. Županijska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb (sada MEDFIN d.o.o., Zagreb – u stečaju)	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. ožujka 2015.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	Neven Barbaroša
	Bojan Fras
	dr. sc. Michael Faulend
	Relja Martić
	Damir Odak
	mr. sc. Tomislav Presečan
	Vedran Šošić

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	Neven Barbaroša
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan
Viceguverner	Bojan Fras
Viceguverner	dr. sc. Michael Faulend

Izvršni direktori

Sektor istraživanja	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor statistike	Tomislav Galac
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor bonitetne regulative i supervizije	Željko Jakuš
Sektor za međunarodne odnose i procjenu mogućnosti sanacije	mr. sc. Sanja Tomičić
Sektor platnog prometa	Ivan Biluš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomska i monetarna unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafte d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska

SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
Ø	– prosjek
a, b, c, ...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1334-0042 (online)